༢ པོད་ཚ།

༦༦། །རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་དེ་ཆེ་ཀུ་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་དེ་ཆེ།

དཀར་ཆག

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །……(1)
མཆོད་བརྗོད་དང་བསྡམ་པར་དམ་བཅའ་བ།……(1)
དང་པོ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་བཤད་པ།……(3)
གཉིས་པ། ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཤད་པ།……(215)
གསུམ་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ།……(349)
བཞི་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་བཤད་པ།……(568)
མཇུག་བྱང་།……(715)

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་པ་ལམ་གྱི་ཡི་མ་ཟོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༄༅། །གང་གི་ཞབས་རྡུལ་གཙུག་གིས་གྲུས་མཆོས་པས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་རྫོགས་ཤིང་། །ཚགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀུན་གཏན་འདོམས་པ། །རྗེ་བཙུན་བློ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་མ་ལུས་གཅིག་བསྡུས་པ། །གང་ཞེག་རིང་ནས་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་པས།། ཟབ་མོའི་གནས་ལ་བློ་གློས་རྒྱས་མངོང་པ། །འཇམ་དབྱངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྐྱེ་བོས་འདུད། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་ལྷམ་མེ་བ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་སྐྱེན་པ་རྒྱལ་བ་དག །དོངས་སྐྱེབས་རིགས་པས་ཀུན་ནས་གསལ་མངོང་པ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་སྲིད་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །ཀུན་རྫོབ་སྣུས་ཚེ་དོན་དམ་ཉམས་འཐྲུང་བ། །ཏུག་ཚད་མཐར་ལྷའི་གཞན་དབང་གྲུར་པ་ཡི། །བློ་དམན་རིགས་པའི་སྣང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་དང་། །དེ་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བཀལ་ཞིང་། །ལུང་ཚམ་གཅིག་ལུར་འཆེལ་བའི་བློ་ཅན་དང་། །གང་དག་ཏུང་བརྒྱང་ཙམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་གཟུང་ཕྱིར་བཤད། །གསུང་རབ་མཚོ་ཆེན་སྟེ་བདུན་སྤུབས་ཤིང་གིས། །ལེགས་པར་བསྟབས་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩི་དེས། །མ་རྟོགས་ཡོག་རྟོག་ཞེ་ཆོམ་ནད་བཅོམ་ནས། །ཐྲོ་ལྡན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་བྱ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་

དང་། །གཞན་ལ་བཙུ་བའི་བསམ་པས་འདི་ར་ཤད་ཀྱི། །ཐུགས་སུ་འཇོན་
(༢ན) པས་དཀྱགས་པའི་ཡིད་བོར་ལ། །རྩེ་གཅིག་གུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
བསྒོམས་ཏེ་ཞོན། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཐུ། །བདག་ནི་ཐོས་
ཀྱང་སྣང་པའི་སྐོབས་དམན་ཡང་། །དམ་པའི་བཤེས་དང་འཇམ་མཐོན་བྱ་
མ་ཡི། །དྲིན་ལས་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འབྱེད་པར་སྨྲ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྐྱེན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་
སྐྱན་མངའ་བ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དྲུངས་ཐུང་བ། སེམས་
ཅན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་པར་འགྲོ་བ་དང་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྣུབས་
མེད་པ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་སྐྱབས་དུ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉེ་
བར་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ། ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་མཐའ་
དག་སྤྱག་བསྟལ་ལས་སྐྱོལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ། ཟླ་མེད་པ་དེས། འགྲོ་བ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ཚེ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་སྐྱབ་དུ། དྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་དུས་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་སྐྱོས་
པར་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པས། དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་
པའི་ཤེང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་(༢བ) དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀའ་
ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་
གཉིས་སུ་གནས་པར་གཟིགས་ཤིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་
གཞན་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། བློའི་ཧོར་ཀྱིས་དབུལ་བ་དག་ལུང་ཙམ་སྣུབ་

བྱེད་ཡིན་གྱི་ལུང་གི་གནོད་བསྒྲུབ་ལ་མ་སྐྱེས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་
སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་བཀག་ནས་དངོས་པོའི་སྐྱེབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྐོན་པ་ཉིད་སྐྱེན་དང་བཤགས་པར་མངོད་
ལ། དེ་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས། ཚད་མ་ཡང་དག་དང་སྣང་སྟང་ལེགས་པར་ཞེས་ཞིང་། དེ་
ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་
གཟིགས་ནས་སྨྲིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་གཙོ་
བོར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མངོང་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་
གྲགས་པས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་སྣེ་བདུན་མངོང་ལ།
ལུས་ལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་
འགྲེལ་འདི་མངོང་ངོ། །

དང་པོ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་བཤད་པ།

འདི་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་ཅན་
གྱི་གཞུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་
པྲ་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་དང་པོ་དང་རབ་སོགས་ལ་འདྲུག་ལ། ཝྱ་ཀ་འཇལ་
བ་ལ་འདྲུག་པས་དང་པོར་འཇལ་བ་ཞེས་པ་དོན་འགྱུར་དུ་མངོད་ནས་ཚད་
མ་ཞེས་བྱའོ། །(༣ན) པར་ཏི་ཀྟ་ནི་རྣམ་འགྲེལ། ཀྟ་དེ་ཀ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་
པའོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་
ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་ཡང་ཚད་མའི་སྒྲས་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་
ནོར་བར་འགྲེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྟགས་པའི་སྣེའབ་

སྐྱོར་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ཚེག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱར་བའི་བར་ཚད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་གྱས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་དང་། ཐུབ་དང་སྤོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ལ་སྐྲོ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ། ས་ངན་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་གནས་སྐབས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོང་དང་མཐར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་ཐོས་བཅས་ཀྱིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འགེལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མྱ་ཐུ་བསྟེད་པ་ལ་ས་བོན་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཚུ་ལུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་ཡིན་ཡང་མྱ་(རྣ) ཐུ་བསྟེད་པ་ཚུ་ལུད་ལ་བསྟོས་པས་ཁྱབ་པ་མ་····· དེས་ལ། ཚུ་ལུད་ཀོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ན་རུགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇུག་པའི་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་འགེལ་གྱི་ངག་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་འགྲེའི···· ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ངག་དེ་ཀོ་ན་ལས་འཇུག་པ་རུགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤང་པ་ཕྱེད་དང་བཞིས་བསྟོད་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལུས་ངག་གིས་འདུད་པའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པའམ་སྒོ་གསུམ་ཚར་གྱིས་འདུད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །བསྟོད་པ་ལ་རང་དོན་སྤངས་པ་དང་རྫོགས་པ་ལུན་

ཚོགས་ཤད་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ངོ་བོ་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཉིས་དེ་ནས་ཤད་པ་ཕྱིར་དང་གཉིས་སོ། །དག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་སྒོར། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་ངག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་དེས་པའི་ཐབས་དང་། དེས་ནས་གཞན་ཀྱིས་དེས་སུ་འདྲུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྟ་མ་ལེའུ་དང་ཡོ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཤད་པ་དང་ཡོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་ཕྱིད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་སྟོན་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་(ཅ) པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡོ་གསུམ་གཅས་སྟོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱུངས་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཚོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་ནུས་པ་བས་ཟད་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྲས་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཉོམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་

སྲུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། སྤྲངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པའི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་པའམ་ཕན་པ་འདབ་ཆེད་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཚད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཀུན་ཏུ་ཟམ་ཀུན་ནས་(ཡོད) བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམའི་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག་བརྩེད་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་བྱས་ཀྱན་ནས་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཀུན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གང་ལ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་གུས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་དོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྟོང་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣག་པ་རྩོན་དུ་གཏོང་བ་དག་

བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འདུག་གོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲང་ངོ་། །རྟོག་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་རྣམ་འགྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་(५ན) དགོས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་རང་གི་སེམས་ནི་སྟར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གསུང་རབ་དང་དེའི་.....
དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་.....
པར་བྱས་པས་དེས་ཐུགས་ཀྱེས་ཀྱང་ཉུང་ཤུར་ཏེ་དང་ལེན་ཆེད་ཆེར.....
བསྟེད་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་ཤུགས་ནས་གཞན་དོན་དུ་མི་རྩོམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གླུ་པ་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཐལ་ཆེར་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐན་པ་རྒྱ.....
ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཐལ་ཆེར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཟོག་པར་སྟོན་པའི་ལེའུ་བཤད་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་...
དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། རྒྱུ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་ཕྱོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ཟོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནུག་ལག་ཙམ་སྟོན་པའི་ཐལ་པ་ལ་ཆགས་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཐུགས་དོག་པའི་དྲི་མ་དག་གིས.....
རྒྱུད་དཀྲུགས་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱར་པ་དེས་ན་སྐྱེ.....
དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་སྡང་གིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་དཀྲུགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་མི་འདུག.....
ཞོ །དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་གཟུ་བོར་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་གཉེར་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་སྨྲར་རོ། །འདི་

ཞེས་ཉེ་ཚོག་སྨོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་(५८) རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན་འདི་བཙམས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་གྲགས་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བཙམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མི་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྙོག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བྲལ་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྐྱེ་བོ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ཕན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པ་སྨོས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་ལ་སྣང་བ་དོར་བ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ་བཙམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་ཡང་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་པའི་ཚོག་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་ལ་ཐུག་དོག་ཏིས་སྣང་བ་མི་ཕན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་དེས་ཀྱི་དགོས་པ་བབྱོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལེགས་བཤད་རྩོམ་པར་འདོད་པ་དག་སྟོང་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་སྤོངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་སྟོང་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྟོང་ཀྱི་སྐྱོན་དངོས་ལུ་བསྟན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཤུར་ལ་འཕངས་ནས་སྐྱིང་རྡེ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་རྩོམ་པ་པོ་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་(५९) ཞེས་སྨོད་པ་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལོག་འདོད་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེ་རྩོམ་པའི་རྒྱུན་བཞིད་ནས་ཐུག་དོག་ཅེས་དང་སེམས་པའང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོད་ཀ། བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་

སེམས་པའང་ཡིན། ཞེས་གུན་ལས་བ་ཏུས་པ་འདི་ནི་སྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་པས་ད་ཅི་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་སྙམ་དུ་སེམས་པའང་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གུན་ལས་བ་ཏུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པར་བཞེད་ནས་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་འདིའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་རང་ལ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་རྟོག་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྐོམ། ཕྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་སྣོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། མ་ཚང་ན་ནམ་ཞེག་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྤྲིབ་པ་སྤྱོང་བ་ལ་འབད། གཞན་དུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ལྟ་བུར་མངོན། །ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་སྙམ་པས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྐོམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་དང་། རྟེད་པ་དང་བགྱར་སྐྱི་དང་། གྲགས་པ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ན་སྙམ་དུ་མི་(৬৯) བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེགས་པ་ཁམ་པོ་ཆེ་གསོག་པས་མ་ཁས་པ་སྐ་མ་དག་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུང་ན་ཆེགས་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྐོམས་ན་རྒྱང་ལ་མི་སྐྱེ་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་····ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་···· བ་དག་གིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་དམ་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བསྒོད་པའི་ལམ་རང་གིས་དེས་པའི་ཐབས་དང་། དེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཇོག་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐོག་ཐུར་དེས་པའི་ཐབས་དང་། དེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བསྒོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། མདོར་ཐུར་དེས་པའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། ཡོག་རྟོག་བློན་པོའི་རྒྱས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་དོན་ཅི། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདོར་སྡུམ་དང་པོར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། མདོར་སྡུམ་ལས་བརྗིད་བའི་ཚད་མ་(ཝ་ཤད) མེད་པས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདྲུག་པར་བྱེད་པའི་མདོར་སྡུམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་ནུས་ལ། དོན་བྱེད་སྣང་ཙན་གྱིས་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་ཆམ་པར་དེས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དགོས་པ་དེ་བཟློག་པར་ཐལ། མདོར་སྡུམ་དང་པོར་བཤད་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེའི་རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཚོ་རིམ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མདོར་སྡུམ་ནི་རང་ལས་དེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་དེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་དེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་ཐར་པ་སྒྲུབ་བས་ལས་

འདས་པ་ཡིན་ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། ཐན་པ་དང་མི་ཐན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་……སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཞེས་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འདྲུག་པ་ན་ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་……དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན་བཤྱད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྣང་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་(ཤད) བུ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་……བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིས་དངོས་སུ་དེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྒོ་ནུ་མ་བྱང་ཡང་སྤྲོད་དཔོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྡན་སྣང་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་དེའི……རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་ཆུས་པའི…ཐབས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་……དང་། དབྱེ་བ་དང་། འདྲུག་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་ཤེན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རབ་ཏུ་ཙམ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པར་ཞུགས་པའི་གཞན་སྤེ་བྱེ་བག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་འདྲུག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་ལེའུ་དང་པོ་

འདིར་འཆེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་
ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཚེད་····
དུ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོར་གཏན་ཚིགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྨོས་ན། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་
རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་(ཤན) བསལ་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་དུ་
འགྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལ་སོགས་པར་
མངོན་སུམ་དང་ལོར་བཤད་པ་ནི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལོག་
རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སྐོན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཙམ་སྟ·····
བར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་དུ་རྟོགས་དགའ་བ་ཉིད་བསྟུབ་བྱར་
བྱས་པར་འགྱུར་རེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་ཙེའི་གདུལ་བྱའི་དབང་ཙེའི་རིམ་
པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ནུས་ལ། སྟེ་བདུན་འབྲེལ་གཅིག་ལ་
བརྒམས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ངེས་ན····
གཞན་དུ་རིམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
ཙོག་ཆོས་ཞེས་པའི་མཚན་དང་། གཅིག་ཆོས་ལྟར་སྣང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་
ཚིག་ཙོག་ཆོས་ཞེས་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཚུགས་ཆོས་དང་། ཚུགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཚ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན···
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྟམ་པ་

གསུམ་ཉིད་དུ་དེས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་(༧༦) སྨྲས་རོ། །ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལྔར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཏོད་པ་གང་ཞེག །ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤང་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྟག་མ་ཀུན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ཤང་པ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་བར་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཨོ་ཟོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ཤང་པ་གཉིས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ངེས་མི་འགྱུབ་ན་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་རྟང་ལ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་བ་དེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་གསུམ་པའི་རྒྱུ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་གི་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་བསྒྲུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་དེས་ནུས་ཤིང་ཚིག་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡང་མཐུན་པར་སྣང་བས་གཉིས་ཀ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་ལྔར་སྣང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པར་དེས་སྟོན་པ་ཙམ་ཡང་ཐལ་ཐུར་ཞེས་

(།ཅ) བསྟན་གྱི། ཚོད་མས་དེས་པའི་རིམ་པ་ལས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་དེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་དེས་པ་ལྟར། ལྟར་སྣང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་དེས་པར་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་དེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། རྟོང་གཞི་ལ་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཐུགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སུ་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སྣང་ཡང་རྟགས་བགོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་ཅན་རང་མིང་གིས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲ་རྟོད་གཞི་དང་མཐུན་དུའེ་ཚོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དུའེ་གསུམ་ལ་འདྲུག་པས་རིམ་པ་བཞིན། དུའེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་མེག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་མི་ལེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ལེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་····· འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་མེད་དེ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཉིས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་མཐུན་དུའེ་བཟུང་ན་དེའི་ཚོས་ཁྱབ་ཅེས་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་མཐུན····· ཐུགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྒྲ་བློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དུའེ་བཟུང་ན་མི་མཐུན་ཐུགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། ཚོད་པར་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། (།བ) ཇི་ན་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲས་ཚོགས་དོན་བཟུང་ན་རྟགས་དེ་ཚོགས་དོན་སྔར་མ་གྲུབ་པའི····· སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་འགལ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་བཟུང་ན་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པ་དང་སྒྲ་བློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུབ་ཀྱིས་རྗོད་གཞི་ཁོ་ན·····

གཟུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་གར་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད། གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཅན་ཏི་ཚོས་ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་ཏི་སྒྲ་རྟོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མིན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་ཡང་སྒྲས་སྒྲིན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། དེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་བློས་པའི་སྒྲིན་ཅན་དུ་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་བའི་།། དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བརྟན་ནས་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། དེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ན་ཚོས་ཅན་ཏི་སྒྲ་རྟོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མིན་པ་ཉིད་(༡༠ན) གཉེན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་རིགས་ཀྱི། ཚོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མིང་གིས་སྨོས་ན་སྐྱེན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤྲོང་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྨོས་ན་སྐྱེན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་རྟོང་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ལྔག་མ་གཉིས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་དེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དོན་ཀྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཤད་པ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་.....

དེས་གཟུང་གི་སྣུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་ལུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྒྱས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱས་ཀྱི་བསྣུབ་བྱ་ལ་དགག་སྣུབ་གཉིས་ལུ་དེས་ལ་སྣུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་དང་། རོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་ལུ་དེས་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་ལུའི་རྒྱས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ལུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱ་བོ་དང་ཁམ་པ་དང་། སྟོ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། སྐྱ་བོ་སོགས་ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། རྟྭ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་དེ་ཡང་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོང་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱར་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྟོག་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལའི་དུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མང་ལ་སོགས་པའི་(༡༠བ) མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྒྱས་ལས་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་དེས་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐས་རྟག་པར་སྒྲ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་གྲུབ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་སྐྱེས་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲིབ་བཏུད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཞེས་འདོད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་ཟད་། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་

རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གྱད་པས་གཏན་ཚིགས་སུ་འཐད་དེ། དུ་བ་ཚོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཞོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །མེའི་འབྲས་བུར་རིས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་ན་དུས་ནམ་ཡང་རུང་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། རུང་དེ་རྟོག་དུ་མ་སོང་ན་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བའི་རུང་ཀྱི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་རིས་པ་དེ་ཉིད་ཞོ་བྱ་ཞོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྐྱ་མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཚད་མང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་རྗེས་ཟློབ་རིས་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་(༡༩ན) སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་ཟློབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྦ་མར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་ཙམ་བཀོད་ལ། སོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟག་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྟོག་ཏུ་མེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྨས་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་ནུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཀོད་པས་ཆོག་མོད་ནད་འོང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་སོ། །ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ་དུས་སྔ་ཕྱིར་གནས་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་ན་ཞི་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་གྲུབ་པ་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་མི་ནུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་.....འགྱུར་བས་ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་གོ །དེས་ན་ཕ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་(༡༡བ) སྐམ་ཡང་རྟགས་སུ་ནི་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་སྟེ་བདུན་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣམ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྱེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་སོགས་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་འབྱས་རྟགས་སུ་མ་ཟད་འདི་ཡང་སྤོག་གྱར་གོ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོད་ཙམ་ཞེས་པས་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ.....བསྟེད་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་...མི་རྟག་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་.....པས་ཡོད་ཙམ་ནས་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་ཞིག་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཕྱིར། །འདིར་བདག་ཅིག་འབྱེལ་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ

ཟག་གི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཤ་ཟ་ལ་གང་ཟག་དེའི་····
ངོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་(༡༢ན) ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་བུ····
ཅན་གྱི་རྟོག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་མི་འཇུག་པར་སྣུབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་ན་དེ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་
རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་ནི། ལུང་གི་ཚད་མ་སོགས་མང་ཚོག་གོ །
གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཡོད་ངེས་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཤ་ཟ་ཚད་
མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི·····
དོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེར་ཤ་ཟ་མེད་དེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་ཟུད་
བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་
མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མི་ཟུད་བར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་ཟུད་
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་
ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་ངེས་པ་མེད། དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་
ན་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་གཞི་གང་ན་ཡོད་
ན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཤ་ཟ་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཀུན་
མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་ལེགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ལེགས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ལྟར་
ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་དེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞེག་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྟགས་(༡༢བ) ཕྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་
ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་
ཟ་ལ་དེ་ལྟར་དེར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེད་ཐེ་ཚོམ·····

ཟའོ། །མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །སྔ་ཕྱིའི་ཁྱབ་པ་མེད་སྐྱམ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཀྱིས་གཟིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་སོམས་ཤིག །འོ་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་ཡིན་ཀྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཚད་མས་····· དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་ཁ་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོར་བ་སྔ་མ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་མདུན་ཀྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྣང་ཅིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ··· འཇལ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འགོད་ན་རྒྱུ་མ་དམིགཔ་པར་སྣང་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་དང་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་སྣུབ་ཚུལ་ལྟར་རོ། །འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཤ་ཟ་ཉིད་སྣ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིཔ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས··· པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །འོ་ན་རྒྱུའམ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྣུབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་རྟགས་སུ་བཀོད་(༡༣ན) ན་འབྲས་རྟགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཡོད་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མེ་ཉིད་སྣ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིཔ་པའི་བསྣུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཤ་ཟ་ཡོད་པ་ཉིད་སྣ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིཔ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། ཡོག་ཕྱོགས་དམ་འཆའ་བ་ནི་གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་པས་སོ། །དེས་ན་མ་

དཔེགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དཔེགས་པའི་
དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་རྗེལ་གྱིས་
དཔེའ་སུ་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དཔེགས་པའི་གཏན་ཚིའ་ཡང་
དག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་བཤྱར་མི་རུང་བ་
ཞེས་མི་སྨྲ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ།
དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་
བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྨྲ་རྟག་
པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྨྲ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གང་
དག་མི་སྣང་བ་མི་དཔེགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་.....
འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་
ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ.....
རིགས་སམ་མི་རིགས་དང་པོ་ལྟར་ན། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་
དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ན་མི་
རིགས་ཞེས་སྨྲ་བ་སྨྲོན་པའི་(ཀ་ཇ་བ) ཚིག་དང་མཚུངས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ན་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དཔེགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་
གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མི་སྣང་བ་མ་དཔེགས་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་
སྙད་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ངའམ་ང་དང་འདྲ་
བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་གི །གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་བཟུང་སྟེ།
ཉམས་པར་གྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་
བཞིན་དུ་གང་ཟག་འདི་སྐྱེས་འདི་དག་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སམ་འདི་དང་འདི་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
སྨྲ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སློབ་པ་ནི་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་པར་
མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་གསུངས་པས་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་བཞིན་དུ་
གནས་འདི་ལ་བློ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་
བྱའོ། །སྟར་ཀྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་
དོན་ཀྱིས་འཕངས་པས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ་དག་སྣང་སྤྱོད་བར་མ་ནུས་
ན་འང་སྐྱེན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཉང་དུ་བྱས་ན་མཇེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ།
སྣང་ངང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་
དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྣང་ངང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་
པ་ཤེས་ཤིང་�གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་ཡོའི་འདོད་
པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་ཚོལ་
(༡༩ན) ལ་སྣང་ངང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་
དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དབྱེ་བ། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གཞི་འགར་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དུ་
ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྣང་ངང་མ་དམིད་པ་ཚོས་ཅན། འགོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོད་དེ་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་
དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བགོད་པ་དང་།
དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བལྟར་ངང་བའི་
བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བགོད་པ་རྣམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བལྟར་ངང་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་སྦྱར་ནོ། །གཉིས་པ་

ནི། དེ་ལ་སྒྲིབ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདྲུག་པའི་ཚུལ་དང་དུས་དང་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་དགག་གཞི་ཕྱིར་རྟོག་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་ཟད་བ་དང་ཕྱི་ཟད་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་ཟད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་འཇལ་བ་མིན་པ་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྣང་མི་ཟད་དོ། །དེས་ན། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འདྲུག་དགོས་སོ། །སྣང་(ཤེས) དུ་ཟད་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཐུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་རྟོག་གྱིས་སྣང་དུ་ཟད་བ་དང་མི་ཟད་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་ཟད་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོང་རྟགས་གཞན་མི་འདྲུག་གོ །སྣང་དུ་ཟད་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར་ཕྱིར་རྟོག་གྱིས་སྣང་དུ་ཟད་བ་དང་མི་ཟད་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། ཟད་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདྲུག་པའི་དུས་སོ། །སྒྲིབ་སྣང་དུ་ཟད་ནས་དགག་གཞི་དེར། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་ཟད་བ་ལ། དེར་དེའི་འབྲེལ་བྱ་སྣང་ཟད་དང་འགལ་བྱ་སྣང་ཟད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཁྱབ་བྱེད་སྣང་ཟད་ཡིན་ན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདྲུག་དུས་དང་། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་ཟད་ན་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འདྲུག་པའོ། །རྒྱུ་སྣང་ཟད་ཡིན་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་འདྲུག་དུས་དང་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་ཟད་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཙམ་བཀག་པས་འཕགས་མི་ནུས་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་……

འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་བྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །གཞི་དེར། འགལ་བྱ་སྣང་དུ་ཟུང་བ་དེ་བསྒྲུབ་ནས་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་བྱ་ཡང་འགོག་ཀུས་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་····· འགལ་བྱ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོ་ལ་རང་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ་རང་གི་འགལ་བྱ་དངོས་དང་འགལ་བྱིའི་འབྲས་བུ་རྟ་སུ་(ཀ५ཁ) བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་་་ བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་གཉིས་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །རྒྱུའི་འགལ་བྱ་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་འགོག་ཀུས་རྒྱུའི་འགལ་བྱ་དངོས་དང་། འགལ་བྱིའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིཏ་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་འགལ་བྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཙམ་གྱི་འགལ་བྱས་འགོག་མི་ཀུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་བྱ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འགལ་དམིགས་བྱག་དང་། འབྲེལ་བྱ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྟོར་བའི་ཐེག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ། །འདིར་རྩ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འགལ་བྱ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་ལ། དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་བྱ་དང་། དངོས་སུ་མི་གནོད་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་དངོས་སུ་གནོད་དྲིད་སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་འགོག་པའི་ཐ་ཚོ་བོ་འགལ་དམིགས་གཉིས་པོ་འདི་གཉིས་ཀ་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་ལ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་···· བཀག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་

བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པར་གཉིས་ཀ་བསྒོང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། རྟགས་གཞན་འཕེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྨྲོས་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་(༡༥༨) གྱི་སྨྲས་བར་བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟེག་གཅིག་ལུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དུ་མར་དབྱེར་རུང་ངོ་། །ཡང་འདིར་བཤད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། མདོར་བསྟན་དང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པས་དགོས་པ་ཐད་ཀར་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ། འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་མེས་གྲུབ་རེག་འགོག་པ་ལ་རྟོད་པ་མེད་ཀྱི། མེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གྲུབ་རེག་འགོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱུས་འགོག་མི་ནུས་ན་འབྲས་བུས་ལ་ཡང་མི་ནུས་ལ། དེས་ནུས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ནུས་པས་གཞི་འགར་གྲུབ་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་བྱད་ཤེད་དམིའ་ཞེས་པའི་ཚེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྨྲོར་བ་གང་ཡིན་པ་བྱད་ཤེད་དེ་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། གང་ཟེག་འགོག་པ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་གང་ཟེག་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དག་དང་ནི་ཁྱོད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་

རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཙོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། མེས་ཁྱབ་པར་
(༡༥ན) ནོན་པ་དེ་རང་ཚུགས་ཀྱི་ཚེས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར། གང་འབྲས་སྤུ་ལོང་
བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི····
ཕྱིར་ཅེས་ཤགས་ལ་འཕངས་སོ། །སྟོང་བ་དེས་འཕངས་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་
འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་མ་དམིགས···
པའི་སྟོང་བ་བརྒྱད་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི། འགལ་
འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དུ་བ་དག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་ལ·····
ཡང་ཚེས་ཅན། རང་ཚུགས་ཀྱི་ཚེས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར། རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་
གྱིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་
འགོག་པ་མེའི་དོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་དག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པའི···
དུས་དང་ལ་སོགས་པ་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འཁྱུལ་བའི་གནས·····
སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྟོས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་
གྲང་རེག་གཞི་དེར་ཕྱིར་རྩོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་།
དུ་བ་སྣང་དུ་རུང་བའི་དུས་དང་སོགས་པས་དེ་དག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པའི·····
ཆམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་ཞེས་སོ། །དྲུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཚོས་ཅན། གང་
རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྱུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་
དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ·····
བསྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གྲང་བ་གྲང་
རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཡང་གི་སྐྲས་
འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པ་ལྟར་འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱང་གིས་མི་ཚོག་
ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། (༡༥བ) ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་
དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྣང་དང་། དུས་

མཉམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གོ་བས་རྟགས་སུ་འཐད་ཅིང་རྟགས་ཚོས་ཇས་ཐ་དད་དང་རྒྱུ་རྟོག་སུ་བཀོད་པས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེས་གཟུང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཇས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ལ་རྗེགས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ལན་ཚོགས་པ་ཞེས་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱོགས་རྟགས་མིན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཞེས་པ་འོག་མ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འབྲས་བུ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱུ་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུའི་སྤྱིས་རྒྱུའི་སྤྱི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་ཟིན་ལ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་མཐུན་ཞེས་པ་སྟེ་མ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུའི་སྤྱི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། རྒྱུ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས་འབྲས་བུར་རུང་བ་དཔོག་པའང་མི་ནུས་པ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཏུ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་ལ་མི་གནོད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་ནས་དང་ཆུ་ལུད་དོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྡུ་(ཀུ་ཀ)གུ་སྐྱེ་རུང་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞེག །ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་རྒྱུ་རྟེན་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས། དེ་སྐྱེ་རུང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་ནའང་པ་མ་དེས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། གཞིར་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེ

པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྐད་ཅིག་སྟ་མ་དང་། ཕྱི་མའི་ནུས་པ་རྣམས་ཐོང་ནས་ཐོང་དུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་དེ་བསྟེད་པ་ལ་འགལ་རྐེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་··· ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གི་སྟོག་པ་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱའི་ངོན་གང་ཡིན་རང་འབྲས་བསྟེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་དེས་ནས་སྟེད་བྱེད་དུ་མ་དེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེ་སྟེ་བར་དེས་ནས། སྟེ་ཟུང་མི་ཟུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་ཤིག །དེས་ན་ནས་དང་ཆུ་ལུང་དོད་གཤེར་སོག་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་ལོའི་དཔྱིད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྟེ་ཟུང་སྟེ། ནས་དང་ཆུ་ལུང་དོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་རྟགས་དང་རྟོད་གཞིན་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྟེད་དེས་ཡིན··· ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་བསྟེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་ཤིང་། ཟུང་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་(ཅ་ལ་བ) པ་དེས་སོ། །འོ་ན་ཞིང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྟེད་པ་ལ་འགལ་རྐེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྟེད་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་ལྷམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྟེད་དེས་ཡིན་ན། དེ་མི་སྟེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་དེ་བསྟེད་པ་ལ་འགལ་རྐེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ·····པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལྷམ་པ་ཡོད་དེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བསྒལ་པའི་བར་དུ་མཚོངས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱ་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྐེན་གྱི་གེགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བསྟེད་པ་ལ་བསྟེད་དེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཚད་མའི་སྟོབས་

ཀྱིས་བསྒྲིད་པ་དེས་ནས་བསྒྲིད་དེས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལ། ནས་ཀྱི་སྒྲ་གུ་མི་སྒྲིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་བསྒྲིད་དེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་དང་འགལ་ལ། སྲིད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཚོས་ཅན། ནས་ཀྱི་སྒྲ་གུ་སྒྲི་བྱང་དུ་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་གུ་མི་སྒྲིད་པའི་གཞིར་ཚད་མས་དེས་ན། སྒྲིར་མི་བྱང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་བསྒལ་དོན་གྱི་ཤ་ཟ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། མེད་དེས་སྒུ་འགྱུར་བས་བསྒལ་དོན་ཉམས་ལ། སྲིད་ན། གཞི་དེར་བསྒལ་དོན་ཤ་ཟ་ཚོས་ཅན། བསྒལ་དོན་དུ་མི་བྱང་བར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་བསྒལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་པའང་སྲིད། མེད་པའང་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཤ་(།།ཇཀ) ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས། ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་སྒུ་གུ་བསྒྲིད་པའང་སྲིད་མི་སྒྲིད་པའང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་སྒུ་གུ་མི་སྒྲིད་པའི་གཞི་·····མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པ·····ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་···སོ། །འོ་ན་མ་དེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཤུང་པ་གཉིས་འབྱེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་སྒུ་གུ་བསྒྲིད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་སྒུ་གུ་མི་སྒྲིད་པ་ཡང་ཡིན་པའི·····གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དུམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པར་ཐལ། དུམ་པའང་ཡིན་མེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དུ་རམ་གྱི་རོའི་རྟགས་ལས་དེའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྒྲི་བར་མཐོང་བས་དེ་རྟ་ནུ་རིགས་ལ། རྟགས་ཆོས་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་། རྒྱུ་འབྲས་

མིན་པས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ལན་དངོས་དེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུ་རམ་གྱི་ཅོ་ལས་ཁ་ནང་དུ་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྐྱེང་དུ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་བུ་རམ་གྱི་ཅོ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རྟགས་དེས་གཞི་དེར་བུ་རམ་གྱི་ཅོ་སྐ་མས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆུ་ཚོས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་(གཉས) རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་ཆུ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། བུ་རམ་གྱི་ཅོ་གཟུགས་གཉིས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆུ་ནི་རོའི་ཉེར་ལེན་ཅོ་སྐ་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་བེད་ཚོས་ཅོ་སྐ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའོ།། དེ་དངོས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་ལས། ཚད་མ་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཅོ་གཟུགས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོད་པའི་བསམ་པ་ལ། བུ་རམ་གྱི་ཅོ་ལས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་གཟུགས་ཉིད་དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་འོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་བསམས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག །དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི་ཚོད་པ་དེ་ཟུག་པར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན། ཆུ་འབྲས་ཀྱི་ཆམ་དབྱེ་ཙུང་ཟད་མི་གསལ་བར་ཟད་དོ། །དེལེར་ན། དུ་བས་དུ་ལྡན་ལའི་སྐྱེང་དུ་མེས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ནུས་པ་དེ་དང་དུ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཅོ་སྐ་མས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་སོགས་སོ། །དེལེའི་སྐྱོར་བ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ཚོས་ཅན། མེས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་

བ་སྣྲེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་བུ་རམ་གྱི་རོ་སྦ་མའི་ནུས་པ་འདྲུག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་(༡༥ན) ལེན་ཅན་བུ་རམ་གྱི་རོ་མེད་ལ། རོ་སྦ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིའང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཚུ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྒྲུབ་ནས་མདོར་ན། བུ་རམ་གྱི་རོ་སྦ་མས་བུ་རམ་གྱི་རོའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བུ་རམ་གྱི་གཟུང་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུབ་བྱེད་ལ། བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྦ་མས་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྣྲེས་ནས་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཚུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་དུས་ན་····· འདས་པའི་བུ་རམ་གྱི་རོ་སྦ་མས་གཟུགས་བསྣྲེད་པའི་ནུས་པ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རྐྱེགས་པའི་ཚད་མ་སྣྲེས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་རྐྱེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྐྱེགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་རྟགས་བཞི་པ་ངེས་པར་ཁས་ལྡངས་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་སྐག་ལྡོན་བུ་བསྟན་པ་དང་། དེར་སྣྲད་པ་དང་། སྐག་ལྡོན་གྱི་མིང་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། ཚུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཟང་དཔོག་པ་ཡང་སྐག་ལྡོན་བུ་བསྟན་པ་ནི། སྨྲོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ། ཚུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་ནུས་ཏེ། ལུས་ཆུས། དབང་པོ་བྱངས། བློ་གསལ་བ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེན། སྐྱན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཚུ་(༡༥བ) མ་ཚོགས་

པར། འབྲས་བུ་སྐྱ་གྲུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཚུ་ལྷད་དང་བྲལ་བའི་ནས་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་རྒྱ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ནུས་པ་འགྱུར་ནས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནས་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་དེས་ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རང་ཐོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་འདོད་ཆད་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཞེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཐྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ།། འབྲས་བུའི་སྒྲིས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་ལྟག་ལྟན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྒྲི་ཚོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མཐོང་བ་ལས་ཐོགས་ཚོས་གྱུབ་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་····དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་རིད་པར་ཐལ། དེ་ཚོད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཐྱིར། སྒྲོད་པ་གང་དག་ཚོག་སྒྲ་བ་ལས་སྒྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཝ་ལུ་པོ་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྡང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོག་ཚོས་ཅན། སྒྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཝ་ལུ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང····དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཐྱིར། (২০ক) གལ་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་འདོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཐྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྐྱིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཚོག་སྒྲ་བའི་ཐྱིར། སྐྱིང་རྗེ་དེ་ཉིད་

འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་འདྲིན་སྐངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཏེ་དེ་བ་དང་ཐད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དང་ཀྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྙམ་དུ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྣ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཐད་འདོད་བྱམས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་སྙིང་རྗེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཙམ་ཡིན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་འཁྲུལ་བ་སྤྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤུ་བའི་འབྲས་ལྗགས་མ་ནི་ཚོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་པའི་འབྲས་དེ་དང་ཤུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཙོས་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་(ཤ་ཀ) ཏེ། གཞོགས་མེ་ལ་སོགས་པས་འགའ་ཞིག་མ་ཚོས་པ་དག་ཀྱང་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དོགས་པ་སྔ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་དོགས་པ་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ཏེ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དག་ཀྱང་ཏེ། གཞན་དག་གིས་རྟགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆད་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིག་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྐྲག་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་

མཐྱན་ཐོགས་ལ་མཐོང་ཡང་། མི་མཐུན་ཐོགས་ལས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་དེས་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་དེས་ཏེ། དངོས་གྱི་མ་དེས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་མེད་དེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ལྟག་ལྡན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཙམ་ཡོ…… ཚགས་བལ་དུ་སྣང་པའི་འགལ་བ་ལྟག་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར… མི་མཐུན་ཐོག་ལ་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་མཐུན་ཐོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དགོས… པས་རྟག་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན… བསྣང་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པ་ལ་སྲུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ…… མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེས་ན། མཐུན་ཐོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་་་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་(་ཟླ་ན་) པ་དེ་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཐོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མདུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སྨོད་དཔོན་ཐོགས་སྐང་བཞིད་པ་དང་། མི་བཞིད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཙམ་ལྷོག་ཁྱབ་ཀྱང་འདོད་པའི་གཞན་སྐེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོག་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སྨོད་དཔོན་ཐོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཞི་མཐའ་དག་ཏུ…… བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ལའང་དེས་པ…… བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣང་པ་ལྟ་བུ།

མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། ལྷོག་དོན་འགལ་བ་དང་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མའོ། །ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཚད་མས་གྲུབ། སྟོན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྟོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །ཚད་མ་གཉིས་པ་(༢༡བ) མེད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྣ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྣ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་ན། རི་བོང་གི་མགོའི་རྣ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་མ་ཇོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་སྣམ་བུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་རྣ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྣ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྣ་རྟག་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་དེས་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ལྷོག་ཁྱབ་དེས་ན། རྗེས་ཁྱབ་དེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་

དཔལ་གྱི། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རེས་ཀྱང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་རེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྤོག་ཁྲབ་འགྱུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་གི་ཁྲབ་པ་འགྱུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་དོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨོབ་དཔོན་ཐོགས་ཀྱང་གི་སྟེ་པ་དག་རྟག་མི་མཐོང་ཙམ་དེ་ཉིད་སྤོག་པ་ཡིན་གྱི་སྤོག་པ་ཁྲབ་འགྱུབ་པ་དེ་ལ་མེད་པར་རེས་པ་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་ཟུང་དུ་འགྱུར་ལ། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་རེས་པ་ལ་གཞི་རེས་དགོས་པས་རྟག་ལེགས་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཟློ་ལ་.....སྣང་དུ་མི་ཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟག་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་བས་ཆོག་གི །གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལེ་སྣམ་ནས་སྨོན་དཔོན་ཀྱི་སྨོན་མ་དག་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་ཀྱི་སྤོག་པ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཡོ་ཚོད་མས་རེས་པ་དང་། སྤོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གཙོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཆུ་འདོད་དེ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་གི་ཁྲབ་པ་འགྱུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ.....དགོངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་སྤོག་པར་འདོད་པས་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན.....འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་

ཚེགས་ཙོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འདྲེལ་བ་མེད་པར་
ཀེ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྟོག་པ་དེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྐྱེན་པར་
མཇད་པ་ན་དེས་པ་(༢༢བ) བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་སྦྱིར་འདྲེལ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས།
རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དུ་བ་མེ་
དང་འདྲེལ་བ་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ལོག་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་སྟོག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་འགྱུར་ལ། མེ་ལོག་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་དུ་བ་སྟོག་པ་སྦྱིར་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞི་འགར་དུ་བ་ལོག་མ་ལོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟོག་
ཀྱིས་སྒྲུབ་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་མེ་དུའི་རྗེས་འགྲོ་མངོན་སུམ་གྱིས་
ངེས་ཀྱང་གཞི་འགར་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་
གཏན་ཚེགས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་བ་དང་། ཤིང་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པ་
ལས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚེགས་འགྲུབ་བོ། །
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོག་གི་ཚུགས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དད་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟོག་པའི་
ཚུལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གནོད་གྱི་རྟོག་
ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་རྩེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚོད་མ་གསུམ་
དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ། །རྩེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་
མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་སྔར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོག་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་བྱས་སྐྱེ་དུ་ངེས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པ་
(༢༣ན) མ་ངེས་པ་འགལ་བས། འབྲེལ་བའི་དོན་སྟོག་ངེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
ལ་མི་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྐྱེ་པ་ཆོས་

ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྣང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་ཏིལ་རྡུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་ཁྱབ་པ་དེས་སམ་མ་དེས། དེས་ན་རྩོལ་བྱང་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྩོལ་བྱང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྩོལ་བྱང་གིས་རྩོལ་སྤྲུལ་མི་རྟག་པར་སྣང་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །སྔར་གྱི་དེ་མ་དེས་ན། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དོགས་ན་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྗེ་ལྟར་དེས་སོམས་ཤིག །སྔར་གྱི་རྟག་པ་དེ་དག་ལ་ཞེས་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཇིག་པའི་ཐུག་ཏུ་སྐྱེ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་མ་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་སྤུ་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྐྱེ་འདོད་བཅད་ཟིན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་ནས་སྐྱེ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ། ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དོགས་ཀྱི་

སྒྲུབ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚེགས་སོ། །རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འདྲུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱང་གི་རྟགས་ལས་རྩོལ་བྱང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟ་ཀྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཚེས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲུ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚད་མས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་ཁྱབ་པའི་ཚད་མས་སྒྲུ་འདོགས་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྩོལ་སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཁཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ན་ཚུལ་འཛིལ་བའི་ཚད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་སམ་མ་དེས། དེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ཡང་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་(९৬৯) ཁྱབ་དེས་པ་ན་དགག་བྱ་ལེགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྔར་གྱི་དེ་མ་དེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་དེ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འདྲུག་པར་དོད་ཤིང་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤོག་གི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་དེ་ཚེས་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཁྱབ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱབ་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པར་ཀྱབ་ཅིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དེ་སྟེང་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྟག་པ་ཡང་དེ་སྟེང་ཡོད་པས་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲའི་རྟག་པ་

ཙམ་གྱིས་སྐྱོང་པར་དེས་ཀྱང་། དུམ་པ་དང་སྣམ་བུའི་སྐེད་གི་རྟག་པ་དང་
རིག་བྱེད་དང་པི་ཁང་གི་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་མི་.....
རྟོགས་པས་སྒྲ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་གྲུབ.....
པར་དོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་
ཙམ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་སོགས་ལས.....
ལོག་པར་མ་གོ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་ཁོ་ནར་མི་དེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས.....
སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་
ན་རྟག་པའི་སྒྲོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ.....
མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་(ཟ་ཡན) ཚོད་དགོས་ལ། རྟག་པ་ཙམ་
གྱིས་སྐྱོང་པར་དེས་ན་ཡང་སྒྲོག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི.....
དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྐྱོང་པ་དེས་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་
བས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟགས་མ་
མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྒྲོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཙུད...
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མེད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་
མེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྒྲུབས་པ་གང་དག་ཚད་མའི་སྒྲོ...
འདོགས་གཅོད་ཚུལ་གྲུབ་པའི་མཆེ་བ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས་ཤིག །
དེས་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོང་པར..
དེས་ན་སྒྲོག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག.....
གིས་སྐྱོང་པ་དེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྱི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚོད་ན་སྒྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དྲྭ་བཏགས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོད་ཚོད་ཀྱང་སྒྱིས་སྐྱོང་པ..
དེས་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དྲྭ་བཏགས་མཐའ་དག་གིས་སྐྱོང་པ་དེས་མི.....
དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཁྱད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་ཞིག །
ཤ་པ་སྐུར་སྐྱེག་པོ་ཚོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཅེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཤེང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་དེས་ན་ཤེང་དུ་མ་དེས་པ་འགལ་བས། རྟགས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཟེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་དེས་ནས་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་····· མཐུན་མི་སྲིད་པར་མ་དེས་པ་འགལ་བས་སྦྱིས་(২৭৯) སྟོང་པར་དེས་ན་བྱེ····· བྲག་གིས་སྟོང་པར་དེས་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་ན། རྟག་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དེས····· པར་འགྱུར་བས། རྗེས་ཁྱབ་དེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། རྟག་པར་དེས་ན་མ་བྱས་པར་དེས་དགོས་ན་བྱས་པར་དེས་ན་མི་རྟག་པར་དེས་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཐོག་ནས་བར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་མཐུན་སྟོང་གྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མི་མཐུན་སྟོང་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར····· བསྟན་པ་སྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། སྟོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཐྱུར་པའི་སྟོང་བ་དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་རེར་ཏེ། །དེ་ལྟ་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེས་པའི་ཐྲོ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དེས་པའི་ཐྲོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཐྲོ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་··· པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཐྲོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་

པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་(རལཊ) དགོས་པའི་.....
ཕྱིར། རྟགས་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་སྐར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་སྟོག་པ་གཞན་འདིན་མི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྟོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པས་མ.....
ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་སྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་སྟོག་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་སྟོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་ལེ། །རྟོག་མ་གྲུབ་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་སྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚེས་མི་མཐུན་སྤྱོར་ཀྱི་སྒྲུབ་
ངག་སྨོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྟོག་པའི་.....
ཕྱིར་ཏུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པར་འདོད་པ་ནི་ཆམ་པར་འཁྱམས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱམ་པ་འགོག་པའི་རྟོག་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞེག །དེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དེས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་ཁྱབ་ལ.....
མཐུན་དེས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ནི་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་ཏེ.....
ཞོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །ཏེའི་ཡུལ་དུ་བྱ་ཙང་གིས་བྱམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཞེས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དེས་(རལཅ) ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་མི.....
སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ། མཚན་གཞི་ནི་གང་།

བྱས་པ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ.....
མཚོན་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེ་
ན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུལ་
གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྔོག་ཁྲབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དུས་ཁོ་
ན་ལ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་
མཚན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྟོལ་བ་ཡང་དག་ཅེས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་
པའི་ཕྱིར། དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པས་སྒྲུབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅོས་ཅན་ཁྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་....
ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བགོད་པ་ན་
དེ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་དུས་ཁོ་ན་
ལ་གྲུབ་པའི་སྔོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ....
པའི་ཁྲབ་པ་དེ་ཡིན་ཏོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཅོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་
བྱས་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྲབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་
དུ་གྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྲབ་པ་དེ་ཡོད་ན།
རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན....
ལ་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་དང་དེས་
ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་རྣམས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་ཁྲད་པར་འབྱེད་ན་རེ.....
བོང་གི་རྭའི་རྩེ་མོར་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་། (རྒྱབ) འཆའ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ཁྲབ་པ་མི་
འདོན་གྱི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པའོ་ཞེ་ན་མི་མཐུན་དུས་ནམ་
མཁའ་ལ་ཁྲབ་པ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཅོས་ཅན། མི་མཐུན་དུས་
ནམ་མཁའ་ལ་སྟོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྲབ་དེ་དངོས་ཤུགས་གང་ཟུང་ལ་གྲུབ་
པར་ཐལ་ལོ། །སྔོག་ཁྲབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་ལོ། །

ཁྱབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་ཙོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡིན། མི་མཐུན་དུས་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུབ་ལ་གཞལ་བའི་དོན་མིན་གྱི་སྟོག་.....
ཁྱབ་མི་མཐུན་དུས་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གཞལ་ན་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་གཞན་.....
མཐུན་དུས་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོ་ཁ་ན་སྐག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འཕྱང་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ནོ། །ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མིན་གྱི་སྟོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། དེ་མི་མཐུན་དུས་ཀྱི་དུ་གཞལ་བ་ན་རྗེས་ཁྱབ་དེས་པའི་ཚད་མས་མཐུན་དུས་ཀྱི་དུ་རྗེས་ཁྱབ་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་འཇིན་གྱིས་བྱམ་པ་འཇལ་བ་སྣམ་བུ་འཇིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱད་རང་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་ཟད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བྱས་པ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱིར་བ་སྐོར་གཅིག་ཏོ་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་བྱས་པ་དེའི་སྟོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས་ཤིང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྟོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྤྱན་ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་(རཝཀ) ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ན་དེས་ཁྱབ་པ་མ་.....
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྱབ་པ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་དེས་པའི་ཤུགས་ལ་དེས་པར་བྱེད་པས་ཁས་ཐག་ཚུན་མི་འབྱུལ་བ་གཞུང་གི་དོན་ཀོ། །ཚོགས་ཆོས་མ་བརྟེད་ཙོང་གི་དའེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྱེལ་བའི་རང་སྟོག་དང་དོན་སྟོག་གི་ཚོགས་གཅིག་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཤུབ་བཏགས་ཏེ་བཀག་ནས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཀྱི་རེ་ཞེས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཤུབ་བཏགས་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་.....
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅོམ་ཀྱིས་སྐབས་བཏགས་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཀྱི་རེ་ཞེས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྟེད་པ་ལ་དེས་

པར་བསྟོས་ཏེ། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྣང་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོག་ཁྱབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྗོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པ་དང་གཉིས་ཚོགས་ནས་བྱས་པ་བརྗོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་དགོས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་བརྗོད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་གི་ཁྱབ་པ་རྗོད་པར་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲས་ནི་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་སྣང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་སྟེ། གཞི་བྱས་པ་(ཐ་ཚིག) ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྣུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་འགྱུབ་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་དང་སྤོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟ་འདོད་པ་མི་ལེགས་པར་ཐལ་ལོ། །མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སྤོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཤུགས་ལ་འགྱུབ་པའི་ངོ་ཉེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྱོད་པ་དེའི་སྤོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །དེས་པ་ཉེས་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་

གསུམ་གཅིག་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་མ་གྱུབ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྱུབ་ཟིན་པས་ཤོག་ཁྲབ་ཁོགས་སུ་སྣོས་
པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཚོད་ལན་འབྱེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཐ་
དད་དུ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དངོས་ཀྱགས་ལ་གོ་བའི་སྣོར་བ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཡོད་པ་སྟོན་གྱི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རིགས་ཐིགས་ལས། རྗེས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ནི་ཐན་ཚུན་ཆམ་པར་གཙོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་པ་ནི། སྒོག་ལྡན་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་
ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན་པ་འགལ་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྣུར་ནས་སྐྱེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་
གཉིས་འགལ་བའི་སྣུབ་ཅིད་དུ་འཐྱེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་(ཞེན) དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ་དང་།
མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་སྒྲའི་ངག་ཉམས་པར་
ཐལ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་དེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་
པོར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ངག་བརྗོད་དགོས་པར་རིགས་སྣོར་བཤད་པ་གང་····
ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྱུབ་
སྟེ། མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་སྣོར་སྣོས་
མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྣོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྔར་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ལེའུ་པ་དེ་
ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་སྔར་ནས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་གྱུབ་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དོ་
ཞེས་མ་བརྗོད་ན། ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་མི་གོ་བས་བརྗོད་དགོས་ལ། མཐོང་བ་མེད་
ཅིང་མ་མཐོང་བ་མ་གོ་ན་ཁྱིད་ལྟར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་གོ་སྟེ། དཔེར་ན་

སྐྱེས་བུ་འགའ་ལ་བདག་མེད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། སྐོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བརྟེད་ན་སྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཐོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་དུ་སྐྱབ་ངག་བརྟེད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཐོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་བརྟེད་ཙམ་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ངག་དེས་འབྲེལ་བ་བརྟེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་(२५५) མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་····· བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མེད་པ་དེ་ཐོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་དེ་བརྟེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འབྲེལ་བ་ཐོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོག་ཁྲབ་ཐོ་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། འོ་ན་བྱས་པ་ཐོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཐོ་ནུས་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་དེས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་དགག་དགོས་པས། དེ་ཉིད་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤྱོག་ཤོན་འཁྱུལ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ཁྱོག་ཁྲབ་གྱབ་པར་འགྱུར་ན། ཤེང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེང་ཐོག་ཤྱོག་མ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། རོ་མངར་དང་ཤོན་ཏེ། སྔར་ཟོས་པའི་ཤེང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱག་པོར་མཚུངས་པ་དང་། ཤེང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཟོས་པའི་ཤེང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་ཤྱོག་ཤོན་དུ་བཤད་པའི་རྟགས་འཁྱུལ་པ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ལ་སོང་པ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་ཤེང་ཐོག་གཅིག་ཙམ་བྱངས་ནས་ཟོས་ན་རྟའ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཤིང་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་ན་

ཤེང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རོ་མངར་དང་ལྡན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་
པ་སྲིད་པས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། གནོད་
པ་མེད་པར་དེས་པ་ལ་བྱེད། (২৫ক) དང་པོ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཚང་བར་
ཐལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རྩོད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཁྱབ་པའི་སྐུན་འབྱིན་དུ་
བརྗོད་པ་རིའི་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་ན་ཡང་ཇེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་
མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་དེས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པས་
རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀུ་མ་སྦྱར་བར་
རྟགས་འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་གནོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་
རྟའ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ལན་སྨ་མ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དམ་བཅའ་
ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་གནོད་པར་དོགས་པས་ལྟར་སྣང་དུ་
འགྱུར་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ལྟོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི་
མདོ་མངོད་པས་མ་མཐོང་ཙམ་ལ་ལྟོག་པ་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་སྒོག་ལྟན་
ཡང་ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་
ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སྔེ་རྟགས་ཚུལ་བྱག་ཏུ་འདོད་པས་སྐུན་
འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འདི་དག་ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་དེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་
ཚིགས་འདི་རིའ་པ་ཅན་པས་བདག་མེད་བྱམ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་མ་མཐོང་བས་
དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་
ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལྟོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དགག་པར་མངོད་དོ། །
ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བའི་རྟའ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་
གྱུབ་ན་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་(২৫খ) ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་

ཚོམ་ཟ་བ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐུགས་ཚོས་མ····· ཀྱབ་པ་བཞི་དང་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་དེ་དོན་དུ····· སྐྱར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཐུགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་སྟོག་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཟེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོག་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ན། སྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སློས་པས་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ····· དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པའམ། སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཚོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར···· རོ། །འོ་ན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སློས་ཤེ་ན། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་ཐུགས་ཚོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་ཟུང་དང་། ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཐུགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་ཐུགས་ཚོས་ཅན····· དགྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་ཟུང····· དང་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམ་ལྔར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ཏེ་སྟོ་མ་གསུམ་སྐྱར་ལ། བ་མ་མི་སྐྱོར་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ཐུགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་སྟོག་ཁྱབ་ཀྱབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་དང་བམ་ཟེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ཚོས་ཅན་དགུ་ལ་བསྒེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས། (༩༠ན) ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་

འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟུང་རོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྣམས་ཡང་དག་གི་ཐོག་ཚོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་.....
པར་བསྟན་པས་ཐོག་ཚོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་ཟུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྣམས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་གང་ཟུང་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཆམས་གཞན་.....
དོན་རྣམས་སུ་མི་ཟུང་བར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཐོག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་ཐོག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་.....
དང་། ཆམ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་ཐོག་ཆོས་ཅན་དགུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ནི། ཐོག་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཐོག་ཆོས་ཅན་དགུའི་འཁོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་....
ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དེས་དོན་དུ་སྟོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོག་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་ཟུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐོག་ཆོས་ཅན་དགུའི་ཁྱེས་སུ་འགོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་ཟུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེས་དོན་དང་ཐོག་ཆོས་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་དགུའི་ནང་གི་ཐུན་
(༩༠ཅ) མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེས་དོན་དུ་སྟོར་རིགས་ལ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཐོག་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དགུའི་ནང་གི་རྟོག་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དེས་བཟུང་ན་སྟོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དེས་དོན་དུ་མི་སྟོར་བའི་དོན་རྟོ། །དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། །འདི་དག་ཀྱང་སྐྱབ་རྟོགས་དང་དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སེམས་

ཏེ། རྟོལ་ཕྱིར་རྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པའི་རྟགས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་དགོས་པའི་དགག་རྟགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་ཡང་སྟར་སྨོག་སྐ་མར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟའ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་དེའི་སྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །ཁྱད་པར་མཉན་ཏ་རྟགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྱད་པར་མཉན་ཏ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཉན་ཏ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་ཏ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་(༡༧ན) མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་ཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྱེལ་བ་དེས་པ་ལ་བསྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོར་བྱོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་ཆུས་པར་ཐལ། མར་མེ་བྱོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་རྟོངས་པ་མེད་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། སྟོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་འབྱེལ་བ་དཔེ་ལ་རེས་པ་མི་ཤེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟོངས་པ་ལ་འབྱེལ་བ་སྟོན་པ་དང་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ཏེ་མཐས་པས་ནི་དེ་མེད་པར་ཡང་། སྐར་ཁྱབ་པ་མངོན་

སྲུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་རྟགས་མཐོང་མ་ཐག་འབྲེལ་བ་དྲན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ··· ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བས་དེས་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིའི་ཁྲབ་པ་མ་དེས་ཀྱང་ནང་གི····· ཁྲབ་པ་དེས་པ་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་ རིགས་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་དེས་ན་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་དེས་དགོས་པའི་ ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་ མེད་དེ། སྒྲིར་དེ་གཉིས་ལ་དེས་དཀའ་སྤྲ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་ གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས··· གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མོང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་མཉན་བྱ་དེས་ནས་(རྒྱུད) སྒྲ་མ་དེས་པ་མི་སྲིད···· ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་ པ་དེས་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་མ་དེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དེས་པར་སྨྲར་དགོས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག····· གིས་མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡང་དག་ཏུ་ ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྲབ་སྟ་ཕྱིར་དེས། དེ་ཡང་ རྗེས་ཁྲབ་སྟར་དེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ··· ཚོམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗེད་ནས་དེས་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་ཟེར་ ན། གཞན་དག་གིས་ལན་ཤེན་ཏུ་གདབ་པར་དགའོ། །དེས་ན་དོགས་པ་འདི་ ལྟར་བསྒྲུབ་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི··· འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྟར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་དེས་ནུས་སམ་མི་ ནུས། མི་ནུས་ན་ཁང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་པ་ འདྲིག་པ་མདོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ནུས་ན། ཁྲབ་པ་སྟར་ དེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ··· ཚོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག··

ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྟ་མ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རུག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རུག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་ལ་མི་རུག་པའི་ཁྱབ་པ་སྟར་དེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐུན་མོང་པ་མཐོང་བའི་ཚོས་སུ་དེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རུག་པ་དེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲ་མི་རུག་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་(༡༢ན) པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྟར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རུག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པའི་མི་རུག་པ་རུགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རུག་པ་མངོན་སུམ་ཕྱིས་གྱབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །རུག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་རུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོག་ཁྱབ་ཀུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རུག་ཁྱུབ་ཀྱི་རུང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རུག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་རུག་པའི་རུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ཏྲིས་པ་ན་རུག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་པར་བྱས་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རུག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རུང་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོག་ཁྱབ་དེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རུག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཀྱུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་བྱས་སྒྲ་ལ་རུག་མི་རུག་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འགོག་ན་རུག་མི་རུག་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཅིང་ན། འོ་ན། ད་ནི་ཙ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ངོར་ནས་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་པར་(ཐ) ཐལ། མཉན་བྱ་རུག་མི་རུག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རུགས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཙམ་

གྱིས་སྟོག་ཁྱབ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྟོག་ཁྱབ་གྱུབ་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དམ་(རཏན) བཅའ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཅེས་བའི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་གིས་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྱུབ་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་སྣང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གནོད་པ་དང་རིགས་①རྒྱུན་ལ་སོང་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་སྒོས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་②རྒྱུན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཚད་མས་རིགས་③རྒྱུན་འཇལ་བའི་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་ལོག་ཤུགས་གཞལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོང་ཀུན་མི་སྲིད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པས་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་བཏབ་ཅིང་ཐ་བར་པ་སྐྱོན་མེད་པར་རྟོག་པ་ཙམ་པ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བདག་ཅེས་བ་ལ། ཁྱོད་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ལམ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་ཡང་རུང་དེའི་གཞལ་བྱ་འགོག་ནུས་ན་ཐམས་

①«སྐྱུ»རགས། ②«སྐྱུ»རགས། ③«སྐྱུ»རགས།

ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་(༡༡ན) མ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྤྱིད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སུན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་ཐུབ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བག་པའི་སྒྲིབ་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱེ་བག་པས་མཐོང་བའི་རྫས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་པོ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། ཞེས་བསྟན་པ་སྟོག་ཁྲབ་འཕྲལ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཆུང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་····· རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྣང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བས་འགོག་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་སྣང་མི་རུང་གི་གཞི་ལ་གང་གིས་འགོག་ཅེས་དྲིས་པས། དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྣང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔ་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བུ་བ་དྲངས་པའོ། །བྱེ་བག་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་ཆུང་ཙམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས····· མཐོང་བའི་རྫས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཆུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཚོས་གསུམ་པོ་ཙམ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྟན་པ་འགོག་པར་མངོན་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་སྣང་མི····· རུང་ལ་བྱེ་བག་ཏུ་དགག་པ་མངོན་དོ། །དགག་(༡༡བ) གཞི་སྣང་རུང་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་མི་ནུས་ན། གཉིས་ཀ་སྣང་མི་རུང་ཡིན་ན་འགོག་གཅིག་ལ་ནུས་སྣམ་དུ་དགོངས་ནས། འདིར་རང་འགྲེལ་དུ་སྣང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྣས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ནི། དགག་བྱའི་ཚོས་སྣང་ཟུང་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་དགག་གཞི་སྣང་ཟུང་ངོ་། །དེ་ཙམ་ལ་འགོག་པ་མིན་པར་བྱེ་བག་པས་སྣང་དུ་ཟུང་མི་ཟུང་གི་སྟེ་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྣས་པས་མི་རིགས་པའོ། །བྱེ་བག་པས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིང་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་ཆུང་ལ་བརྟེན་པ་སྟབ་འདོད་ནས་ཚོས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་ཟུར་འའི་ཞིང་འོ་མས་བཅུས་པའི་ཞིང་པ་ཆམས་ཀྱིས་དེ་རོ་མངར་བར་མཐོང་གི་་་ གཞན་ལ་མ་མཐོང་ན་སྐུ་ཟུ་རའི་རྟགས་ལས་དེ་འདྲའི་ཞིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐུ་་ ཟུ་ར་རོ་མངར་དང་ལྡན་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཁྱོག་ཁྲབ་འགྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐུ་ཟུ་རའི་རྗས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཡང་རོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཚོད་མས་དེས་་་ པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་དུས་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལ་སྐུ་ཟུ་རའི་རྗས་ལ་རོ་མངར་སྐུར་དང་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་་་ དད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རོ་སྐུར་བ་དང་འདྲ་སྣ་བ་དང་ནད་ཞི་བའི་ནུས་པ་སོགས་སོ། །ཡུལ་དེ་པ་ཆམས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་(༡༩ན) ཡང་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་པ་ཆམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཁྲབ་པ་འབྱུལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་པ་ཆམས་ཀྱི་ངོར་མ་མཐོང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་བ་ཆམས་ཀྱི་ངོར་ཁྱོག་ཁྲབ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟགས་དེའི་ཁྱོག་ཁྲབ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་སྐབས་ཡོད་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་་་་ ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་དགོས་ན་རྟགས་ཀྱི་ཆམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུག་ཁྱོན་འཕྲལ་པ་ཅན་དང་

འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ཤིང་ཐོག་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཚོད་མའི་གསལ་བ་བསྟན་མི་ནུས་ལ་འདིར་སྒྲུ་ར་ཙམ་རྟ་དང་བྲེ་བག་གཅིག་རྩོད་གཞི་དང་རོ་མངར་བ་ཆོས་སུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་སོགས་པ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བག་པ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སྤོག་ལྡན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་འབྱུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་ཆོག་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་འགོག་པའི་རྟགས་མི་····· མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། (༣ཁ) གྲངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྤོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་ཕྱིར་ཟོལ་ཡང་རང་སྣེར་བྱས་ནས་གཞན་སྣེས་བགོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ····· ཡང་སྤོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་དག་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་དེས་པ་ལ་བསྟོས་པར་གྱུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྱུབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྱུབ་པའི་ངོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པར་གྱུབ། མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་སུ་གྱུབ་དགོས་ན་དེ་ལ་····· ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཆོས་

ཅན། རྟགས་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ། དེས་ན་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། འདི་ནས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་པ་འཆད་དོ། །ཚོས་ཅན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ངོ་། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཚས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེག་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་(རྣམ་རྒྱལ) སྒྲས་རྒྱུ་ཤེག་པ་ཡིས་ནི་དེས་པར་འབྲས་བུ་སྟོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོག་ཁྱབ་མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཅིག་ཚོས་ཤེག་པས་ཇི་ལྟར་གཞན་རྟགས་སྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན་མི་དེ་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་ཕྱུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་་་ཤོ། །རྗེས་འགྲོ་མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གཅིག་ཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རྗེ་ལྟར་ཆོས་གཞན་ཉེ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་ཕྱུགས་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་ཀྱང་དེས་པར་རྟ་སྟོག་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་

འགྲེལ་བ་དེས་ཡ་ལ་བརྗེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་སྤྱི་.....
འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དེ་དག་མེད་
ན་རྟགས་དེ་དག་མེད་ཅེས་དེ་ལ་འགྲེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་...
མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་དེས་དེ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་
ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་གྲུབ་པས་(३५८) ཁྱབ་པར་
མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་པའང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་དུས་
དང་མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་ཕྱོད་ཆ་མས་ཆམ་གྱངས་སོ། །གཞུང་འདི་གཏན་
ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་ལ་འཕེས་ནས་སྔར་ལྟོས་དོགས་པ་
གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ་གང་དག་མི་མཐུན་དུས་ནི་དུས་བགོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་
ནས་དེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ།
རྗེས་སུ་གྲུབ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཕྱོགས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས་སོ། །དེ་
ཡང་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དུ་བས་མེ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་
དུས་ཆུ་སྐྱང་མི་རྟང་བར་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་དུས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་
ཕྱོགས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ....
ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་སྨྲའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་གྱི། དེ་
གཅིག་ལུ་བཤད་པས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་
མི་བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །མ་གྲུབ་སྨྲར་བའི་འཕེས་རྒྱུད་པར་སྨྲར་ན་ཙུང་ཟད་བཤད་དུ་
ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་བོར་བར་འགྱུར་བས་སྤར་ལྟོས་བ་ལ་
གཉིས། འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་
ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ.....
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །
བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དེ་རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་

པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྟོལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་····
དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་(ཇ৺ན) མ་བརྗེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
ལ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་
ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་····
དགོས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ན་
རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་
ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་ཀྱང་ཅི་····
ཤོས་མ་སྨྲས་པ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་ཏེ།
གཅིག་དངོས་སུ་རྟོད་པའི་ཚད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོ་བས···
སོ། །དེ་ཁོ་སྐྱེ། མི་མཐུན་དུས་མཐའ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་
པར་དེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་དཀོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
འབྲེལ་བ་དང་རྟོག་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱར་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་དཀའ་སྤྲ་མེད་པར་དོན་··
གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་ཏྲི་བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་
ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་
འབྲེལ་བའང་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུང་སྦ་མའི་དོན་དང་
འགལ་ལ། མི་དགོས་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་
གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོག་པར་སྐོན་པའི་གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་
འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བརྗེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྗེད་ན་ཤེས་
པར་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ཁྱིད་རང་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ན་
བརྗོད་མི་དགོས་ལ། དེ་མ་བརྗོད་ན། ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་ནུས་པར་ཁྱིད་རང་
འདོད་པས་གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་(ཇ৺བ) ཉིད་ཁྱབ་པ་
ཙོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས···

ལུ་སྦྱས་པས་གཉིས་པ་ཡང་ཤུད་ཀྱིས་ཞེ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་
མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཚད་མས་དེས།
དགག་ཚོས་དང་སྒྲུབ་ཚོས་དངོས་འགལ་དུ་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ལོག་ན་
རྟགས་སྟོག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་ན་ཁྱབ་པ་ཚང་བར་མི་གོ་ལ། དེ་གསུམ་
ཚང་ན་ཁྱབ་པ་རྗོགས་པར་གོ་བས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་
ཐིན་མ་བརྗེད་པ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་
འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞི་འགར་ཆུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་
མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་འབྲས་དུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་པ་གོ་
བར་བྱེད་པའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་
བསྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་གཞིས་སུ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་
ཡང་གཞི་འགར་བྱམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགག་རྟེན་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་གྲུབ་ཐིན་པའི་ཐ་སྙད་
འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་
ཏུ་ཟད་ཀྱི། ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞེབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པ་སྐྱེ་བྱམ་མེད་གྲུབ་ཐིན་མ་
བརྗེད་ན་བྱམ་མེད་དེས་ཐིན་པ་སྒྲུབ་བྱ་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲ་
མི་རེས་ན་མ་གཏོགས། སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྗོད་རེས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅན་
ཀྱི་སྒྲ་རེས་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ནི། སྟོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགོད་ཚུལ་ལ་
དེ་ལྟར་(ཟླ་ཀ) སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་
ཚིའ་ལ། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་ནི།
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དམིགས་ཟུང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ནི་
བྱམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་དོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་མེད་དགག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱུ་

ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རྒྱུ་སྣུམ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འབྱུལ་ལོ། །འདིར་མ་དམིགས་པའི་ཚུ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་གོང་དུ་བཞིར་བསྟན་པ་དང་། སྔར་འགལ་དམིགས་གཉིས་ཚུ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་བསྟན་པ་དང་གོང་དུ་མ་དམིགཔ་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ནས། ཡང་འདིར་བསྟན་པ་ཆམས་འགལ་བ་དང་བྱོས་པར་ཇི་ལྟར་མི་འཐུར་ཞེ་ན། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དང་····· ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ལས། སྔ་མ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་དེས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རང་དབང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་དེས་པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་་་ དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པས། འདིར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་བ་མ་དམིཏ་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་བདག་···· གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་(ཟླ་བ་) པས་དེ་གཉིས་སུ་བསྟས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གང་དུ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུས་པའི་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྔ་ཕྱི་ནི་ཐན་ཚུན་སྡུད་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་བསྟས་ནས་ཆམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་། སྟོར་བའི་སྐོ་ནས་ཆམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་རུང་སྟེ། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་འདི་ལ་དམིགས་གསུམ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྟས་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཟླ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ·····

དང་། འགལ་བྱ་རྟོགས་ཤེང་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མིའ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་ཁྱབ་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆོས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའམ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དོན་བསྟུས་ནས། མི་སྟོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེ་དག་དེས་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་དེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱིས་བྱང་གི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་(རཀཅ)པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞོས་དཀར་པོ་དམར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱང་གི་ཚོན་ལ་བསྟོས་པས་གྲུབ་ཙམ་ནས་དམར་པོར་··· མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བྱས་མི་རྟག་རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་སྒྲུས་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་ཇུས་གཞན་ཕྱིད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་སྡུ་ཕྱི་ལས་སྡུ་ཕྱིར་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་ཟད་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གལ་ཏེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་གྲུབ། མི་རྟག་པ་

ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དོན་ཞེས་པའི་ཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རིལ་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའང་མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་རྩས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྣམ་བུ་དང་ཡང་རྩས་གཅིག་པས་བྱམ་སྣམ་གཉིས་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། (༡༧བ) དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཟེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་འདོགས་པར་འགྱུར་བས། ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྩས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་ལ་གཙོད་པ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། སྐབས་འདི་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རིལ་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐ་འཕངས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤྲཱི་བྷ་ལིའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་གྲངས་ཅན་སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སེར་པའི་རང་བཞིན་དང་། སེར་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བདེ་སྡུག་……བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་……མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཙོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྩས་གཅིག་ན། གཙོད་པ་དེ་དག་འདྲུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཅ་ཅོ་ཙང་ཐལ་བའོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་

རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་ཕུགས་(३८ན) གསུམ་དང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་··· རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་ཁས་བླངས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བར་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འོ་ན། མེས་དུ་བ་བསྒྲེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་དེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལན་ཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་། བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་གཞན་མེད་ན་རྟག་ཏུ་མི་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དེས་པ་ལ། མེ་དུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་དགོས་ཤེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་བུམ་པ་དང་ཆུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། བུམ་པས་དབེན་པའི་གཞི་ལ། དེས་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་དེས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་དགོས་སོ། །མེ་དུ་སྣ་ཚྭའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ལ། བུམ་པ་དང་ཆུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་དེས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་དགོས་ཤེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དང་ནད་གི་ཆུ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པར་འདོད་པ་མི་དགའ་ཞིང་། དང་ནད་གི་ཆུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་ནད་གི་ཆུ་ཐུང་དུ་ལྟང་བའི་གེགས་མེ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཆུ་སྐྱོར་བ་ནི། དང་གི་རིགས་འདྲ་མ་རྙེད་

དང་། ཞོ་ས་མཚུངས་པར་གནས་པའི་ཚུ་དོན་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་ནི་དོན་དེ་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་(རྒྱ་བ) མེ་དུ་དང་ཀུན་ནས་.....མཚུངས་སོ། །འོ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དུ་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོག་རྟོག་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཇིན་པའི་ཁོག་རྟོག་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཇིན་པའི་ཁོག་རྟོག་གོ །དང་པོ་ནི། དུ་བ་གསར་སྟེར་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་ན་སྤྲོ་བྱར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཟློས་སོ། །ཁོག་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། མེའི་རྗེས་ཁོ་ནར་འཐུང་བར་མཐོང་གི །དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ནམ་ཡང་འཐུང་བ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་མ་དཔེགས་པ་དང་། མ་དཔེགས་པ་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བཟློས་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་སྒྲུབ་དོན་ཐུན་མོང་བའི་རྗེས་ཐོབ་པར་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཞན་འདོད་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་རྣོ་མི་རྣོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཞན་འདོད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྲོག་བྱ་ས་དང་བྱེད་པོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གྲུབ་མཐའི་ཁོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཚད་མ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དགོས་ལ། ཁོག་རྟོག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ཁོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོད་དགོན་སློབ་ཀྱི་བློན་པོ་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏ་དང་བ་གླང་ཆེན་པོ་ཏི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་ཚེ་ཕྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལོན་པའི་ཆུ་ཕོ་ཡོས་(ཁ་ཅ) པའི་གཞི་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དེས་ཁེགས་པའི་རྟོག་ཏུ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། དུ་བ་ཚོས་ཅན།

མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི། མེ་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག །མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་མཐོང་མིའི་སྐད་ཆད་མས། དངོས་པོ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགར་ཡང་མེད་པ་ལ་གནོད་ལ། དབང་པོ་རྣོ་ན་དེ་ལེགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་ལེགས་ལ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་……ཡང་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་གང་ཟུང་གཅིག་འཐེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་…… པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་བཙོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་མི་སྟོག་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་(ཇོ་བ) པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟགས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཐེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བཙོད་དུ་མི་རུང་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྐྱེ་དང་བཅས་པར་……ཁས་ལེན་དགོས་པས། གང་སྐྱེ་དང་བཅས། ཕྱི་མའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བཙོད་དེགས་ཀྱི་མེད་པར་ཐལ་བ་……

བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་མ་ཡང་བརྗོད་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྔ་མ་སྐྱོན་དང་བཅས་ན་ཡང་དེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་གྱལ་ཙོར་ཐལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དུམ་པ་དང་དུམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཡ་གྱལ་ཙོས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དུམ་པ་དང་དུམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས་དུམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་རྫུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས། རྟག་ཏུ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བ་སྔ་མ་འཕེན་མི་རིགས་ལ། འདོད་ན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གང་བརྗོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྣུ་དགོས་སོ། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་ཤེས་པར་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔར་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྫུ་མཚན་གང་། (ཅི་ཡོད) ཡིན། དུམ་པ་དང་དུམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞེག །ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱོད་གསུམ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དུམ་ཡོད་དང་དུམ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་གིས་…… བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ལ། དུམ་ཡོད་ཡིན་ན་དུམ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པ་དང་དུམ་མེད་ཡིན་ན་དུམ་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྫུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས……

ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འཐེན་རིགས་ཀྱི། གང་ཟུང་གཅིག་ལ་གནོད་པ་དང་བཅས་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་འགྱུབ་པ་ལ་མི་ཐན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་རྫས་ཡིན་ན་རྟག་རྫས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་མིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་ན། དངོས་འགལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟག་རྫས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བཅལ་བས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ན་རྒྱུད་འགལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་····· འགྱུར་ལ། མ་ཁྱབ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་ཙམ་དང་བཅལ་བས་མ་ཁྱབ་པས་གཞི་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མེ་དུ་མ་དེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྐོས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་མེ་སྐྱེ། དུ་བ་སྣར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྤྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྗེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་(ཤྲཱ་བ) ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས། དུ་བ་སྣར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྣར་མེད་ཀྱི་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཞུས་པའི་ཚོས་སུ་གྱུབ····· པས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་བག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཞུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་བྱིར། གོག་མའི་ཚང་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་གོག་མཁར་ལ་མིག་སྐོང་ལྡན་པའི་བཀྲ་བྱིན་དང་འདྲ་བར་བཏགས་པའོ། །དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དུ་བ་དེ་ཞེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྣ་མ་མེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེའི་འབྲས་བུར་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ།

དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྡོག་པ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། བསྟུ་ཚོགས་ནི། རང་འགྲེལ་གྱི་ཚོགས་ཤོར་བ་ཡིན་པས་ཚ་རྒྱང་དུ་བྱེ་མེ་
དགོས་ཏེ། དགོས་ན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་ཆམས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་
བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཐུབ་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་སྤོང་བའི་སྐོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
དམ་གྱི་ཆམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྟོང་བ་དེས་
བརྗོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཆུས་པར་བཤད་ནས་མ་དེས་པ་སྤང་བའོ།
དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་སུ་མ་ཟད་རང་ཞེན་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་
ལའང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་
ཙམ་དང་། རང་ཚེས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བའི་རང་
སྡོག་བསྟན་ནས། དོན་སྡོག་སྟོན་པ་ནི། ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ཚེས་
ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་
ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ནི། དམ་
བཅའ་ཙམ་དང་འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མངོན་བསྟས་ཏེ་བསྟན་པས་
མི་སྐྱོས་ལ། ཡང་ན། སྔར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ངོས་བཟུང་ནས། འདིར་དེ་ལ་
སྐྱོད་པ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་
བཙལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་སྡོག་ངོན་སྡོག་ངོས་
བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མངོན་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་
དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་ཚིག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
རང་བཞིན་རྟགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྣོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་
བ་དང་། དེ་ལ་ལུགས་གཞན་དེའི་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྗེས་

དང་མི་རྟག་པའི་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫས་སུ་སྐྱར་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་གཏན་ཚིགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཐྱོགས་གཅིག་ཚོས་རྟགས་སུ་བགོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྫས་དང་(ཡང) མི་རྟག་པའི་རྫས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས། ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་ཞོ་བ་མི་སྲིད་པས་ཐུབ་པའི་རྟག་པ་དང་རྒྱལ་ཐུབ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུན་དང་རགས་[1]པ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདུས་བྱས་མི་སྲིད་ལ། དེ་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། སྒྲ་བྱས་པར་དེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེས་ན་སྒྲའི་རྟག་པ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་དིགས་ན་རྟགས་སུ་བགོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་་་་་་་ པར་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་པའི་དེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བག་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བགོད་པའི་བྱས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་ལ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དམ་བཅའི་ཐྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བགོད་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རང་མཚན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

①«སྐྱ»རིགས།

དེས་ན་རང་མཚན་ཉག་ས་བཟུང་ན། ཚོས་དང་ཐ་དད་ཤམས་པས་འཕེལ་
མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཉག་ས་བཟུང་ན། སྒྲ་མི་ཉག་
པར་སྣང་པའི་ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་(ཡིན) གྱུབ་ཅིང་ཐོག་ཚོས་ཀྱང་མི་.....
འགྱུབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚེགས་ཡང་ལ་འཕེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་....
པའི་ཚོག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། དེ་མེད་ན་རྟུག་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་
ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཏུར་ཟད་པའི་རྒྱུད་འཕེན་གྱི་ལུགས་གནས་པར་.....
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའོ། །ཚོག་ཙམ་མཐོང་བས་
ལེགས་པར་ཚེམ་པ་དག་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་བློམ་
པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་
མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྣང་ཞིང་། དངོས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་
ན་རྒྱུ་འཕེན་ལེགས་པར་འཇུག་པའི་ཐུབ་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་
ཚད་མ་དང་། །གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ། །སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐར་
པ་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་ལེགས་པར་བཀག །མདོར་ན་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བྱང་ཚོས་རྣམས་བརླག་པར་བྱས། །བར་སྐབས་ཀྱི་
ཚེགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དལེར་བརྗོད་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན.....
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ.....
ཡང་ལེགས་ནས་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པར་སྣང་བའི་རང་མཚན་ལོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་.....
པར་སྣང་བ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་ལེའུ་ཤེང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག....
མི་ཤེས་པར་འགྱུར། སྒྲིབ་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན། དངོས་པོ་ཉིད་
ཀྱང་ལེགས་ནས་ཚད་མས་(ཡིན) སྒྲུབ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོ་

ཁས་བླངས་ན་སྐྱེ་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་
དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཉིས་གཅིག་ཚད་མར་བཟུང་
ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ ཀུ་འགྱུར་བ་འདི།
གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །
འདི་མ་རྟོགས་པར་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་བླངས་ན་སྣུབ་འདྲུག་
ཀུ་སོང་ནས་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྣུ་དང་རྟགས་ལ་
སོགས་པ་སེལ་འདྲུག་ ཀུ་ཁས་བླངས་ན། དེ་དག་རང་མཚན་ལ་ཡེ་མ་རེག་
པར་འདྲུག་ཚུལ་རྣམས་བློམ་པ་ཙམ་འའབ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་པའི་ཚེག་རྟོག་རྣམས་
འགྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་
གཞལ་བྱ་སྐྱོན་མེད་རང་མཚན་དང་མཚུངས་པར་འདོག་མི་ཤེས་ན། སྐྱེར་
ལུགས་དམ་པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། །ཁྱད་པར་ཐ་
སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་
དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གཞིན་ཁས་བླངས་ན་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་
གནས་ལུགས་དང་། བློའི་འདྲུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པ། གཞན་
སེལ་དང་སེལ་བས་འདྲུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་
པས། འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
པ་ནི། ལུགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐྲ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་(৬৬ব)
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤེང་། དེ་
མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྐྲ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁེགས་ན། ཚད་ལྡན་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སྐྲ་སོགས་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མངོད་དོ། །དང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་དག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མངོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དེ་བཞིན་དུ་ཡུགས་འདིར་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མངོད་དོ། །ཡང་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྒྲིད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞིད་ནས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུགས་ཅིག་ཤོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་(ཅ ཅཅ) ས་སྐོ་སྐོར་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་ཐྲོ་བརྒྱན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ཡུར་གསལ་བས་ཡུགས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་མཐས་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཏུ་བསྡེ་བ་སྐད་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་པས། ཀྱེ་ཤེས་པ་ཆུང་བ་དག་ད་དུ་རང་རྩོས་པ་མིན་ནམ། མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱིས་ལ་ལྟོས་ཤིག །ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལ། དེ་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྟོག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་ནི། ཤར་ན་གནས་ན་ནུབ་ན་གནས་པར་འགལ་བ་དང་། དུས་མ་

འདྲེས་པ་སྟང་དུ་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དུ་སྐྱེས་པར་འཐལ་བའི་དོན་དང་། དོ་བོ་མ་འདྲེས་པ། ཁྱབ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེར་སྣུ་ལ་ཡོད་པར་འཐལ་བའི་དོན་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ནི། རང་མཚན་ཏྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཤེང་། དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་ཏྱིས་མ་ཁྱབ་པས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་མིན་པས་དལེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་མཐིན་པ་བསལ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་ཏྱི་བློ་དེས་སྐྱ་དུས་ན་ཡོད་ན་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ། སྐྱ་དྲྭ་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དྲྭ་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ཤར་ན་ཡོད་ན་ནུབ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དེས། ཁྱབ་བྱ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྣུ་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཟེར་ཡང་། དེས་ན། དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་གྱུན་བརྟག་དང་ལྡོན་སྐྱེས་ཏྱིས་སྟང་དུས་ཏྱི་དངོས་པོ་དང་ཕྱི་དུས་ཏྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་དུས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་སྟང་དུས་ཏྱི་དངོས་པོ་ཕྱི་དུས་ན་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དུས་ཏྱི་དངོས་པོ་སྟང་དུས་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྟང་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བར་གསལ་བས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྐྱས་ན་མཐོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་བདུམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་ནུབ་ཏྱི་རྗེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་ནུབ་ལ་རེག་པར་གཟུང་གི་ཁྱབ་པ་གཟུང་བ་མིན་པས། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས། ནུབ་ལ་རེག་པ་མིན་པ། ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། དོ་བོ་འདྲེས་པར་

འཇིན་པས་ཁྲ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། ཞེར་སྣའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གཟུང་བས། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཞེར་སྣ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤུང་པ་བཞི། སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། །གཉིས་ཀ་ལྟ་བ་ཆོག་དོན་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་བློའི་འཇིན་སྟངས་དང་། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྩོད་པའི་དོན་བསྟས་ན། བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཚིགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །རྟང་པ་དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ནས། དེ་ནས་རྟང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་ཞི་རྣམ་འབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྨོན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་དངོས་པོ་དང་། གཞན་རིགས་མི་མཐུན་ཞི་དངོས་པོ་དག་ལས། ཁོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བསྟས་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་བཁྱོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། རིགས་མཐུན་སྐྱ་མ་

ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་སོ། །རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་གྱུར་ལས་སྤོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་དོན་དེ་སྤོག་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་ཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་ཟུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་གྱུར་ལས་སྤོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་(ཇ་ན) ཕྱིར། དོན་ནི། སྒྲ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདུས་མ་བྱས་ལུ་འགྱུར་ལ། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བྱམ་པ་སོགས་ལུ་འགྱུར་བས་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བྱམ་པ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་སྒྲ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། བྱམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། བྱམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྤོག་པ་དང་ཐུན་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཤད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་སྤོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་ཡང་རིའ་དུ་མ་དབྱེ་ཟུང་བ་དེའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་····· ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དོ། །སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་གོ་དཀའ་སྟུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐབས་ཐོག་གོས་པར་·· འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྐབས་ཐོག་ཏུ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེས་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ན་

བྱས་མི་རུགཱ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པས་དམ་བཅའི་ཚིགས་(ཇ་བ) གཅིག་རུགས་སུ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཚོས་གང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རུགཱ་གོ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་རོ། །སྨྲ་ལ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དངོས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྨྲ་མི་རུགཱ་པར་སྣུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཚིགས་གཅིག་ཆོས་རུགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རུགཱ་གོ་དཀའ་སྣུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རུགཱ་གི་ཐ་དད་ནི་རང་དིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རུགཱ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པས་སོ། །བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་མི་རུགཱ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་བྱས་མི་རུགཱ་སོ་སོར་གོའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། སྔ་མ་ལྟར་ན། ཚད་མ་དེ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་དིག་མངོན་སུམ་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། རང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། སོ་སོར་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་དིག་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་གོ་བའི་ཆུས་ལ་ཉེ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་མོད་གྱི། དེ་གཉིས་གོ་བའི་ཚད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་དིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བྱས་མི་རུགཱ་ཇས་ཐ་དད་མིན་ཡང་(ཇ་ཀ) བྱས་པའི་ཇས་དང་མི་རུགཱ་པའི་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏུ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བྱས་མི་རུགཱ་གི་ཐ་དད་ཚོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏུགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རུགས་དེའི་ཁྱབ་པ་དེས་

པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གཏན་ཚིག་དེ་འདྲེལ་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཟིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཆོས་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་འདྲུག་པར་བསྒྲུབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་རང་འགྲེལ་དུ། ཡང་སྒྲ་དང་རྟོག་དག་གིས་ཆོས་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབས་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྒྲ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་བཅད་གཞན་སེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ཆོས་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཏེས་པའི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་ནི་རྟགས་སོ། །དེས་ན། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཙོད་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་གཞན་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་དང་ཡང་སྒྲུབ་(ཁ་ཅོག) པ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དགག་རྟགས་དང་གཉིས་བསྟན་ནས། དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྐྱེ་སྐྱོན་ལ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཚ་ཤས་སྐྱོ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་སྐྱོན་ཏོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འདྲུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་གྱུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱེ་བག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚོན་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་

བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ལ་སྒྲ་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་གཞལ་བའི་ཚ་གཞན་ཚོད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་.....བའི་ཚ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟོག་མེལ་བ་ལ་མི་འདྲུག་ན། སྒྲ་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་ཆོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་དྲངས་པའི་སྒྲ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེས་སྒྲའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འདྲུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་.....ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྒྲ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ་མ་གོ་ན་སྒྲ་མ་ཡིན་དུ་འཇིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་.....ཆམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྒྲར་ཡང་མ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སྒྲ་དེ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ །མ་གོ་ན། སེལ་འདྲུག་ཏུ་(ཡིན་ནོ) བྱེད་ལ། གོ་ན། དེས་མཚོན་ནས་སྒྲ་ལ་བསྟོས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་གོ་བས་སྒྲ་ལ་བསྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །སྒྲ་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་གཟུང་བ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གཟུང་བས་ཁྱབ་.....སྟེ། དེ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤད་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་ཏེ། བུམ་པའི་མཆུ་འཇིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས་བུམ་པའི་ཞབས་གཟུང་བར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྫུལ་ཐུན་གྱིས་མཐོང་བར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་གྲུབ་ན་བུམ་པའི་རྫུལ་ཐུན་གྱིས་མ་མཐོང་བར་བུམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་.....

རྫས་གཅིག་པ་དགོས་སོ། །འོ་ན་དུམ་འཇིན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་འཇིན་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །དེ་གཉིས་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱབ་ཚེ་ཆུང་ཞེད། དུས་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་ན། འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་དགའ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་རྟགས་སྔ་མ་ཀྱང་པར་འདོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་(ཡར་བ) རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་···· བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་རྟགས་བཀོད་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན་ཞེས་སོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀུ་སྦྱོར་བ་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་བསྟན་ན། ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགྲ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེལ་བ་སྒྲ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་སྒྲ་བ་ལ། སྒྲ་རྟོག་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་སོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན···· གཞན་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་སྐྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་ན་ཡང··· སྒྲ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཁ་དོག་དཀར་བར་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཅ་ཕྱིས་ལ་དཏུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཕྱིས་ལ་དཏུལ་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་

གཞན་ཡོད་པས་དཏུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་.....
རིགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར་དང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་འཇིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྟས་གཅིག་
པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་
དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་
པའི་ངག་(ཅ་ཀ) རབ་ཏུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུས་
མཐོང་བ་ལྟར་དེས་པར་མི་བྱེད་པས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་
གཉིས། སྒྲ་རྟོག་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་།
སྒོམ་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྒྲ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་སུ་མ་ཟད། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སེལ་བ་མི་ཐོ་བར། དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཇིག་ན། སྒྲ་མི་རྟག་
རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། སྒྲའི་ཚོས་ཀུན་འཇིག་ཅིང་དེས་པར་ཐལ།
སྒྲའི་ཚོས་གཅིག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ནས་གཟུང་ཞིང་དེས་པར་གྱུར་པའི་...
ཕྱིར། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྣང་ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་
ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་སོ་སོས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་སོར་
གཅོད་ཀྱི། གཅིག་གིས་ཀུན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་
ལྟར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་.....
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེལ་འཇུག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་ཡོད་
པའི་དེའི་ཕྱིར། ཁེགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཚོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་གྲུབ་
པར་གྱུར་ན། ཚད་མ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
སྒྲ་རྟོག་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བ་
ལ་མི་འཇུག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་

པའི་དོན་གསུམ་གྱིས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་འཕངས་པའི་ཁྱབ་སྦྱད་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ལའང་འདི་སྟོན་པོའོ།(༤༨) སྟམ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ····· འདྲུག་མིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྒྲུབ་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཆམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འདྲུག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། སེལ་བའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་གཞན་གྱིས་ཆ་སྒྲུབ་མ་བཏང་གི་ལོག་ཤུགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཆམ་པར་བཅད་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སེལ་འདྲུག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ངེས་ཤེས་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་ལོག་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འདོགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་དབེན་པ་ལ་འདྲུག་ཅེས་བྱ་བར····· ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ཁྱོད་དང་རང་གི་ལོག་ཤུག་ཀྱི་སྒྲུབ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་དངོས་སུ་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་དངོས་ཀྱི་གཅོད་བྱ་སྒྲུབ་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྐབས་བཅོམ་པ····· ཡིན་ཀྱི། ངེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྒྲུབ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་རྟོག་གཉིས་ཅོག་ཙར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ན། སྒྲ་རྟག་འདོད་ཀྱི་སྒྲུབ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་སྐྱེས་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཉམས་ལ། མི་སྐྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྤོམ་ལམ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འདོད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་(༥༠ན) རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་མི····· ནུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན། ཀུན་བརྟག་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་ཚོ་

སྐབས་བཅོམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྐྱམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་སྐྱམ་པའོ། །ཕྱི་མ་ནི། དེ་འདྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འདྲིན་དང་གིས་སྐྱེ་བའོ། །དེས་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་ཙམ་གཅོད་མི་ནུས་སོ། །ཚོད་མའི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལྟ་མ་ལུས་པར་ཟོག་སྟེ། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཀྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན་ནི། ལུས་རྟེན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་པ་ཡིན་ཡང་། ས་ཚོང་མའི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྤོང་ངོ་། །གཞུང་འདི་དག་བསལ་བྱ་སྟེ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་ན། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་ཟད་སྐམ་པའི་དོགས་གཅོད་ཟུར་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟུབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བཀོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་འདྲུག་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེས་ན། སྒྲ་རྟོག་དེ་དག་སྟོང་ཡུལ་ཐ་དད་(५०ག) པ་ཅན་གྱི་སེལ་འདྲུག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲའི་ཚོས་ལ་ཆ་ཤས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒོ་འདོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེས་པ་དང་སྒྲ་ཡང་དེ་སྙེད་ཁོ་ན་འདྲུག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ན། ཚོད་མ་གཅིག་གིས་སྒྲ་འདོགས་དུ་མ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན་སྒྲ་འདོགས་ཀྱི་

གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཚད་མ་རྫས་ཐ་དད་བསྟན་དགོས་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་སྒྲུབ་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་སྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲིབ་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་དེས། བྱམ་པའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་དེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲ་དེ་དག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་སྟོང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེལ་བས་འདྲུག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲའི་དངོས་པོ་གཅིག་པུའི་ཚ་ཤས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲ་འམ་བློ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ན་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྗེས་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་ཕྱི་འདི་དག་སྒྲ་རྟོག[①]སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལན་སོ་སོར་སྒྱུར་ན་སྒྱུར་དུ་ཟད་བ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེས་པར་སྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤྲཱུ་ཏྲོས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འདྲུག་ཚུལ་གཅིག་གིས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དོན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྒྲ་(५२ན) རྟོག་གཞན་འདྲུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག[②]སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་བསྟན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ལ། རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་བསྟུབ་པ་སྒྲ་རྟོགས[③]གཉིས་ཀ་ལ་སྟུབ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཚ་ཤས་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཚིགས་སུ་མངོད་པ་ལ། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་། ཚ་ཤས་ཞེས་སོཏ་གསལ་བར་གསུངས་ཟིན་པས། རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཟིན་པ་ཡང་རྩ་བར་བགོད་

①«སྒྲ»དང་རྟགས། ②«སྒྲ»རྟགས། ③«སྒྲ»རྟགས།

པ་ནི། བསྟུ་ཚེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རྟོགས་[1]གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་བསྟུར་ཡང་སྨྲར་རོ། །སྨྲ་རྟོགས་[2]གཞན་འདྲུག་པར་གང་གིས་གྱུར་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་དྲན་པར་བྱ་ལ། སྨྲ་རྟོགས་[3]གཞན་འདྲུག་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཏེ་ལྟར་གྱུར་སྐྱམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་འདི་གཏན་ཚེགས་སུ་བགོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ཏེ། བརྟལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་སྨྲ་དང་རྟགས་དག་ནི། སྨྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འདྲུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྨྲ་དང་རྟགས་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་···· ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་(༤༧བ) ན་འདི་ཉིད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། སྟུབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྟུབ་འདྲུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟོག་པས་ཀུན་གཟུང་ཡང་མེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟུས་བཤད་དང་། དོན་བསྟུའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན། ཁྱད་པར་སྟ་ཚོགས་པ་ཅན་ཀྱི་དོན་སྨྲ་དང་། ཁྱད་ཚོས་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ལ། ཚོས་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་རྫས་ཐ་དད། རྟོག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་པའི་སྨྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་མི་འཐུབ་ལ། བསྟུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྨྲ་དེ་རང་གི་ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་

①«སྟུ»རྟགས། ②«སྟུ»རྟགས། ③«སྟུ»རྟགས།

ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱད་པར་བྱས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་སྣ་དེ། དེ་ནམས་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ལས་རྫས་དབྱེར་མེད་གྱུབ་སྟེ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་····· ཡིན་ནམ་མིན། དེའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྣ་བྱས་པར་དེས་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། སྣ་དེ་རང་གི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་ལ་ཐན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་ཞིང་དེས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་སྣུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་ཞིང་དེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐན་གདགས་བྱའི་བྱེ་བག་བྱས་སོགས་གང་ཟ་དེས་ཏེ་ཀུན་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐན་བྱ་ཐན་བྱེད་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྣུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་ཤེས་ན། གཉིས་ཀ་དེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་གཞི་(५९ན) ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྣ་བྱས་པའི་ཁྱད་གཞིར་དེས་ན་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་དེས་དགོས་ལ། བྱས་པ་སྣའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་དེས་ན་སྣ་ཡང་སྐྱོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པ་ལ་འབྱེལ་ཞིང་བཤྲེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣ་སྐྱོ་ཆམ་གྱངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །དེ་ལེར་ན་མེ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་སྣུབ་འཇུག་ཡིན་ན། མེས་དུ་བ་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དེས་དགོས་ལ། དེ་དེས་ན་ཐན་འདོགས་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡང་དེས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཡང་དེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྫས་གཅིག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། ཁྱད་ཆོས་ལ་ཐན་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྣ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྣ་གཟུང་ན་དེ་ནམས་གཟུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྣ་དེས་ནུས་པ་དེ་ནམས་ལ་ཐན་འདོགས་ནམ་མིན། མིན་ན། ནུས་པ་དེ་དག་སྣ་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ་འབྱེལ་མེད་དུ་ཐལ། སྣ་དེ་ཡིས་ནུས་པ་དེ་དག་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཐན་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱེལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་དེ་ནམས་ལ་ཐན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། སྣས་ཁྱད་

ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དེས་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་ནམ་ཡང་མ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོད་པའི་ནུས་པ་མ་དེས་པར་སྒྲ་མ་དེས་ལ། ནུས་པ་དེས་པ་ཡང་། ནུས་པ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། (५२ག) སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གཟུང་ན། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་ན། དེ་དང་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕན་པ་གཞན་མིན་པར་གྱུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། སྒྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཤེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་དེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟུང་བའི་ཚ་མེད་མོད་འགྲུལ་པའི་རྒྱུས་····· ཟིན་པའི་དེས་མ་ནུས་པ་ཡིན་ལ། འགྲུལ་པ་དེ་སྟོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤེས་སྟ་མས་གཟུང་ཟིན་པ་ལ་ཡང་ཚོད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྟ་མ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དེས་བསྟན་པ་ནི། དེས་པ་སྟ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། ཚ་ཤས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མའང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ཤེས་སྟ་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེས་ཤེས་ཕྱི་མའང་ཆོས་ཅན། སྟ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། སྒོ་འདོགས་མེད་ཅིང་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་དེས་པའི་རྣམ་པས་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་པས་གཟུང་བ་མ་དེས་པར་འགལ་བ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་ཡང་སྒྲ་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོ་བོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་དེས་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཁྱོད་སྣུབ་པས་འདྲུག་པའི་དེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་བསྣུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཚོས་སྣང་མི་སྣང་ཚ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འོ་ན་དེ་(५३ན) མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྤྱོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཚོས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བསྤྱོས་ཏེ། སྣང་མི་སྣང་ཚ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེས། སྒྲ་དེས་པ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྤྱོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེས་པ་དེ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ལ་དེས་མ་དེས་ཚ་གཉིས་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྣུབ་པའི་སྒོ་ནས་དེས་པ་འགལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཡང་མ་དེས་པར་འགལ་ལོ། །དེས་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཚོས་ལ། རྟོག་མེད་ལ་སྣང་མི་སྣང་རྫས་འགལ་ཡང་རྟོག་པས་དེས་མ་དེས་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འགལ་བས་སྐྱོན་མེད་ལ། དེས་ཤེས་སྣུབ་འདྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེས་མ་དེས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིས་རང་ལུགས་ལ་དེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་དེས་ཡུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ཆམ་གཞག་མ་ཚད་པས་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་དིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་དིགས་པ་སྣུབ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་སྣང་རྫས་འགལ་བ་ལྟར་རྟོག་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྫས་འགལ་བས་མཚན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་འཇིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲ་དེའི་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཁྱད་པར་ཐལ་བ་ཚོས་སྣང་མི་སྣང་གི་ཚ་ཤས་ཆ་པར་སྣང་བའི་(५३བ) སྐོ་ནས་གཟུང་བ་····ཡིན་ཏེ། དེ་གྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚ་ཤས་ཀུན་

གཟུང་ན་ཀུན་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་བསྟེན་པ་ཡི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བར་ཡོད་ཅིང་། འགལ་རྐྱེན་མེད་པ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེཉིད་ན་གོང་བུ་གཅིག་མཐོང་བ་ན། གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པར་འདོན་པའི་སྒྲ་འདོད་རིམ་ཅན་དུ་གཅོད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེས་དཀའ་སྟབ་དང་། བློ་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དམ་བཅའི་ཚུགས་ཏེ་གཅིག་རྟུང་སུ་བཀོད་པའི་མ་ཀྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོག་ལྟོག་དང་སྦྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྦྱི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བརྗེའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲོད་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྨྲ་པོས་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྨྲའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས་ལོག་པ་དང་ལྟོག་པ་ཇུས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་རྟོགཔ་དང་དུ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་(५९ན) ལ་ལྟོག་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པས། དེད་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བ་གླང་ལས་གཞན་རྟ་ལས་ལོག་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ལྟོག་པ་དང་། གཞན་རྟ་ལས་ལོག་ཅིང་། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་དེས་པའི་རྟོག་པ་

གཉིས་ཉིད་དག་ནི་ཚོས་ཅན། སེལ་བ་སྒྲ་བའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཚོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྟོས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟ་ཐ་དད་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །སྨྲོད་པ་པོ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི། དངོས་མེད་ཀྱིས་བསྟས་པའི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟ་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཚོས་ཚོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཇས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་སྐམ་ནས་རྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོག་པ་ནི། སྟོག་པ་ཚོག་རྒྱང་སྨྲི་དང་ལོག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོག་པ་གཉིས་ཚོགས་བྱེ་བག་གོ །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སྣོར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཚོས་ཅན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། རྣམ་དབྱེ་དུག་པ་འབྱེལ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲས་ཇས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྨྲིན་གྱི་རིལ་པ་ཞེས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཇས་ཐ་དད་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་(५९८) ལ་བསྟོས་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་སྟོག་པ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་ལྡས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཏླ་ལ་ཇས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཚོས་ཅན་ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱུག་པའི་སྒྲ་ཡིས་ཇས་ཐ་དད་པའི་དོན་བཞིན་དུ། ཏླ་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཇས་ཐ་དད་ལ་སྣོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཤན་རྒྱབ་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཇས་ཐ་དད་ལྟ་ཀྱང་གོ་བའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་རྩོད་པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་ཚོས་

ཆོས་ཅན་སྟོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་ལ་བརྟག་པའི་ལན་དུ་དེ་
གཉིས་རྟས་ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་
པ་གསལ་བའི་དེའི་སྟོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྣའི་སྒོར་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་གཉིས་ཀར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྣ་
མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྣ་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་
ལ། སྣའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྣ་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་རྟག་པ་ཁྱད་གཞིར་
གོ་བར་བྱེད་པས། ཚིག་སྡུ་མའི་སྣ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དང་ཕྱི་མའི་སྣ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ངག་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྣའི་སྟོག་པ་གཅིག་ལུར་ཟད་ཀྱང་སྡུ་མས་
ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཕྱི་མས་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་སྐང་གི་རྣ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཚེ། རྣ་ཁྱད་གཞི་དང་བ་སྐང་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོག་
པར་འདོད་པས་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར། དེ་སྐྱེ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་
དོན་ཆུང་ཟད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་
ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་(५५ཁ) རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་།
རྟས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་
སྐྱོན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་
སྐབས་སྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་རྗེན་དུ་ཟུང་བ་སྐྱེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་
བའི་བློ་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་བ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐབས་མི་སྐྱེད་བ་དག་ཆོས་
ཅན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྡའི་བྱེ་
བྲག་ཙོ་ཚར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཐ་
དད་འདྲུག་པའི་གཞི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྗེན་དུ་ཟུང་
བ་དེ་དང་མི་ཟུང་བ་ལྟར་བློ་ཡུལ་དུ་ཙོ་ཚར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཀུན་ལ་རྟས་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྟས་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་

རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བརྗོ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཚོ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དུ་ཟད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྡན་སོགས་བརྗོད་པའང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཡང་། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡང་ཚོ་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚོ་བར་འདོད་ནས་དེ་ལ་ཕན་པའང་། བྱེད་ལྡན་གྱི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་ཅན་གཞན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྣང་མ་སྣང་ཙམ་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་(५५८) རྫས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི། སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཚེ་གསར་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་བསལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ལུགས་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་དང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚོགས་སྒང་གིས་བཀོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྲིད་ཕྱིར། །དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་ཤེང་གསལ་ཆམས་ལ་ཤེང་གི་སྤྱི་སྒྲ་འདྲག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཆམས་ལ་ཤེང་གི་སྒྲ་རང་དབང་སྐྱེ་དངོས་མེད་དུ་འདྲག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཤེང་དང་ཤེང་གསལ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །མང་ཚིག་སོགས་མི་རྟག་བའི་ཤེས་པ་འདྲག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་ཚོས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། དུག་པའི་སྒྲ་དང་གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཆམ་དབྱེ་མི་རྟག་བར་འགྱུར་····

རོ་ཞེ་ན། བརྡ་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་པ་གང་དག་གི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱག་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མང་ཚོག་ལ་སོགས་པ་ཚོག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱང་བའི་ཟློག་ཀ་འདྲུག་རིགས་པར་ཐལ། ཚོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འདྲུག་པ་ལྟར་བྱངས་ནས་བརྗོད་ཅིང་། བརྗོད་འདོད་ལ་མི་རྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཚོག་སོགས་མི་བྱང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་དབང་གིས་འདྲུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཚོག་གང་སྨྲ་བ་པོས་བརྡ་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་ལྟར་(५७ན) དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མང་ཚོག་སོགས་མི་བྱང་བའི་ཟློག་ཀ་མི་འདྲུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་དེས་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་དེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱད་མེད་གཅིག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་དད་པའི་མང་ཚོག་བཞག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོང་དུག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཚེད་བ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པའི་གཅིག་ཚོག་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་བྱེ་མ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་མང་ཚོག་སྨྲ་བ་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱག་སྨྲ་སྨྲ་དུ་མི་བྱང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་དེའི་རང་བཞིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུན་སྨྲ་དུ་མི་བྱང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒོང་ཁྱེར་བྱག་ལ། སྐུད་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པས་གཅིག་ཚོག་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། སྒོང་ནི། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མི་རྟོམ་པར་ཁས་བླངས་པས། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་འགལ་བར་འགྱུར། སྒོང་ནི་རྫས་རིའ་མི་མཐུན་ཐུབ་

པའི་ལྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་ཁས་བླངས་འགལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་བླངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འང་ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་གྱིས་སྨོད་དོན་ཕྱོགས་(५४ब)
སྒང་གིས་གཞན་སེལ་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་དོགས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་
ནས། རང་འགྲེལ་དུ་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཇམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་
དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་སྣང་གི་བློའི་འདྲུག་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་
བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་
དང་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འཁྲུལ་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་
འཐུང་བར་ཐལ་བ་སྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི་
ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་
བའི་ཕྱིར། ཅེས་བཤད་ནས། ཡང་གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་གཞན་ལས་
ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔར་གྱི་སྐབས་དེར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཞུང་འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱམ་ཟེ་ཆེན་
པོ་ན་རེ། དེ་བློའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་རྒྱས་པར་
མ་བཤད་པས་འདིར་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས་
གཞུང་འདི་འཕྲོས་སོ། །ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་
ཤེང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིན་པར་བྱེད་
པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་
བའི་སྐྱ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་ཤེང་གསལ་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ངོ་བོ་(५५ན) གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིན་པར་བྱེད་

པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེང་གསལ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱི་བློ་ལ་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་དེས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་ཤེང་ཤེང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་····· སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྤྱི་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། བློའི་སྣང་བ་གང་ཞིག །དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཤེང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེའི་ཚཚོན་གཞིར། ཤེང་རང་མཚན་དང་ཤེང་གི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དོན་དང་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་སྣང་གི་བློ····· ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ནི་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ཚོད་བདེན་པར་གནས་པས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་གཞན་དུ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་གཞན་དུ། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྤྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །འདིར་ཡང་འགྲུབ་རྟིང་དུ། གཞུང་སྐ་མ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲིབ་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། (५७བ) ཞེས་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྫས་ཕྱི་ཅལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེང་གི་སྤྱི་བློ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེང་མ་

ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྟས་གཅིག་ཏུ་མེད་
དེ། གསལ་བ་རྟས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཞན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་
དང་རྟས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་གི་སྤྱི་རྟས་
གཞན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་དག་གི་ཚོགས་
ཁྱབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤེང་གི་སྤྱི་བློ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ།
ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་
འཛིན་ནོ། །འདོད་ན། ཤེང་གི་སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་
ཅན་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་
རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམ་པ་མི་
འདྲ་བར་སྣང་བས་ཁྱབ་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། རྟས་ཐ་དད་དུ་ཐལ།
བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅས་པའི་གནོད་པར་་་་་་
འགྱུར་ནོ། །དེས་ན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གསལ་བ་ནང་ཞན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
དང་། གསལ་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་གང་ཟུང་དུ་སྣང་བར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་
བའི་གཟུང་ངོར། ཡུལ་ཆ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག །ཤེང་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཤེང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར།(५२ན)
བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟར་སྤྱི་དང་དེའི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་དགོས་ལ། ཡང་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་
བཞིན་དུ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྣང་
ཚུལ་གཞན་ཤེན་ཏུ་ཞིབ་པའི་བློས་བརྟགས་ཀྱང་མི་རྙེད་དོ། །རིགས་པ་འདི་
དག་ཞིབ་ཏུ་མ་བཙལ་ན། སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། བྱས་
པ་སོང་ལའང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ན་སྤྱི་དངོས་
པོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ལེགས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་
གི་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཁྲུལ་ངོར་ཡིན་ཞེས་

པའི་ཚེག་སྦྱར་བ་མ་གཏོད་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཤེན་ཏུ་ཕོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རང་མཚན་ནི་རང་མཚན་མིན་ཏེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལྟག་ཚོད་····འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྐྱབ་ན་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་ལ་དམ་བཅའ་གྱུབ་ན་རྟགས་མི་འགྱུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི། །ཞེས་པས་སྨྲི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྗས་སུ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། ཅེས་པ་མི་རིག་སོ་ཞེ་ན། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྨྲི་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་པ་ལས་རྗས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྗས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་ནས་གྲུབ་(५५ག) སྟེ་རྗས་གཅིག་འཛོག་པས་རྗས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོ་བོར་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྨྲི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲི་འཛིན་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཤེང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེང་གི་སྨྲི་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཚོས་ཅན། ལོག་ཅིང་འགྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེང་མིན་པ་ཤེང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ལ། འགྲུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྟེད་པའི་དཔེར་ཆུན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྣན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ། སྨྲི་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་ན་རྣུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྟེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཤེང་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཤེང་དེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེང་གསལ་ཞན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་ཚོས་

ཅན། ཤེང་གི་སྤྱི་འཇིན་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེང་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབྲས་གཅིག་བསྟེད་པར་དེས་ཏེ། ཁོང་ཤེང་གསལ་རིའ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེང་གི་སྤྱི་འཇིན་དང་། དོན་ཤེང་འཇིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་ཀྱི་དོན་གཅིག་བསྟན་པ་ལ་ནུས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན། ཁྱེད་རང་ཅེ་བག་པ་ཡང་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་ཐུབ་པ་ཆ་མས་ལ་ཐུན་
(५८ན) མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་བསྟེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཅིག་བསྟེད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣན་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅིག་ཏུ་སྡུད་བའམ་སོ་སོར་སྡུད་··· བ་ཡིས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི །ཐ་དད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཁོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི··· ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་། བཞིན་ཞེས་པ་གཉིས་དེ་འདྲེན་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྣན་དེ་དག་ལ། སྤྱི་གཞན་ཚུང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣན་དེ་ཆམས་ལ་ནུས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟོག་ཏུ་ཡང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ཞེའི་ཚེ་ཚུད་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ····· བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྣན་ལ་ནད་ཞེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཅིང་བརྟན་པས་སོ། །གཉིད་དེ་དག་གིས་ནི་ཅེ་བག་པ་སོགས་སྤྱི་བློ་ལ་

གཟུང་དོན་དགོས་ཤིང་གསལ་བ་དུ་མ་དེར་མི་འཐད་པས། སྤྱི་དོན་གཞན་ཅིས་བར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་བློ་རྫུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་དེ་དང་བཅས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བློའི་འདྲུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། རྗེ་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། (५८ན) ཚིག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནམ་བློའི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་མཚན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེང་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་མཚུངས་ཤེང་། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་ཡང་མཚུངས་པས་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པ་དང་། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་སྣང་བ་གཉིས་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་འགལ་ཡོ། །མི་རུག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པས། སྤྱིའི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རུག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་དངོས་པའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ཚེས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པོད་ལ་སོ་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་སྣང་བ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་ཤེང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཡོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

ཞེད་པས་དེ་དག་སྤྱི་གསལ་དུ་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་(৬০ক) ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་། རང་ལ་རྒྱབས་ཆད་དུ་སྣང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྣང་བས་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་དེས་བསྒྲིབས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་སྟོན་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་མ་ནུས་པས་ཤིང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་གཅིག་ལ་འགྱུར། སྤྱི་གཞི་མཐུན་དང་། བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་སོང་ཀྱི་རང་ལྟོག་ཆམ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞིར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཆམས་ཀྱང་འགྱུར་བས། སྤྱིའི་ཚོས་ལ་འདྲས་ནས་ལྷོག་གྱུར་ཀྱི་རང་མཚན་ཆམས་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཞུང་འོག་མ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་འདྲའི་ཆམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པ་ནི། ཤེང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལས་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་། ཤེང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྣང་བའི་ཤེང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཆམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེང་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤེང་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཤེང་དོན་གཉེར་གྱིས་བཏགས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཤེང་གི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་རྟོག་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅོ་བོ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེང་གི་སྤྱི་འཇིག་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཤེང་དུ་ཐལ་རང་འཇིག་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེང་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤེང་ཡོད་པས་འགའ་ཡང་ཤེང་གིས་ཁོངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བ་དང་ཤེང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྐབས་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་དག་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཆམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཆམས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ལ་སྤྱིའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་ཡིས། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ནོར་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །(༥༡ན) ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཚོས་ཅན། ཤེང་ལ་བསྟོས་ཏེ་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ། ཤེང་མིན་ལས་ཀུང་ལོག་ཤ་པ་མིན་པ་ལས་ཀུང་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཀུང་ལོག་པ་ཚོས་ཅན། ཤ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཤེང་ལ་སོགས་པའི་ཤེང་གསལ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་རང་མཚན་འཛིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་

རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་གུན་ཡང་ཚོས་ཅན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟུད་ནས་བརྗེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྟུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཆེད་ཅིང་ཐོབ་པའི་རྗེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་འབྲས་རང་གི་རྒྱུགས་ལ་བརྗེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་མི་སྣུ་བར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་གང་དུ་བཤད་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྟ་འགྲེལ་སྔ་ཕྱིར་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདྲུག་པ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འཁྲུལ་པར་མཚུངས་ན་བསྟུ་བར་མཚུངས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞན་སྒྲ་རྟག་འཇིག་ལས་དོན་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུར་ཐག་ཟུངཿ(ཡུག) མར་མེའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤེང་གསལ་བུ་མའང་ཚོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པས་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེང་གིས་ཀྱང་ཁོད་ལ་རབ་ཏུ་འདྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁོད་ཤེང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྗེན། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནས། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ཤ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། ཁོད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་

ཐ་དད་ཤ་ས་ཚ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པས་སྟོག་ཚོས་སྣ་ཚོགས་ཅན་དུ་……
ཚད་མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས་རྟོགས་
པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྨྲི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་
བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་
པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོག་པ་ཆིག་རྒྱང་གི་
སྨྲི་འདི་དང་སྟོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདི་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཁྱོད་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྗས་གཅིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་མ་གཞག་
དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མིན་པ་(ཤད་ཆ) ཅི་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་དང་།
སྨྲི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ནས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བརྟག་པར་ཆོས་འཇིག་རྟེན་
པ་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་ཤིང་སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྗས་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་ཆ་གཞག་མཁས་པ་ཆ་མས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་
གོལ་བ་དོན་གཉེར་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཆམས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱུགས་པའི་རིགས་
པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་གོལ་བ་དོན་དུ་

གཉེར་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་
བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་ལ་
དེ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
སྟོང་ཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐོག་
མར་དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་
དང་གཏན་ཚིགས་ལ་དེས་དཀའ་སྣ་མེད་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་ཟད་བས།
གཞི་ཇུས་གཅིག་ལ་ཡང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ནམ་དབྱེ་དུ་མ་བྱེད་
དགོས་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དང་། སྒྲིབ་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྒྲུབ་
(৬৭৯) བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣོག་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནམ་དབྱེ་བྱས་པ་ཡང་དམ་པའི་དོན་ཐུབ་པའི་མི་རྟག་པ་
དང་བདག་མེད་སོགས་རྣོགས་པ་དང་ཐར་པ་སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་སུ་མཁས་པ་ཀུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཤེང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
མངོད་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྨོས་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཤེང་། སྨོས་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་
དག་ཁང་པ་ཡི། །སྐྱེང་དུ་འཛོག་པར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རྟང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་
ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིའི་ཚུལ་མཚུངས་པས། འདིར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
རྣོགས་པའི་བློ་ཐབས་དང་ཕྱ་བའི་དོན་དམ་རྣོགས་པའི་བློ་ཐབས་བྱུང་དུ་
སྟོན་པར་མངོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཚ་དང་
དེ་དག་གི་རང་སྟོག་རྣོག་པས་བཏགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་
རྣོག་པས་བཏགས་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ལུགས་
གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ན་

དེས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རྣོག་པས་བཏགས་པར་རིལ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣོག་པའི་ངོར་གཞི་སྣུ་ལ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་བཏགས་པར་གྱུར། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྟར་བཏགས་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྟ་ཕྱིའི་རིམ་པ་འདི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཚོ་བྱ་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཚོ་བྱ་ཚོ་(ཁཁ) བྱེད་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྣུ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྣའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤགས་པ་ལྟར་རམ། ཀྱབ་ཟིན་ཀྱི་སྣམ་བུ་ཚོས་སུ་སོང་བ་ལྟར། སྣང་བ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་ན། སྟ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྣ་དོན་དུ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗས་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྗས་གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྙད་བློ་འཁྲུལ་པ་ཡིས་བསྟད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་འཁྲུལ་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་དོན་རྗས་ཐ་དད་ཆམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས། རྗས་གཅིག་རྗས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱིའོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣོག་བློ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ། སྣ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗས་གཅིག་ལ་སྣོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་ཟུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྣའི་རྗས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྣོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་རབ་ཏུ་བརྟག་ཏུ་ཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་སྣོག་པས་སོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣོག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་མི་ཟུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདིས་ཟུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྣོན་ཏེ། འབྱེད་པའི་གཞི་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཕྱི་བའི་ཆོས་ཆོས་

ཅན་ཐ་དད་པའི་ཚ་བཏགས་ཡོད་དུ་གལ་འགལ་སྣ་ཚོགས་སོ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཁོ་ནར་(৬৯৯) འདོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་སྤྱིར་ནས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་དང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་འགལ་སྣ་ཚོགས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆ་མ་དབྱེ་ལ་མི་མཐས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་མཛད་དོ། །འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོད་སྐང་གིས་གཞན་སེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འཇིན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་སྤྱིའི་ཆ་མ་དབྱེ་ལ་མི་མཐས་པས་ཁོངས་སོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱད་པར་རང་མཚན་སྤྱི་དང་འདྲེས་པ་འཇིན་པར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་སྟམ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མཚན་གཅིག་ལུ་དེ་ཀི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཚོས་ཚོས་ཅན་སོགས་སྤྱིར་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་གྲུབ་པར་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྟོག་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་ཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རང་མཚན་དེ་ཇི་སྙར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་(৬৯৯) ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་གུན་ལས་

པོག་པས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལས་སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འདུག་པ་བཀག་ཅིང་། སྒྲ་འདོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི། ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་འཛིས་པ་དང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྒྲ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་འབྱུང་བས། དོན་བསྡུའི་ཚིགས་བཅད་འདི་བརྡ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞིད་ནས། གཞུང་འོག་མའི་རྩོད་པའི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཀོད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འདུག་པ་འགོག་པ་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འདུག་པར། སྒྲུབ་པ་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པར་འདུས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྗའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་བརྗའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བརྗའི་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་གསལ་བ་རྟུང་པ་མི་རུང་། སྤྱི་རྟུང་པ་མི་རུང་། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བརྗའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་སྐུན་དབྱང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་(ཤཡཅ) དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་བསྟད་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་འདོད་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་གྲངས་ཅན་རང་གི་གཞུང་ལས་བཀོད་དེ། ཁྱད་པར་ཆེད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། །ཆུ་དང་འབས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །འདིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་

མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཚ་མཉམ་པ་དུས་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་མི་གསལ་བ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་……གནས་ལུགས་རང་བཞིན་དེའི་ངང་ལས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་སྨྲེ་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རང་སྟོང་དང་རྫུན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་གསོག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། རང་བཞིན་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཕོར་བའི་ཚེས་ཆོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ངོ་མ་འཛིན་པས་འཕོར་བར་འཕོར་ལ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་འཕོར་བ་ཅིའི་ཙ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ནས་ལྟའི་མིག……བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས། ཚེས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ངོ་ལེགས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་བེམ་པོ་ཡིན་ཡང་སྐྱེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་……ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་།(৮৭৯) བྲལ་བའི་རིག་པ་ཁོ་ནར་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་གི་ལུགས་སུ་འཆེལ་བའི་ཚེད་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་རྩ་ལྟ་གཞིར་བཞག་ནས་ཐུབ་ཆེན་གྱི་འཕོར་བ་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དོན་དེས་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་……བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོག་གི་དོན་དུ་བྱ་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། སྨྲེ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཉེ་ཚ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་ཐྱི་མ་ནི་བ་སྨད་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྨྲི་དེ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་མི་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་བརྗའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྨད་གི་བརྡ་སྦྱར་བས། ནག་སྐྱར་སོགས་བ་སྨད་དུ་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བརྡ་སྨྲོར་བའི་ཡུལ་སྨྲི་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་ལ་ཡོད་པའི་སྨྲི་དེ་ཉིད་ནག་སྐྱར་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་བ་སྨད་དུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐེས་གཅིག་མེད་ན་དཀར་ཟལ་དེ་བ་སྨད་ནག་སྐྱར་དང་རྟ་གཉིས་ལ་དཀར་ཟལ་གྱི་ཆ་འདི་ནག་སྐྱར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ལ་རྟ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྨད་གི་བརྡ་སྦྱར་ནས་ཕྱེས་ནག་སྐྱར་མཐོང་བ་ན་བ་སྨད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། རྟ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཐུན་མོང་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྨད་དུ་བསམས་སོ། །གྲངས་ཅན་ཡང་སྨྲི་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་། (৬৭৯)
ཡང་བརྡ་སྨྲོར་བའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་བརྗའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །རང་རྟགས་དང་གཅིག་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་ཕྱིས་གཞན་ཡང་གོ་བར་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མི་འདྲ་ཞིང་གཞན་དག་བརྡ་སྨྲོར་བ་དེ་མིན་རྟོག་པས་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྨད་གི་བརྡ་སྨྲོར་བ་ན་དེའི་སྟེང་དུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བ་སྨད་ཡིན་པ་བཀག་གམ་མ་བཀག །བཀག་ན། དེ་མིན་རྟམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ཞིང་དཀར་ཟལ་དང་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བ་སྨད་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་པར་གོ་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །མ་གོ་ན་ཚོགས་པ་དེ་བ་སྨད་དུ་མ་གོ་བར་ཐལ། འདོད་ན་བརྗ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བརྗ་དུས་སུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བ་སྨད་ཡིན་པ་

མ་བཏགས་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་བ་སྣང་དུ་ དོགས་པ་སྐྱེ་བས་བརྟ་བྱས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་མི་རྟག་ པར་འདོད་པས་ཀྱང་བརྟ་སྤྱོད་བ་དེ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན་ཞེས་ བརྟ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་དག་ འདོད་པའི་སྤྱི་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྟ་སྤྱོད་བའི་ གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཆོས་ནི་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཙམ་མོ།། དཀར་ཟལ་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་ པ་ལས་ཡོག་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡོག་ པའི་སྟོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་སྣང་གི་བརྟའི་ཞེན་ཡུལ་་་་་་་་་་ (৪৪ক) ཡིན་ནོ། །དེལེར་ན་ཤན་ཨེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་ སྣོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།། གཞི་དཀར་ཟལ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་་་་་ སྟོག་པ་བ་སྣང་དུ་གོ་ཞིང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་བ་སྣང་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ན། ཕྱིས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་སྣང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྔར་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་སྒྲ་ཐོས་ན་དེ་ཡང་མི་རྟག་་་་་ པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་གཏན་ཚིག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་ དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་པ་བྱམ་པ་དང་ སྒྲུབ་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་་་་ ལ་ཡོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་ཐུ་བ་དང་སྒྲུབ་ནས་རྟགས་ལས་དེས་དགོས་་་ ན་ཐུ་བའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེལེར་ན་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་ གཉིས་པར་མི་སྣོད་པ་དེ་ཆེས་གཅིག་དང་ཆོད་ན་རང་གྲུབ་དུས་དེ། ཡུད་ཙམ་ སུམ་ཙུའི་ཡུན་ཚད་དུ་འགྱུར་ལ། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཆོགས་ ན་ཁོམ་པ་གཅིག་གི་དུས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྟ་མར་ཡང་བ་སྣང་

ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བ་སྤང་དུ་རུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དོན་ལེགས་པར་སྐྱབ་..... དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱམ་པ་དང་སྤྲ་གཉིས་སྤྲ་མི་རུག་པར་ངེས་སྤྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་ཅིང་། དུས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁོག་པར་རྟོག་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བག་པ་སྤྲ་དེ་ནམ་(ཡ་བ) མཁའ་རུག་པའི་ཚུས་ལ་བརྟེན་པའི་..... ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རུག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་མེལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྟ་སྟོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྡོག་པར་དོག་སོང་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་སྤང་གི་བརྟ་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་ལྡོས་ན་བརྟ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཚེ་བརྟ་དུས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། བརྟ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཚེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་བ་སྤང་ངོ་ཞེས་པའི་ངག་སྐྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྡོས་པར་དོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་སྤང་གི་བརྟ་སྦྱར་བར་མི་ནུས། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བལྡོས་ནས་ཀྱང་དོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་སྤང་གི་བརྟ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་གང་ལ་བརྟ་བཏགས་པའི་དོན་དེ..... ཉིད་སྒྲོན་ཅིང་གཞན་སྒྲོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྡོས་ན། སྒྲོ་དོན་གཞན་བརྟའི་ཡུལ་དང་། ཡང་ན་བརྟ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་བརྟ་བྱས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་གོ་བའི་... དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བག་པ་ན་རེ། གཞན་མེལ་བ་མེད་ཅིང་། བརྟ་དུས་ཀྱི་གསལ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་ཁྱད་པར་

མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་དོན་གཞན་ལ་བརྟ་སྤྲོར་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་ཞེ་ན། བརྟ་སྤྲོར་བ་ཡོས་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་(ཤ་ཀ) པའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་བ་སྐང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་བརྟ་སྤྲོར་བར་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་གྱི་ཉན་པ་ཡིའི་སྐྱེས་བུ་འདི། གོང་བུ་འདིས་འདོད་དོན་དེ་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཤེས་ནས་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། རིགས་དོན་གཞན་ཚོས་ཅན། བ་སྐང་ཞེས་པའི་མིང་ཁྱད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དངོས་མིང་དུ་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་····· པར་ཐལ། ཁྱད་ཀྱིས་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་ནུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པས། དེ་ལ་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། ཐུང་བྱེད་དེ་ཡང་ནི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ་སྦྱོར་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེག་སྒྲི་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདྲའི་སྒྲི་མེད་ན་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་དགོས་ན་དེ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྒྲི་ལྡན་གྱི་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྦྱོར་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིས་གསལ་བ་མང་པོ་ཉུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཚོགས་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ། ཅིས་ན་བརྟ་མ་བྱས་དོན་མེད་པ་བརྟའི་ཡུལ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིས་དྲིས་པས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མིན། ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་(ཤ་བ) མི་མཚུངས་སོད། མཚུངས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྣ་སྟེ་ཉེས་པ་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རེ་ཞིག་ཞོག་ཅིག་ཅིས་པའི་དོན་ཏོ། །ཉེས་པ་མཚུངས་

ཀྱང་སྲུ་སྐྱེ། རིགས་དོན་གཉན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཉན་སེལ་ལས་བྱེད་ན། རིགས་དོན་གཉན་ལས་བྱེད་པ་དགོས་པ་མེད། དེ་ལས་མི་ལེན་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་བྱེད་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ལ་ཆམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ནོག་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཉན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གོང་དུ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྒྲས། སྟར་བསྟན་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྟུད་དོ། །བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བ་སྤང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་གཅོད་དམ་མི་གཅོད། གལ་ཏེ་སྒྲ་དེ་ཡིས་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་སྤང་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་ན་བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་རྟེ་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་འདི་ལ་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་། བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བརྡ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་དེར་ཁྱད་ལ་སྦྱི་དོན་གཉན་ཅི་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནམ་སྐྱེ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྦྱི་དོན་གཉན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་མི་འཐད་པ་སྟང་བ་(ཤ་ན) དང་། སྦྱི་འཛིན་སྦྱི་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །སྦྱི་སྦྱ་དོན་ལ་མི་སྣུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྟ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ། རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྦྱི་དོན་གཉན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཚུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་ཅིང་པ་དེ་ལས་གཉན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནང་གི་སྦྱ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སྟ་ཕྱི་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་། སྦྱི་དོན་

གཞན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྣང་ནས་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་བྱམ་
པའི་དོན་སྐྱ་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་རིགས་འདྲ་གཞན་མཐོང་ཡང་རྟག་
འཇིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་སྐྱེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ལ། སྐྱེ་འཇིན་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །སྐྱེས་ཚན་བཏགས་པའི་གསལ་
བས་བསྐྱེད་པ་དགག །གསལ་བས་ཚན་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། བྱེ་བག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་སྐྱེ་བྱེད་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་
པར་ཐལ། གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསལ་བ་མི་ཤེས་
པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་
ནམ་ཡང་སྐྱེ་དེ་དང་། སྐྱེ་ལྡན་གསལ་བའི་འབྱེལ་བ་མ་གཟུང་བར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་དེ་དང་ལྡན་པར་དེས་
པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་ལ་རྗེ་
ལྡར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ་འདོགས་མི་ནུས་པར་ཐལ། བྱེ་བག་པས་གསལ་བ་
རྣམས་ལ་སྐྱེ་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྐོ་(ཤར་བ) ནས་སྐྲ་བྱོལ་འདྲུག་ཅིང་ཐ་སྙད་
འདོགས་ལ། དེ་མ་མཐོང་ན་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་
བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཀུན་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྗོད་པ་ནི་
ཁས་བླངས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་དངོས་
པོ་བ་གཅིག་གིས་ཐན་པའི་ཚེགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིན་གྱི་……
ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་མིན་པས་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པའི་སྐྱོན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྐྱེ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལུ་དེས་གསལ་བ་
དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་བསལ་བར་ཐལ། དེས་གསལ་
བ་དུ་མ་སྐྱེ་འཇིན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་

ཤེང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྟར་གསལ་བ་ཆ་མས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ཆ་མས་ཆ་མ་ཤེས་གཅིག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལའང་བསྟོས་མེད་དུ་དུ་མས་འཐས་བྱ་གཅིག་མི་སྣང་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མའང་སྟེ་གཅིག་ལ་བསྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་····· གཅིག་བསྟེད་ཅེ་ན། སྟེ་ཚུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་དེ་ཆ་མས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་ཏེ་སྐོ་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟར་ཕན་འདོགས་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་། ཕྱིས་ཀྱི་གསལ་བ་གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སྟེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྟེད་པར་བྱ་བའི་སྐོ་ནས····· ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆ་མས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་དོན་བསྟན་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ཆ་མས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་(༥༠ན) ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆ་མས་ཡོད་མེད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་མོག་མིག་ཤེས་བསྟེད་པས་སྟོན་པོ་ལ་མིག་ཤེས་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་མིན་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་དང་ཐད་པའི་ཕྱིས་ཕྱི་བྱོ་བསྟེད་པས། སྟོན་པོ་ལ་ཕྱི་བྱོ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་མི་ཤེའོ། མི་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་སོ་སོར····· མཐོང་བར་ཐལ། སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྟེད། སེར་པོ་མེད་པར་ཡང་སྟོན་པོས་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོ་སེར་ཚོགས་པ་ལའང་མིག་ཤེས་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་པས་ཀྱང་སྟོ་སེར་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཆ་མས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྟེ་ཚུལ་གཟུང་དོན་

ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ལས་སྤྱི་བློ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བ་དེ་ཉེ་མིན་པར། རྟག་ཏུ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཇི་ཡོད་ཐ་སྙད་འདོགས་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ནས་སོ། །ཁ་དོག་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་བ་མཐོང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། གསལ་བ་ཀུན་ཚོགས་སམ་གང་ཟུང་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བློ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་(৬৫৯) ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྤྱི་གཞན་ལེགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་གང་ཟུང་རེ་རེ་ཞོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བཟློག་ནས་སྤྱི་རེས་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་བསྟེད་ནུས་ཀྱི། སྤྱི་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་མིན་པས་གསལ་བ་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐག་བཟང་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཐག་བཟང་གཞན་གྱིས་རས་ཡུག་འཐག་ལ་ཡེ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རས་ཡུག་འཐག་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འཐས་ཏུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྟེད་པའི་ཚུ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་བློ་གཅིག་ལ་ཕན་ཏེ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཞན་གཅིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྦྱི། ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་བསྟེད་པའི་ཚུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཚེ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་བློ་སྟེ་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དུ་མས་འཐས་བྱེད་གཅིག་མི་སྟེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་འགལ་

ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འདོད་ན། མཚུངས་ཚོས་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་གཟུང་མཚུངས་པ་པོ་དུ་མ་འདི་གཟུང་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ལོ་ཏོག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དུམ་གསལ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། སྒྲིབ་དོན་གཉན་གཅིག་གི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་(৯০ན) པའི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་འཇིག་དབང་པོའི་བློ་ཆམས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་འཇིག་དབང་པོའི་བློ་ཆམས་ཚོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་གསལ་ཆམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཇོགས་པའི་སྒྲིབ་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གསལ་བ་ཆམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་བློ་གཅིག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆུ་སྐྱེར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་བུམ་གསལ་དེའང་ཚོས་ཅན། དེ་མིན་ཆམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྡོས་པའི་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད་ཅེས་པར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་མེད་ན། བརྟ་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟ་ནི་གཞན་སེལ་དེ་རིག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་འཇིག་ཀྱི་སྣང་བས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན། བརྟ་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་སྣུ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲས་ཀྱང་སྒྲིབ་བློ་ཁོ་ན་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ། ཁྱོད་རང་ལ་སྣང་བ་ཉར་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཚེ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྣུ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཆུ་སྐྱེར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་དེ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་

པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་(༦༠ཁ) དང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བཅུ་བ་ཙན་གྱི་ཐ་སྙད་····· དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྲའི་ཐ་སྙད་གང་ཞེག །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་བྱམ་འཇིན་རྟོག་པ་དེ་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྣང་ཞིང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་··· གྱི་ས་བོན་ཙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ཚོས་ཙན། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བརྗོད་བྱར་སྤོང་ཞིང་། དོན་དེ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱད་ནས་བཅུ་བ་ཙན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་ཆད་གཞན་སེལ་བརྗའི་ཡུལ་དུ་དེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡུལ་གྱི་སྐྲོ་ནས་དགག་པ་རྒྱས་པར····· མཇད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་ཆམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྐྲོ་ནས་སྤྲ་བློ་འཇུག་པར་ཡང་འདོད་ལ། སྤྱི་འཇིན་གྱིས་སྤྱི་རྟག་པ་ཁོ་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པར་འདོད་པ་ལ་ནད་འགལ་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྗེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་། དངོས་པོ་སྤྲས་བརྗོད་ན་སྤྲ་དང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱེད་སེལ་བ་སྤྲ་བ་སྤྲས་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐྲོ་ནས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐྲོ་ནས་འདིན་(༦༡ན) དགོས་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྗེན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པའི་སྐྲོ་ནས་ཤིང་གི་དོན་འདིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་

དེ། ཤེང་གོ་བའི་སྒོ་དེས་ཤེང་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ཤེས་དགོས། གཅད་བྱ་ཤེང་མ་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་པ་མི་ཤེས་པས་ཤེང་མ་ཡིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་དེའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཤེང་བཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གང་ཟུང་གཅིག་སྟར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་པས་གཉི་ག་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན་མཇོས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ།། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡལ་གའོ་འདྲབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤེང་གི་བརྟ་འདོགས་པ་ན་ཤེང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྟར་ན་ཤེང་འཇོག་པའི་གོང་དུ་ཤེང་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེའི་གོང་དུ་ཤེང་གི་དོན་འཇོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེང་གི་བརྟ་ལས་ཤེང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཤེང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཤེང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། ཤེང་ལ་འདྲུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེར་ན་ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་སེང་ལྡེང་སྤངས་ནས་ཤེང་གི་ཁྱད་པར་ཤོ་ན་ལ་མི་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཤེང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་ཤེང་མི་སྣུབ་པར་མདུན་ན་གནས་པའི་ཤེས་····སྤྱི་གཅིག་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། འདི་ཤེང་ཡིན་ཞེས་སྣུབ་པའི་སྐོ་ནས་བརྟེད་(ལྷག་བ) ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཤེང་སྤྱི་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ལེགས་ཏོ་སྙམ་ན། ཤེང་སྤྱི་དོན་གཞན་བརྟའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བརྟ་སྤྱོར་ཚུལ་འདི་ཡང་ཤེང་ཡིན་ཞེས་པའམ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཉེས་པ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཤེང་

ཡིན་ཞེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྨྲོར་ན་སྟར་གྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྨྲོར་ན་ཉེས་པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗེའི་སྐྱ་རོལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱས་ཤ་ཡལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྐྱ་རོལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་མེ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མེ་འབར་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་རིགས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤེད་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་སྨྲོར་བ་ལ་རྟོག་པ་ཞན་གཅེན་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་ཀྱི་བློའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་ཉེན་ཏུ་སྣང་ཞིང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དང་ངོ་བོ་རིགས་གཅིག་འདིར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་(ཕ་འན) པའི་སྒོ་ནས་བརྗེའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ན། གཞན་སེལ་ལ་བརྗ་སྨྲོར་བ་ལ་རྟོགས་པ་ཞན་གཅེན་པའི་སྒོ་ནས་མེ་ལྡན་པ་གཞན་སྤྱིང་ལོར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ཤེད་ཡིན་ཞེས་བརྗ་སྨྲོར་བ་གང་ཞིག་དེ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་བརྗེའི་སྐྱ་རོལ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །སྨྲོ་གཞན་མེད་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཤེད་ཤེད་དུ་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཤེད་གི་བརྗ་བྱས་པ་དེ་ལས་ཤེད་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་བློ་འབྱུལ་པའི་དབང་གིས་ཤེད་གི་དངོས་པོ་སྨྲ་ཕྱི་གཅིག་པ་ལྟར་རྟོགས་ཤེད་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

གཞི་དེ་ཤེང་དུ་ངེས་པའི་བློས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ནོ་རྟོགས་པ་ཐན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱེན་སྤྲོང་མི་ནུས་ལ། དངོས་སུ་ངེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བས་ཤྲུགས་རྟེའ་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་བྱེ་བག་པ་ལ་སེལ་འདུག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲའི་རང་སྟོག་ལ་ངེས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏུམ་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་གཙོད་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བས་འདུག་པར་རིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོའ་བརྗོད་པའི་ཚོག་ལ་གཙད་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་འདུག་ཏུ་མི་འཐད་པས་རྗོད་བྱེད་ཀུན་ཆམ་གཙོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་དེས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་(ཕཊ) ཞེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་ཁན་པ་ཡོའི་བློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ལས་ཆམ་པར་ཁོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཆམ་པར་འཇོག་པའི་དངོས་མེད་ཤེས་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོག་ཆམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆམ་གཙོད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཤན་པ་ཡོའི་བློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོག་ཡན་གར་བ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོག་པ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བརྡའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་། དེ་ཙོགས་སྣང་གི་བཞེད་པར་བསྟན། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་འདོད་བྱེད་པ་ནི། གཞན་སེལ་ཤེས་

གསལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེང་ན་གཅིག་ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲིབ་དོན་གཞན་བརྗོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གསལ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་བས་བརྒྱར་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སེལ་འདི་ཉིད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། སྒྲས་སྒྲའི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཡིན་ན། སྒྲབ་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་དམ་དེ་མ་ཡིན་ཆམ་པར་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལ། ཕྱི་(གཉན) མ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་ཆམ་པར་བཅད་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཡིན་ཆམ་པར་བཅད་པ་ཡང་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིས་ཚོག་ཀུན་དེས་གཟུང་གི་སྐྱེང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞུང་འདྲུའ་སུ་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཅིང་དེས་གཟུང་གི་སྐྱེང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྒང་གི་ཁྱད་གཞུང་གི་ཚ་དང་མི་འཕྲིག་པའི་ལན་དུ་སྨྲར་རོ། །ཤེང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེང་དུ་མཚུངས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟ་འགོད་པ་ལ་གསལ་བྱེད་པས་སྒྲུབ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཤེང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེང་མ་ཡིན་དེ་རྣམ་གས་ཁྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་ཕྱོགས་པར་ཐལ་ཏེ། ངོན་གཞན་ལས་ཁྱོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཚ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཉི

གཞུང་དེས་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཤེང་གི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཚ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བསྟན་ལ། ལུང་གཉིས་པས་(৶৯৮) ཤེང་མ་ཡིན་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། གསུམ་པས་དེས་ན་སེལ་འདུག་ཏུ་འཐད་པ་སྟོན་ཏེ། གསུམ་པ་ནི། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་འདི་ལའང་ཞེས་པའི་གཞུང་ཐུགས་སྐང་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་དོགས་པ་དག་པར་བྱེད་དུ་སྟོང་ངོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན། ཤེང་མ་ཡིན་ལ་ཤེང་མེད་པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། རོ་པོ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འོན་ན་མེད་དགག་དེ་ལ་བརྟ་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོང་ཞེ་ན། ཤེང་ལ་བརྟ་སྟོང་བའི་ཚེ། ཤེང་མ་ཡིན་ལ་ཤེང་མེད་པ་ལ་བརྟ་དངོས་སུ་སྟོང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལས་ཤེང་དེ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་རྟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཤེང་ཡོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅས་ཤེང་མ་ཡིན་ལ་ཤེང་མེད་པ་མེལ་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤེང་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་སེལ་བ་གཞན་དུ་མངོད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྐབས་འཁགས་ཚོས་སྐབ་མ་ལ་གཞི་ནི་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་འདི་ལའང་ཞེས་སྟོན་ཏེ། ཤེས་གསལ་བྱེད་པ་ཡོག་པ་རྗས་སུ་ཡོད་ན་མིང་ལ་མི་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཚ་འགའ་ཞིག་ཤེང་གི་སྐྲ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེང་གི་སྐྲ་རྣམས་ལས་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཤེང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེང་དེ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པས་(৶৯৯) ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེང་གི་ལོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཤེང་གི་སྟོག་པ་དོན་····
གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེང་བརྗོད་པ་དང་ཤེང་མ་ཡིན་
གཅིག་པའི་སྒྲ་གཉིས་སྤྱོར་བར་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེང་བརྗོད་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེང་མ་ཡིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཚན་ཚེན་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིས་ལུང་གསུམ་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །ཤེང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་
འདི་ཚེས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་
པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་བློ་ཡིས་བསྟད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེ····
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཤེང་མ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་པོ་
ལས་སྟོག་པར་སྣང་བ་ཚེས་ཅན། ཤེང་གི་དངོས་པོར་ཏེ་ཤེང་དུ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེང་འདི་ཡིན་ན།
ཤེང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་དད། ཅེས་དེ་ལས་ལོག་པས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་ཅེས་པ་ནི། ཚད་མའི་མངོན་ལས་དོན་འདི་བརྗོད་པའོ། །ཤེང་
མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར····
འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤེང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཡང་སྐར་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་སྒྲ་དང་ཚད་མ་སྟེ་ཕྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། སེལ་བ་
སྒྲ་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དོན་གཞན་མེད་ན་རང་
མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྒྲ་གཅིག་
གིས་(৶৩৯) ཀྱང་ཆ་ཀུན་བརྗོད་པས་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར····
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་དོར་སྒྲ་དང་འདྲེས་པའི་རྟག་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་
ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འམ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་
ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡི་སྐོ་ནས་དངོས་པོའི་ཚ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་ནུས····
ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འདོད་ཀྱི་སྐོ་

འདོགས་གཅིག་པོ་གཙོད་པ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་གི་ཚེས་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཚ་མ་ལྷས་པ་རྣོད་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོའི་ནུས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ནའང་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བརྟེན་གཅིག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་དང་། དངོས་དབང་གིས་འདྲུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་འདི་ཤུག་ལྟོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ལྟོན་པོའི་སྒས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ཤུག་ལའི་སྒས་རྣས་དོན་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་རྣས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ན། སྒྲ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའམ་སྒྲ་ཆམ་གྱངས་པར་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲའི་སྟོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་ལྟོན་པོའི་སྒས་ཆམ་གཙོད་གཅིག་ཅིག་ལྟོན་པ་ན། ཤུག་ལ་ལ་མི་སྤོང་ཞིང་མི་སྐྱབ། ཤུག་ལ་ལའི་སྒས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ན། གཞན་ལྟོན་པོ་མི་སྐྱབ་མི་སྤོང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། མེ་ཏོག་འདི་ཤུག་ལ་ལྟོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། རྟོག་བློ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས་གཞི་མཐུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྣས་ཐ་དད་གཞི་གཅིག་ལ་ལྡན་པའི་དོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཤུག་ལ་(ཤལ་ཀ) ལྟོན་པོའི་མེ་ཏོག་དེ་ལྟོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚེས་ཅན་གཅིག་ལྡུར་སྣང་ཞིང་དོན་ལ་ཡང་ཤུག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་ལྟོན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲས་རྟོག་གཙོད་བྱེད་པ་ན་དངོས་པོའི་ཚེས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་འདྲུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་དོན་གཞན་ཡོད་ན་སྣང་དུ་ཟད་བ་ལས་བློ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་དུ་ཟད་བ་དངོས་པོ་མ་དམིགས་

པ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚད་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཚེགས་སུ་བཤད་དོ། །སྒྲིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐུབ་པའི་སྐྲ་རྣམས་དང་བྲོ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུབ་གིས་གཞན་མེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གཞན་མེལ་བརྗོད་པ་ལ་གཞི་མཐུན་མེགས་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲིག་གཞན་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞི་མཐུན་མེགས་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྒྲིག་སྐྲ་མི་འཐད་པ་དང་། སྒྲིག་བྲོ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཡུགས་དགག་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བྲོ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་མེད་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པོའི་རང་བཞིན་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བྲོ་མ་འཁྲུལ་བས་རང་བཞིན་སོ་སོར་དམིགས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་(৯५৩) རིགས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀའི་སྒོད་ཡུལ་ཅན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་ཡུགས་སྟར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་པའི་ཡུགས་དགག་པ་ནི། ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་རྫས་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་སེལ་བ་སྒྲ་ལ་སྒྲིག་གཞི་མཐུན་མི་·····འཐད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྟོག་པ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲིག་གཞན་མེད་ན་སྒྲིག་ཐུན་མོང་བ་སྐྱར་བ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུམ་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དག་ལ་རྒན་པོ་བརྟ་ཤེས་པས་དུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་བརྟར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་

པ་ཡོད་དེ། ཚུ་སྣོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྒྲ་སྣོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚུ་སྣོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ལས་སྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་མེད་ན། སྤྱི་གཞན་ནམ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་བརྟེ་སྣོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྡོས་པར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེ་སྣོར་བ་རྙེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཀུན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྡོས་ན། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐ་དད་པ་དག་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་པ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཡིན་མ་(ཐོབ) བཅད་ན། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བསྡོས་ཏེ། མི་སྡོས་ན་ཞེས་རྟགས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །རྟགས་སྔ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བ་སྤང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་སྤང་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཁྲ་བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་མི་འདྲུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་བ་སྤང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ་འདྲུག་པར་ཐལ། བཞོ་བཀལ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མེད་པ་ལས་སྡོག་པའི་བ་སྤང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཤོད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་སྒྲ་འདྲུག་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་སྒྲ་འདྲུག་གི་སྒྲ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་འདྲུག་པ་མི་རིའ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་སྤྱི་སྒྲ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །བཞོ་བཀལ་དོན་གཉིར་ཚོས་ཅན། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་འདོད་དགོས་པ་ཉིད་དེ། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་

པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲར་རོ།། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྤྱི་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་འཐད་ཅིང་སྤྱི་སྐྱ་དང་སྤྱི་བློ་འཐད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་འདིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གཏན་པ་སྐད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་(৯৫৩) བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་འཐད་པར་སྣང་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་སྐྱ་འཐད་པའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྟེན་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་སྐྱ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རིག་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྒྱུའོ་ཞེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟེན་གསུམ་དེའི་ངོ་བོ་རང་གི་སྤྱི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་དུ་ཟིན་ནའང་། བརྒ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་གཅིག་གིས་བསྟད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་རིག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་……མོང་བ་གཅིག་འདྲུག་སྟེ། སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་མངོན་བསྟན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚེ་ཤང་གི་སྤྱི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཟིན་ནའང་། ཤིང་ལས་བྱང་བའི་སྤྱི་སྐྱ་གཅིག་གིས་བསྟད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་རིག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་……མོང་བ་གཅིག་འདྲུག་སྟེ། སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་མངོན་བསྟན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚེ་ཤང་གི་སྤྱི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཟིན་ནའང་། ཤིང་ལས་བྱང་བའི་སྤྱི་སྐྱ་གཅིག་གིས་བསྟད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་རིག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་……མོང་བ་གཅིག་འདྲུག་སྟེ། སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་མངོན་བསྟན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚེ་ཤང་གི་སྤྱི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཟིན་ནའང་། ཤིང་ལས་བྱང་བའི་སྤྱི་སྐྱ་གཅིག་གིས་བསྟད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་རིག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་……མོང་བ་གཅིག་འདྲུག་སྟེ། སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་མངོན་བསྟན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚེ་ཤང་གི་སྤྱི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཟིན་ནའང་། ཤིང་ལས་བྱང་བའི་སྤྱི་སྐྱ་གཅིག་གིས་བསྟད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་རིག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་

པོ་ནི། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་དོན་གཉན་གྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་(ལྷག) པ་མེད་དེ། ཕན་མི་འདོགས་པའི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འཁར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ཤུག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གེགས་མེད་ན་འཇུར་དུ་ལྷུང་བའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་རྣམས་དང་། ཡུལ་ཚོ་ས་མཚུངས་པར་བསྟེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་གཞན་སྤུད་ངོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་དེ་ལ་མི་སྲིད་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྟེད་པའི་རྟེན་མིན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་སྔོག་ཁྱབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་ཡང་ཁྱོད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་བརྟགས་ན་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་ཁྱོད་ལས་རྫས་ཐ་དད་དང་། རྫས་ཐ་དད་མིན་པར[1]དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་ན་གནས་པ་མིན་པས་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། རྫས་གཅིག་ན་གནས་པའི་ངོ་བོར་རྟག་པས་གནས་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལ། མི་ཕན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད། སྒྲིའི་གསལ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྒྲི་ལྡན་དུ་མི་འཐད། དང་པོ་ནི་སྐུན་ཁྲང་གི་བུམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོན་འདོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྟེད་ཟིང་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བྱ་འགྱུར་བ། གཞན་སྒྲོན་འདོད་ཀྱི་ངོར་བྱེད་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། (ལྷག) དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་

①«སྐུ»པ་ཡི་རྣམ་པར།

བསྟེད་ཟང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནས་རང་འཇོག་ཤེས་པ་བསྟེད་ཟང་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟའང་ཞེ་ན། སྒྲི་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། རང་འཇོག་ཤེས་པ་བསྟེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བསྟོས་པ་མི་ཟུང་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱ་ནས་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྒྲི་ལྡན་གསལ་བ་ལས་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགྲུབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གནས་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་གསལ་བས་སྒྲི་ལ་ཐན་བཏུད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲི་འཇོག་གྱི་དབང་པོ་གསལ་པོ་བསྟེད་པས་སྒྲིའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་གསར་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འཛེལ་འགྱེད་ཀྱི་དུས་དག་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྒྲས་སྒོ་དེས་ཀྱང་སྒྲིའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །མིག་སྣན་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་ལ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེས་མིག་དབང་གི་སྐྱོན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ་མི་མཐུན་དུས་མེད། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཀྱིས་རིགས་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། སྐྱོན་མེད་ཅིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བ་སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (ཕར་ཕྱོགས) སྐྱོན་ཅོད་ལ་བ་སྤང་ངོ་སྐྱམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲི་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲི་བློ་མི་འཐད་པ་ལ། སྒྲིའི་ངོ་བོ་དགག་པ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ། རང་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིར་

དགག་པ། གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་གང་དག་རིའ་ནི་གསལ་བ་ལས་རྫས་གཞན་ནམ། གཞན་མིན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ། སྟོན་མེད་གསར་བྱུང་གི་བ་གླང་གི་གསལ་བ་ཆམས་ལ་འདི་བ་གླང་དོ་སྣམ་པའི་སྤྱིའི་བྱོ་གོས་···· སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་བྱུང་གི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བ་གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གསལ་བ་སྔ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལུགས་དགག །ཡོད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་བྱུང་གི་བ་གླང་ལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། སྔ་ནས་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བ་གླང་གི་སྤྱི་དེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི·····ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་བཞིན་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྔ་མ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་དེའང་མི་རུང་སྟེ། བཞིན་མ་འཕོས་བཞིན་དུ་འཁྱལ་བའི་སྐང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་ན་སྤྱི་སྔ་(ཀ་བ) ནས་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱི་ཁས་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་ཕྱིས་སྤྱི་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བས་སྟོང་པའི་སྤྱི་ཁས་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཆ་གཅིག་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་ཕྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། རིལ་པོ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་བའང་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་རྟེན་སྔ་མ་ནི་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ན་ཀྱེ་མ་སྤྱི་འཇོག་ཚུལ་དེ་སྤྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་

ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་མ་ལ་མི་རུང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡོད་ན་སྔ་མ་ལ་མི་རུང་། གཉི་ག་ལ་ཡོད་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཚ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ། གཞན་སྣེ་ཆམས་ནི། སྤྱི་ཚ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཡུལ་དུ་མའི་གསལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟུལ་ཐུན་ཚ་མེད་གཅིག་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཚ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དེའི་ཚ་མེད་ནི། རང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཚ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་ཚ་ནི། རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྟོག་པའི་ཚ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྔར་ཕྱི་དེ་དག་བཤད་པ་ནི། སྔ་མ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པའི་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཚ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསར་བྱང་གི་གསལ་བ་(ཀ་ཀ་ཅ) ལ་ཁྱབ་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ན་གསར་བྱང་གི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྔ་ནས་ཁྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་པར་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ལྟ་གཅིག་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན། རིགས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛོད་འདུ་འཁྲིལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བས། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འདུ་གས་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཚ་ཐ་དད་མེད་པར་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་

ཕྱིར། གསལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པས་གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་གསལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་བའི་སྐོ་ནས་གསལ་བ་ལ་སྐྱ་བློ་འདྲུག་དགོས་པ་གང་ཞིག །གསལ་བྱེད་བློས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། གསལ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་འཐད་ཀྱི། གསལ་བྱ་མ་རྟོགས་པར་གསལ་བྱེད་མི་རྟོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་སྐྱེའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ཟིན་ཏོ་ཞེ་ན། གསལ་བས་སྐྱེ་གསལ་བ་ལ་བསྟོས་པ་སྐྱེ་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་ཚུལ་གོ་སྟོག་པར་····· འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔར་སྐྱེ་མཐོང་ནས་གསལ་བ་ལ་སྐྱ་བློ་འདྲུག་དགོས་(ཀ/བ) པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མ་དེས། སྐྱོན་སྤོང་མི་འཐད། གཞན་སེལ་སྐྱ་བློའི་རྒྱུར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་ཡོད་དེ། དུ་མ་ལ་སྐྱེ་བློ་དང་སྐྱེ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མེད་ན་དུ་མ་ལ་དུ་མ་ཁོ་ནའི་བློན་མོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་སྐྱ་དང་སྐྱེ་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་དོན་གཞན་དེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱེ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་སྐྱེ་བློ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་མེད་ཡིན་ན་ཡང

དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་དུ་མ་འདི་ཡི་རིགས་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་ཏོ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འཛིད་འདུ་འབྱེལ་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ལ་དངོས་སུ་འཛིད་འདུ་མ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཚེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཉེན་པ་གཞན་ལས་ལ་དངོས་སུ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབ་འདྲོགས་པའི་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་མ་ལ་འཚེད་པ་ཡོའི་སྒྲ་མི་འདྲུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་ཀྱང་འགགས་ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བཞི་ཀའི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་དེ་སྐྱེས་བུ་ལ་འཛིད་ཅ་ན་འདུ་འབྱེལ་བས་བརྒྱུད་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེས་བུ་ལ་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་འབྱེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྱེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཅ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དཔྱ་ལས་འགགས་ནས་མེད་ནའང་མ་འགྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་དཔྱ་ཡར་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཚེད་པ་ཡོའི་ཤེས་བཙྱོད་དག་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་བློ་འདྲུག་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་པ་ཐལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྒྲ་བློ་མི་འདྲུག་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །དཔྱ་འབྲས་འཚེད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས། ནུས་པ་དེ་ཉིད་འཚེད་པ་ཡོའི་སྒྲ་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་བློའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གསུམ་དུ་བསྟས་ནས་དགག་པ་མངོན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཚེད་པ་ཡོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་

གཞན་འཚེད་པ་ཡོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་ཡོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཙམ་ནས་འཕྲོད་འདུ་
འབྲེལ་བས་དེ་སྐྲ་རྩོག་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཅས་པའི་ཁྱབ་པའི་
ཕྱོགས་དང་བ་གླང་དུ་སྐྱེས་ན་བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོ་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་
འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ནི། འདི་ཡི་(རྟོག) སྐྱེ་བ་
དང་ལྡན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་འཚེད་པའི་སྐྱེས་དུ་ཚོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་དུ་
སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཚེད་པ་པོ་སྣམ་དུ་བླུ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
ལྟར་འགྱུར་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཕྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་གསལ་བ་མིན་ན་ཕྱིས་འབྲས་འཚེད་པའི་དུས་
ནའང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་མི་གསལ་བ་གང་ཞིག །
སྔ་ཕྱི་ལ་འཚེད་པ་པོ་སྣམ་པའི་བླུ་སྐྱེ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་བླུ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཐབ་འཇུག་གས་
པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་ཐན་འདོད་པ་ལ་བཟློས་ནས་སྐྱེས་བུ་སྤྱིའི་
གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་རྟེན་གྱིས་འགྱུར་
རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན། བྱ་བའི་རྟེན་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོག་དོན་རྟུག་གི་ནང་ནས་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་
ནི་བྱ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེ་ནའང་། འབྲས་འཚེད་
པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཕྱིས་འབྲས་འཚེད་པའི་བྱ་བས་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་འཚེད་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་བཟློས་
ནས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་ན་
ཞེག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྤྱི་ཡི་
སྐྱ་བླུ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་བ་གླང་སྤྱི་

དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་(༧༩ན) ན་ཡང་། ཤེང་གི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེང་གི་སྒྲ་ཏོ་རབ་ཏུ་འདྲུག་ལ། གཞན་བ་སྣང་ལ་འདྲུག་པ་མིན་ཏེ། ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཤེང་གསལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་གང་གིས་ཤེང་གི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རིགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅིར་བུ་པའང་ལེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེག་པའི་གཞན་སེལ་སྣང་ས་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲི་གཞན་མེད་ན་ས་པོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་པོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད། ས་སོགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་པོན་ལ་མེད་པས་མྱུ་གུ་ལ་……། བསྟེས་ནས་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཤེན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ནུས་པ་འདྲུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་ཤེན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། རྒྱུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལྟར་ན། ས་པོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་སོགས་ཀྱིའང་ཡིན་ལ། གཅོ་ཐོ་གང་ཞེག་ས་སོགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་པོན་གྱི་འང་ཡིན་པས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱུ་དུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་(༧༩བ) དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། འདྲུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་

ནི། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆུ་ལུད་སོགས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པོ་ལའང་། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ས་བོན་ལ་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་བྲལ། ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནམས་ས་བོན་ལ་ལྡན་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ནམས་དང་བྲལ་བའི་ཧྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐལ་བ་སྔ་མས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ····· ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་གོང་མའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བབས་ལ་སྐྱན་པ་ནི། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁོད་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནམས་ལ་བསྟོས་ནས་དེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་གང་ཞེག །སྐྱེ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་ཁོད་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ཐོག་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆུ་ལུད་སོགས་དེ་(་ཤཤན་) ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཐན་ཆྲད་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁོད་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་འདི་དག་གི་རང་འཛིན་བྱ། དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡིན་ན་

འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་གཟུ་ལུམ་འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐོས་སུ་དགག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། ཤྲུག་བློས། དེ་བས་ན་དེ་སྐད། གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་་་་་་་་ བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལྷའི་ས་བོན་གཉིས། ནས་ཀྱི་སྐུ་གཤའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཟད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འཐུང་བར་བསྟུབ་པ་དེས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱི་སྐུ་གཤའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ས་ལྷའི་ས་བོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ས་སོ་སོར་རེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉ་ཆུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚོངས་པ་སྤང་(ཨཀ) པའོ། །དང་པོ་ནི། ནས་དང་ས་ལྷའི་ས་བོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་ལྷའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཆམ་འགྱུར་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དེ་ཆམ་འགྱུར་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཆམ་འགྱུར་འཇིག་པའི་ཚེ། གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དོན་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བློར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེལ་བ་དང་མཚོངས་པ་

སྣང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་སྐྱེ་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ན་སེལ་བ་སྣུ་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ། མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པར་རྟོག་པས་སྟུན་དབྱུང་ནུས་པ་མིན་ཏེ། སྟོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློའི་གཞན་སེལ་ཡང་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ནས་སྟུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། སྐྱེ་ཡི་བློ་ཡང་བསྟད་པ་ཡིན་པས་སྣ་དོན་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ལ་གཙོ་བོའི་མཚུངས་པས་སྟུན་དབྱུང་ནུས་པའང་མེད་དེ། སེལ་བ་གསུམ་ག་ལ་སྟུན་འབྱིན་མི་འདྲུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཞན་(དཀོན) སེལ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་མི་འཇིག་གམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་ཡིན་བསལ་བའི་ཆམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་ནི། བྱམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་ཆམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་བློའི་སེལ་བ་དང་། གཞི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བྱམ་མ་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་བྱམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྣང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་གྱིན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རིགས་

མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་པར་ཡང་ཐལ། རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ལ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་ལ་ཤར་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཤྲུག་བློས། གང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་..... པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བྲོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་(རཀཔ) པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དགག་པ་དང་སེལ་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་བྱ་གང་ཞིག །ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཚོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་དང་། སྐབས་སྐོངས་ཀྱིས་འཕངས་པའོ། །དེ་ལྟར། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟ་ར་ཅང་ཚིག་མི་སྐོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུ་ལུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་སྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ས་བོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྟོག་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཁྱད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་

ལ་ས་བོན་དང་ཆུ་ལྷུད་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཆམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནས་བསྟེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆམས་སྟེད་བྱེད་ཡིན་མོད་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་གཙོ་བོའང་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་བསྟེད་དོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དེས་འཁས་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། གཙོ་བོ་དེ་ཆམ་འགྱུར་ཆམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་(༡༩ན) པར་ཐལ། ས་སྐྱ་སོགས་བློ་མ་འབྱུལ་བ་ལ་སྣང་བའང་། གཞན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཁོ་ནར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་བློ་མ་འབྱུལ་བས་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལོག་····པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ····དེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདྲུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི····གྱི་གཙོ་བོས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དེ་ནི་བློ་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་བསྟེད་བྱེད་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་

རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འདོད་ན། དེས་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལའང་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྣུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་(༡༩བ) ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིགས་མཚུངས་ལ་སྐྱེགས་བོ། །ཡང་ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ནའང་དངོས་པོ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་····· པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལྷའི་ས་བོན་དེ་ས་ལྷའི་སྐུ་གུ་གཅིག་ལུ་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ནས་ཀྱི་སྐུ་གུའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལྷའི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཚུལ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་སྐུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཀུན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དམ། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས། ཐམས་ཅད་ལ་ནུས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱེའི་གོ་རིམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་དེ་ལ་སྐྱ་ཕྱེ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་ཡི་སྐྲས། རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཐོབ་ན། (༡༥ན) རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཅོོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན། སྐྱེ་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་····· འགྱུར་བར་ཐལ། གཅོོ་བོ་ཆ་མེད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། གཅོོ་བོ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགཔར་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱས་ཐལ་བ་ཐན་ཚུན་སྤྱད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། སྐྱེ་གསལ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་གཅོོ་བོ་དང་མི་འདྲ་བའི····· བདག་ཉིད་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཐན་ཚུན་ཐ་དད···· དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅོོ་བོ་དེ་ཀུན་ཀྱི་སྐྱེ་ཚ་མེད་གཅིག་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་དེ། སྐྱེ་ཞི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཚ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནུས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར···· གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་ཚ་མི་མཉམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྫོས་ཐ་དད་ཉེ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་གསལ་བའི་ནུས་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་བྱམ་སྣམ་སོགས་ཐན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་གཅོོ་བོ་དང་ཆམ་འགྱུར་ལའང་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མི···· འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའི་ཕྱིར། འང་སྐྱས་ཐལ་བ་སྟ་མ་སྤྱད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་ལ་འདྲུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ། གཞན་ལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་(༡༥བ) གི་བསྒྲུབ་བྱ་བཞོ་བཀལ་ལ་སོང་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོར། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབས་ནུས་ཀྱི་ཉེན་དེ་ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་རང་མཚན་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མེད་

བའི་སྤྱི་ཡིན་སྟམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་རིགས་ནི་ཡང་། གསལ་བ་ལ་འདུག་རིགས་ཀྱི་ཤེན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བ་སྤང་གང་གི་བདག་ཉིད་དམིའ་ཡུལ་ལམ་མངོན་སུམ་གྱིས་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འདུག་པར་འགྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན། གཙོ་བོས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཁོ་ནས་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་མེད་ན་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པས་འདུག་པ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པ་མཚོན་པ་ཉིད་དག་····· ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ། མེ་འདོད་པ་ཆུ་ལ་འདུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེའི་རང་བཞིན་དང་ཆུའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། མེ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་སྟ་མས་ཉེགས་པར་བསྟན་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ། དང་པོ་ནི། མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཆམས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིར་བུའི་བརྒྱལ་ཞགས་འཇིན་པའི་འཇིམ་མེད་པ་རྗ་མོ་ཁོར་འགྱུར་ཞིང་མི་ཤེས་སུན་སྐྲལ་གང་ཅིའང་རུང་བ་ཟད་དོར་བྱ་(ཇ་ཀ) མི་རུང་བ་སྟེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗ་ཁོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྫས་ཐ་དད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ར། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་འདུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཅན་སྐྲ་བྱོ་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁོ་དོན་གཉེར་ཁོ་འཐུང་ཁེས་བསྐྱལ་བ་ན་རྗ་མོ་འཐུང་བ་ལ་ཅིའི····· ཕྱིར་མི་རུང་། །རུང་རིགས་པར་ཐལ། རྗ་ཁོས་མཚོན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མ་ཡིན་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་····

པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཁོ་ལ་རྟ་མོ་ལས་ལྷལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཁྱད་པར་ཞོ་ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་གྱི་རྟ་མོ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཁོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁོའི་དོན་བྱེད་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟ་མོ་ལ་ཡང་ཁོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་གཞན་རྟ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་འདྲུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྟས་པར་སྐྱ་བའི་གཅེར་བུ་པ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྟས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་བློ་ཐ་དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་དེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འདྲུག་གམ། སེལ་བས་འདྲུག་ཅེ་ན། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེས་བྱམ་མེད་དེ། ངོ་བོ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དམ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་སྨན་དུ་དཔྱད་བྱ་(ཇ་ཤ་བ) སྟེ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་སྐྱེ་དིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཁོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བསྒྲུབ་ཚོས་ལ་སྐྱ་དེ་སྐྱབ་འདྲུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཡང་མི་རིའ་ཏེ་ཞེས་སྨྲས་རོ། །བྱམ་པ་མེད་ཅེས་སྐྱ་ལྟང་གིས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་སུ་ཁོ་བས་སྐྱབ་འདྲུག་ཡིན་ནམ་སྐམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་གྱབ་མཐའ་འཆའ་བ་རྩོངས་པའི་རྣམ་ཐར་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྟོན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་མེད་ལ་རོ་པོ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འདྲུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་

འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་དུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་འགོད་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་སུ་དཔྱད་པ་མ་བྱེད་ཅེས་ཚོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བྱིན་ཡང་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་ཆམ་གཅོད་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་སྟེ། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་གྱན་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟེ་དག་སྒྲ་རྟོག་ལ་སྒྲུབ་འདུག་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆུ་མཚན་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆམ་པ་འཆར་གྱི། དགག་པའི་ཆམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་འདུག་ན། རྟོགས་པ་ཙམ་ཚུན་བཅེན་པར་འགྱུར་སྐམ་པ་དང་། བརྡ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ན་བརྡ་བྱས་པའི་དོགས་པ་མི་འགྱུབ་ལ། ཡོད་ན། དེ་མ་ཡིན་ཆམ་པར་བཅད་པ་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་སྐམ་པས་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་(ཤ་ཀ) ན་ལ་འདུག་པ་དང་། འདུག་ཚུལ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འདུག་ཡིན་པ་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཆམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་གྱུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་རྣོངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དོད་ཀ་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་གཞུང་ཉུང་མཛད་དོ། །འོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་བཏོག་མི་ཆོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་ཡོད་པས་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་ལུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྟ་མ་རྣམས་ཀྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། འདི་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྱུབ་པོ་ཉེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཛུག་ཏུ་མཛོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྨོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་

ཚོས་ཅན། སྡོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐུ་འཇིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ། རྟགས་བརྗོད་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཕངས་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཁྱད་པར་བསྟོས་པ་བ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐུ་འཇིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་བསྟོས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཟློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཟློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཚད་མས་དེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཤད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཕྲོ་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་ཟློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་རིགས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་གཅོ་ཐོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་རིགས་པ་མིན། དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོད་ཙམ་གྱབ་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་ན་རྗེས་འཇོག་མེད་པས། གཅོ་ཐོ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོགས

ཡོད་ཙམ་སྣང་འདོད་ནས་ཁྱོད་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་ལྡོག་གི་ཚོར་སྣང་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་····· འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལྡོག་གི་ཚོར་བ་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྒྲུབས་པས་འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་(རྣམ་རིག) པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མེར་སྣང་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པས་མེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་ངས་རྒྱས་པའི་ཏློ་ངོར་ཡང་ཁྱོད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་ངས་རྒྱས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་མ····· བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གང་ས་ཅན་གྱི་བས་མ་པས་མཚན་ཉིད་ལྡོག་གི་ཚོར་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ལྡོག་གི་ཚོར་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་ནས་བཀོད་ལ། ས་ངས་རྒྱས་པས་ནི་དེ་འདྲ་སྐྱིའི་ཚོས་ཅན་སྒྲ་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རྣོལ་ཕྱིར་རྣོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྗེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དག་ཏུ་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ན་དེ་ཙི་ཤེས་བྱ་ཡོད་ངོ་ཞེས་བྱ་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྒ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་གང་དག་ཆོས་ཅན་དེས་བརྗོད་མེད་པའི་སྐྱིའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ན། རྣོལ་བའི་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ། ཕྱིར་རྣོལ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོའམ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ལ་སྒྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད། ཅེས་པའི་ལན་གཞུང་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་དཔྱད་

མི་བཟོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྟས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་(རཀཀ) ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཞུང་འོག་མའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། དེས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་ཀུད་པ་མི་སྲིད་པས། སངས་རྒྱས་པས་བཀག་པ་མེད་པར་ཀུད་ཟིན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོད་ཙམ་དང་། རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདོད་ན། གཞུང་འདིས་གནོད་པ་སྟོན་ལ། ཕྱི་མ་འདོད་ན། གཞུང་འོག་མས་གནོད་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། ཡོད་པ་ཙམ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཟློས་ཤུ་འགྲོ་བའི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་འདིས་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་གྱུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཤེས་ཏུ་་་་ངོ་མཚར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟར་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལ་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལ་ནི་དགག་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་དངོས་པོ་ཙམ་འཛིན་ལ། གཞན་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ན། དེ་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཡོད་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ནི། རྩོད་པ་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྩོད་པའི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཀུད་ཟིན་ན་སྐྱོན་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀུད་ཟིན་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པའི་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སྐད་བྱེད་པ་དང་། དེས་ན་མྱུན་ཁུང་གི་གཟུགས་ལ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བར་(རཀཁ) མི་་་་ནུས་སོ། །ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཙམ་ཅན། མཚན་ཉིད་ལྡོག་གི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འཆད་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་འཆད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་དེ་གཉིས་གང་ཟང་གཅིག་སྒྲུབ་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་སྐྱར་དོན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ལྡོག་གི་གཙོ་བོ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པ་.....ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། དེས་ན་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་པ། ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གནོད་པ་བརྗོད་པ་བཙུད་པ་ན། རྟགས་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ན། དངོས་པོའམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་....བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་(རྣམ་འགྲེལ་) འགོད་པས་ནི། དེའི་དོན་མ་རྟོགས་པས་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི། བདེ་སྐྱག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཚ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ལྟ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ས་ཡིན་པས། དོན་ནི། དེ་གསུམ་ཚ་མཉམ་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཚ་མི་མཉམ་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་དེ་

ཉིད་ཁྱད་པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་གྱངས་ཅན་ཏེ··· རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་མ་སྨྲོང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་མི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་བཟུང་དགོས··· ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར། དངོས་པོ་ཙམ་སྣུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྣུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་ན། བསྣུབ་བྱ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་གྲུབ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་དེགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཁས་པ་ལ་གཏན་པའི་རྟག་པ་ཚད་མས་སྣུབ་མི་ཤེས་པར། རྟག་པ་ཡིན་ན་བྱུན་པོ་རྣམས་ལ་གཏན་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ནས། ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཇི་ལྟར་མ་བྱངས་པ་སོམས་ཤེག །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མི་རྟག་ན་ཚ་བའི་ཁྱབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་(८०ན) རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་གྱི། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སྤྱིར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་མི་སྨྲ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲ་འདོགས་པ་སྤྲིད་པས་དེའི་ངོར་མི་རྟག་ཁོ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་

ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་འགལ་ལས་ཀྱང་ཤ་ཅང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྟོག་ངོར་ཁྱབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་ངོར་སྣང་བས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་དུ་རེ་ན་ནི། མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད། ཉེས་པའི་གོང་ཏུར་འགྱུར་བས། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཀྱིས་བློམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དྲུར་སྐྱ་འབྱེན། །ལྷ་སྐྱེས་གྲོང་མཐར་གནས་ནས་ལྷས་ངན་སྤོག །མཁས་པ་རིགས་པའི་གནམ་ལྷགས་ཐོག་ལྷར་འཕེན། །བློན་པོ་ལྷག་ཚོད་དུག་མདའ་མདེའུ་མེད་འཕེན། །ཞེས་སོ། །

སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཚོགས་དོན་ཇི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་ཟང་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། (༥༠བ) ཡོད་ཚོས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་འཐོད་དམ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལྟ་བུ་གང་རྟགས་སུ་འཐོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་ཚོས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མཉན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཤེས་བ་ཚོས་ཅན། ཐལ་བ་སྟ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚོས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ནི་ཚོས་ཅན། ཐལ་བ་སྟ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སོ། །དེས་ན། ཡོད་ཚོས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱོགས་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འཐོད་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་·····ཡིན་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚོས་གང་རྟགས་སུ་འཐོད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་

བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་བྱ་དང་··· ཤེས་བྱ་དང་ལྡོག་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་གང་བཀོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འབྲལ་བར··· སྣོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན། དོན་ཅིང་ནུས་སྣོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྣོན་པ་ཡིན་པས། གང་བཀོད་ཀྱང་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐུན་བར་མཐའ་དཔྱད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མ་གྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ལྟར་སྣང་དུ་རྟོགས་སྤུ་བས་འདིར་དེ་འགོག་ཚུལ་མ་བསྟན་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་(༥༦ན) པའི་སྒོག་པ་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཚོས་ཞེས་སྨོས་ལ། བར་པ་ལ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་ལ་རྟགས་གང་འགོད་ཅེས་འདྲི་བ་མིན་གྱི། ཁྱད་པར་ཆམས་རྟེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་བཀོད་ཅིང་། བཀོད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་དེས་ཟིན་པས། གྲངས་ཅན་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེས་མཚོན་ནས། གང་བཀོད་ཀྱང་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་ནོ། །མེད་ཚོས་འགལ་བར་སྣོན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་སྟེ། བུམ་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཁྱབ་པ་འབྲལ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུབ་པ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཚད་མས་དེས་ཤིང་། བྱས་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་དེས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་སྒྲའི་སྐྱེ་དུ་གོ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་སོ། །མི་རྟག་པ་འདི་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ལོག་པའི་སྐྱེབས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་པར་བྱེད་དེ། བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣོན་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནོ། གང་བྱས་པ་

ཡིན་ན་མི་རུག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའང་ན་དུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྒྲབ་ངག་ཡིན་ཏེ། དེའི་དང་རྟོད་གཞི་གཉིས་རུགས་ཚོས་ལུ་མཚུངས་པར་སྤྱིར་བའི་སྒྲབ་ངག་ཡང་····· དག་ཡིན་པའི་(৫৭৬) ཕྱིར། ཡང་མི་འདྲིག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དེའང་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་བཀོད་པའི་ངག་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་མི་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་སྒྲབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་དང་རྟོད་གཞི་གཉིས་རུགས་ཚོས་ལུ་ཚོས་མི་མཚུངས་པར་སྤྱིར་བའི་སྒྲབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིར་ཆོལ་ལ་བརྗོད་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཆོལ་བས་དངོས་ལུ་བགོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་བཅོས་ལུ་བྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱོར་བའི་སྐོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཚོས་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་འདྲིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཚས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་འདྲིག་པར་བསྒྲིད་པ་ཁྱོད་རང་ཡོད་ཅམ་དུ་བསྒྲིད་པའི་ཚུ་ལས་ཚུ་རིགས་གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་ཡོད་ཅམ་དུ··· བསྒྲིད་པའི་ཚུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འདྲིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། བྱས་པ་མི་འདྲིག་པའི་རྫས་སུ་མེད་དེ། དེར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚོད་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉའི་ཡུན་ཚོད་དུ་མི་འདྲིག་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འདྲིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་ཉར་མི་འདྲིག་པའི་རྫས་སུ་གནས་པ་དོར་རམ། མ་དོར། དོར་ན། བྱས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ཉར་མི་འདྲིག་པའི་རྫས་སུ་གནས་པ་ཉམས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཡུན་(৫২৯) ལས་

གནས་མ་ནུས་པར་སྐད་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་ལྔར་མི་འཇིག་པའི་
རྫས་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མ་དོར་ན། སྐད་ཅིག་ལྔར་མི་འཇིག་པར་གནས་ཤིང་།
སྐད་ཅིག་དྲུག་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་ཏེ། སྔར་སྐད་ཅིག་མ་
གསུམ་མི་འཇིག་པར་གནས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐད་
ཅིག་མ་ལྔར་མི་འཇིག་པའི་རྫས་སུ་གནས་པས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་
ཚོད་དུ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་
པན་ཆད་ད་དུང་སྐད་ཅིག་མ་ལྔར་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གཉིས་ལས་
མི་གནས་ལ། སྔ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ལྔར་མི་འཇིག་པའི་
རྫས་སུ་ཡོད་མོད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་
ལྔར་གནས་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་ལ། མེད་
ན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ལྔར་གནས་པའི་རྫས་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་
དུས་སུ་ཡོད་ལ། གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པས་བྱས་པ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་
དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོང་ཅིང་། རང་གྲུབ་དུས་སུ་འཇིག་པའི་རྫས་སུ་གནས་པ་
ལ་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་
རྟོགས་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། འཇིག་ངེས་མིན་
པར་ཐལ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པར་ཐལ། སྔོན་བྱའི་དངོས་པོ་སེར་པོར་འགྱུར་པ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་
ཕྱིས་བྱང་གི་ཚོན་ལ་བསྟོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི། ངེས་པར་སེར་པོར་
འགྱུར་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་(ཥཤབ) པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན། ཚོས་གཅིག་
ཚོས་ཅན། ཚོས་གསུམ་བསྒྲིད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲིད་པ་ཚོས་གཉིས་
ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་ཀྱི་བསྟོས་ས་རྒྱུ་ཡིན་པས་
ཚོས་གཉིས་ཚོས་གཅིག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་གཅིག་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་

ཚེས་གཉིས་བསྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཚེས་གཅིག་གྱུབ་ཙམ་ནས་ཚེས་གསུམ་གྱུབ་པར་ཐལ། དེ་གྱུབ་ཙམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །སྔར་གྱི་ཐལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། འཇིག་རྟུ་མང་པོ་ཡོད་པས་གཅིག་དང་མ་ཐུད་ཀྱང་གཞན་དང་དེས་པར་ཐུད་པས་ཕྱིས་ཀྱི་རྟུ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་འཇིག་དེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟུ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་རྟུ་དང་མ་ཐུད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྟུ་དང་མ་ཐུད་པ་སྲིད་པ་དེས་ན་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྟུ་ལྡོག་ཏུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྟུ་ཐམས་ཅད་དག །འབྱས་བུ་འཇིག་པ་ལ་འཁྱུལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་རྟུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་བ་སོད་ཡོད་ན་འབྱས་བུ་བུམ་པའི་འཇིག་པ་གནས་པའི་དེས་པ་ཉེར་དུ་བཤད་པའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཚེད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་སོགས་དེ་ཚེས་གནད། བུམ་པའི་འཇིག་པ་དེའི་རྟུ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་བ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ནི་བུམ་པ་རང་གི་ཇུས་མ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གི་སྒྲས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྟེད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འབྱས་བུར་འགྱུར་རོ། །དངོས་མེད་བྱེད་ན། དངོས་པོ་མི་བྱེད་པས་དངོས་མེད་འབྱས་བུར་ཐལ་བ་དང་དངོས་(ཁཅན) པོ་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཁེས་པ་གཉིས་གནས་མ་བུ་པའི་སྟེ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། །སྨོག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཚེས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་ཚོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལའང་ཚེས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་

གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འདྲིག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འདྲིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་འདྲིག་པའི་ངང་ཅན་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་དེས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་ཟུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་ཟ་རང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་རིའ་པ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མས་བཤད་པའི་རྒྱུ་····· མཚན་ཡོད་དེ། (ཁཉཅ) དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། དེ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པས་དེ་ལྟར་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དེ་དམིགས་པའི་བློ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་བཤད་ན། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཏེ། ཁྱོད་པའི་བསམ་པ་ཤེས་པ་དང་སྐྱེ་དང་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདིའི་དོན་བསྡུན་ཏེ་དོན་སྣ་གསུམ་གཅོལ་པ་འདིར་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ་སྣང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། བསྐལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་གང་ཟུང་གིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ན། རྟོག་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་རྟོ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཉེར་མ་ཁོ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་བུའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྱངས་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་རང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྐལ་དོན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་(৫৬) དོན་ཡོད་ན། བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་སྒྲུབ་ཆགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོར་སྒྲུབ་ཆགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའི་དོན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་····· དམིགས་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་གང་ལ་ཡང་། ཚད་མ་སྐྱེ་རྒྱས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་རེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ལ་རྒྱས་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་སྣང་ཟད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྱུར་··· བའི་ཕྱིར། སྔར་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་ཁོ་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ། མ་དམིགས་པས་མེད་རེས་མི་འགྱུབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་

འདི་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེ་མི་ཤེས་ཤིང་མེ་མེད་པ་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པ་རྟོག་སུ་སྤྱང་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་འགར་ཁྱབ་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་(৫৬) བྱར་ཡོད་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་·····དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཕྱིར་རྩོལ་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་དང་། ཡང་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འདྲུག་དུས་ནི། གཡས་ཀྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཤིང་གི་ཚོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་པ་འདྲེན་ཞིང་། ཤ་པ་དང་ཤུག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཤིང་གི་ཚོགས་དེ་ལ་ཡང་ཤ་པ་ཡོད་ན། གཡས་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་ནུས་ཤིང་ཤ་པ་དང་ཤུག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་རི་ལྟར་དེས་མི་ནུས་པའི་ཤིང་གིས་དག་པའི་གཡོན་རིའི་ངོས་ན་ཤ་པ་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། དེར་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྟགས་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེར་ཤ་པ་ཡོད་ན། རྩོལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ན། ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། གཞུང་རྣང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་བྱེད་གོ་བའི་

ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཅི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཡོད་ན་སྣང་ཟུང་གི་བྱམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་སྤྲིན་བྱེད་རྩིག་པ་སོགས་མི་སྲིད་པར་གྱུར་(༥༤ན) པ་ན། ཡོད་ན་སྣང་ཟུང་གི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས། གཞི་འགར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་ཟུང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་མི་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་རང་ཡོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་ན། གནོད་བྱ་གང་རེག་དེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་་ཡང་གི་སྐྱས་འཇེལ་བ་མ་དམིགས་པ་སྟུད་དོ། །རྟགས་འདི་དག་གི་འཇེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། སྔར་གྱི་འཇེལ་བ་གཉིས་དེས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དེས་ལ་སྟོང་སྟང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བག་ཏུ་སྟོང་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཅོ་ཐོ་ཉེས་པའི་སྐའི་དོན་དོས་བཟུང་། དེ་དགག་མི་ནུས་པར་བསྟན། དེ་ལ་ལྷང་འགལ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱིད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་ངེས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤོབ་དཔོན་ཐུགས་གཅོ་ཐོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་འདི་དེ་གཉིས་གང་ཟུང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གཅོ་ཐོ་ཉེས་པའི་སྐའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ·····(༥༥ན) གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཅོ་ཐོ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ·····

ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་ལེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་ལེད་ན་རྗོད་བྱེད་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་གཅིག་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་དགག་པ་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འདྲུག་ན་ཡང་ལེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྩོད་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གྲངས་དེས་ལ་རྩོད་པའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒོར་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མ་ལེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འདས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱང་བའི་ཆ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་ཤིང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་ལེད་པ་དང་། གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཆམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཚེད་ཁོ་ནར་སྒྲ་དོན་དོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་ར་དང་མཚན་ལེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒའི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲ་སྒོར་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ལེད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྒོག་དཔོན་སྐབས་གཞི་དོན་གཟུང་བ་ན། གཙོ་བོ་ར་དང་མཚན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་ལེད་པ་ལྟར་མངོན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཀླལ་བ་ན། གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ར་དང་མཚན་གྱི་ཉར་ལེན་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོར་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལྟར་སྣང་། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པ་(ཤ་ཟ) པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཧྲི་ལས། གཙོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དགག་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་ན། དེ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉར་ལེན་ཡིན་པ་ལེགས་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ར་དང་སྟོག་ནས་མི་ལེགས་པར་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཚད་མས་དེས་པའི་གཞི་ནི་

གཅོ་བོར་སྣང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་ལ་བསྟེས་ནས་གཅོ་བོ་དང་དེ་སྣང་གཉིས་གང་བཞག་ཀྱང་འདྲ་བར་སྣང་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་ཤེན་ཏུ་ཆེའོ། །དེས་ན་གཅོ་བོར་སྣང་བ་དེ་གཅོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་ཟད་བ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་གཅོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྐྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཅོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་ཟད་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཅེས་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཅོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ཚིགས་དམིགས་ཟད་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་····· འཇུག་པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་མཚོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པར་མི····· འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་(ཥཱཿ) འཇུག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚེག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རྗུན་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉེར་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བློས་བཏགས་པའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཅོ་བོ་མིན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཚེག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསྟོན་ན་རྟགས་དེའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་མེད་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཡན་གར་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཡན་གར་བ་ནི། དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གི་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་ལ་བསྟོན་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་ནུས་པས། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་མ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཚད་མས་ཉེགས་པ་ཉིད་དེ་ལ་(༥ ཨ་) བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཙོ་བསྟེག་དོན་གཉེར་……ཏམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། ཚད་མང་ན་མེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད་སྐམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བག་གིས་དཔྱད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་མེར་སྣང་་ཡོད་དམ་མེད་སྐམ་དུ་འབྱས་བུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དཔྱད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་འདི་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་བྱའི་འབྱས་བུ་འབྱུང་བ་རགས་ལས་ཤེད། རྟོག་པ་ལ་མེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། འབྱས་བུ་དོན་དུ་

གཉེར་བས་ཡོད་མེད་དུ་བརྟགས་པས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ལྡན་འཁྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་
ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་སྣུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུ་མ་ཀིང་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་
ནས། གཟུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་བརྟགས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པར་
ཐལ། དེས་དགོས་པ་དེ་སྣུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་
རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་དཔྱད་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲུབ་
འདོགས་གཉིས་ཀྱི་འཇིག་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགའ་བར་མཐོང་བའི་……
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཆོས་དེ་འཇལ་བའི་ཚུལ་(ཥ་ཐ) ལ་ཡོད་པར་
འཇལ་བ་དང་མེད་པར་འཇལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་དུ་བ……
མེད་པར་གཞལ་བ་[1]ཉིད་དུ་བ་གཞལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མ་
དེས་མཚོ་ལ་དུ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ལ་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། བཀྲ་ཤིས་མ་དང་སྐ་ནག་མ་བཞིན་དུ་
སྒྲུ་འདོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཐད་པར་འཇུར་བས།
དང་པོ་ཉིད་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་དེར་དུ་བ་
བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དུ་མེད་བསྒྲུབ་པ་མིན། ཞེས་སྒྲ་བས་ཀྱང་ཞིབ་ཀུ་མ་
བརྟགས་པ་སྟེ། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་ལེགས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡོངས་གཅོད་
དུ་མ་གྲུབ་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མི་ལེགས་ལ། བཀག་པ་ཡོངས་
གཅོད་ལ་གྲུབ་ཀྱང་། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་མི་ལེགས་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་
གསུམ་མི་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། མཚོ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་འདོགས་
ཆོད་ཀྱང་། དུ་མེད་མ་ཡིན་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འཇུར་
བས་དགག་སྒྲུབ་ཀུན་ཉམས་ལ། ཡང་རྟོག་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་

[1]«སྒྲུ»བྱ།

མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཇིན་སྐྱངས་ཤུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གཙོ་བསྟེག་དོན་གཉེར་གྱིས་མེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་སྤྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ན། སློབ་དཔོན་ཚུགས་གྲུབ་གིས་བཏགས་པའི་ཚོས་མ་དམིགས་པ། ཞེས་སྤྲ་དོན་གཏན་མེད་དུ་བསྐྱན་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྤྲ་དོན་མེད་པར་(ཥཀ) རིགས་པ་སྐྱབས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སྣང་དེ་ཚོས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་པའི་ཆེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དེའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་སྐྱབ་བཞེད་ནས་ལུང་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་……ཕྱིར། འོ་ན་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲའི་དོན་ནི་ཚོས་ཅན། བཏགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་ཚུགས་གྲུབ་གིས་གཙོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཚོས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཁྱད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་པའི་ཤེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན་དེའི་ཚོས་སུ་བཞག་པ་འགལ་ཟེ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཡན་དུ་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་ཙམ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙོ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དེ་

རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱས་ལས་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་(༡༦) པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། སྒྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྣོན་པར་བྱེད་ལུས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དཔོག་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཚད་མ་མིན་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྔོན་གིས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སྨྲ་བའི། །སྨྲི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལུང་དེའི་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྔོན་གིས། ལུང་ཚད་མར་གསུངས་པ་དེ་ལུང་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་····· ཡིན་པར་ཐལ། ཤེན་ཏུ་སྐོག་ཙམ་སྣོན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་སྣོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་མཚུངས་པའི་སྨྲི་ལས་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྨྲ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་སྨྲིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མེམས་སོགས་ལ་འདྲུག་པ་ལ་ཐན་ཡོད་ཤེས་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། འཆོ་བ་སོགས་ལ་འདྲུག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ཤིང་། ཐན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དེས་པའི་ཐབས་དངོས་པོ····· སྣོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བློ་ངོར་མ་བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་པ་དག་བློ་ངོར་(༡༨) དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ·····

རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྣམ་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནི་མི་སྣུ་བའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། བློང་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། དོར་བྱ་སྤྲུག་ཀུན་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྡུས་པའི་བློང་དོར་བཏང་སྙོམས་གཡེལ་ཚགས་སུ་སྟུད་པ་ལ་ཞན་འདོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་དག་བསྒྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དེས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ནི། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་པ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་བསྟན་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེའུ་བཙུ་པའི་ངག་ལྟ་བུ་འབྱེལ་མེད་དང་། འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་མན་ངག་ལྟ་བུ། དགོས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་ནས། སྔ་མས་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱང་གི་སྐྱོན་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་བརྗེད་བྱའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཚད་མར་བསྟན་(།།ཤ།) ཏེ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། རྟོན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་སྒྲིབ་དོན་གཞན་

སོགས་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པ། དེས་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་སྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྐོག་གྱུར་་་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་སྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཤེན་ཏུ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་དོན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཚིག་སྟ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པ། དེས་ན་ཆགས་སོགས་སྟེག་པའི་ཚ་བ་ཡང་ཡིན། ཟླས་དང་མར་མེ་ལ་ལྟུགས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཀག་པ་ལ་ནང་འགལ་་་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་ཆམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལུང་འདི་ཡི་མི་སྲུ་བར་འཇོག་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན། ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྲུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་རྒྱང་པ་ལ་བྱེད་(༡༠༠ན)པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྟེན་མིག་མཐོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྐོག་གྱུར་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྟ་ཕྱི་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དུ་དུང་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ནང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་དེ་གྲུབ་མི་དཀོས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ལྟར་ཟས་རྫས་ལ་ནི་བདེ་བ་བསྟེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་བདེ་བ་མི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེགས་ལ། ཚེར་མ་ཟུག་པས་སྡུག་བསྔལ་བསྟེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་སྡུག་བསྔལ་མི་སྟེད་པ་ཤེགས་པས། བདེ་སྡུག་བསྟེད་མི་སྟེད་དོས་འགལ་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན། སྤྱིན་པ་བཏང་བས་བདེ་བ་བསྟེད་པ་དང་མི་སྟེད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་སྔ་ཕྱིར་བསྟན་པ་མཚོང་ན། ཚོག་དེ་ལ་ནང་འགལ་བར་དངོས་སྐོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་རེས་པའི་ཚད་མ་དེས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་མེད་གཉི་མཐུན་དུ་འདུ་བའི་སྤྱི་འདོད་ཚོད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་··· བཞིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཐུར་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚོག་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་པར་སྣང་ན། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་ཏོ། །(༡༠༠བ) གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚོག་ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཐུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཐུར་ཡིན་ནའང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་སྨིའི་རྟ་ལས་རྟོགས་ནུས་པའི····· ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཐུར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བློ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་མི་ནུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་མངོད་པས་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཐུར་གྱི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་

བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ། དེས་རྗེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་མི་སྣུ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློང་བྱའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རབ་ཏུ་དེས་པ་ཡིས་སོ། །འདི་ནི་དཔེ་ཉིད་རྟགས་ལུ་བགོད་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བའི་སྒོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་དཔེར་བྱས་ནས། ཤེན་ཏུ་སྣོག་ཐུར་སྟོན་པའི་གསུང་རྩོད་གཞིར་ཚངས་པ་དང་འདྲའོ། །དོན་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྣུ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་ལྟར་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་། (༡༠༡ན) ཞེས་རྟགས་དང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ། འཐད་པའི་ཐོག་ནས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས་དེ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ཀོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དེས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཉེས་ཟད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་ཤེས་པར་ནུས་ན། དེས་གང་སྨྲས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ནའང་དེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། གང་ཟག་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་རྟོགས་……
དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གཞན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི། སྐྱེན་ཡོན་ཀྱི་ཆམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་མི་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྐྱེན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་ཡེ་མེད་

པའང་རིང་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་དཀའ་ཞིང་མི་……
རྟེན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་ཚད་
མས་མི་རྟོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྤྲིད་པར་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱེན་
མེད་པར་གྱུར་ན་ཉེས་ཟད་མ་གྱུར་པ་འགལ་ལ། མ་གྱུར་ན་སྟར་ལུང་ཚད་
མར་(༡༠༡བ) ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ནོ། །དེས་
ན་འདིས་ནི་གསུང་རབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉེས་ཟད་རྣོགས་མི་ནུས་པར་སྟོན་ལ།
འོག་མས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྲིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུར་པར་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྣུབ་པའི་རྒྱས་དགོད། ཐར་པ་ལ་
ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤང་། ཉེས་པའི་ཚ་བ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་བདག་
མེད་རྟོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཙོམས་པ་ལས་བློ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ངང་གཅིག་
ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་ན་དེ་ཕུལ་ཐུང་དུ་
སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་དེའི་གནོད་བྱེད་……
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལན་ཅིག་ཉེས་པ་ཟད་ཀྱང་། ཉེས་
པའི་ཡུལ་དང་ཐུབ་པ་ན་སྣར་ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་ཟད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན།
སྣང་པ་སྣར་སྟོག་ན་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ།
འབད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངང་གིས་སྟོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེན་
མཐོང་བས་ཡིན་ནམ། སྐྱེན་མ་མཐོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཡིན།
སྐྱེན་མཐོང་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པ་བྱེད་དེ། འཁོར་བའི་འཆི་
བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་དེ་བཟློག་པའི་འབད་
པ་མི་བྱེད་དེ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་བློ་ནི་ཆམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཕྱོགས་འཇོམ་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་རང་གི་ངང་གིས་བཟློག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་(༡༠༢ན) རབ་དེས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འཁལ་མི་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྒྲུབ་པ་མི་སྤོག་སྟེ། དེ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་སྤོག་མི་སྲིད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲིག་ལྟ་ཉེས་པའི་ཚུ་བར་བཤད་པ་དང་མ་རིག་པ་ཚུ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདྲིག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་དེར་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ཆམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདྲིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཉེས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་གཞན་ལས་འདྲིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཕོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ན། འཕོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདྲིག་ལྟ་དེ་སྤངས་པ་ན། ཉེས་པ་ཀུན་སྤོང་བར་ནུས་པས་ཉེས་པའི་ཚུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འཕོར་བའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ན་འདྲིག་ལྟ་བསྟན་ནས་(༡༠༢བ) མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱེས་དུས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྣུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་

པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །མ་བྱས་པ་དགག །ཉག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་རྣམས་དོན་ལོག་པར་སྨོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་··· རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སྨོན་པར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་རྣམས་དོན་བདེན་པར་སྨོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་··· ཏན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་ཞོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆམས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་ཡང་དོན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྨོན་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་ཞོ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱུ་དག་གི་བརྡ་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ལས་དོན་ཞོ་བ་འདི་ཡི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བསྟོས་པས་སོ། །རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་(ཀ་ཁ་ཟླ) གྱི་འགྲེལ་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད··· དོ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བརྡ་སྤྲུང་བ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་སྒྲ་ཐོས་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ལས་དོན་ཞོ་བའི་འབྲེལ་བའང་། བརྡ་སྐྱེས་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་ནི་དོན་དང་ཅོ་ཞོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡང་། འཆད་པ་ཡིའི་ངག་གི་བརྡ་ལས་ཉན་པ་ཡིའི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།

འོ་ན། དོན་གོ་བ་ལ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ལ་གཞན་དག་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དགོས་ནུས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་གི་བརྡ་ལས་དོན་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་དེས་སམ། དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འཚད་པ་པོས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་འཚད་པ་པོ་མི་མཐུན་པས་བཤད་ན། གང་ཟང་གཅིག་ལ་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་དུ་མ་དང་རྗོད་བྱེད་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་འགལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་····· ཐལ། བརྡ་ལས་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མར་སྣང་བའི་དོན་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་སྣང་བྱེད་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱང་····· དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་དངོས་པོ་བའི་སྣང་བྱེད་མེད་པ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲ་(ཀ°ཟབ) དོན་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོག་ཚོགས་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་ན། དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗོས་ཐ་དད་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚིག་གང་ཞིག །སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྣང་བར་འདོད་ནས་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་དངོས་སུ་སྨྲ་ཚེན་ཀྱི་ཐུགས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་···

ཐལ། དོན་ལོག་པར་སྐྱོན་པ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། དོན་སྐྱོན་པའི་ནུས་མེད་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་ཁྱེད་ཆམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དོན་དང་སྒྲའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱེས་བུའི་བློ་རྟོག་པ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱས་པར་ཐལ། བརྡ་ཚན་གྱིས་གཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག །རྟེན་ཞེག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཞེག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པས་ཕྱིན་ཆད་དོན་དང་འབྲེལ་ཞེད་དུ་འགྱུར་(༡༠ཁ) ཏེ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ནི་ཞེག །འབྲེལ་བ་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསར་བྱང་གི་དོན་དང་སྐྱན་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔར་གསར་བྱང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་ཞེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་གསར་དུ་ཆམ་པར་སྐྱེ་བ་མི་……རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་ཞེད་པར་ཐལ། རྣོག་པས་ཆམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཅན་འཇིག་ན་ཡང་། བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བས། སྐར་ཀྱི་རྟགས་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་གསལ་བ་དེ་དོན་གཞན་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཆམས་ལ་རྟེན་གྱིས་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་

བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་སྣང་རོ། །བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ནི། སྒྲུབ་ཁྱང་གི་དུམ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། སྒོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མི་ཕན་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་གྱབ་ཟིན་སྒོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཤང་དུ་…… བྱེད་པ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པས་སྒོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྟོན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡི་(༡༠༦) རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ནམས་ཚོགས་པའི…… ཚེ་ན། སྒོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཤེས་པ་དེ་བསྟེད་པར་ཤང་བ་ཉིད་དུ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་མེད་པ་ནི། སྒྲ་དོན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་དོན་རང་གིས་དེ་ལ་ཐན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ལ་སྟོང་ཕྱིའི་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྣང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། སྒྲ་དོན་གཉིས་དང་ཇས་གཅིག་གམ་ཐ་མིན་ན། འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡོད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱབ་སྟེ། ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་ན། འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་མ་གྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་རང་མཚན་གཉིས་དང་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་

གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་རག་ལྟས་པའི་གཞན་དབང་གི་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་ཡོད་(༡༥ཁ) པའི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་ཡི་སྒྲས་གཞན་དེ་གཉིས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་འབྲེལ་བར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཤད་པ་འདི་གཉིས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པའི་འཕྲོས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བརྟག་ནས་འཐུང་བའི་རིགས་པ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡོད་དམ། དེ་བསད་པའི་ངག་ཚོག་སོགས་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མིང་ཚོག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱད་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཅན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེང་ཤི་བོག་མ་སྣུད་པའོ། །འདི་ཤི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཡིན་ན། དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གེར་ཤེང་རྟ་ཆེན་པོ་ཆམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་དང་ཤེན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་ལས་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ནི། སྨྲོད་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྟག་ཅིང་དེ་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་རྫས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ལ་དོན་དང་དངོས་པོ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚ་དེ། རྟོག་པས་

ཀུན་བཏགས་པའི་དངོས་(༡༠༥བ) མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་འགྲེལ་དུ། བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚེག་གི་ཡན་ལག་གིས་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་····· ངག་ཚིག་སོང་ངོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚ་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ངག་ཚིག་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པས་ནི། རྣེ་བདུན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་པའི་རིགས····· པའི་གསང་མ་ཙོ་བའི་ཆམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཟློ་ལྡིར་བའི་ཆམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཚ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། སྒྲ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་ལྷགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་དེས་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། བརྡ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་ཡིད་གཏད་ན་ཟློ་ལྡིར་བའི་ཆམ་པ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཟློ་ལྡིར་བ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཚ་དེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་ལྷགས་ཡིན་ན། དེ་དེས་བརྗོད་པ་བརྡ་ལ་མི་ཟློས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བརྡ་མི་ཤེས་པས་ཟློ་ལྡིར་བ་མཐོང་བ་ན་ཡང་། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དེའི་དངོས་མེད་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཚ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བརྡ་ལ་མ་ཟློས་པར་དོན་གོ་བའི་འབྱེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚེ་ཁྱོག་ཆམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཚིག་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་རྗེ་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་(༡༠༤ཀ) ལ། མ་བྱས་པའི་སྒྲབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བ་སྟན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཚིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་མི་དུན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲིས་བྱས་ཀྱི་ཚ་དེ་ནི་རྟག་

པོ་རྣམས་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་ཀྱང་ཚད་མར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྨྲོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་རྟོག་ངན་པའི་མུན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་འདི་ལའང་འདི་ཁོ་ན་བཞེན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་བརྩོད་པ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མི་དྲན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་དག་གིས་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་རྣམས་བརྒྱད་པ་དང་། མིའུ་ཐུང་དང་། མིའུ་ཐུང་ལྟ་དང་། སྣ་ཚོགས་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས་པར་དྲན་ལ། གཟེགས་ཟན་པས་དབྱིག་གི་སྙིང་པོས་བྱས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྩོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་སྨོད་དཔོན་གཞན་མ་ཐོས་པར་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་བགོད་པ་དག་བརྩོད་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སྨོད་དཔོན་གཞན་དེ་ལའང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནུས་པ་མེད་པས། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཚོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སྨྲོད་པ་པ་འགའ་ཞིག་སྨྲའོ། །དེ་དགག་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པས་(༡༠༤བ) མ་བྱས་པར་མ་འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་བོ།། དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་ནི། ནག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤེལ་ཞིང་བརྩམས་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་གཞུང་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་····ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན། དེག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ཇེས་སུ་མི་དཔོག····སྟེ་དཔོག་དེགས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་དལ་གཞན་དག་གིས་ལངོ་ན་ཡང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྩོམ་པའི་རྒྱུ་སྐྱེས་བུ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་དེག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གཞན་ཡང·····

ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སྐྱེས་བྱ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། རྩོམ་པ་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དང་གཉིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་..... ངག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་དང་བུད་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རིགས་གང་སྐྱེས་བུ་གང་ལས་གྱུབ་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་ན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའོ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་སྣང་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་སྟར་བགོད་པ་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འདྲིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མགོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་འདི་ཚོས་ཅན། མེ་གཞན་སྤོན་དུ་སོང་སྟེ། མགོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དང་འདྲའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་(༡༠ཀ) པར་ཡོད་དེ། སྒྲ་དཀའ། བཟློག་དཀའ། ཆུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རེའམ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་འདྲ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་རྣག་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཤབྡ་ར་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་འདྲུག་ལ། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང་རང་ལུགས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པར་གྱུར་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད་ནའང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། མིས་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། ཀུ་ཤྱོ་ལ་སོགས་པས་མ་བག་མར་ལེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་། རྒྱང་འཕེན་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཚོག་རྣམས་ཀྱང་

ཆོས་ཅན་སྐྱེས་དུས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་མ་སྟོན་མས་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ལས་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་དུས་མ་བྱས་པར་གྱུབ་པས་ཚད་མར་གྱུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེས་དུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་.....
མཐུན་པ་དུ་མ་ལ་སྟོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་(༡༠༦བ) དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དག་ཏུ་ཐལ། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དག་པ་དང་། ངག་མ་བྱས་པ་དག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ན། ཡི་གེ་འམ་ངག་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྣུབ་པར་བྱེད་ན། ཚད་མར་འགྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱས་མ་བྱས་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་ངག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་ཚོ་རིམས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དཔོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྣུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་སུ་ཟུད་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་པ་དགག །སྟོན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་

ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཚ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་དེ་དེ་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད། མེད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅན་མིན་བཞིན་དུ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་འདོད་པས་བཏགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚ་ཅན་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཚ་དེ་དེ་ནས་དོན་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ལ་སེང་ཉིད་(༡༠ཁ) དུ་བཏགས་པ་སོགས་བཞིན། འདོད་ན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚ་དེ་དེ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚ་སྒྲ་ཕྱི་རྣམས་ཐན་ཚུན་བསྟོན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཚ་སྒྲ་ཕྱི་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡོག་ཅིང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚ་རེས་དོན་རྗོགས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀྱང་། ངག་གི་དོན་དག་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་སྒྲ་མའོ། །ཚ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཞག་རིལ་པོ་དང་། ཟླ་བ་དང་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཐོས་པས་ཁྱད་པར་ཕྱི་ནས་ཐོས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྗོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་ན། ཚ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྗོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ཐོས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྗོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཚ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྗོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་ཚ་མེད་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག །མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་གཞན་མ་མཐོང་

བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྫོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱེད་(༡༠༡བ) པར་.....མཐོང་གི་རྒྱུ་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིས་ན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མེན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འཐད་པ་ཞེའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། རྟག་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐོས་པ་གང་ཞེག །དེའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཐོས་པའི་འགལ་རྐྱེན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་ནུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཡོའི་ཀུན་སློང་གི་རྫོལ་བ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཚངས.....བས། རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་པ་སྐྱེ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རིས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཚོད་ཁོ་ཐོ་ཅག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེད་དོ། །ཞེས་མི་སྨྲ་ལ། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་ཁྱབ་པ་དགག །ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། ངག་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཐོའི་ཁའི་རྒྱང་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་ཞེག །རྐང་བའི་དབང་ཐོས་སྒྲ་ཐུན་ནས་འཇིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་(༡༠༨ན) པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ངག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་

ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཉན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཐོས་ཤིང་། དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ། དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོས་ཟད་དུ་འདུས་བྱས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚོས་ཅན། རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མིའཐད་པར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆ་བའི་དབང་པོ་གཅིག་ཤུ་དེས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཐོས་རུང་གང་ཞེག །དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྲའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་རིས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་རིས་པའི་རིག་བྱེད་རིས་པ་འཆད་པའི་རྗེ་བཙུན་དུ་བསྟད་པའི་ཁྱད་པར་ལས། ཆ་བའི་དབང་པོས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཙོ་ཅིག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་མིའཐད་པར་ཐལ། ཆ་བའི་དབང་པོ་སྒྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་(༡༥༨ན) བྱེད་དུ་རིས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གལ་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མི་སློབ་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་གང་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྗོད་བྱེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་དུ་མས་རིག་བྱེད་ཅིག་ཅར་བཤད་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཙམ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཐལ།

དེ་ལྟར་ཡོངས་ཀ་དཔེགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དཔེགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ན། སྒྲ་གཞན་དག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་རིག་བྱེད་གཅིག་ཅིག་འདོན་པ་ན་ཡང་། སྒྲ་ཙམ་ལས་རྟས་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐོས་དགོས་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ཙམ་རྟས་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྲུར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྒྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཙམ་ལས་རྟས་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཙམ་གྱི་ཚ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་མི་ནུས། ཚ་སྐ་ཕྱི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། སྐ་ཕྱིའི་ཚ་རིམ་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་དེ། ཚ་རིམ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་སྟོན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་རྗོད་བྱེད་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྗོད་བྱེད་ལ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ལ་སྐ་ཕྱིའི་ཚ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། སྐ་ཕྱིའི་ཚ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་ཙམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཡི་གེ་ལས་རྟས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་བཤད་ཟིན་དུན་པ་ལ་སྣུར་བ་དང་། （༡༡༠ན） སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་སྐ་ཕྱིའི་བགོད་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག །གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་སྐ་ཕྱི་བགོད་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་རྟས་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདོད་པས་བཞག་པའི་གོ་རིམ་ལས་གཞན་ནི་

འགལ་ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་པ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཚེས་ཅན། མདུན་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉུང་ངུའི་ཡུལ་གྱི་གོ་རིམ་དང་། སྔ་ངྷི་མེད་པ་ཕྱི་ངྷི་འབྱང་བ་ཉུང་ངུའི་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། ཚ་ཤས་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དུས་རྟག་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལུགས་དེ་ལ་མི་ཟད་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྤར་བརྗོད་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ། གསལ་བའི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་ལྷེ་ཏག་ལ་སོང་པའི་ཆུན་གྱིས་གསར་དུ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་ཆུན་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་སྐྱེས་ཀྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་(༡༡༠བ) ནོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ཡི་གེའི་རིམ་པའང་མ་བྱས་པའི་ངག་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་ཆུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྤར་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཚེས་ཅན། གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ལཕྱིས་བྱ་བ་ཉིད་ལས་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལངོད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ཉེར་ལེན་ལས་ལབྱང་བ་དང་ལདོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཆུ་ཀན་ལས་སྤར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་ལངྲ་གྲུབ་ཟིན་པའི་གསལ་བྱའི་དོན་གཞན་དེ་ལཔོན་གྱི་བློའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་ལདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུན་ཁྲང་གི་བུམ་གཟུགས་དང་སྒོན་མེ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚེས་ཅན། བྱེད་པ་ཆུ་ཀན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡི་བྱ་བའི་སྤར་མེད་གསར་པའི་ལངྲས་བུ་་་་་་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་གསར་དུ་དེས་པར་ཡང་ལབྱང་བར་དམིགས་

པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་རིགས་འདྲ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་ཐོས་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་དང་བྱལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད། ཉན་ཤེས་སྐྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། སྒྲ་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན། ཕྱེ་ཤིན་གྱིས་སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་དང་བྱལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཐོས་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་དང་བྱལ་ཙམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱེ་(༡༡༡ན) ཤིན་ལ་སོང་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་ཅང་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱེ་ཤིན་གྱིས་སྒྲ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞེག །དེ་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་དོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད། དེ་མེད་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་ཅིན་དོན་ལ་སྟོར་བ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེའུ་སོགས་པའི་དེལ་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དེལ་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ངན་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་ངན་དེ་དག་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསལ་བའི་དོན་ནི། ཀུད་ཟིན་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཉན་ཤེས་ལ་གསར་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཤེས་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་

བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། རིགས་མི་མཚུངས་པས་བློ་གཞན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཚད་མ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། སྣོད་པ་ཕོ་ཆོས་ཅན། བློ་ཆགས་སོགས་ཤེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། སྔར་བློ་ཤེས་(༡༡༡བ) བྱའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་ཤེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། བློ་ཉན་ཤེས་ཤེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་ཤེས་པར་སྣང་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། གཞས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་རེས་འགའ་ཐོས་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་རྟག་ན་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་བར་འཛི་འཕྲུག་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཤེས་····· རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན། ཉན་ཤེས་ཉིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས་དེས་ཀྱང་གནོད་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆ་མས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པའང་ཤེས་བྱ་མ་བྱས་པའི་དངོས་གཞི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སྔར་རིགས་པས་གསལ་བར་དཔྱད་ནས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་ཚོ་རིམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་ཆོས་དུ་མ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་སྒྲ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། རིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། རིགས་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དགོད། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་

(༡༩༢ན) ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྟེད་པའི་རྒྱུའི་རིགས་དེ་ལས་····· ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྟང་། གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྟང་། རྫ་བའི་རྟགས་མ་དེས་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ། རྗས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག །ཕྱིས་སྐྱེ་བས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། མེས་བསྲེགས་རྗེས་སུ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྟར་མཐོང་བ་གང་ཞེག །ཤིང་འཇིག་པའི་རྗས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་ལས་ཕྱིས་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། མེ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་གཞན་ནི་ཚོས་ཅན། རྡེ་ལྟར་གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱེ། མེས་བསྲེགས་རྗེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་སྐྱེ་སྐང་རིགས་པར་ཐལ། སྟར་སྐང་བ་གང་ཞེག །ཕྱིས་མི་སྐང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་བཟུང་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་སྐང་བ་མིན་ནོ་ཞེ··· ན། ཤིང་གི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྗས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྐྱེད་པར་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་ན། དེས་(༡༩༢བ) དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་བསྒྲིབས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་གང···· ཞེག །དོན་གཞན་དེ་ཡིས་དེ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཞོས་ཀྱིས་བུམ་པ་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཚོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ།

རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཁྱོད་ཞིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་དེར་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་དེར་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཚོས་བསལ་བ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཞིག་འཇིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། གཙོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དངོས་པོ་དེའི་རྫས་ཉམས་པའི་ཞིག་པ་ཉིད་དེའི་འཇིག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་ནོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་སྣར་འབྱང་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་ཀཱ་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་སྣར་ཤིང་མི་འབྱང་བ་སྟ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ཀྱང་ནག་པ་སྣར་མི་འབྱང་བ་ལྟར་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་། ཤིང་སྣར་མི་འབྱང་བ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྲོག་འགགས་པའི་ཚ་ཉིད་མ་ཡིན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་ཞིག་པའི་ཚ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་ན། ཐལ་ཚེས་སྟ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ནག་པ་བསད་རྗེས་སུ་མི་དེ་བསད་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་མི་དེ་ནག་པའི་(༡༡ཟ་) བསད་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་སོ། །འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་དུ་དེའི་གསོད་བྱེད་ངས་ཕྱིས་བསད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྩོད་པ་པོས་ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་དེས་བཟུང་དུ་བྱས་ནས། དེས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པའི་དཔེར་བགོད་པ་ལ་གཙོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟ་ན། ནག་པ་གྲུབ་དུས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་མི་དེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དུ་ངེས་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྲོག་འགག་པའི་ཚ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནག་པ་སྲོག་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་མམ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་ནར་བྱུང་གི་སྟར་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་གཅིག །ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ཡང་ཡིན། དེ་ནག་པ་ལས་ཕྱིས་བསད་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན། ནག་པ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་འདིས་ནག་པ་བསད་དོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིའོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ན། སྟ་ཕྱིའི་ཚ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་པ་ཤི་བའི་སྟར་མེད་པའི་ཕྱོས་ཀྱི་མི་འདི་ཁོ་ནས་བསད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཤིང་ཉིད་འཇིག་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་རྩས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྩས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ཡང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཚོས་ཅན། རྩས་གཅིག་(ཀཀཇག) དང་ཐ་དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱམ་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྩས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྔོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། བུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་དེའི་འཇིག་པ་བུམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་དུས་མཉམ་···· དུ་སྐྱེ་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་པ་གནས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཐོ་བ་སོགས་རྒྱུན་བུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་བུམ་པའི་འཇིག་པར་བསམས་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་རྩས་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་

ཕྱིར། གནས་མ་བུ་བའི་སྟེ་པ་སོགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་བུམ་པའི་འཇིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་བསྟེད་པའི་རྗས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་སྐྱ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་རྒྱས་བསྟེད་ནས་ཞིག་པ་མི་སྲིད་ན། རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གྲངས་ཅན་ཀྱི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚེད་པར་དགག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟག་་་་པ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེས་ནི། གང་ཟག་གི་(ཀཀ་ཁ) བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་ཚེད་པར་དགག་པ་ཡང་། བདག་ཚེད་རྟོགས་པའི་ཉེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བློ་ཁ་མ་་་་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་རྗེ་སྲིད་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསམ་པར་་་་་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོར་བྱར་བའི་འཇིག་པ་མེད། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱང་བའི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡང་ཁྱད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱང་བའི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱང་གི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་ནས་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་་་་་

ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་བྱང་གི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་འཇིག་པ་དག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་གྱུན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག·····པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་པའི་རྟས་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་མི་འཐད་པར·····འབྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་ན། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་·· དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་(གཉེན) པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་རྟས་ཐ་དད་པས་བྱུག་སྦྱ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྤོ་བཏགས་ནས·····བྱུག་སྦྱ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟག་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། བྱམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གྱུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་བྱམ་པ་དང་རྟས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ན། ཞིག་རྟེས་སུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཀྱི་ཆམ་རྟོག་འདི་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་དང་རྟས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པ་དེ་ཡི་སྐོ་ནས་ཉེས་པ་ཆུང་ཟད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་བྱམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་རྟས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྟས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཆམ་རྟོག་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུས་སྤྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་དངོས་པོ་དང་རྟས་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་

ཡང་བྱམ་པ་ཕྱེས་ཤིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་ཤིག་པ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཤེ་ན། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྣང་བས་ཕྱེས་བྱམ་པ་ཤིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་ཤིག་པ་རྗས་གྱབ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་(༡༡५ན) ཏེ། བྱམ་པ་ཤིག་ནས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་གྱབ་པ་མིན་ཤེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་ཅམ་ཤིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ལས་ཕྱེས་བྱང་གི་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་འགའ་ཤིག་གི་དོན་གཞན་གྱི་བསྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དོན་གཞན་དེ་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རྒྱུ་ཡེ་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐར་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་སྐྱེས་པའི་སྐར་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། འཇིག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ཁཉིས་གང་སྐྱེས་པའི་སྐར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་རྩོད་དོ།། གསུམ་པ་ནི། རྀ་ལྡར་སྐྱེ་ལྡན་ཀྱི་དུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད། ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་བློ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་དུམ་སོགས་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ལྡན་མིན་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་སོག་པ་འཇིག་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་ཁ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་དུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་(༡༡५བ) ཏེ།

དེ་ལྟར་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་རིས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དང་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བསམ་པ[1]ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བརྒ་མ་སྐྱར་ཡང་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲེལ་བ་རྫས་གྲུབ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཟུར་དུ་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་འགོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བསལ་བ་གོ་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྔར་ཀྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ། རྟགས་གཞན་དགག་པ། སྔགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་དུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ངེ་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་དག་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་དུའི་ཉེས་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བྱས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། （༡༡ཅ） རྟག་པ་དག་ལས་རྩེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་དངོས་པོའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།

①«སྐྱ»བསལ་བ།

རྟག་པས་རང་འཇིག་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་བསྟེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་དག་ཚོས་ཅན། འཁྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེས་སྤྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚེགཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་འགལ་བ་ལོག་·····པའི་དོན་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྒྲུབ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པས་སྒྲུབ་པ་གཅིག་ལུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྒྲུབ་ཁྱབ་གཅིག་ལུ་ཅན་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངོགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་མེད་དེས་ཀྱི་སྒྲུབ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་མེད་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲུབ་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་···པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་(༡༡༥བ) པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཤེས་བྱས་ཟུན་·····མོང་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་ག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་མ་བྱས་པའི་ཚེགམེད་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་མེད་པ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྟགས་དེ་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལས་སྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེས་ཀྱི་རྗེས་ལྟོས་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པའི་སྟོག་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་ལྟོས་ཁྱབ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། རྟག་གོ་ཆོས་མིན་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་པར་དེས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི……རྟག་དེ་ཉིད་ནི། འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཕྱི་མ་ཉིད་ཀྱང་འདིས་གྲུབ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ནགས་ལ་སེང་གེ་ཡོད་ན་ཆུ་ལ་ཉ་ཡོད་(ཀཀཀ) པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྡོགས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། སྡོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བ་སྟོན་པས། །དང་པོ་ལ། སྡོགས་ཀྱི་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བརྗའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་ལུས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྡོགས་ཆམས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ཕལ་པ་ལ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡོགས་རྩོམ་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚད་མས་ཤེས་པའི་དབང་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཞོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག །འགག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་

བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་ཞེ་སྡག་ཀྱི་འབྲས་
བུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་ཚོ་གা་སོགས་ལོག་པར་སྣང་བ་
གཞན་ལའང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡི་
གེའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་བཤད་
ཟིན་དྲན་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞོ་རིམ་
ལོག་པར་སྣང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཞོ་
རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཞེ་སྡུ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་སྣང་པ་ཡི་བཀོད་པའི་རིམ་པ་·····
སྟགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་(ཀཀ་ཤ) བཀོད་པའང་སྟར་བསལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
སྟགས་བརྗས་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟགས་མ་བརྗས་ཀྱང་དུག་
ཞེ་བ་སོང་ཀྱི་དོན་རྟག་ཏུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོའི་ནུས་པའི་
དབང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱེད་པ་
ཚོ་ག་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་
འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བརྡ་ལ་མི་
བལྟོས་པར་སྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེད་པ་དེ་·····
འདྲ་བ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། གདོལ་པ་སོགས་ཀུན་གྱི་
འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་
པོའི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལས་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་
རིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་དང་ཚོས་
སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་སོ་སོར་རེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་
སྟགས་ཚོས་ཅན། སྒོར་བར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་
མི་རུང་བར་ཐལ། ཆུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་

ཀློད་ན། སྔགས་སྒྲ་རྟག་པ་བྱམ་ཟེ་དང་དམངས་རིགས་སོགས་བྱེད་པ་ཡོའི་ཁྱད་པར་ལས་སྔགས་ཀྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཡང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་རིགས་བཟང་ངན་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་རྒྱུ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། (༡༡ཅ་ན) རིགས་བཟང་ངན་ཡང་བརྟལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་··· མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིཏ་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྟའི་དབང་ལས་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བརྟའི་དབང་ལས་སྔགས་ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེད་པ་དེའི་ཚེ་བྱམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་ལས་འབྲས་བུ··· འབྱེད་མི་འབྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་སྲིད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བརྟ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་ཟེ་ཚོས་ཅན། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་སྔགས་སྒྲུབ་བའི་བྱེད་པ་ཡོར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔགས་ཀྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔགས་གསར་དུ་བསྒྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཀུབ་ཟིན་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་སྔགས་སྒྲུབ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔགས་སྒྲ་རྟག་པ་ཀྱེན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཀྱེན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔགས་བཟླས་པའི་ཀྱེན་གང་ལས་སྔགས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ངོ་སྔགས་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་དེ་ནི་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེད་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔགས་མི་བཟླས་པའི་ཉན་པ་ཡོའང་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་བ་ཡོའི་སྔགས་སྒྲ་གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་འབྲས་བུ་དེའི་ཀུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་གསལ་ཡོ་མིན་པར་སྔགས་སྒྲ་བཏ་གི་བྱེད་པ་ཉེ་ཤོད་ལ་སོགས་པ་ཆོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཤུབ་བུས་བཟླས་པའམ··

ཡིད་ཀྱི་བརྗོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་(༡༡༧བ) བའི་སྐབས་སྐྱ་ནི་རྣ་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པས་སྐབས་སྐྱ་རང་མཚན་པ་དེ་ལས་ཡིད་བློ་བསྟེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡིད་བརྗོས་ཀྱི་ཡིད་བློ་དེའང་། སྐབས་སྐྱ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། སྐབས་སྐྱའི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྗོས་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་སྐྱ་རང་མཚན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། སྐྱ་ལྟང་ལྟང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོས་པ་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་བརྡ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་སྐྱ་རང་མཚན་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྐྱེར་ཞེ་སོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཐོ་ཞོག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་ལས་ཞེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་བརྡ་ལ་ནི་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚོ་རིམ་མེད་ན། ར་སཽཞེས་ཐོས་པ་ལས་རོ་དང་། ས་རཽ ཞེས་པ་ལས་མཆོ་ཚོ་བའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་རྟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚོ་རིམ་དོན་གཞན་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚོ་རིམ་རྟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འབྲས་བུ་ངོ་མཚོ་(༡༡༨ཁ) སོ་སོར་མི་ཚོ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་རྣེན་ཅན་གྱི་ཚོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྐྱབ། མ་བྱས་པ་དག་པའོ། །དང་པོ་ལ་

རྒྱའི་གོ་རིམ་ནི། ཡི་གེ་ར་སཿ ས་རཿ ཚོས་ཅན། རྒྱའི་གོ་རིམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ལ། ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ལས་སྒྲ་ཁྱོད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནི། རང་འཛིན་རྣ་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་སྔ་མ་སྔ་མ་དེས་བསྒྲིད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དག་ཐོས་པ་སྐྱར་མིན་དལ་དུས་ཐོས་པར། སྔ་མ་དེ་དྲན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཕྱིས་ཕྱི་མའི་བདག་ཉིད་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་འདོད་པ་དང་། གང་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་་་་་་་ དག་གིས། ཚོགས་རྒྱུན་ལེགས་པར་འཇོག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའི་ལྟག་ཚོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱའི་སེམས་དང་ནང་འཇིན་པ་དང་དྲན་པའི་འབྲས་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུ་དང་ཁ་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། (༡༡ཀ་བ) ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚེག་སྔ་མ་དང་ཚེག་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་རྗས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་ལས། སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་དོན་གཞན་ཡོད་པས། ངོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྡོག་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ན། བརྡའི་དབང་གིས་ངོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དལེའོ། །དང་

པོ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱིའི་ཚོ་རིམ་དེའང་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འདྲུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་མི་འཐལ་བར་གྱུབ་པ་ཅན་གྱི་ཚོ་རིམ་ཡིན་ན་རྟག་པར་གནས་པ་འཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་གང་ཞེག །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་འདྲའི་དཔེ་ནི། མེ་གཅིག་བུད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུབ་པ་ན། དེ་དང་མེར་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་མེ་གཞན་ཡང་བུད་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་གྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་དེ་དག །འདྲུས་མ་བྱས་སུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དུག་ཞེ་མི་རེངས་པ་ལ་སོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྟང་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚོ་རིམ་（༡༩༠ན）གསར་དུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་སྟེ། དུག་ཞེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚོ་རིམ་དང་། ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་རྩོམ་ཤེས་ཤིང་རང་ཉིད་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་མཐུ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུས་སྟགས་བཟླས་པ་ལས་དུག་ཞེ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ནམ་མཁའ་སྤྱིང་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས། དེའི་གསང་སྟགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་དང་འགྱུར་བ་ལས། དུག་ཞེ་བ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་ཆོས་

ཅན། ཁོང་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེས་དུས་མ་བྱས་པའི་སྔགས་གྱད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོང་གཅོ་ཐོ་རྒྱུད་རྩོམ་པ་ཐོ་དེའི་མཐུ་ལས་གྱད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་·· ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གྱད་པའི་དོན་ནི། སྔགས་ལས་ཞེ་སོང་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། གྱད་མཐའ་འཆའ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སྔགས་རྣམས་སྦྱིན་བྱས་པ་དང་ཁྲད་པར་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྔགས་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། བརྒ་ལ་མི་ལྡོས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཁྲད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་དེས་(༡༩༠ན) འདོད་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཆུས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཁྲད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྐྱེས་བུ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གྱད་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་པར་ཅན་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཆུས་པ་མེད་དེ། ཁོ་དང་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་ངག་སྨྲ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བརྗོད་པའོ། །རྟགས་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཚད་མ་སྐྱེ་རྟགས་ལྡན་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིགས་བྱེད་དོན་དེས་རིག །དེས་དེད་སྤྱོད་[1]པ་པ་ལ་བཤད་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་སྤྱོད་པ་བའི་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་པ་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་

①«སྐྱ»དཔྱད།

ཁོ་བོས་དོན་འདི་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་ཟུང་ཞིག །འདི་ཁོ་བོའི་དོན་མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་པས་འདོད་པའི་ཚད་མར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཁྱོད་ཅི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་འགའ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་(ཀཀཀ) བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་རིག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཅིག་ལུས་དེ་ཉིད་རིག་ལ། གཞན་གྱིས་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སུ་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐུན་དུས་མཐོང་གྱིས་འགོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། དུས་རྒྱལ་དཔོག་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། རིག་བྱེད་དོན་དེས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་རིགས་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འཐད[1]པ་པོ་མང་ཡང་། གང་གི་ཚེག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྣུ་བའི་མིང་དོན་གྱི་འཐེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་དེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟ་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེན་ཏུ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེག་རང་གི་བཤད་བྱ་ལ་མི་སྣུ་བའི་མིང་དོན་གྱི་འཐེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་དེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་····· ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་རིགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡོད་དོ་····· ཞེས་མངོན་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་

[1]«སྒྲུ»འཆད།

དོན་ལྷང་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་སྨྲོད་པ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་(༡༩༣བ) མི་ཤེས་པར་ཟད། དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་གཞན་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་དེས་རིག་པ་མིན་པར་ཟད། གཞན་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་……མིན་པར་ཟད། དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་དེས་�གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཨཱཔ་ཧོ་ཏྟཾ་ཏྟ་ཡད་[1]ཀྱི་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྟགས་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་དུ་ཚོད་མ་གང་ལས་……ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཟད། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་ལ་འདུག་ཅེས་བོས་པའི་ཨཱཔ་བའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱི་ཤ་བཟའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྟ་སྨར་བའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཏམ་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ། ལོག་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ། ཆེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་ལས་སྒྲ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་དོན་དེ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཨཱཔ་བའི་སྒྲའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་དེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་(༡༩༤ན) དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་

[1]«སྒྲ»ཡང་།

བའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྒྲ་མ་ལ་རྟགས་ནི། རིག་བྱེད་ལས་མཐོ་རིས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་དེ་ལས་དོན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷ་མོ་གཙུབ་སྐྱན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་བའི་སྒྲ་དེའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཚེ། སྐར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པར་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། རུ་བ་དེ་འདྲའི་སྒྲ་གཞན་རིག་བྱེད་འགྲེལ་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རུ་བའི་དོན་དེས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞེག ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་ལ། རུ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདྲུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྨྲོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞེག་ཡིན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཚོག་གིས་བསྟན་ལ། ཚོག་དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་པར། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྐང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བརྗལ་ནས། ཁྱེ་ཤ་ཟ་བ་ལ་འདྲུག་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲའི་དོན་དེར་འཇིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཚོག་གིས་བསྟན་ལ། ཚོག་དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་པར། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྐང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བརྗལ་ནས། ཁྱེ་ཤ་ཟ་བ་ལ་འདྲུག་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲའི་དོན་དེར་འཇིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་(༡༢༩ བ) སྒྲའི་དོན་དེས་པར་འདོད་པ་ལ་··· དགོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་གོའུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཆམས་ཅེ་འཕངང་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འདྲུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་··· ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་སྒྲ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་

ལ་འདྲུག་པར་སྣུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པའི་དེས་བྱེད་ཡང་དག་མ་མཐོང་བ་དག་གི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གཉིས་དུ་འདྲུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དེ་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་དེས་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་རྒྱལ་དབོག་པ་ལ་བཤད། རྒྱལ་དབོག་པས་དེད་སྨྲེད་པ་བ་ལ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག །གོང་ཁྱེར་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོད་དུམ་འདི་ནི་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་རང་གི་འདོད་པས་སྨྲས་མ་སྨྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་གང་ཞིག །སྨོད་དུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡང་མི་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར། རྒྱལ་དབོག་པས་དེར་བྱེད་ལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཞེས་ཀྱི་བར་ཚིག་བརྩལ་པར་གྱིས་ཏེ་བྱེ་བག་མེད་····· པར་ཐལ། སྐུ་སྐྱེགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་གང་ཞིག །དེག་བྱེད་ལ་བརྡ་ལ་མ་སྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྟོན་པའི····· ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་དེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྡ་སྦྱར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་ཚོས་སྒྲ་མ་ལ་རྟགས་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ཀྱི་དེས་པ་མ་གཏོང་པར། གང་གིས་ཀྱང་

བརྟ་ལ་མ་ལྷོས་ཤིང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་འཐད་…… པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་འདོད་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྟ་ནི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གི་སྒོ་ནས་དང་པོར་གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད…… དགོས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟ་ལ་མི་ལྷོས་པར་བཞིན་གྱི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཚད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་ཚོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་ནུང་བར…… ཐལ། འདིའི་དོན་འདིའོ། །(༡༢༣བ) ཞེས་འཚད་པ་པོས་བརྟ་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། བརྟ་ལས་རྗོད་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས…… དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བའི་ངེས་པའང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གོ་བ་བརྟ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་རང་དགར་སྨྲར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཞགྴི་བའི་སྒྲ་སྟོང་པ་པའི་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བརྟའི་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་གྲང་བ་བཟློག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚེ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་བདེན་

པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དོན་···· ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲོད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་ཏེ། །དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ལྔར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཐོགས་ཀྱི་སྒང་པོས་འདི་འདྲ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། འདི་དང་མཚུངས་པ་ལྟག་ལྡན་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་ཐོག་ལྟག་མ་འདི་ནམས་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་པོར་འདྲ་སྟེ། རྡོ་པོ་སྟེ་གཟུགས་སྐྱག་པོར་(༡༢ཁ) མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔར་ཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་དང་། ཕྱུ་ནང་གི་འབྲས་ལྟག་མ་འདི་ནམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཟོས་པའི་འབྲས་དང་སྣོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཟོས་པའི་འབྲས་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་ནམས་ལྟག་ལྡན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་བཀག་པའི་དོན་བརྗོད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་ནམ་སྐྱིན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ནམས་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་པོས་གཟུང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་ནམས་རྒྱུ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་རྒྱུར་བརྗོད་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་གྲུབ་ཟིན་རྒྱུན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་མཉམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུས་འཇིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ནམ་པར་བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྐྱེད་ཡུལ་ལམ། ལུང་ལ་བསྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱོ་སྐྲག་གྱང་དུ་འདོད་པ་ལ་

མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྒྲིག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། ལྷུས་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པ་འདག་བྱེད་དུ་སྨོན་པ་ལ་ཁས་ླངངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་(༡༩༦) ཁས་ལེན་པ་གཡེམ་མ་མུ་ཅོར་གྱི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྱེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་བསྟན་པར་ཡོགས་གཅིག་ལ་མི་སྣུ་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཡོགས་གཅིག་ལ་མི་སྣུ་བ་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་སྒྲུབ་ན། འོ་ན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཡོགས་གཅིག་ཙམ་མི་སྣུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་མང་དུ་སྨྲ་བ་ལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་གཅིག་ཙམ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྨྲིར་དགག་པ་ནི། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་ཀི་ཚོས་ཅན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚད་མས་མཐོང་བས་བྱེད་པས་དོན་ལ་འཇུག་ནས་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། སྨྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བརྗོད་བ་དེ་སྨྲ་ཐ་དད་སྐྱོར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་ཐན་ཆོད་དག་འགལ་བའི་དོན་དེ་ནི། སྨྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་(༡༩༥) པའི་

ཕྱིན། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། ལུང་ཡོད་ན་ཞེན་དོན་ལ་མི་སྨྲ་བས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དེས་ན། ལུང་དེ་ལས་རྟོགས་པ་ཡོའི་ཞེན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཡང་དེས་ནུས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིན། ལུང་ལོག་པས་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ལུང་དེ་ནི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལོག་ན་ཡང་དོན་ཕྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྒལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་དེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་གྱུབ་པ་ནི། ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་ཚད་མས་མི་དམིགས་པས་ནི། དོན་དེ་མེད་དེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དེས་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཚོགས་ནི་མི་སྨྲ་བའི། སྨྲི་ལས་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ཤེན་ཏུ་ཐུ་བའི་གནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སོགས་པ་···· སྐོག་གུར་དང་། བློ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ལེགས་པར་དག་ཅིང་། ཤེན་ཏུ་སྐོག་གུར་གྱི་གནས་ལ་ཡང་། རང་ཚོག་འགལ་བ་སོགས་མེད་པའི་དཔྱད་པ་དག་ནས་ཤེན་ཏུ་སྐོག་གུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སྨྲ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་སྨྲ་བར་དཔོག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཏུ་ཟློག་ལེན་པ་ཕྱ་དུ་ནི་མེན་ནོ། །(༡༩༥བ) དེས་ན། ལེའུ་དང་པོ་འདིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་སྒྲ་རྟོག་ཤེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཡིན་པས། གཞན་ཤེལ་དང་དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་

བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་གློག་བ་ངོན་གཉེར་འདུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས། དེ་ལ་སེམས་བའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་ན་སྟོ་འདོགས་མ་ཚོད་པ་ལ་ཚོད་སྐམ་པ་དང་···· བཅད་མི་དགོས་པ་ལ་དགོས་སོ་སྐམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་ངོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཟློག་པའི་ངོན་དུ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་ཀྱང་། ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྱུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལུང་རྩོམ་པས། ཡོད་ན་ལུང་ལས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་སྣང་བ་མ་དམིད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་་་འགོག་པར་མངོད་དེ། སྤྱིར་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ། ལུང་ལས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་མཐོང་བའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལུང་ཙམ་ལས་གསར་དུ་གོ་བར་བྱེད་ན་བརྟ་ལ་བསྟོས་ལ། ལུང་གིས་མ་དམིགས་(༡༢༥ན) པས་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱོས་བུའི་ལུང་སྟོན་····· བྱེད་དུ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་བས་མི་འགྱུབ་ལ། ལུང་དེ་ཡང་སྐྱོས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་རྣམ་པ་གུན་ཏུ་མི་རྟོང་སྟེ། དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོས་བུས་བྱས་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་། དེས་སྨས་པའི་ཚེག་ལ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་ལེགས་པར་དག་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱོས་བུ་ཚད་མར་སྨྲ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྨས་པའི་ཚེག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་མི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ད་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་བླུན་པོའི་རྒཡས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་པ་པ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་བླུན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒཡས་ལྟ་ཚོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྣུ་བའི་རྒཡས་ཀྱིས་འགལ་བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་སོགས་པའི་རྒཡ་པ་འགས་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབབ་སྟེང་ཀྱི་ཁྲུས་ལས་ཚོས་འཕེལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་བྱམ་ཟེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྣང་བས་དེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་སྟོག་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ། མེར་འཚོང་བ་སོགས་གདུང་བ་དུ་མ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་ཕྱོལ་རྒྱུ་འབྲས་ཤེན་ཏུ་ཤྲོག་ཀྱང་དང་། །ཚོད་མའི་བཅད་དོན་ཚད་མས་འགོག་པ་དང་། །དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལྷང་གི་གཞོད་སྐྱབ་འདོད། །བླུན་པོ་(ཀཀ་ཡབ) ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒཡས་གསུམ་ཡིན། །ཚོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

གཉིས་པ། ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཤད་པ།

རྗེ་བཙུན་བློ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྩོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཤད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀླལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །རྟོག་གེ་ངན་འཁྲུལ་འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་བས། །ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདིའི་བསྟན་པའི་དོན་ནི། ཕྱིད་སྔ་མས་མཚོད་བརྗོད་དང་། ཕྱི་མས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་ཏེ། མཚོད་བརྗོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས། བསམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉན་ཀྱི་དོན་དུ་ཚོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་ཡང་། རང་དོན་དང་། (གཞན་) གཉན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་དོན་ནི། སྒང་ས་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉན་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཉན་ལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་སྨིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་……

པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མར་འཁྲུངས་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི།
དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་གེ་བན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བས། གནས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་འགྲེ་བ་དག་
རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་བཅད་ཀྱིད་
སྐ་མ་དོན་ལྡར་བསྟས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། འགྲེ་ལ་ཕན་
བཞེད་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་དང་། སྐྱེབ་པའོ། །དེ་ཡང་།
དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ལྟག་མ་རྣམས་དེ་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཚོ་དིམས་དང་
མཐུན་པར་བཤད་པ་ལྟགས་འབྱུང་དང་། དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་བཤད་པ་ལྟགས་
སྟོག་གི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་མངོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་།
ཚད་མ་སྐྱོག་གྱུར་དོན་ཤེས་ཡིན། །དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཅེས་ཚད་
མར་གྱུར་པའི་ཐ་མས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་ཞེག་ཚོམས་པས།
དེར་འགྱུར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོལ་བ་དང་། (༡༢༦ན)
ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་མེད་དོ། །
ཞེས་རྟོལ་བ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་ལུགས་.....
འབྱུང་གི་བཤད་པ་མཐོང་ལ། གཉིས་པ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་ལུགས་སྟོག་གི་
བཤད་པ་མཐོང་དོ། །བསམ་པ་ལུན་སྲམ་ཚོགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། དང་
པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་། སྐྱོར་བ་ལུན་ཚོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉན་
དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྐྱེན་
པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱོབ་པ་ཡང་སྟོན་པས། འཆད་ཚུལ་དང་

པོས་ནི། སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཚད་ཚུལ་གཉིས་པས་ནི། ཐོག་མར་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལས་རྟོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱུ་སྐ་སྐ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས། ལམ་དེ་ནས་ཚུལ་ཏི་ཉར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་དག་ལས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དོན་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེའུ་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་(༡༢ཀ) ཐུབ་པ་ཉིད་ཚད་་་མར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཡང་། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་མེད་པ་དང་། ཐུ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འདྲུག་ན། དེ་དག་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་དང་། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་རིའི་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དག་མཐོང་བ་ན། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དག་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པའི་དོགས་པ་བཙོད་པ་ནི། །

དང་པོ་ལ། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ལུགས་སྟོག་གི་སྐོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྟག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་(༡༩༦བ)ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་བེམ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་སྣུ་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། བེམ་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག···ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚད་མ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་གསར་དུ་སྣུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཅོས་སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྗས་གཅིག་པའི་མི་སྣུ་བ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྣུ་བ་རྗོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཙོ་བསྟེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར····· གནས་པ་ནི་ལས་ལ་མི་སྣུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་མི་སྣུ་བ་ནི། ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་ཐོས་མི་ནུས་པས། ཅན་ཤེས་ལ་ཚད་

མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚད་མར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་གཞལ་བྱར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གསར་དུ་སྐྱོན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་སྒོག་མཐོང་(༡༩༥ན) བའི་མངོན་སུམ་སོགས་སྨྲད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པས། དེ་ལས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྟྲབས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆམས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐུབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དེས་ལེགས་སོགས་ཏོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འབྲས་ཆགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རང་ཕྱོད་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་སྣ་བ་པོའི་བྱེད་པ་བརྗོད་འདོད་འདྲུག་འདོད་འདྲུག་པའི་ཡུལ་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙོ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་རྒྱས་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་སྒྲ་མའི་དོན་ཡང་སྒྲ་བྱུང་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ཏེ། མི་སྣུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྒྲ་མས་གཟུང་ཞིང་རྟོག་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ཉིད་སྣང་ཡང་དྲན་པས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་བློ་ནི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བློ་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་འདོར་ལེན་(༡༩༥བ) ལ་སྐྱེས་བུ་འདྲུག་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་

ཐྱེར། དེ་ཚད་མས་མ་ཚོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇོག་ནུས་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཐྱེར། དེར་ཐལ། སྒོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་བློ་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་མ་ཐ་དད་པས། བློ་ཡིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཇོག་ནུས་པའི་ཐྱེར། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་ནམ། ཚད་མ་ཐྱེ་མ་གཞན་ལ་བསྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། འགའ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཆ་མ་དབྱེ་ལ་མི་རྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཡང་། ཐྱེ་མ་གཞན་ལས་མི་སྐྱ་བར་དེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་བསྟོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀུན་རང་ལས་དེས་པའམ་གཞན་ལས་དེས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་དེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་དེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཐྱེར། དེར་ཐལ། རང་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་ཇོག་གཅིག་པའི་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་རང་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་པ་མཐོང་བའི་ཐྱེར····· དང་། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོད་དུས་ལས་ཐྱེས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་དེས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཐྱེར། ཡང་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཆ་མ་དབྱེ་མཐར་ཐུག་སྟོང་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་དེ། དེའི་ངོར་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོན་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱིས་(༡༣༠ན) སྟོང་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད····· པར་རྟོགས་པའི་ཐྱེར། དེའི་ངོར་མེད་ན་ཆམ་དབྱེ་དེ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མ་བཏགས་པར་འཛུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཆ་མ་དབྱེ་ཉིད་འགྱུད་པའི་ཐྱེར། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞུང་སྣང་བས་བསྟན་ཞིང་། རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ། དུས་ཐྱེས་བྱང་གི་དོན་བྱེད་སྣང་

བ་[1]ཅན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞུང་ཕྱི་མས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། རང་དེས་དང་གཞན་དེས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། སྒོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྣང་ཡུལ་དུའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་……ཀྱང་། དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྟོགས་པའི་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་དུས་ཕྱིས་བྱང་གི་དོན་བྱེད་སྐད་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་དེས་དང་གཞན་དེས་ཞེས་པ་དེ་ཅི། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་རང་སྣང་གིས་དེས་པ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་སྔ་མས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཀྱི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྣང་གིས་དེས་པ་མི་འདྲེན་ན་ཞེ་ཚོམ་རྒྱང་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དོགས་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཅོད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་(ཀ་༡༠བ) ལ་ཡང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་དེས་པ་ལས། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་སྣང་ཡང་རང་སྣང་གིས་དེས་ཀུས་མི་ཀུས་གཉིས་ལས་འབྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་སྣང་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་སྣང་གིས་མ་རྟོག་པ་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞིའི་སྐྱེད་དུ་མཆོག་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་རང་སྣང་གིས་དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་……ལས་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པའི་བྱེས་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་ལས་དེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་མི་སྣུ་བ་རང་སྣང་གིས་དེས་མི་དེས་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ན་……

[1]«སྣུ་»–བ།

ཡང་། རྒྱང་འཕེན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་དེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསྟུབས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་····པས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་མི་འདྲེན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན། མི་སྣུ་བའི་ཆ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ན་རང་དེས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ན་གཞན་དེས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་དེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱང་འཕེན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ། རྗེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་སྣུ་བའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །ཚད་མ་རང་ཉིད་དང་ཕྱིས་བྱང་ལས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་སོ་སོར་ངེས་ན་བསྟན་བཅོས་(ཀཀཀན) བརྒམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་བྱེད་པ་སོགས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་རྣོངས་པ་སྤོག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སྣུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ། དང་པོའམ། གསར་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། ཚད་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྒྲ་ཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་དང་པོར་མི་སྣུ་བའམ། གསར་དུ་མི་སྣུ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཉིས་ལ་དོན་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱའི་སྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་སྔ་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདིས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་

དེ། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མི་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེ་ན། སྔ་མས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལ་མི་སྣུ་བ་ཡིན་(ཀཀཀ)པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ་སོར་གཅོད་པ་མི་····འཐད་དོ། །འོ་ན་རྒྱུན་མཁན་པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་སྟོག་པ་སོ་སོར་བསྟན་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསར་དུ་གསལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་དེས་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱི་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོན་པོའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱི་འཛིན་པ་ཡི་ཆམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་གཅོད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྟོན་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱི་འཛིན་པའི་ཆམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གཞུང་འོག་མ་དང་སྦྱར་རོ། །རང་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྦྱིའམ། རང་མཚན་གྱི་ཆམ་པ་ཤར་བའི་སྦྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྦྱི་རང་རྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྔར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འམ་དེ་ལ་བརྟེན་

པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་འཇིག་ཚོད་མ་ཡོད་ན་ཡང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་(ཀཀཀ) མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་མཐར་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགོངས་ནས་སྤྱི་འཇིག་ཚོད་མ་དེའི་ཐབས་སུ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྣོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་མཐར་བྱེད་མཚན་ཉིད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེས་གཙོ་བོའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་……ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྣོད་དཔོན་ལྟ་དབང་བློས། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་རང་མཚན་…… ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཐུགས་གཉིས་ཡོད་པས། བཅད་ཤེས་འདིས་ཀྱང་སྤྱིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་གང་རིག་མེད་ཕྱིར་བསམ་པས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོན་ཏེ། སྤྱི་རང་རྐྱེད་པ་འཇལ་བ་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་(ཀཀཁ) དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྣོད་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་དཔྱད་པ་ན། གཟུང་

འཇིན་རྟས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཉིས་མེད་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྦྱར་བ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རིལ་བ་དང་རིལ་སྐེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་དེས་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། བསྟན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྟོན་པ་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱམས་དབྱེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། ཆམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་མོད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལམ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྤྲིད་མ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། (༧༣༣ན) གལ་ཏེ། ཡང་མི་སྐྱ་བ་ཙམ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་སྨམ་ན། དང་པོའམ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ལེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ན། དེ་ལ་འདི་ཏྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཆམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག །ཆམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སྐད་ཅིག་

གཉིས་པ་ཐན་ཆད་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་འཇུང་འགྱུར་དུ་རྟོགས་པས། ཡང་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་བྱང་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། བྱང་ཟིན་ན། འཇུང་འགྱུར་གྱི་ཞིབ་ཆ་དོན་མེད་ལ། མ་ཟིན་ན། དེ་བྱང་ཟིན་གྱི་ཆ་ལ་གསར་རྟོགས་བྱར་ཡོད་པས་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་ཤེས་བྱ་གསར་ཡོད་མི་སྲིད་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་རུག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན། གསར་ཡོད་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོམ་སྟངས་ཆུང་དུའི་འབྲིད་མ་སྟངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པས་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་(ཀུན་མཁྱེན་) སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་ལ། སྲིད་ན། དེ་སྟར་མེད་པས་ཕྱིས་དེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེ་གསར་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་དུ་དེས་པར་ཁས་···· ལེན་དགོས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བྱང་ཟིན་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མི་སྲིད་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་ལ་གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་སྟོར་ལམ་གྱི་དུས་ནས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི··· ཕྱིར་ཅེས་སྨྲས་ན། ལན་ཅི་ཡོད། ཚོས་ཉིད་ཙམ་གྱི་ཁྲོག་པ་ལ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་ཀྱང་། ཚོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་

ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱང་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཚད་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་དོ། །འདས་མ་འོངས་ལ་འབྱུང་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱང་སེམས་སྨོར་ལམ་པ་ཤེས་སྐྱེ་ཀི་ས་བོན་སྤངས་ཟིན་དུ་ཐལ། སྨོང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ངས་རྒྱས་ཟིན་དུ་ཐལ། ས་ངས་རྒྱ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཞེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེའི་(༡༦ཁ) རྒྱུད་ལ་སྟར་བྱང་མ་ཟིན་པའི་བྱང་ཟིན་ཕྱིས་ཡོད་.....དགོས་པས་དེ་ལ་གསར་རྟོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ཞེམས་ཅན་སྤྲིད་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་སྲིད་ན། སྤྲིད་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཞེད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་། ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མ་ཚོར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྱུར་པ་སྣོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་གྱུར་པ་སྣོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོག་པའི་དོན་དུ། དེར་གྱུར་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར.....ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོས་ནས། ཚད་མར་འཁྲུངས་པ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གྱུར་པ་སྣོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་ཤེས་པ་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་

མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །(༧༩ཁ) དང་པོ་ལ། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མའི་སྐྱེས་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན། དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མཐོ་འཚམ་པ་གང་དག །འདི་དག་གིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡོད་ན། རྟག་དངོས་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་བའི་སོགས་ཤེག །མིག་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ན་གཟུགས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཡང་། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པས་དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པར་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བ་(༧༩ཁ) མེད་ན་ཡང་། སྔ་མ་འཇིག་དུས་ན་ཕྱི་མ་

འཇིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་
ཡང་། སྔར་འཁོར་བའི་དུས་སུ་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས། དེའི་གཉེན་
པོ་སྤྱིན་སོགས་ཞོམས་པའི་སྐུབ་བྱེད་ལ་བསྟེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ཆགས་བཞལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་་་་་་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཀུན་
མཁྱེན་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
སྔ་མ་གང་ཡང་སྔར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་་་་་་་
དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་གནོད་བྱའམ་ཕན་
གདོགས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཤད་
པ་དེ་ཉིད་སྔ་མའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་
བསྟན་པ་དང་། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་
གནས་ལུགས་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་བློ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ།
སྟོང་ཅིང་སྟོང་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྟེའུ་བཞིན་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བཞིན། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་
སྟ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས། བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོ་
ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བློ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
ཙམ་སྐྱབ་ན། ས་ངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་སྟར་(ཀུཀཀ) མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལེམས་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་སངས་
རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱབ་བཏུག་པ་ཕྱི་མ་སྤུད་དོ། །བློ་
ཏུག་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་སྐྱབ་ན། གཏན་ཚིགས་དེའི་དེ་ལེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་ཏུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བ་
ཙམ་སྐྱབ་ན། ཁྱབ་པ་མ་དེས་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཀྱིས་མ་དེས་ནས་

ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་རྟོད་ཅིང་འདྲུག་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འདྲུག་པ་མཐོང་བས། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ལ་རིམ་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མ་གཏོད་སྒོམ་པ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྡན་སྣང་གསུམ་གའི་གནོད་པ་འདྲུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག །དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ལེགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་འདྲུག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཙམ་མ་དེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདྲུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ལྟོན་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདིག་རྟེན་གྱི་གནས་ཡུས་ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱེས་བུས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྣང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ལས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྣུབ་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་(༢༩༤ན) པ་ལ་མ་དེས་པའི་དེ། དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་སྐང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་ལས་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་དེ། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདྲུག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དེལེར་ན། སྐྱེ་བོའི་རྗས་ལས་རང་ཡོད་པའི་གཞིར་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན། གོག་མཁར་ཡང་རྩ་མཁན་དེས་བྱས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པའི་རྩའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་

པ་འདིམ་པའི་རྣལ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས་སུ་བགོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱེན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་རང་སྣང་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་བརྟག་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཀྱི་སྤྱི་རྟགས་སུ་བགོད་པ་ལ། ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྤུན་འབྱིན་ན། སྤུན་འབྱིན་པ་ཡོ་རང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བགོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འདྲུག་པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་ཡིན་ཀྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བགོད་པ་ལ་སྤུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ལྟག་ཚོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་སྐྲ་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་པ་ལ། རྩོལ་བྱང་རྟགས་སུ་བགོད་པའི་ཚེ། རྩོལ་བ་ལས་སྟར་ཡོད་གསལ་བ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་མ་དེས། སྟར་མེད་གསར་བྱང་འགོད་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་(ཐ།ཤ།) རྩོད་པ་འདི། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་རྩོལ་བྱང་གི་སྐྱེས་ཀྱང་དུང་སྐྲ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་རྟགས་སུ་……བགོད་པ་ལ། འབྱེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེན་བརྗོད་པའི་ལན་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེས་སྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དེ་རྣམ་མིག་པས་བགོད་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱེན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚོད་ཡིན་པ་རྣམ་མིག་པ་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་དོ། །འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་མིང་དོན་ནི། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱས་ནས་རྩོལ་བྱང་ཙམ་རྟགས་སུ་བགོད་པའི་……ཚེ། ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྤུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ནི། སྤུན་འབྱིན་པ་ཡོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་། དུང་སྐྲ་རྩོལ་བའི་སྟར་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ནམ། སྟར་ཡོད་རྩོལ་བས་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟག་པ་འདྲུག་གོ །ཞེས་པའི་

དོན་ཏེ། མདོར་ན། འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན། དེ་སྲུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གིས་བགོད་པའི་སྟོར་བ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པས་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟའ་སུ་བགོད་པ་ལ་ཡང་། གཞན་དག་གིས་སྨྲའི་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བགོད་ན་འགལ་བ་དང་། བུམ་པའི་བྱས་པ་འཐོད་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་རྟག་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་(༡༦ཀ) འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ཡང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོན་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་དང་། ཤ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བུམ་པ་སོགས་ལ། དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྐྱ་འདྲུག་པར་གྱུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱའི་སྤྱི་སྟོར་བར་མཐོང་བ་ལས་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། གོའུ་ཉེས་པའི་སྐྱ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྟ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉེས་དཔོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱ་ཡོད་པས་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྩོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སེར་སྐྱ་པ་དང་། གཅེར་བུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་འཐོག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྐྱ་པས་བློ་བདེ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་དང་སོགས་པས་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་དང་། ཡང་གཅེར་བུ་པས་ལྷོན་

ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་རྣམས་བརྟགས་ནས་འགོག་ནུས་པའི་(༧༩ཨ) ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་གཅོ་བོའི་དུས་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་གཅོ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་ཀྱུབ་པ་ཡིན་ན། མ་ཀྱུབ་པའི་ཚུལ་འདི་འཐད་ཀྱི། དེ་ཀྱུབ་ན། ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་མ་ཀྱུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲིའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཀྱུབ་པ་ན། ཁྱད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པ་སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་མ་ཀྱུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ཡང་ན་སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་ཀྱུབ་ན་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་ལ་མ་····· ཀྱུབ་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་མིན་པ་བཞིན། མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཅོ་བོའི་དུས་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་མ་ཀྱུབ་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱུབ་པར་འཇུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཁྱོད་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་····· པ་ཉིད་དུ་ཀྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འཁྲུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་ཐུབ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན། སོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་བཟུང་ངོ། ། ལུས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒོར་ས་རྩོལ་ཕྱིར་རྩོལ་གཉིས་མཐུན་སྣང་དུ་མ་ཀྱུབ་སྟེ། བྱེ་བག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོག་གི་དོན་དུག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། རྫས་དང་ཡོན་ཏན། སྒྲིག་དང་བྱེ་བག །ལས་དང་འདུ་བའོ། རྫས་ལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ནི། འཇུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྫས་(༧༩ཤ)ནི། བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་བཞིའོ། །ཚད་ནི་ཚོག་དོན་དུག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཚད་ལ་དབྱེ་ན། ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་

དུ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་དུའོ། །ཆེན་པོ་ལ་ཡང་རུག་པ་དང་མི་རུག་པའོ། །རུག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྩས་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རུག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྟུལ་ཐུན་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཕྱི་རྩས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་། རུག་པའི་ཆུང་ངུ་ནི། རྟུལ་ཐུན་ཡིད་ལ་བྱེམ་པོར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཕྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རུག་པའི་ཆུང་ངུ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རིང་ཐུང་ནི། མི་རུག་པའི་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་གཉིས་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་རུག་པའི་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་གཞན་རྣམས་ལ། ལུས་ཅན་ཕྱི་ཐུབ་འདྲུག་པར་འདོད་ལ། ལུས་ཅན་ཕྱི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་ནི། འབྱུང་བཞིའི་སྟེང་དུ་འཐོད་ཚུལ་ལྟར་ཟོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བག་པ་རྟུལ་ཐུན་ཐོག་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཐོག་བཅས་ཀྱི་དོན་གཟུགས་····· ཅན་གཞན་ཡི་གོ་ས་འགེགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེས་ན་རེག་བྱ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དེ། ཕྱེ་བག་པའི་ངོར་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཐུན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ངོར་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཐུན་མི་རུག་པར་སྣུབ་པའི་ཐོག་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་ཁྱོད་དེའི་ངོར་དེ་སྣུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཐོད་ཚུལ····· དང་(ཀཀཤ་ཁ) མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་ཐྱིར། གཞུང་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དོན་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་ན་ཡང་སྣུབ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཐས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཀྱི། སྒྲ་ཙམ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཐྱིར། དཔེར་ན། བ་སྤང་ཁྲ་པོ་ཆོས་ཅན། རྟ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཐྱིར་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཐྱིར། ཞེས་སྣུབ་

བྱེད་བཀོད་པ་ནི། རྟ་ཅན་དང་སྨད་པོ་འདི་ཡི་མིང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལག་ལྡན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟ་ཅན་དང་སྨད་པོ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས། ཁྱོད་དེ་དག་གི་མིང་དུ་སྨྲར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འཐུལ་ཡང་གྲགས་པའི་དབང་ལས་ཁྱོད་སྨོས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྡན་གཉིས་རྟ་ཅན་དང་སྨད་པོ་ལ་མི་འཐུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་སྒོག་ཆགས་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟག་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རྒྱུར་འདོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་དུས་གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། འཇིལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་དུམ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྣ་སོས་པ་དང་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་ (ཀཀ་ན) ཉིད་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟོག་རིགས་པར་ཐལ། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚོན་དང་སྨན་སོད་དང་འཇིལ་པ་ལས། ནག་པའི་ལུས་ལ་རྣ་བསྟེད་པ་དང་། འདྲུབས་ཤིང་སོས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། འབས་བུ་གྲུབ་པ་ཡོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འབས་བུ་མི་སྟེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་འབས་བུ་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་འབས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པར་དཀའ་སྟེ། ཁྱོད་ཐན་བྱེད་དུ་ལོག་པས་འབས་བུ་སྟེ་བ་སྟོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་དེས་མཚོན་པ་མི་སྲིད་པས། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་དེས་པ་བྱར་མེད་དོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། འབས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་གང་དག་ཐན་བྱེད་དུ་

ཡོད་ན་འབས་བུ་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་འབས་བུ་དེ་ཡི་རྒྱུར་རྟོག་པ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ས་སོགས་ཕྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཕྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱུ་གུའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་ཕྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་དེ་ལྟག་པར་རྩོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན། སྟོན་ཐོག་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཕུལ་དུ་ཐྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། (༡༣༨བ) གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་མེད་...... ཀྱང་། དབང་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་ཚོགས་པའི་སོ་སོར་ནུས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་དང་ཚོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་མ་ཚོགས་ལ་ཁྱད་པར་གྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོགས་མ་ཚོགས་ལ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཆོས་ཅན། འབས་བུ་གཏན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འབས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ལ་སོ་སོར་ཐུན་མོང་གི་འབས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད། ཚོགས་ན་འབས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྤིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་ཐུན་མོང་གི་འབས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟོད་པ་ནི། ཚུ་རོལ་མཇོས་པ་པ་དང་། སྟོང་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱད་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་བཀག་པ་དེ་ལྟར། ཁྱད་རང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མའི་

སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་སྤོག་གྱུར་ཏེ་དོན་མ་ཡུས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། གང་བསྟོམས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་····· མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་མ་ཟད། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། (༡༩༠ན) དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས····· རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟར། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དང་སྣོན་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། དེ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཤྲོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། བར་དུ་ཆོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། ཡུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་བློས་ཀྱང་ཤྲོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཆོག་དོན་ལ་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། ཟད་མཐའ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཅར་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་རྟགས་ལས་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོག་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་མེད་ལ། ཆོག་ཐོགས་གཅིག་ལ་མི་སྣུ་བ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣུ་བར་གྱུབ་ན། དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར། འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་དེས་མི་ནུས་པས་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །དེ་དགག་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན། ཆོལ་བའི་ཚུལ། ཀུན་མཁྱེན་(༡༩༠བ) ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟག་བསྟལ་ཞེ་བའི་

ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་
པར་གྲུབ་ནས། སྟོན་པ་ཡང་དག་ཏུ་འཁྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་གྱི་ཐོལ་བ་
དོན་གཉེར་ཆམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་
པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་
གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར།
ཐོལ་བ་དོན་གཉེར་རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཚེ་ནོར་བ་
བྱུང་དོགས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཆོལ། ཞེས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་འདི་ཡིས་ཐོལ་བ་དོན་གཉེར་དེ་ཡི་མངོན་པར་འདོད་
པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱུར་པའི་འཁོར་བའི་འཇུག་སྡོག་མཁྱེན་ནམ་མི་མཁྱེན་སྐམ་
དུ། དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཆམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་ཡི། སྤིན་བུའི་
གྲངས་མ་ཡུས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་དཔྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཐོལ་བ་
དོན་གཉེར་དེད་ལ་སྤིན་བུའི་གྲངས་མ་ཡུས་པ་མཁྱེན་པ། རེ་ཞིག་འགར་ཡང་
ཉེར་མཁོ་མེད། ཐོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ན། དེ་ལྟར་དཔྱད་
པའི་ཚེ་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དུ་དེ་ལ་བྱང་ཐོལ་གྱི་ལམ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་
ཐབས་ཤེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོལ་བ་དོན་མེད་ལ། མི་ཤེས་ན་བསྟེན་པར་བྱ་
བ་དང་། བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པར། ཐོག་མར་གང་
ཟད་པ་དེ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི་ཇོག་(ཀ་ཇ)
ལྡན་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ཆོལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་
དོན་རགས་པ་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་ཅང་ཟད་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིད་
དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་དྲིས་པ་དང་། གྲུབ་པ་
སོགས་ལས་ཀྱང་ཐོགས་ཙམ་ཇོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཐོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་

རིགས་ཏེ། བློང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འདྲུག་སྡུག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིན་བུའི་གྲངས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཚེས་ཅན། ཐག་རིང་ཡོ་མཐོང་ངམ། མིན་ཡང་རུང་གོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པར་རིགས་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་གལ་ཏེ་ཐག་རིང་ཡོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་ངེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་གོལ་བ་དོན་གཉེར་ཚུར་ཤོག་བྱ་རྐོད་སོགས་སྟོན་པར་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ། དཔེར་ན། བྱིས་དང་། མགར་བ་དང་། ཁོས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ན། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་(ཀ་ཧ་ཀ) ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་བྱས་པས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བསྟན་ཏས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྟོན་པར་མངོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་བཞི་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྟོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་བུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚད་མའི་སྐྱབས་བྱེད་པ་ལ། དང་པོར་སྟོན་བུ་སོང་དགོས་ཏེ། དང་པོར་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་རྗེ་བསྐྱེད་

ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱག་བསྟལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་གོམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒོམ་པའི་ཐོག་མའི་སྐུལ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོབ་པ་རྣགས་ཀྱི་བསྐུལ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་བསྐུལ་པ་ལ་ཡང་། ཐོག་མར་འདི་གྱུབ་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་འཁེན་པ་ན་རེ། སྟེང་རྗེ་ཐུབ་པ་དུ་མ་གོམས་པས་གྱུབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་(ཀ ཨཏ) པས། ལུས་ཞིག་པ་ན་དེ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྲོན་མེ་ལ་འོད་ལྟར། ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ། ཚང་དང་སྐོས་པའི་ནུས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། རྩོག་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པས་གྱུབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་(ཀ ཨཏ) པས། ལུས་ཞིག་པ་ན་དེ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྲོན་མེ་ལ་འོད་ལྟར། ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ། ཚང་དང་སྐོས་པའི་ནུས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། རྩོག་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་། གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁོང་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟེང་རྗེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྲི་ཞུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཚད་མས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས། འོག་ནས་འཆད་པའི་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཐན་···· ཆད་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཙམ་ཞིག་གྱུབ་ལ། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་དེས་པར་ལེགས་པ་རྒྱུ་དང་····

འབྲས་བུར་བཅས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ནས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུབ་པས་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་དང་། དེས་ལེགས་ལ་ཡང་ཐར་བ་ཙམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོང་གས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེའུ་འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་མཐོའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ལྟ་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལེའུ་དང་པོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་སྟོན་ཏོ། །ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་དུ་སྡུད་ན། འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་འདུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྣུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྣུབ་བྱེད་དགག་པའོ། དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་དང་། དབང་པོ་དུངས་པ་དང་། བློའི་ཁྱད་པར་གཡེར་བག་ལ་སོགས་པ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་སོགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གཡེར་བག་སོགས་རང་རྒྱུ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་རྟོས་སུ་འགྲོ་སྟོག་དེས་པས་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བློ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་

ནས་འབྱང་བ་ཀུན་སློག་ཆགས་སུ་ཐལ། ཡིད་(ཀ་ཡཱ་ཏ) བློ་འབྱང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཚེ་ཡང་རྒྱའི་ཚེ་[1]གང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་སོགས་དེགས་འདུ་ཕྱི་མ་མཚན་མས་····· སྐྱོར་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་རང་གི་དེགས་འདུའི་རྒྱུ་ཚོང་བ་གང་ཞིག །སྔར་དེགས་འདུ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཚན་མས་སྐྱོར་བར་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྒྱུ་གཞན་ལྟག་པོ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཀྱང་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། ཐ་མལ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དེག་པ་ཚོས་ཅན། དེག་པ་སྔ་མ་རྟོན་དུ་སོང་སྟེ། དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཆི་ཁའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། དེག་པ་ཕྱི་མ་མཚན་མས་སྐྱོར་ཏེ། ཆགས་ཅན་ཀྱི་དེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱང་བ་ཀུན་སློག་ཆགས་སུ་མི་འཐུར་ཏེ། རྟོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དང་བློ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་སློག་ཆགས་སུ་མི····· འཐུར་རོ་ཞེ་ན། འབྱང་བ་ཐམས་ཅད་སློག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ། གང་དུ་དོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འཐུར་བའི་ས་སོགས་འབྱང་བའི་ཚ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སློག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སློག་ཆགས་སུ་འཐུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་པ་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ། །ཡང་ན། ཆུ་དྲི་མ་མེད་པ་བཙོགས་ནས་བཞག་པའི་ནང་དུ་སློག་ཆགས་མཐོ་དམར་ལ་ལུས་སེར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྱང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་(ཀ་ཡཱ་བ) ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འབྱང་བ་གཅིག་སློག་ཆགས་སུ་འཐུར་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འཐུར་བར་ཐལ། དབང་སོགས་རང་གི་དེགས་འདུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱང་བ་ཙམ་ལས་འབྱང་བ་ཡིན་པ·····

[1]«སྐྱ་»ཚ།

དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྲོག་ཆགས་སུ་སྐྱེ་མེ་སྐྱེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཡང་དབང་པོ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་ཟོོ་རྐྱ་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱེར་ཐན་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་སྒྲོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཟོོ་རྐྱ་པ་དེ་ཉིད་ཟོག་ན་དབང་པོ་སྒྲོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཟོོ་རྐྱ་པ་འདི་ཚོས་ཅན། མིག་ལ་སོོད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཏེ་ཅེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་མིག་སོགས་དབང་པོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྒྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ན་དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡིད་ཟོོ་རྐྱའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡིད་ཟོོ་རྐྱ་པ་འདི་རྟེན་མེད་དུ་གནས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རིགས་མཐུན་ཟོོ་སྐ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡིད་ཟོོ་འདི་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་ཟོོ་རྐྱ་པ་ལས་དབང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སྤྱིད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་སྐ་མ་འགའ་ཞིག་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་དབང་སོགས་ཀྱང་(ཀ ཅ་ཅ་ན) སྐ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་འགལ་སྣང་བ་ནི། འོ་ན་སྨོན་པས་ལུས་དང་སེམས་ཉིད་ཐན་ཆོད་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་ལས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་

ཅན་ལ་དགོངས་པ་མེན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་བློ་འཕྲུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་དབང་པོ་མི་འཕྲུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་ཚུན་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་ན། ལུས་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཆོས་ཅན། ཁོང་ལས་ཡིད་བློ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མེན་པར་ཐལ། ཁོང་རིམ་ཅན་མིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའང་མེད་དེ། རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བློ་སྟ་མ་རིམ་ཅན་དང་ཆོགས་པའི་ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་ཡིད་བློ་ཕྱི་མ་་་་་་་་ འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་ལུས་གཅིག་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་དེའི་ཡང་སྟ་ཕྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་(༡༩༩༥) གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་བློ་སྟ་མ་ལ་བསྟོས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གོ་བར་་་་་་་ བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་བློའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་སྐད་ཅིག་སྟ་མ་སྟ་མ་ནི་སྐྱོན་མེད་པའི་ལུས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་་་ ཐལ། འདོད་པ་དེ་དང་རྩོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཆི་ཁ་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན། ལུས་སེམས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་དེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ།། དང་པོ་ནི། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། ཚགས་བཅུ་འཆི་ཁའི་རིགས་པ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་

མེད་པར་གྱུར་ལ། འོན་ཏེ་ཡོག་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོག་པ་ལ་ཡང་འདིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མལ་འཆི་ཁའི་སེམས་ནི། རིགས་འདྲའི་སེམས་གཞན་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་···· པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡོག་ཁྱབ་···· (༡༩༤ན) འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་ལུགས་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་དོན་ལྟར་དང་བྱོ་དང་། ཉི་མ་སྒས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་དེ་མཚུངས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆམ་དེས་ལས། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་མ་དེས་པ་བརྗོད་པ་ན། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་

པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱའི། འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་ཐན་འདོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་དུ་བཏང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་··· སྤྱོར་བར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །སྤོང་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། དེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི། (ཀ ཨ་བ) དབུ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཚམས་སྤྱོར་བ་དང་འགལ་བར་སྟོན་ཀྱི། འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ།། ཉི་མ་སྤྲས་པས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་བཤད་པ་ཕྱི···· རོལ་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྤྱོར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་མོ། །འོ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྤྱད་པའི་རྒྱགས་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟས་པའི་འགྲེལ་པར། སྤོང་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཤི་ལས། གང་འདོད་ཚགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གིས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཚགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་བྱལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་པས་དེས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་སྟེ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་འཚོག་པར་འདོད་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟོད་པ་སྤང་བ། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་(༡༤༥ན) རོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཚོས་ཅན། རིགས་འདྲ་མཚམས་མི་སྨྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་དང་དབང་པོ་སོགས་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་མཚམས་སྨྱོར་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་འདིར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་···· ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་དང་སྟར་གྱི་རྟགས་གང་ཟུང་གཅིག་བརྗོད་འདོད་ནས། སྟར་གྱི་དེ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་སྤོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་དང་བདག་རྐྱེན་གང་ཟུང་ལས་མ་འདས་པས་སྟ་མ་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། བདག་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། གཟུགས་དེ་འདིའི་པའི་མིག་བློ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འདིའི་པར་····· འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཀུན་ཆོགས་པའི་བདག་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་དེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ཚོ་ཚེ་འདིའི་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྨྲས་ཆོས་སྟ་མ་ལ། རྟ་ད་ནི། དབང་པོ་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་འདི་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་ཡུལ་དུག་ཀ་གསལ་བར་འདིའི་ན། དེ་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེ་བའི་ལུས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡིད་བློ་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྣོ་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དབང་ཡིད་ཆམ་སྐིན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཆམས་(༡༤༥བ) ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་ཟད་སྟེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྷ་བཞིན་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་

གནས་པའི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། །དུག་ལ་སོགས་པས་ཡིད་བློང་བློང་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྣོ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྣོ་ནས་ཡིད་བློ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོག་བེད་ཀྱི་རླུ་ཁྲད་པར་ཅན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མར་མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁོག་བེད་ཀྱི་རླུ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ཡོགས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་ཏུ་ཁྱོད་མར་མེ་དེ་ཡི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱེ་ཞེས་ལྟ་པ་འབྱུང་ལྟངས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོག་བེད་ཀྱི་རླུ་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་རིགས་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འབྱུང་དེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས། དེ་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་དང་སྦྱར་ནས་བསྟུབ་པ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་དེས་སུ་འགྱུབ་པས་འབྱུང་རུང་ཙམ་དཔགས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱེ་མ་ཡོད་དེས་སུ་མི་འགྱུབ་པའི་ཚོར་བ། །དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ན། ལུས་དེ་སེམས་རྒྱུན་ལ་ཐན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་སྨྲ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལུས་ཡོག་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཁོག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྩས་ཐ་དད་ཁོག་བེད་ཀྱི་རླུ་ཁྲད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩའི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་མེ་ལ་(ཀཀ་ཀ) སོགས་པས་གནས་སྐབས་ཐན་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ལུས་བློའི་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་

དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དཔོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤི་བའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁོད་ལ་སེམས་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁོད་ལ་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐུན་ཀྱེན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་ཀྱེན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་ཀྱེན་དབྱགས་མེད་པས་སྟོག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཁྲོ་རྟོག་པ་དེ་ལས་དབྱགས་འཕྱང་རྟབ་འཕྱང་གི། དེ་ཡིད་ཁྲོ་རྟོག་པའི་བདག་ཀྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཁྲོ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱགས་དེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དྲག་ཞན་དུ་རྒྱུ་བ་རྟོལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་རྒྱང་ཕྱིར་འཕྱིན་པ་དང་། ནང་དུ་འདྲེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་གི། དེ་མེད་པར་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིད་མཐུག་གི་དུས་ན་འབྱུང་རྟགས་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཁྲིའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་(༡༤༧བ) ཅེ་ན། ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ད་ལྟའི་གཉིད་མཐུག་གི་དབྱགས་འཕྱང་རྟབ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་སེམས་པའི་ཡིད་རྟོག···· གིས་འཕངས་པས་ཁྱབ་པས། དུ་བ་ཡིན་ན་དུད་ཤིང་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་ན། དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ན་དུད་ཤིང་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀ་ལ་དགོས། དབྱགས་དེ་དག་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་ཡིད་ཁྲོ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དེའི་བདག་ཀྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱགས་དེ་དག་ཤི་བའི་ལུས་ལ་ཡང་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀྱེན་ཡང་ཚང་

བས་ཡིད་བློ་མི་སྟོག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཤེ་བའི་ལུས་ལ་སེམས་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁེར་ལེན་སེམས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཤེ་བའི་ལུས་ལ་མི་སྟོག་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལུས་སེམས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཛེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་གནས་་་་་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྔོང་བུ་ལ་སོགས་ལ་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྣུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པས་སེམས་་་གནས་པ་དང་། མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཤེ་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པས་ཐལ་བ་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཙོམ་པས་འབྱས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་ཁྱེད་རང་ཡང་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ཤེ་བའི་ཚེ་ལུས་ལ་སྣང་ཡང་སེམས་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་(།ཉ་ཤར་ན) ལེན་ལུས་གནས་ཤིང་། འགལ་རྐྱེན་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་སྟོག་ན་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་སྟོག་པ་བཞིན་དུ། འགལ་རྐྱེན་ཉེས་པ་ནད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལོག་ཀྱང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཤེ་བ་དེ་ནི་སྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྟོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་གསོ་བའི་སྨོན་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་བྱས་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་དང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་བཞིན། འགྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ལར་སྣང་མི་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན། འགྱུར་བ་ཆུང་ཡང་སྟོག་མི་སྲིད། གསེར་ལ་མེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་སྟོག་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཆེ་ཡང་སྟོག་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་

མཚུངས་ན། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཙུང་ཟད་རིམས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཡང་སྟོག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་དང་པོ་ཚུང་ཡང་སྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྣ་ནག་ཙམ་ཡང་ཤིང་དུ་སྟོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྣར་སྟོག་ཏུ་བྱང་བར་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེ་ཡང་སྣར་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་སྣ་བ་ཆུ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་སྣ་ཉིད་དུ་སྟོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་ཆུང་དུ་སྟོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཙུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་(ཀ ཅ་བ) པའི་ནད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོ་མི་རུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་སྨན་དང་སྨན་པ་ཆེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་ཆེ་ཟད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཚྭན་མ་ཚོང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉེས་པ་ཆུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་འབའ་ཞིག་ཁའི་ཆུ་ཡིན་ན། གསོ་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། འགལ་ཚྭན་གཞན་མེད་མཐུན་ཚྭན་ཚོང་ན་ནད་དེས་པར་གསོ་དུག་གིས་ཤི···· བའི་ལུས་དེ་ཅིས་ན་སྣར་ཡང་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལུས་གནས། འགལ་ཚྭན་ཤི་བའི་དུག་སོགས་སྟགས་ལ་སོགས་པས་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རམ། དུག་སྨུལ་དེ་ཡིས་སོས་ཟིན་པའི་དུག་ཆ་ཁར་འདུས་པ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཆུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲོན་མེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྨྲོན་མེའི་འོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉེར་ལེན་ཅན་སྨྲོན་མེའི་འོད་དག་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་མི་རུས་པར། དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྟེས་དངོས་སུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྫའི་བུམ་པ་སོགས་

མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་དང་བ་མེན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེས་སུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུའི་དངོས་པོ་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེ་དེའི་ཉེར་་་་་་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་བ་མེན་ལ་སོགས་(༡༥༧ན) པ་བཞིན། འོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལྟོན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཐན་ཆུན་ལྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་དང་ཟངས་མའི་ཞུ་བ་ཉིད་ལྟོན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག །དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་མདོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བློ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་རྫས་གཞན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་པོ་ཁྱོད་རང་ལས་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱུ་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྫས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ལུས་དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་དུས་གཉིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་ལས་ཕྱིས་འཇིག་རྒྱས་འཇིག་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་ཡིད་བློའི་འཇིག་པ་ཡིད་བློ་དང་རྟས་གཅིག་དང་(༡༩༨བ) ཐ་དད་བརྟག་ན། ཐལ་བ་སྟ་མ་དང་སྐྱོན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་པས་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟུ་དང་མ་ཐག་ན་གྲུབ་ཟིན་གནས། ཐག་ན་གནས་རྒྱས་གནས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་རྒྱ་མེད་ན་སྟར་ནས་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་རྟུ་དང་ཐག་པའི་བར་དུ་་་་་ གནས་རྒྱ་དེས་གནས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟུ་དང་མ་ཐག་པར་ཡང་འཇིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་གྲུབ་ཟིན་གནས་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེས་ན། ས་ཕྱོགས་ཆུ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཉེན་དུ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཤུས་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། སྣོད་ཀྱིས་ཆུ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལའང་དོན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་ན། ཆུ་སྣོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རང་གི་ཆུའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་རང་ནད་གི་ཆུའི་དངོས་པོ་རྣམས་་་ ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་སྟ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་་་ ཡིན་ཕྱིར། ཞན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་འཐད་ཀྱང་། རྟག་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་ནད་གི་ཆུ་ཤོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐུབ་དུ་འབོ་བ་ཡི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་། སྨྲི་དང་། ལས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་དགོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐད་(༡༥༠ན) ཅིག་སྟ་ཕྱི་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། ཡོན་ཏན་རྟས་ལ་

འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། རྫས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གླུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུས་པ་མེད་པ་མི་.....འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གསལ་བ་དེ་རིགས་གླུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་རྟགས་སྦ་མའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་འབྱང་གི་འདོག་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ནས་གླུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་ནི། དངོས་པོ་དེའི་གནས་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལས་དངོས་པོ་འདོག་དགོས་ཀྱི་འདོག་པའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོག་རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འདོག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་གླུབ་ཟིན་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གླུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འདོག་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ནའང་འདོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་མཐར་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འདོག་པར་གནས་(༡༥༠བ) པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངང་གིས་བརྟགས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་འདོག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་གནས་ཟེད་གཞན་ཡང་གླུབ་ཟིན་གནས་མི་རྟུས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་མིན་ན། དེ་གནས་ཟེད་གཞན་གང་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྟུན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།

ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བློ་སྟ་མ་གོམས་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་···· འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་འདི་ནི་མར་མེའི་བོད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི···· ཕྱིར། བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལས། ཤེས་རབ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་མོད། ལུས་དེ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཏགས་པའི་སྐོ་ནས། ཤེས་རབ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཀྱི། སེམས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་དང་བཅས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་(༡༥༡ན) དེ། ལུས་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། རྒུད་པ་ལས་ཞེ་སྡང་འཕེལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལུས་རྒྱས་རྒྱད··· སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱས་པའི་ཆགས་སོགས་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་སྐྱེམས་པ་དང་མ་སྐྱེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིས་ནི། འདུས་པའི་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང···· བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་

ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་བློས་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུད་སྡར་མའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱག་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་བསད་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་རྩོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་ཚོར་བས་འཕེལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིར་ལེན་དུ་ཟེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉིར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་སེམས་སྐྱ་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱའི་ལུས་ནི་ཁ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་(༡༥༡༨) ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱང་……ལུས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྐྱ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་བསྒྲུབས་པས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མི་འགྱུབ་བོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རང་གི་སེམས་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་སད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཚེ། གསལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་རྟོགས་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་ལུས་སེམས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྲེད་པས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བཏུ་བ་མིན་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་རང་དགར་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་

འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་ལོག་སྲེད་དེ་མེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ཟད་པར་སྣང་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་····· འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་ཤིན་ཏུ་ངེས་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་མ་མཐོང་བས་(༡༥༢ན) མེད་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་ཆུང་ངུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་ལ་ཐོགས་པ་སྲིད་པ་ལ། དེ་མ་དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། བར་སྲིད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཚོས་ཅན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དུ་འདྲུག་སྟེ། ཐུ་ཞིང་དང་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་སོ་མ་ལ་ཆུ་བཞིན་དང་། གསེར་ལ་དབྱལ་ཆུ་ཐོགས་མེད་དུ་འདྲུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུས་རགས་པའི་ཚ་མེད་ཡིད་སྐྱེའི་རྟེན་ཉད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྣལ་ཐུན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཚ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྣང་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུ་འཛིལ་གྱུབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཡོ་བར་འགྱུར་བར····· ཐལ། དེ་གཉིས་ཚ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་ཀྱི་ལས་ནི་ཚ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་ཆ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།

གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་འདུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདོང་གཅིག་ཏུ་ཙོས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་དག་ཙོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་(༡༥༩བ) པར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐས་ཡན་ལག་ཙོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་པས་དེ་ལ་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ཆ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ་གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་ཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། གདོང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཚོན་ཀྱིས་ཁ་བསྒྱུར་ན་ལུས་རིལ་ཁ་བསྒྱུར་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་ཀྱི་སྐས་ཡན་ལག་ཚོན་ཀྱིས་ཁ་བསྒྱུར་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ། དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོན་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གདོང་སྟོན་པོ་གཅིག་དང་ཚོན་ཀྱིས་མ་བསྒྱུར་བའི···· གདོང་གཉིས་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོན་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གདོང་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། དུས་དེར་དེ་གང་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྱིད་པའི་གཞི་ཚོན་ཀྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་གདོང་མེ་ཤ་ཁ་ཅིག····· ཀྱང་མཐོང་ཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེ་བག་པ་དག་ཕྱི་དོན་རཏ་པ་ཆ་བཅས་ཡིན་ན། ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་རྩལ་ཐུན་བསགས་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས་ལ། ད་ལྟ་ན་སྤྲིད་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན··· ནོ། །གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་(༡༥༣ན) པར་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་དང་ཚོར་པ་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི་ཚོགས་

རྒྱུན་འཇོག་མ་ཤེས་པའི་ཚེགས་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཡན་ལག་ཅན་འདི་བྱེ་བྲག་པའི་རྩ་བའི་ངང་ཀློང་ཤར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱང་འཕེན་ལུས་ཡིད་བློའི་རྣེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་ན་རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་ཀྱང་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དག་གི་ཐྱེར་རྩོལ་ནི་རྒྱང་འཕེན་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ། ཐྱེ་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བ་སྦྱང་བ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རགས་པའི་ཐྱེ་དོན་རྟུལ་ཐུན་ལས་རྫས་ཐ་དད་མེད་ན། རྟུལ་ཐུན་དུ་མའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་། སྔ་མ་རྟུལ་ཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུས་བཞིན་དུ། ཐྱེ་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཐྱིར་དང་། རྟུལ་ཐུ་རབ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་ཅེ་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་གཟུགས་དེ། དམིགས་རྐྱེན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དོགས་པ་དེའི་ཐྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རྟུལ་ཐུན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཐྱིར། འདིའི་འགེལ་པར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། དེའི་ཚེ་རྟུལ་ཐུན་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། དབང་(ཀཽ་ཏུ་ཀ) ཤེས་རང་སྣོང་གིས་ཐ་སྙད་མི་རྟོགས་པའི་ངོ་ཉི། དབང་ཤེས་དེས་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པའི་ཐ་སྙད་····· འདྲེན་པའི་ཐྱིར་རོ། །གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིས་རྟུལ་ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར····· བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྟུལ་ཐུན་ཡིན་

པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་གང་ཞེག་རགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་སྟ་མ་དང་འགལ། འདོད་ན། རྟུལ་ཐུན་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མི་མཐོང་བར་ཁས་ལེང་ཞེག །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྟུལ་ཐུན་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། རགས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དུ་མ་ཉིད་ན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སོར་བཞག་ནས། སྟ་མ་བཞིན་ཞེས་པ་ལན་དུ་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་འདི་རྟུལ་ཐུན་དུ་མ་ཡིན་ན། རགས་པ་མི་སྲིད་པས་སྟ་མ་རྟུལ་ཐུན་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལེ་ཞེས་སྨྲས་ན། །དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཚ་མེད་མི་སྲིད་ན་རྟུལ་ཐུན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། རྟུལ་ཐུན་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལེ་སྨྲམ་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཚ་མེད་གོང་དུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་པར་ཐལ་ལེ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟུལ་ཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་ཚ་མེད་མི་སྲིད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལ་སོགས་པ་ཞེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རྟུལ་ཐུན་བསགས་པས་བྱ་བ་དེ་དག་ཞེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་(༡༥ཁ) པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཏུལ་ཚུ་གསེར་སོགས་དང་འདྲེས་པའམ། རྩོ་ཚན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་མེ་ཡུགས་རྩས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཅིག་ཡོད་ན། འདི་དང་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་

འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་དབང་སོགས་རྟེན་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ……
ཐུན་མོང་བ་དག་ཏི་ལྟར་ཡང་བསྟེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་
མ་ཆོགས་པའི་སོ་སོར་ནུས་པ་མེད་པ་གང་ཞེག་དེ་རྣམས་ཆོགས་ཀྱང་ཡན……
ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གསུམ་ཐད་པའི་ལྟན་པ་ལས་
དབང་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྟེན་གསུམ་གྱིས་ལྟན་པ་བསྟེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ལྟན་པ་བསྟེད་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་། ཆོགས་མ་ཆོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་
དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གསེར་དང་དངུལ་ཆུ་འདྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་
ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཐད་པའི་ལྟན་པ་དབང་ཤེས་ལ……
སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་རྟུལ་ཐན་ཐད་པ་གང་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་
ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེན་རྟུལ་ཐན་མཐོང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདིས་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟུལ་ཐན་མི་(ཅུ་ཟུང་ཚན་) མཐོང་རྟུལ་ཐན་
བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རྫས་རིའ་མི་
མཐུན་སྣ་ཚོགས་སྨྱར་བའི་བཏུང་བ་ཆོས་ཅན། རོ་ཞིམ་པ་དང་། གཟུགས་
བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལྡན་
པའི་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་
དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རོ་གཟུགས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་
ལས་བཏུང་བ་རོ་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཏུང་བ་དེ་
ལའང་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རོ་གཟུངྒ་ལ་སོགས་མ་འདེས་པར་
སྣང་བའི་བློ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
རོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་སུ་མ་
འདེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རོ་གཟུགས་ལ་རོ་ཞིམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་འཐུངས་པའི་རོ་མྱོང་བའི་

བློ་ལས་ཐ་དད་པར་རྟས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེར་བའི་བ་ཀུང་བ་ལ་རོ་གཞན་སྐྱོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རོ་ལ་རོ་ཞེམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྡེ་ལྟར་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ཚར་དུ་དངར་བའི་ཁྲེང་བ་ལ་ཁྲེང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར····· ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད། ལྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྗེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྟས་ཐ་དད་པར་བུམ་པའི་གྲངས་དང་ལྟན་པ་དང་ལས་(།ཀ་པ་ཅ) ལ་སོགས་པའི····· ངོ་བོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་དགོས་པ་ལས། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པས་རྟས་ཐ་དད་གྱབ་པ་དགག་དེ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྣང་པའོ། །དང་པོ་ནི། །བུམ་པ་ལས་དོན་གཉན་པའི་གྲངས་སོགས་ཡོད་དེ། བུམ་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བུམ་པའི་གཅིག་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཆམ་ཀྱོག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡོན་ཏན་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྗེན་ཀྱང་རྩོན་པོ་གཅིག་ཅེས་པ····· མཐོང་བའམ། བུམ་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྤྱོར་བ་འདིར་ནི་བཏགས་མིང་དུ····· འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་རྒྱས་

ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་ཁོགས་ཀྱི་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་གྲངས་ཁོགས་དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མཛངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་མིང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འདྲུག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་ཐ་དད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་(༧༥༦) གཙོ་བོ་ཞེས་པས་ཏེ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་འདྲུག་པ་བཏགས་མིང་ངོ་ཞེ་ན། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལས་མིང་འདྲུག་པ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་བཏགས་མིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟང་བ་དང་། དུག་སྒྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོག་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲ་ཐ་དད་སྦྱར་བ་དོན་མེད་དེ། སྦྱར་ཡང་རྣམ་གྲངས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། དཀར་པོ་གཅིག་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གྲངས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེའང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་རྫས་གཞན་གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་ནི་རྫས་ཐ་དད་དེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་སྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཐ་དད་འདྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེལེར་ན་ལས་ལ་རྫས་མིན་པ་དང་། རྫས་ལ་ལས་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དོན་

གཞན་མེད་ཀྱང་རུས་འདི་ལས་མིན། ལས་རུས་མིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲིའི་ཁྱད་པར་དང་། རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཁྱད་པར་རོ། །(༡༥༨ན) དང་པོ་ནི། འོ་ན་བྱམ་པའི་གྲངས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བྱ་གྲྭ་སྒྲ་སྒྲུབ་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟེ་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆ་མས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་དེའང་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱམ་པའི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་ལས་བྱམ་པའི་གྲངས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི། སྐབས་ལ་ལར་སོར་ཟོ་ཡི་ལྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། སོར་ཟོ་དེ་སོར་ཟོའི་ལྟོན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོར་ཟོའི་གཤེབས་པ་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོག་པ་གཞན་གྱུར་ཏྲི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པས་གཞན་མི་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི། སོར་ཟོ་ལྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་ཟོའི་ཁྱད་ཚོས་དུ་མའི་ནང་ནས་གཤེབས་པའི་དོན་གཅིག་པོ་བརྗོད་ཀྱང་། སོར་ཟོའི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱེ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་སྟེ་མ་སྤངས་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་བརྡ་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་ན། བྱམ་པ་གཟུགས་(༡༥༨བ) སོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆ་མས་ཀྱི་གཟུང་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཀྱི། བྱམ་པའི་

གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མི་རྟག་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལ་འདུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུམ་པའི་རྟུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚན་པའི་འབྲས་བུ་ཆུ་སྐྱོར་བ་ཡི་རྒྱུ་མིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ། དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དུམ་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དུམ་པ་དང་། དུམ་པའི་གཟུགས་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཅན་ཏེ། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཏེ། དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་དུམ་པའི་གཟུགས་དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྟེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པའི་་་་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱར་སྨོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན། དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟློག་ནས་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་་་དང་། གསེར་དུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟློག་ནས་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་སྐབས་བརྗོད་བྱར་སྨོང་ཞིང་། ཕྱི་མ་མི་སྨོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སུ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། འདིགས་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། དུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེས་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་དོན་གཞན་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེས་པར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་རིགས་ཅན་(ཀུ་ལ་ཤ་ཀ) བརྗོད་བྱར་མི་སྨོང་། ཕྱི་མས་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྨོང་བ་འདི་ནི། རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་དུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་དག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུམ་པའི་གཟུགས་ཁྱད་གཞི་དང་། ཚོགས་སྨྲི་བྱམ་པ་དེ་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པས་བྱམ་པའི་་་་་

གཟུགས་དེས་རང་འཇིག་ཅེས་པ་བསྟེད་པའི་ཉུས་པའི་ཁྱད་པར་ཏུ་ཡལ་དུ་སྣོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚིགས་འདིས་ཙཱརྦྷཱ་ཀྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ལའང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཙཱརྦྷཱ་ཀྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཙཱརྦྷཱ་ཁྱད་ཆོས་དང་། དེའི་དྲི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟུལ་ཐུན་ཀུན་ཆོགས་པ་ཡིད་བློའི་རྒྱུར་དགོས་པ་དགག །རེ་རེ་རྒྱང་པས་ནུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཐུ་མོ་གཅིག་དང་བལ་ནའང་། ཡིད་བློ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་ཚ་མ་ཡུས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་བློ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟུལ་ཐུན་རེ་རེ་ནས་བསྡོམ་མེད་དུ་ཡིད་བློ་བསྐྱེད་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ[1]། །དང་པོ་ལྟས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབུགས་རྐྱ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་མི་རྐྱ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུགས་འབྱུང་(ཤུ་སྙ་བ) རྟུབ་དག་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་མེད་པས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་རིས་ཅེད་མིན་པར་ཐལ། ལྟས་དང་རྟུལ་གྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབུགས་རྐྱ་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་། ཡིད་བློ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྐུ་རྐྱ་པ་རྐྱ་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡིད་བློ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སྐུ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་སྐུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུགས་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་བློ་དུ་མའི་སྐུ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་

①«སྐུ་»–པའོ།

ཅར་མིན་པ་གང་ཞེག་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུགས་རྐྱ་པ་ཞེག་ལྟིད་ཀྱང་། ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་ནི། དབུགས་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་དེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྱུང་རྟུབ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་དོན་སྣ་ཕྱེ་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཡིད་བློ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྣ་ཕྱེ་དུ་མ་ཡིད་བློ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་བློ་དུ་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་བློས་དོན་སྣ་ཕྱེ་དུ་མ་རྣམ་ལྡོག་དུ་ཤེས་པས། རྣམ་མེད་དུ་ཤེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་བློ་དུ་མར་གྱུབ་ལ། ཕྱེ་མ་ལྟར་ན། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་སྣ་ཕྱེ་དུ་མ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབུགས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་འབྱུང་གི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་དུས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་(༡༥་ན) པོ་····དག་སྣ་ཕྱེར་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་རེ་རེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པར། རྟོག་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དབུགས་དེ་དག་ཚེས་ཅན། སྣ་ཕྱེ་རིམ་ལྟད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞོ་རིམ་དང་ལྟད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་རྐྱ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣ་མའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དབུགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་སྣ་མ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་སྣ་མ་མེད་པར་འགལ་ལོ། །སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ཚོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྣ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་དེས་པར་

ཐལ། གོ་ས་ཐ་དད་དུ་མའི་ཡུལ་ན་ཁྱབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡིད་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་རྟག་པ་དང་། རྒྱུན་དབྱགས་དུ་མ་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཚོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱགས་དུ་མའང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤེམས་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དུ་མའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབྱགས་རྒྱུ་བ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱུང་རྒྱུ་བ་དྲག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཚོང་ནའང་ཡིད་བློ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་ཆོགས་པ་ཡིད་བློའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དྲག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་……ཐལ། དབྱགས་དྲག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཐས་བུ་གང་ཞིག་གང་གི་(༡༥༨བ) འཛེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་དེའི་དངོས་འཐས་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བློ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆམ་ཤེས་སྔ་མ་གཅིག་ནི་རིགས་འདྲ་གཅིག་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཆམ་ཤེས་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་དེའི་ཚེ་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྣ་མི་འཛིན་པའི……ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་ཡིད་བློ་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་དེས་པས་ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་དུ་མ་ཕྱིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྷོག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྔར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་

རྟག་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུགས་སྔོག་གི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྐྱེས་ཕྱིར། ཅེས་པ་དང་། འདོད་རྒྱལ་མིན་ཞེས་པ་དང་། སྔ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །རྒྱུ་ཡོད་ན་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ལ། ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་དང་དུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ཏེ་མི་འཐད་པར་་་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་(༡༥༨ན) བ་མི་འཐད་པ་ནི། ས་ཏོ་དང་། རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ཡིད་ལྡོག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་གམ་མི་རྟག །དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། འོག་ཏུ་བདག་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་ཅིང་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་ཡོན་ཏན་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱུ་བེམ་པོ་ལས་སྐྱེས་སམ། རིག་པ་ལས་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་ལྡོའི་ལྟོས་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཙམ་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་མི་འགོག་ལ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་ན་ཉེར་ལེན་བྱེད་དམ། བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་དང་དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ནས། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཉེར་ལེན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བདག་རྐྱེན་འགོག་ན་མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་གནས་པ་འགོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །རྐེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ལུས་དེའང་དབང་པོ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་མེད་པ་ཡིན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཐུ་མོ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟོ་བཞིན་དུ་འཇིན་འཇུར་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ལག་སོགས་གཡོ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་སྐབས་དེར་ཡན་ལག་(༧༥ན) ཅན་རྣས་འགོག་གི་རིགས་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་སྒོང་དཔོན་ལྟོས་ཞེར..... བྱང་དུ་གསུངས་པས་དགྱུས་མའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྱི་དོན་གཞན་སོགས་འགོག་པའི..... སྐབས་དེར་འབྱེལ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟུལ་ཐུན་དུ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། མ་ལུས་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །ཡང་ལུས་ལ་རང་ལུས་དང་ཐ་མའི་ལུས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འགོག་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། ཐ་མའི་ལུས་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་བློ་དེ་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་ན། རང་གི་རིག་པ་སྔ་མ་དང་། ཐ་མ་ལྟ་བུའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྔ་མ་གཉིས་སུ་དེས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེས་རང་གི་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་ན། ཐ་མ་བཟོ་མཁས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན་ན་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་མ་བློ་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པའི་དོན་ཕྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །རང་གི་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ན་འདོད་པ་ལེགས་(༧༥ཁ) པར་གྲུབ་བོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་ལྟར་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའེ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨོན་ཏོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་ལོག་པ་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། ཁོད་ཤི་བའི་ཚེ་ཁོད་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕྱང་བའི་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁོད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་གནས་པའི་རྒྱུ་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱུ་འཆི་ཁའི་ལུས་དེའི་····· ནུས་པ་འདྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དེའི་ལྟོག་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤི་འཕོས་མ་ཐག་འདོད་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། ཤི་མ་ཐག་ཁོད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལུས་ལ་བསྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོད་ཀྱི་འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཐན་ཆུན་གོགས་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་ལྟོན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གནོད་བྱེད་སྤང་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མ་དེའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་ལྟ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་དངོས་སུ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ། （ཀ།ཅ་ན）འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དང་། དེ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབང་ངོ་གཟུང་ཅན་པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བེམ་དིག་ཐན་

ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འདོད་པ་ནས་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་གཟུང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེས་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་དབང་པོ་..... གཟུགས་ཅན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཐད་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་དུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཅན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཆོད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྔར་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་གཟུགས་མེད་..... ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟད་ནས་དེ་སྐྱེས་པ་དང་དུས..... མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས། ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐ་མ་དེའི་སྟ་རོལ་ཏུ་འགགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟག་དངོས་སུ་འགྱུར་ལ། ཕྱེ་མ་ལྟར་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། སྔར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེ་ཁོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཁོད་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ལྟོན་ཅིག་བྱེད་(ཀཀ་ཀ) རྒྱུན་... སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་མེད་ན། འོག་ནས། དེ་ཚེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་མ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །སྔར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེའི་ཚེ། ཕྱིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་... ན། འོ་ན་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སེམས་ལུས་ལ་བལྟོས་

མེད་དུ་གནས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཆི་ཁའི་ལུས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་
དངོས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲུག་པ་དང་དུང་མ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བསམ་
དགོས་སོ། །དེས་ན་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་དང་དུང་ཟེ་ཚོམ་དུ་
གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་དུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་།
རིགས་མཐུན་དུ་མས་བར་མ་ཆོད་པས་ལན་འདེབས་པ་དེ་དག་གིས་སྟར་ཀྱི་
གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་མི་རྣམ་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་
གཟུའ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
ན་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟན་མིན་འདུ་
བྱེད་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་མཐུག་ལས་
སད་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཉིད་དུས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་
བ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཤི་ལ་བཞིད་པ་
ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཕྱི་མའི་
སེམས་དེ་ཡི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་
ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གོ་བྱེད་
ཡང་དག་མིན་ཏེ། (༡༥༡ན) ཕྱིར་རྟོག་གྱིས་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་བྱེད་
མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་
འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་ལ་ཟེ་ཚོམ་གྱི་ལྟག་མ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སྐྱ་མ་རང་གི་རིགས་
འདྲ་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དག་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་
པོ་སྐྱ་མ་དྭང་བ་དང་རྟོག་པ་སོགས་ལས་ཕྱི་མ་དྭང་བ་དང་རྟོག་པ་སོགས་སུ་
འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་རིགས་འདྲ་
ལས་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འགྱུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེ་འདིའི་དབང་

པོ་དེ་ལུས་ལས་སྐྱེ་ལ། དེས་ཕྱི་མའི་དབང་པོ་ལུས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུབ་པོ་ཞེ་ན། དེའང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་ན། ཉེས་པ་སྦ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྔར་མདོར་བསྟན་དུ་དབང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞེག །སྦ་ཕྱིའི་ལུས་རྒྱུའི་རིའུ་མཚོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལུས་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་ཅེད་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཐ་མལ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མ་ཡི་སེམས་རྣམས་ཀུན་ཚོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་(༧༥༢ན) པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་དགུགས་འབྱུང་རྗུབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟག་ལྡན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་····· འཐད་པ་སྣང་བ་ལ། རྩོད་པ་ནི། བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆུང་ཟད་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། ཚད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཚོངས་པ་གོམས་པས་ཆུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ··· དང་། ཆུའི་དྲོད་མཐར་དམར་འབར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། མཚོངས་པ་དང་ཆུའི་དྲོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་དང་།

བརྩེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱད་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་བསྟེད་པ་སྤར་ཡང་འབད་རྩོལ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་རམ། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཁྱད་པར་དག་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཚོངས་པ་ཚོས་ཅན། གོམས་པས་ཆུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་(།ཀ།ཅ།) བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། ཁོང་རྩོལ་བས་བསྟེད་པ་གང་ཞིག །ཁོང་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་ཐན་འདོགས་ནུས་པའི་རྩོལ་བ་ཆམས་ཁོང་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཐན་པ་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆུའི་དོད་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཁོང་ཀྱི་རྟེན་ཆུ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒམས་ནས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚོངས་པ་དང་ཆུའི་དོད་ཚོས་ཅན། ཁོང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྟིད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་རྩོལ་བ་སྔ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཞན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕེད་པར་····· འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཡང་ན་བརྩེ་སོགས་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁོང་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ནས་རྩོལ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གོམས་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་

ཐྱེར། དེའེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་ལ་ཐལ་བར་སོང་གི་བར་དུ་དང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དཏུལ་ཚུ་འདུལ་སྤྱོང་ལེགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དཏུལ་ཚུ་དང་གསེར་འདུལ་སྤྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་རིགས་འདྲ་ཐྱེ་མ་གཡའ་ལ་····· སོགས་པ་དང་བལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་མ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡང་རྟེའི་ཁ་སྦྱར་གཉིས་པ་ལ་བཤྱོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྣེན་བརྣེན་པ་ནི། གོམས་(ཉོན་ཐེ) པ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་བསྒེ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྣེན་བརྣེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེའི་ཐྱེར། གོམས་པ་འབད་རྩོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་བྱེས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐྱེ་མ་རྣམས་ངེས་པར་རྩོལ་བ་མི་འདྲ་བ་ལ་བཤྱོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པའི་རྩོལ་བ་ཐྱེ་མ་དང་ཐྱེ་མ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་རིད་འདྲ་དུ་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཐྱེར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། བཅོ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་བློ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤྱོང་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཚད་ཅན་དུ་གང་ཡང་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཐྱེར་ན་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ཡི་ས་བོན་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཐྱེར། གསུམ་པ་ལ། ཇྱེན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་སྐོད་པ་སྟོང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་སྐོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ། གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཐྱེར་ཅེ་ན། བཅོ་སོགས་དེ་ལྟར་མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ཉིད་ལས་མཆོངས་པ་ཐྱེ་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་སྐོལ་རྡེ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཐྱེར། དེས་ནི་མཆོངས་པ་ཚད་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལུས་སྟོབས་དང་འབད་སྐོལ་

དག་མཚོངས་པ་ཚད་ཅན་དུ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུས་སྟོབས་ནར་སོན་པས་མཚོངས་པ་ཇི་ཙམ་སྣང་ཀང་ཐོང་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དང་(༡༤༦བ) འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཚོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕྱིས་མཚོངས་པའི་ཚད་བཞིན་དུ་མཚོངས་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་ཉེན་ཚང་ཡང་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་བསལ་ནས་བྱང་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཚད་གནས་པའི་ཕྱིར། མཚོངས་པ་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེས་ན་མཚོང་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤད་པ་བཏེག་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོར་མཚོངས་པར་ཐལ་བ་ཡང་། གོམས་པ་ཙམ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་བྱ་ཁྱུང་དང་སྦྲེའུ་གོམས་པ་མཉམ་ན་མཚོངས་པ་མཉམ་པོར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། བརྩེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བརྩེ་བ་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འདྲུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་་་་་་་་ འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་དེས་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟེང་ཐེག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རིའ་འདྲའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་གི་གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྣམ་པ་ནི་བརྩེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་་་་ (༡༤༧ན) མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་

ལ་དེ་ཙམ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་དང་མ་བྱེད་མ་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་སྦྱང་གིས་མ་བཅོམ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤཱཀྱ་བསྟལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྨིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཞེས་སྦྱང་གིས་བཅོམ་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་ཉེན་ཚོམས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཁེལ་བ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྩེ་བ་དང་ཚགས་བྲལ་གྱི་ློ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གོམས་པ་སྟ་མ་དང་དེའི་ཡང་སྟ་མ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཆོས་·····གསལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་རྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རང་གི་ངང་གིས་འདྲུག་པའི་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་བློ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། དང་པོར་རྩོལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྟལ་དང་བྲལ་·· འདོད་ཀྱི་སྨིན་རྒྱ་ཤགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཡང་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩོལ་བ་རེ་རེས་སྨིན་རྒྱ་དེགས་འདྲ་དུ་མ་བསྐྱེད་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་(ཀ།ཤ།ཁ) པར་བྱས་པས་ཏི་ཞིག་ལྟར་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྷོས་པར་སྨིན་རྒྱ་····· ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་གིས་འདྲུག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྷོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཆོངས་པ་ནི། ལུས་ཀོ་ས་གཞན་དུ་བགྱིད་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྩོལ་བ་རེ་རེ་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བ་གང་དུ་སྒྲོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལུས་ས་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་

ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོ་ལྔན་བྱང་ཆེམས་སྨྱོན་ལམ་པ་ཚེས་ཅན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྐྱ་བསྟལ་ཞེ་བའི་ཐབས་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་སྨྱོན་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་ཁོམས་པར་མཛོད་རིགས་ཏེ། ཆེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་བསྟལ་གཞོམ་པར་བཞེད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐབས་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་བསྟལ་དང་འཁོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྐོག་ཏུ་སྣང་པ་ཡིན་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིག་པར་འཆད་ཤེས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆེམས་སྨྱོན་ལམ་པ་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་མ་ཐོན་སོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་ལ་ཡང་ཟེག་ཆེན་ཆེམས་བསྒྲིད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་སུ་རིས་པ་ཞེས་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟེག་ཆེན་ཆེམས་བསྒྲིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྣང་དང་ལྡན་བཞིན་པས་ཁྱབ་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱང་ཆེམས་སྨྱོན་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས། གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་(༡༥༤ན) བརྟགས་པའི་དོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སྨྱོན་པའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིག་པས་ཆམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཐབས་སོ་སོའི་སྐོ་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱང་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དང་། གནས་གཉིས་ལུང་གི་གནོད་སྐྱབ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་ཆམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། སྟག་བསྟལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་སྟག་བསྟལ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་

རྟོག་པར་མཛད་དེགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་བསྟལ་དེ་གཞོམ་བཞེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྟལ་རྒྱུ་མེད་དམ། རྒྱུ་རྟག་པར་གནས་ནས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྟལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོག་པ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་སྤྲུག་བསྟལ་རྒྱུ་བཅས་དང་། རྒྱུ་དེ་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཏེ། སྤྲུག་བསྟལ་ཉིད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྤྲུག་བསྟལ་ལ་བྱལ་འདོད་ཀྱི་བློ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འདོད་དང་། འཕགས་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པར་རིགས་ཏེ། སྤྲུག་བསྟལ་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་གཞོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཚོད་མས་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་(ཀ་ཡ་ཀ) བདག་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ་ཉེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་····· གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལམ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ལྟང་ངོ་ལྟ་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་སྤྲུག་བསྟལ་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྤྲུག་བསྟལ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་དེ་ཡི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་སྐངས་འགལ་བའི་སྐོ་ནས་དེ་རྩ་བ་ནས་སུན་འབྱིན་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྲེད་པ་དེ་ཡི་གནོད་བྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲས་པོ། །གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་ཐོལ་བ་

གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྒོམས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁོང་ལ་སྣང་བྲིའི་སྐྱོན་དང་། གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་མཐར་····· ཐུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁོང་ཀྱིས་ལན་གྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྤྱག་བསྟལ་ཞི་བའི་ཐབས་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒལ་པ་གྲངས་··· མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར··· བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བདག་འཛིན་སྤངས་པས་ཆགས་བཟློ་དུ་གྱུར་(༡༥༨ན) མོད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་བཟློ་ཐམས་ཅད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐྱ་མའི་མཐར་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་ཞེས་སྨྲར་ནས། རྟགས་ནི། ཁོང་ཀྱིས་སྐར་སྨིང་རྩེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་དུ··· མར་བྱངས་བའི་སྨོན་ལམ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྐུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་བག་ཆགས་ཀུང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཐུགས་ཀུང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། བ་ན་ངག་མ་བྱང་བ་ཙམ་ཡང་ལོག་པར་མཇད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བས་ཟུ་ལ་སོགས་པའི་ཐོ་ལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐབས་གོམས་པ་སྟོན་པར་འཆད་མི་དེགས་པར་ཐལ། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་ཏོ་ན་སྟོན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོམས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་
དུ་ཐོམས་པར་བྱས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན། སྟོན་པར་འདོགས་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ།
སྟོན་པ་(ཀཽཎྜི) མཐར་ཐུག་དེའི་ཆུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་
བསམ་སྦྱོར་ལུས་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཚེས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་
ཐུག་དེའི་ཆུ་ཟུ་བཤད་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་
བདེ་གཤེགས་དང་། སྐྱེས་པ་ལས་དང་པོ་ཁོད་ལམ་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་
དེ་ཉིད་ཚོམས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་དཀོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གྲུབ་ལས་
འབྱུང་བ་དང་། དང་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་དང་པོར་གྲུབ་པ་
དང་། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དང་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆུ་ཟུ་
བཤད་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་
ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་དང་།
དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། ཆུས་བཤད་དོ། །དང་པོ་
ནི། སྤྲུལ་བསྟལ་གྱི་ཆུ་བཏ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཚེས་
ཅན། བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤངས་པ་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་འདིར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་
སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཙམ་བདེ་གཤེགས་སུ་སྟོན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་
དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་སྤངས་པ་མ་བསྟན་ཏེ།
དེའི་ཆུ་མཚན་རིགས་ཅན་གསུམ་གა་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཞིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་

མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཚོས་ཀྱི་བདག་(༡༤༧ན) མེད་ཀི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཚུ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་དེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་·····བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་མིན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྣེ་ཆམས་ལ་སྤངས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་པས་ལེའུ་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ལེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོར་ཞིང་གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་སོ་སོར་སྟོང་བ་སྡུད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཕྱོ་དབང་བློ་ལྡན་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བ་དང་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དབུ་ནས། རིགས་པ་ནི་རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་·· ལས་གཤེད་པའི་ཕྱིར་བསྟགས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྤྲོ་སྡོག་པའི་སྤངས་པ་གང་ཡིན་གང་སྤངས་པས་སྤྲོ་སྡོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲིད་པ་ལས་བདུན་པ་ཚོས་ཅན། སྤྲོ་རྒོད་པ་ནི་སྤྲོ་རྒོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྤངས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲིད་པ་ལས་བདུན་པ་ཚོས་ཅན། སྤྲོ་རྒོད་པ་ནི་(༡༤༧བ) དེ་ཚོས་ཅན། སྤྲོ་རྒོད་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད། འཛིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་

ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་དེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་……འཛིན་སྐྱངས་བདེན་པ་ཐེབ་ཅི་མ་ཟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཐེར། ཚགས་བཟལ་གཞན་ལ་སྣང་བ་གང་ལུས་པ་ཡིན། གང་སྣང་ས་ཐ་ལུས་པར་སྣང་ས་པར་འཇུར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ཚེས་ཅན། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་ཐེར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྣར་འཁོར་བར་སྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཐེར་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་གདུང་བའི་ནད་མེད་པའི་ཐེར། གཞན་ལ་ཐར་ལམ་བཤད་པ་ལ་སྨོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅམ་སྐྱངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པར་མ་སྐྱངས་པའི་ཐེར། སྔར་གྱི་སྐྱངས་པ་དེ་ཚེས་ཅན། མ་ལུས་པའི་སྐྱངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་ཚོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱངས་པ་ཡིན་པའི་ཐེར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་ཞེ། ཐུབ་པ་ཚེས་ཅན། སྐྱོན་ཟད་པ་མེན་ཏེ། ངག་སྐྱ་བའི་ཐེར་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐེར། ལམ་པོ་ཆེའི་(།།ཀ།།) སྐྱེས་བུ་བཞིན་ཟེར་ཏོ། །ཏགས་དེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཏགས་འདི་ཚེས་ཅན། ཡོག་ཁྲབ་འབྱུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོག་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་ཐེར། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ངག་སྐྱ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་འཁོག་པར……བྱེད་པས་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ལ། ཐེར་ཆོལ་གྱི་ངོར་ཡང་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །ཏུཏ་འདི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཉེས་ཟད་སྐྱ་བ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཐེར། ཅི་ལྟར་ཟེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐུབ་པ་འདི་སྐྱོན་འདས་པའི་དུས་

ཀྱི་སྟོན་པས་ཆོས་གསུང་བ་ལྟར་ངག་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཆགས་བཅས་ངག་སྒྲ་བ་ལྟར་སྐྱོན་མ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེ་ཚོམ་ཀྱི་བརྟག་
པ་བྱས་ནས་རྟོལ་བ་ལ་དྲིས་པ་ན། ང་དྲང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོག་ཁྱབ་
དེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་
སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་ད་དེ་དག་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལེགས་
པར་འངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེགས་པས་མཐའ་དཔྱད་ནས་དགག་པ་ནི། ཉེས་པ་
ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
སྟོང་མི་ནུས་སམ། ནུས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན།
ཐབས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་ཀྱང་དེ་
ལས་གཞན་དག་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་བཙུ་བ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་
པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྱང་ན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་
ཆོས་ཅན། (ཀ༡ར་ན) རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱོད་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡི་
གཉེན་པོ་ཤེམས་པས་ཟད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྟོང་བའི་ཐབས་དེ་ཤེས་པ་
ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ནི། སྔར་བཤད་ལྟར་ཞེས་
པ་དང་། འོག་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་ནས་ཤོ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་ཀྱི་
སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་
གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལྷན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་
ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟིགས་པ་
མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་མ་ཟད་པར་སྨངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བདེ་གཤེགས་ལས་

སྐྱོབ་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་གཞན་ལ་ཐར་ལམ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་གསུང་ངམ། ཀྱེན་ཅི་ལོག་གསུང་། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐུབ་བྱེད་དུ་སྨོན་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཀྱེ་མ་ལྟར་ན། ཁོང་རང་གིས་ཀྱེན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་རྟོམ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཀྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་ཀྱེན་ཅི་ལོག་གསུང་བཞིད་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱོབ་པའི་སྐུབ་བྱེད་བདེ་གཤེགས་བསྐུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། ཀྱེ་མ་ལྟར་ན། སྐྱན་པ་ངན་པ་ལྟར་བདག་ལ་ཆགས་ནས་རང་འདོད་མ་གྲུབ་དོགས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ་(༡༥༠ན) ཀྱེ་མ་མི་འཐད་པ་ནི། སྨོན་པའི་སྐུབ་བྱེད་དུ་ཐུགས་རྗེ་བགོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཐར་ལམ་རྫུན་པ་ཁྱེན་ཅི་ལོག་མི་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་བསྟོས་ཀྱང་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཁྱེད། སྐྱོབ་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐུབ་བྱ་སྨོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚེས་ཅན། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཐར་ལམ་གཞན་ལ་ཁྱེན་ཅི་ལོག་པར་གསུང་བར་མངོད་དེ། སྔར་སློབ་ལམ་དུ་མི་རུགས་པ་དང་བདག་མེད་སོད་སྐོམ་པའི་རྩོམ་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོར་ཞིང་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་འདྲའི་རྩོམ་པ་ཀུན་གཞན་དོན་དུ་སྨོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་སློབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པར་མངོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཐུགས་རྗེ་ལས་སྨོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་འདིར་སྐྱོབ་པ་རྟགས་ཀྱི་

བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་གཞན་གསུམ་རིམ་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བགོད་པ་ན། མཐར་གཏུགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏུ་ལམ་ལ་རིམ་ཀྱིས་འདྲུག་པ་ནི་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་····· ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་དང་པོར་འདྲུག་པའི་འདྲུག་སྟོ་དང་། ཐབས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ། (༡༤༥ན) ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་གྱུར་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། གོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བཟློས་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ། གོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཐར་ལམ་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་དེའི་སྒྲབས་མཛད་ཅིང་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆུས་ཤ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི····· ཕྱིར། སྐྱོབ་མི་ཆུས་ན་སྒྲབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། སྒྲབས་མི་བྱེད་ན་སྒྲབས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས་སྟོན་པ་འདི་ལ་དགོས་ཆུས་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་ཚོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བཅོ་བ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན། དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལུགས་སྟོག་གི་སྐོ་ནས་སྟོན་ཞེས་པའོ། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། གོལ་བ་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྟེང་འོག་པ་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་

བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། (༡༩༠ན) དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱིས་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ལུ་ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འཆིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལུ་ངེས་སོ། །རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གོལ་བ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལུ་ངེས་པས་འཁོར་བ་འདྲུག་སྡུག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བཞིར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཡོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པ་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྣོ་ནས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྟོན་དུ་མ་སངངས་ན་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། འདི་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱུ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྐྱམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་(༡༩༠བ) བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱུར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་ལ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བས་ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་

པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱ་ཀུས་སུ་མཐོང་བས་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་ཀྱང་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དུས་དང་པོར་སྤྱག་བསྟལ་འགོག་ཀུས་སུ་མཐོང་ན། སྤྱག་བསྟལ་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱ་ཀུས་སུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པས་འགོག་པ་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ཀུས་མཐོང་ནས། སྤྱག་བསྟལ་འགོག་ཀུས་སུ་མཐོང་དགོས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་སྟར་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ཀུས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཏེ་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་ཚེ་རིམ་མ་རེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འདྲུག་པ་ལ་ཐན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་སྡོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་བ་ལ་མེའི་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲལ་ཀུས་སུ་གོ་བ་མེན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ཀུས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་(ཀུཀྱཀ) དུ་བྱ་ཀུས་སུ་མཐོང་བས། ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་རིགས་སོ། །ལམ་ཐ་མར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྟར་ལྟར་ཏེ། །དེས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དུ་ལྟར་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི། སྤྱག་བསྟལ་གྱི་སྤྱག་བསྟལ་དང་། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལྟག་པར་སྤེད་ནས་ཅི་མྱང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྟལ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལྡུང་གི་''''བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་བསྔལ་འགྲུབ་པའི་བྱ་ལ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །འཁོར་བ་ལ། ལོག་རྟོག་བསྡུ་བྱ་དོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བསྡུ་བྱ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཙོང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀུན་ལྡུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ། སྤྲུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་(ཀཀཀ) གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་འཛིན་པའོ། །འཁོར་བ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞུ་ནོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་སྟོག་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་དུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཚམ་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་མི་སྟོག་པའི་ཚེས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་སྤྲུག་བསྔལ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྒྱུར་བ་ཡོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལྡུང་གི་རྣམ་པ་ནི།

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྲེད་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྐྱེ་བསྟལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤུགས་དྲག་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་སྲེད་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྐྱེ་བསྟལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བསྟལ་གཏན་ཟད་པའི་བྱ་ལ་བ་ཚོས་ཅན། ཁོང་འཕོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། (ཀ་ཝ་ར) སྐྱེ་བསྟལ་སྤངས་པའི་བྱ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྱ་ལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲ་རོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྨར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བསྟལ་སྨར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཞུང་དུ་མཚམས་སོ་སོར་གཅོད་པ་གསུངས་ལ། འཕོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་ན་སྟོང་མོད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་འཕོག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྣམ་པ་ལྷག་མ་བྱུག་གོ་ནུས་པར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་··· གསུངས་པར་བཤད་དོ། །མདོར་ན། ཆོག་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཁོར་བ་འཇུག་ལྟོག་གི་ཚུལ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ·····

ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཤོས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་(ཀ་༢ཁ་བ) བསམ་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ཁ་ཕྱིར་བལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་འཚོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཅི་སྐྱེ་དང་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཅི་སྐྱེ་བ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཞིར་བཟུང་། ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཡང་རྩེ་ཙམ་བློ་དང་འཚམ་པ་རེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལེའུ་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འགག་ནས་འཆད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྙེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་ཁོན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆེད་པ་དང་བཀུར་སྤྲི་དང་གྲགས་པ་རྗེ་ཙམ་བོ་ཆེ་ན་སྙམ་ན་སྔོག་ལྟང་ཁོ་ནས་ཆུང་ངེས་ནས་གཟུང་ན་ཆོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ་བསྒོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་ཆེ་གང་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་བློ་རང་དགའ་བའི་འགྲོས་འདོད་པ་ཆེ་ཙམ་ཞིང་དང་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ངོགས་ཞིང་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་དང་ཁྲད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྲུབ་བས་ལམ་བློའི་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་བློའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ལ་ནན་ཏན་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཐོགས་གཞན་དག་གིས་ཐར་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་(ཀ་༢ཁ་ཀ) དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བསྟན་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་

བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྟན་པའི་རིགས་པའོ། དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཚོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་རྒྱུན་འཇོག་མི་ཤེས་པ་དག་འཆི་ཁའི་གང་ཟག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཞུགས་ནས་ཏུག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་པ་ཕྱི་མའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཁོར་བར་མི་འཐད་དེ། དེས་སྟར་གང་དུ་ཡང་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཡང་གང་ཟག་ཏུག་པ་འཁོར་བར་འདོན་པ་ནི་འགག་ནས་འཆད་པའི་རིའུ་པ་འདི་དག་གི་དགག་་་་་་ བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱབ། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་ཉིད་གོམས་པ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་རང་གི་ངང་གིས་ཚོས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་(ཀཀཀ) མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ལུ་ལ་ཡང་བསྟོས་མེད་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་མིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལྷུང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་་་་་་ དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་ཞེས་པ་དགག་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ

འབྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་འཁྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་ཆུང་ལ་ཞེ་སྡང་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྡང་གི་རྒྱུ་མཁྱིས་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་འཁྱལ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་མཁྱིས་པ་དེ་ཡི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་དུས་མིན་གྱི་སྐྲ་དཀར་དང་ཤ་ས་རུལ་མང་བློ་གསལ་བ་སོགས་ཞེ་སྡང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱུ་མཁྱིས་པ་ཚད་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁྱིས་པས་དུག་གསུམ་ག་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནད་གསུམ་ཚ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཚོན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱུ་མཚོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུག་གསུམ་ག་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་(༡༣ཁ) པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚོན་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་མཚོན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེར་ཡང་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྟོད་པ་སྐྲ་མ་དང་མཚོན་པར་འདྲུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚོན་པའི་ལས་རྣམས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚོན་པའི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚོན་པས་རྒྱུ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚོན་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱང་མཁྱིས་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ནའང་ཁྱེད་རྣམས་ཁྱད་····· པར་དུ་འཕེལ་བའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་འཕེལ་ནས་ལུས་རྒྱད་

ན་ཆགས་པ་འགྲེབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྱེས་པ་འཛེལ་ནས་ལུས་གདུངས་པས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་དེ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་དེ་ནད་ཀུན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའང་མིན་པར་ཐལ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཞེ་སྡང་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྡང་གྱི་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་བད་ཀན་འཕེལ་བར་གྱུར་(ཀ་ལ་ཅན) པ་ན་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་ཡང་འགྲིབ་པར་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྱེས་པ་འཕེལ་ན་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་ནས་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ལ… ལར་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ… འབྲས་འཇིག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཅིས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཁུ་བ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ནད་ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྟོག་པ་འབྱུལ་བར་ཐལ། འགའ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལ་རྗེས་འཐོ་འབྱུལ་བར་ཐལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནའང་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མིན་…… པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་ལ་སྟོག་པ་འབྱུལ་བར་ཐལ། ཆགས་ཅན་གཞན་ནི་ཁུ་བ་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛོག་ཀྱང་ཁྱོད་སྐྱེ་བར་མཐོང་…… བའི་ཕྱིར། ཆགས་ཅན་དེ་ཚོས་ཅན། བྱང་མེད་གཟུགས་མཇོས་གཅིག་ལ་

དམིགས་ནས་ཚོགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱང་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིད་ནས་ཁུ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མངོས་པ་དང་སྲོད་ཚུལ་མངོས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་(༡༣༤ན) པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྟེན་སུ་འགྱོ་སྟོག་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་དེའི་རྒྱུར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མངོས་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འཐུང་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆགས་པའི་རྒྱུར་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མངོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པ་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་དང་སྲོད་ཚུལ་མངོས་པ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱུ་ཅི་དགོས། ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱང་མེད་གཟུགས་དང་སྲོད་ཚུལ་མངོས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས····· དེའི་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྟག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཚོས་ཅན། དེའི་ཚེ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྡང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་རེས་པར་ཞེ་སྡང་མི་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགའ་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། (༡༣༥བ) བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིད་མཐུན་པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རག་ལས་
པས་འདྲུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྣང་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་
རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཚགས་སོགས་ནད་གསུམ་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། ཚགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
པ་ཡང་བཀག་སྟེ། དེ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་འཁྱལ་པར་སྣང་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་
བཞི་ཚགས་སོགས་གྱབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་
མེད་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་
འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཚགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཀར་པོ་ལ་
སོགས་པའི་འབྱུང་འགྱུར་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་གྱབ་ཟིན་
གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལས་དོན་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲའི་དོན་ཡང་ཚོས་ཅན། དུས་
ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྔ་མས་བསྒྲིད་པའི་སྤོ་ནས་
རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྱབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་སྔ་མ་རྒྱུའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཚོགས་
པ་དབྱེར་(ཅཉ་ཤོད) མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟེན་དག་ཏུ་བཏགས་པ་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚང་དང་རྒྱས་པའི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་
གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཚགས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་
ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཙམ་
གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚང་དང་དེའི་ནུས་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་

རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚང་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་ནུས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཚང་ཚ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཚང་གི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་མྱོས་པའི་ནུས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཚང་ཚ་བར་གནས་ན་བརྟེན་པ་མྱོས་པའི་ནུས་པ་འཇིག་པ་སྟེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཚང་དང་མྱོས་པའི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་དེའང་རྫས་ཐ་དད་དུ་་་་་་་ མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྱུང་སེམས་རྫས་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློ་མ་འགྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་བ་རེག་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཚོར་བ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་བློ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་་་་་ ཐལ། དེ་རྟོག་པ་གང་ཞེག །དེ་ལ་བདག་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐོ་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འཛིལ་འགྱིད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཚོས་ཅན། (༡༣༤བ) གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུས་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བའི་ཡུས་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྣ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྣ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུན་འགྱུར་བ་་ དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འགོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གཞན་ཀྱིས་ཡང་འགོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་

པར་གྱུབ་སྟེ། ལེམས་ཅན་སྐར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཆུས་པ····· རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་མིན་པ་གྱུབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལ་འཁྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་ལས་གཞན་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་སྐོལ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་འཕེན་ཁྱོད་ངོ་ཚ་དང་བཅས་པར་རློམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྟོན་ཚེ་རྒྱུ་རྟོ་སོགས་རྩེ་ན་འཁྲས་བུ་སྣང་ཆེན་བརྒྱ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲས་པ་གྲངས་ཅན་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱུགས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་འཁྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་(ཀ་ཝཝཁ) པར་ཐལ། དེ་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བརྟགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འཁྲས་བུ་ཉམ་ཐུང་ཙམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྟར་རྒྱུའི་དུས་ན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཚགས་ཅན་སོགས་སུ་འཐུང་བའི་དེས་པ····· མེད་པར་འགའ་ཞིག་ཚགས་བཟལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟར་ཅན་མེད་པ་གསར་དུ་འཐུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་འཕངས་པ་ནི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཉེར་ལེན་འཐུང་བ་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཚགས་བཟལ་མི་ཉིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། ཕྱིས་ཚགས་བཟལ་དུ་འགྱུར་མི་ཉིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། དེའི་དེས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་རྒྱུ་འཐུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཚགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་དང་པོ་ཚགས་

བྱལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཅེ་ཚུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཚུང་དུ་…… འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཚུང་གི་ཁྱད་(ཀ ཝཝཁ) པར་འདིའི་ཉེན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་…… སོགས་ཀྱང་འཛེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་…… པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་…… པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་སོགས་ད་སྔར་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡི་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཚུང་ཐ་དད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་…… སུ་ཡང་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་མི་སྣོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཚུང་ཡང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་འདྲ་བ་ཆགས་པ་ཆེ་ཚུང་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བླང་འཇོག་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་བླང་དང་ཆེས་བ་ལང་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་བླང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རིམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་བླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་…… བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛམ་གྱི་སྒྲས་རྒྱུ་འཛེན་གྱི་ཡུགས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྲོག་

ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཆགས་(ཀ༣ར་ན) ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོ་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ནའང་རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་····· བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫོ་བ་ལས་མེ་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཚོད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ལུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་ཁྱོད་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་ཟད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུའི་ཚོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཆགས་སོགས་ཚོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པར་རེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་ཟད་ཡིན། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲལ་ཟད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྲལ་དུ་མི་ཟད་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་སྡང་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྡང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁྱོད་ཅེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ཅེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་(ཀ༣ར་བ) སོགས་འབྱུང་བའི་ཅེས་པ་མེད་པར་དེ་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བཅལ་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་

ཚགས་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཆམས་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣག་པ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་ཚོས་བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། དུ་ལྟ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་ཡིན་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་དེས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བར་ཐལ། རྟག་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟག་པ་གཅིག་ལས་ཕུང་པོ་དུ་མ་དུས་སྦྱོ་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཇིག་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ལྟས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་འགར་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཚོགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད། སྐབས་འགར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁོག་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། (ཀ་ཁ་ཅ་ན) རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའང་ཡང་ན་མཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཚེར་མ་དང་སྦན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣོ་བ་ཉིད་དང་བླུན་པ་ཉིད་···

ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་སྤུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་འདི་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་སྦྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཚོར་མའི་རྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ་དོན་གཞན་སྐ་མ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཕྱི་མ་གང་སྐྱེ་བའམ། སྐ་མ་གང་འགྱུར་ན་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྐ་མ་དེ་ནི་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱུར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ་……རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱ་ས་དེ་ནི་ཚོར་མའི་རྟོ་བ་སོའ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་པ་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་ཡང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེའི་སྣལ་མཉམ་མམ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཙམ་རྒྱུར་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་སྣལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་ཀྱང་སྣུག་བསྡལ་འབྱུང་བ་སྤྲིད་པ་མིན་(༡༣ན)ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བསྟོས་མེད་ཀྱི་རེ་རེ་བ་སྣུག་བསྡལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པར་…བསྟན་ཏོ། །རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ་རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། ལུང་འཁལ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེད་དང་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྲིད་སྲེད་རང་འབྲས་སྣུག་བསྡལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་རྣམས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོའ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར……ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པའི་བསམ་པས་བྱས…

པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་དང་ཀུན་འཛིན་བཅས་པ་འདིར་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་པས། སེང་པའི་རྒྱབ་ཏིས་ལེན་པ་ཞེས་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སེད་པ་ཞེས་སོགས་སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སེད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱུར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་···· ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སེད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་སེད་ཡིན་ལ། ཡང་སྨོག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འདོར་བར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སེད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་སེད་དང་འཇིག་སེད་ཡིན་པར་འདོད་··· པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སེད་པ་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མཚོངས་པ་སྤང་(ཀ་ཤ་ཀ) བའོ། །དང་པོ་ནི། སེད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་པའི་ཡུལ་གུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རྒྱུ་མེད་མིན་ཏེ། དེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེད་པ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བཅལ་དག་བཅོམ་པ་སེད་པ་ཟད་པར་སྣང་བ་ཉིད་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་བཅལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་སྣང་ན་གྲུབ་ཟིན་སྣང་སྟེ།

རྒྱུ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་དུ་སྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟར་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་ཚགས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱེ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ཚགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འཇངས་ཤིང་དེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་……ནས་ལུས་ཚགས་པའི་རྒྱུར་འདོད་(༡༧༠བ) པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་ཚགས་པ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་ཆཏ་འབྱུང་གི་སྟར་མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་ཚགས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་མིན་…… ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཚགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཚགས་ཀྱི་སྟར་འདོད་ཚགས་སོང་བར་གྱུར་པར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་གཅིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལས་གསུམ་གཤུག་བསྡུས་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ཟུ་དོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མིན་པས་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་འབྱས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་བསྒྲལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་…… དང་། དེ་མ་ཐག་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་ངང་གིས་ཡོད། སྲིད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་

བར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཀུ་ནོམ་པའི་རྣམ་པའོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་བདེན་(༧ཀ༧ཁ) གྱི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འགོག་བདེན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་རྩོད་པ་ཅན་བའི་གཏན་ཏུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་འགལ་རྐེན་གྱི་གེགས་སྐྱོབས་ལྡན་དང་མཐུན་རྐེན་མ་ཚང་བ་····· སོགས་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི····· རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱོབས་ལྡན་མཐོང་བས་གྲང་རེག་ལ་སྐྱོབས་ལྡན་ཞུགས་ཤིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་འདིའི་ཡང་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྐྱོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྐྱོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཨ་ཅོ་ཡང་དག་སྟེ། འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ལ་གནོད····· བྱེད་སྐྱོབས་ལྡན་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྲ་འདོགས་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ····· བའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བས་སྟུག་(༧ཀ༨ཁ) བསྟལ་གྱི་ཕུང་ལ་གནོད་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀུང་འབྲས་སུ་དེས་

པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བདག་མཐོང་དེ་ལ་
ནི། ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་
མི་འབྲལ་བའི་སྲིད་པ་རང་སྐྱེབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་
ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དབང་སོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་ཚོས་སོགས་ལ་སྲིད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་
གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་།
དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཚོར་བ་
སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདིའི་སྡུག་
བསྔལ་དང་བདག་འཛིན་སྐྱུ་འབྱས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། འཆི་
ཁའི་སྲིད་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དངོས་སྐྱེས་རྗེས་དཔག་
གིས་གྲུབ་པ་ན། མཚམས་སྦྱར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་
ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྐྱུ་འབྱས་སུ་དངོས་
སྐྱེས་རྗེས་དཔག་གིས་རིགས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་
ཡང་ཚེ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་སྐྱུ་འབྱས་སུ་རིས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་.....
སྐྱེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྤྲོག་པ་དངོས་སྐྱེས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་རིས་ནུས་ཤེ་ན། ལས་
ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་སྤྲོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྐྱེས་ཞུགས་
ཀྱི་ཚད་མས་རིས་ནུས་ལ། དེ་རིས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆོད་དུ་
ལས་དང་སྲིད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
མཚམས་སྦྱོར་བར་རྗེས་(༡༢༩ན) དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་....
ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་
དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རིས་

པ་ལས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་འཛིག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་ལྟོས་སྐྱེས་འདི་ལ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་དང་རྒྱུན་གང་ཡང་མིན་པའི་དབང་དུབང་བའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ་ཞེན་པ་དེས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་དང་ལྡའི་ལུས་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེ་སྡུང་ན་དེས་པར་སྦ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཟད་པར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། དལྟར་གྱི་བློ་མི་གསལ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བློ་ལྟ་བུ་བརྟེ་སྡུང་ན་ཚོང་པ་་་་་ཚོང་ཁེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྟེ་ཚོད་པའི་བརྟེ་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ཚོང་པ་ལ་ཚོང་ཟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཚོང་པར་བཏང་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཇིག་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་གི་གཏར་ཤོར་དོད་ཁེད་ཅིང་རང་གི་ཚོང་ཟོང་དེ་་་་་ལས་ལྷག་(ཀཀཅབ) པའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་དོད་དུ་མ་་་་་སོང་དོགས་ཁེད་པ་འདི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་ལའང་བཏགས་པའི་ཏེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་་་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་དབང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་ཟད་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེས་པར་འགྲུབ་ལ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ།

དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྣ་བཞིན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱབ་པ་དེས་སྨྲ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་གྲུབ་སྟེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱོང་པ་དང་བདག་མེད་འགྲུབ་ལ། རྩ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཟག་རང་(ཀ་ཤཀ) དབང་བའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེམ་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐོམས་པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅས་བྱ་བ་ལུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྟེམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ་ཟོག་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་བཟློག་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་རིགས་གཞོད་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཟློག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ཡང་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་

རྟགས་ལས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགཔ་རྟོགས་པའི་བློ་རང་གི་གནོད་བྱ་བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་ལས་ཐོལ་བའི་དུ་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་
ཀྱང་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། དུ་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དང་ཚོགས་
པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ། །
ཡང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲུབས་པས་
ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཚོགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་
མེད་(ཀཽ་ཤ་ལ) རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ། བློ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ།
འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་.....
འགྱུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་སྒོས་པ་
ཇུང་ཟད་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ན་ཡང་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་
དེ་དག་ཀྱང་རྩེས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་
ལ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར་མི་སྲིད་
པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཟིན་སྲིད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་པ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་
འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚེས་ཅན་ཡིན་ན། སྔར་མ་ཐར་བ་ཐྱེས་ཐར་པ་
མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཐྱེར་ཅེ་ན།
ཞེས་གཞན་སྔེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་རྩོད་ལ། ཡང་ན། ཐར་པ་ལ་སྐྱེར་
པ་འདེའམ་པའི་སྟྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་དེ་
ཏྱི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་འཁོར་བའི་ཚེས་ཅན་ལས་མ་
འདས་པའི་ཐྱེར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ཏོ། །འཁོར་བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པས་ཐར་པ་
མེད་པར་སྐྱེབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བསྟོས་ནས་

འདོད་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བཅིངས་ཤོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་(༡༧༠ན) གྲུབ་པར་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟར་འཛོར་བར་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་ཤོལ་བར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྟེན་དང་ཀུན་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་རྒྱུད་ཐར་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་དེ། དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡོའི་བདག་ཏུ་སྣོ་བཏགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤོལ་བ་ཡོའི་བདག་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་རེས་པར་བཙོན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཡང་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྣོ་བཏགས་པ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། སྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ལྷག་མ་མ་རྫོགས་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་ཏོག་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་པར་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཀྱང་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ལས་དེ་ལས་……ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་(༡༧༡ན) སྲེད་པ་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁོང་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱན་ཅིག་ཅེད་པའི་རྒྱུན་སྲིད་པ་ཟད་

པར་བཙོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ། ཚགས་བླལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྟང་བ། སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྟང་བ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་ལྟ་མ་སྟངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དགྲ་བཙོམ་པས་བདག་ལྟ་མ་སྟངས་པར་ཐལ་མེད་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་བརྩེ་བ་ཡོད་པར་འགལ་ལོ་ཞེན། དགྲ་བཙོམ་པའི་བརྩེ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་དབང་བའི་མེམས་ཅན་དུ་བལྟ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ལས་མེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞི་ཚོས་སྤ་མ་ལ་ཆགས་ནི། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་འགལ་ཟླ་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ཆུད་ལ་ཞོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་མེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་སྟངས་པས་ཚོས་ཙམ་ལ་མེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེད་རྗེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྟངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། མེམས་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱེད་རྗེ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་(༧ཁ་ཅ་) དང་རྣམ་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གཙང་བའི་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་ད་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་གནས་པའི་སྒོ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ། བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐུང་ངོའི་རྒྱུན་རིག་པ་ཙམ་ལས་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བླལ་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྟང་བ་ནི། ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྩེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྡང་

སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཉེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དེ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཏི་མུག་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྙེ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྡུག་བདེན་·····ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཕྲས་བུ་འདི་ཟད་ནས་སྲིད་པ་གཞན་ཉིད་མཚམས···མི་སྐྱེར་བའི་ཕྱིར། རྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆུས་པ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་གང་དེ་སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི·····ཕྱིར། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཅན། (ཀ་ར་པ་ཏ) སྲིད་པ་རྗེ་སྲིད་པར་གནས་པ་འདམ་གྱི་པད་ལྟར་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱིང་རྗེས་སྲིད་པར་གནས་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པར····འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ར་ད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། སྲིད་པར་ཆུང་ཟད་གནས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་གནས་པའི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྐྱིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གོམས་པ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་གང་ཞིག་དེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་འགོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། ཆུན་ཞུགས་

ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མི་འདོད་པ་དག་གིས་རྩོད་དོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཚོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཟད་པར་སྤངས་སོ་ཞེ་ནའང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཚོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་ཀ་(ཀ་ཅ་ཅ་ཀ)ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་མ་བསྡུར་བར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡུལ་འདོད་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་དབང་བའི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཇིན་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྐྱེ་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་སོག་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་སོགས་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བརྒྱས་པས་ཐམ་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་

བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་དགོངས་བརྒྱས་པ་སྤྲིམ་པོ་ཙམ་མ་གཏོགས་པཉམ····
པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་དོགས་གཅོད་འདུལ་བའི་སྐེ་སྐོད་དགོངས་འགྲེལ·····
དང་བཅས་པར་མཛད་པ་ཡང་། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་
གོང་དུ་ང་དང་འའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དོགས་གཅོད་མཛད་དེ་
རེ་ཞིག་བཞག་གོ །དེས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་
གང་(ཀཀ་༤བ) ལ་ཡང་མ་བཏགས་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངར་འཛིན་
པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ང་རང་དབང་བ་དེའི་དབང་
བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་
བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། དེ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་
གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་
ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། གང་ཟག་ལྟ་སྨྱིན་ནོ་མཚོད་སྨྱིན་ནོ་སྙམ་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
དུ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་
ན། ཕུང་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངའོ་སྙམ་དུ་
འཛིན་པ་སྐྱེ་ཙན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་སྨྱིན་པ་གཏོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྲུང་བོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་ཙན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྐྱབ་ན་ངར·····
འཛིན་ཙམ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། ང་ཙམ་ཁས་བླངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་
དེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་ལེགས་པར་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ །གང་ཟག་ཪ་རོལ་ལ་དམིགས་
ནས་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི།
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཇིག་ལྟ་མིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་
འགའ་ཡང་ཚོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དབང་བའི་

ཚུལ་གྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བདེ་བ་འདོད་པས་ཡང་(ཀཀ་ཀ) སྲིད་ཕྱི་མར་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་སྲེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཅུ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། སྔར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་ནས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚོམ་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཐར་པ་དེ་གཅུ་ནོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་འཆིང་བྱེད་དང་བཅིངས་པ་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་ཐར་བྱེད་དང་ཐར་པ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གནས་མ་བུ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་འབའི་①འདུ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པའང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུའང་བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅིངས་སྲིད་པའི་གཞི་གང་ཞེག་འཇིག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་(ཀཀ་ཁ) འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་འཇིག་པ་ཡོག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྟག་པར་འཐད་པ་བསྟན་ནས་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་ཁྱབ་

①«སྡུ»+འདུ།

པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་གོ །གནས་མ་བུ་པ་ཚེས་ཅན། དངོས་འགལ་ལ་ཐུང་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཚའི་ཕྱུ་བ་འདི་སྤོངས་ལ་གང་ཟག་དེ་ནི་རྟག་པར་སྣོས་ཏེ་སྣ་དིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཇིག་པ་ཉེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཡན་ཆད་རྣམ་པ་ལྟག་མ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱང་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། །བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་ཉེད་རྐོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྲིད་པ་ལས་སྒོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་བདག་འཛིན་སྤྲིད་པའི་རྩ་བར་.....བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་ཉེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཚེས་ཅན། སྤྲིད་པ་ལས་སྒོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞེན་དུ་ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནས་སྐབས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱངས་པ་སྤྲུར་སྤོག་པའི་རྩོད་སྤྱང་། ཏྲི་མ་སྤོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་སྤྱང་། ཆུང་ཟད་སྤོག་ཀྱང་གཏན་སྤོག་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་སྤྱང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སྤྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་སྤོག་མི་སྲིད་པ། དེ་སྤོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པ། བདག་མེད་རྐོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གནས་ཀྱུར་པའི་མེད་(ཀ་ར་ཀ་ཀ) པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་ཤིག་ཉེས་པ་ཡེ་མེད་དུ་གནས་ཀྱུར་ཀྱང་ལམ་སྟར་མེད་གསར་དུ་འཕྲུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་སྤྱར་ཡང་.....འཕྲུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འགོག་ལམ་གཉེས་དེས་འཕྲུང་དང་། དེས་འཕྲིན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་བའོ། །གནས་ཀྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་མེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྤྱར་འཕྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྐོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡེ་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལ། མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་འཇིག་དབང་པོའི་ཆམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་གནས་ལུང་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཇིག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་····ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཇིག་པའི་ཚུལ་འདི་ཡི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་གཟུང་···འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་སྤྲོ་བྱར་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག····མེད་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྔར་ནས་བློ་མ་འབྲུལ་བས་མཐོང་ན་འབད་པ་མེད་པར་སྤོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འབད་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེན་གཞན་གྱིས་གནས་ལུགས་འདི་ལས་སོལ་(།།རཀཀ) བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕྲལ་གྱི་ཚེན་ལས་འབྱང་བས་ཆུའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔོག་པ་ལ་ནི་ཚེན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་ན་སྔོག་ཏུ་མི་རྟད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་བཅེན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྣུལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མུན་པས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། སེམས་དེ་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མས་མ་སྒྲིགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་མུན་པ་བབས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་

གྱི་འཇིན་སྐངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
ཚགས་སོགས་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་བུར་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་
མེད་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྒྲིད་པའི་
ནུས་པ་མེད་དེ། སྔར་ཕུང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ན་ཡང་བདག་
འཇིན་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འངོང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་
པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཇིན་
(༡༨༠ན) ལ་གཉེད་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་སྐྱིང་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ས་རྩྭ་པ་ལ་མེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉེས་པ་ནི།
དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་མི་
བྱེད་ཅིང་། འབད་ཀྱང་ཡོག་མི་ནུས་ཏེ། འགལ་རྐྱེན་འཁོར་བའི་ཉེར་འཚེ་
ཐམས་ཅད་མེད་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་རང་སྣང་གྱི་བློས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེའི་ཕྱོགས་འཇིན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཚེག་དོན་རྣམས་ནི་སྐྱར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
འཇིན་སྐངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་འཇིག་ལྟ་ལས་རྩས་གཞན་མིན་པར་བསྒྲུབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཇིན་སྐངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འཇིན་སྐངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན་བདག་
འཇིན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་ལ། ཚགས་སྐད་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་གནོད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཕན་ཚུན་དུ་འཇིན་སྐངས་ཐ་

དང་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་གི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་.....དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་བཞི་པ་སོགས་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱམས་སོགས་ཚོས་ཅན། ཤེན་(ཀཀཤ་བ) ཏུ་ཉེས་པ་རྩ་བ་ནས་ཚར་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་ཐུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྩོངས་པ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྟ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ.....གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། རིག་པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་མ.....རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི.....ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་ཡོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་བཤད་མེད་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱག་

(༡༨༠ན) པར་སྤྲོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་.... མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ན་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ཤེན་ཏུ་གསལ་... ཏེ། བདག་ཏུ་མ་གཟུང་བར་དེའི་དངོས་འགལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ས་བཅུ་པའི་མདོ་འདིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ། དེ་དོར་ནས་བདག་འཛིན་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འཐུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་དེས་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐོ་ནས་མ་རིག་པ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལྷུང་ལས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར.... འཐུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་ཁས་བླངས་ན་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བཙད་པ་གང་ཡིན་པ་འདིར་འགལ་བའི་སྐྱོན.... ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷུང་དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པའི་ཐྱོགས་གཅིག་(༡༨༠བ) ཏུ་སྟོན་པར་བཤད་པར་བྱ..... རིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་འཛིན་ལྟོས་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མཐོན་པོ་ལྟུ་སྟུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་པར་མངོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།

བྱམས་སོགས་རྣོངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ན། འོ་ན་འགལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིན་སྐངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་དེ་འཇིན་སྐངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཤང་པ་སྟ་མ་འདིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་དགོས་ཀྱི་འགལ་སྐོང་འབའ་ཞིག་སྐྱེན་ན། ཚེག་གི་འདྲེན་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཇད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚེས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་ཀུན་དང་འགལ་ཞིང་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་དེ་དང་འཇིན་སྐངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། སྒོག་ཚགས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཟད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་པ་ན་ཡེ་ནས་སྤོག་པ་དག་ཀྱང་ཚོད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་རེ་ཤིག་ཟད་ཀྱང་གསེར་གྱི་སྣ་བཞིན་དུ་(༡༸༡ཆ) སྣང་ཡང་སྤོག་གོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གཉེན་པོའི་སྐོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྣ་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གནས་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྱལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངང་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནོད་བྱེད་ཙོག་ན་གནོད་བྱ་སྤོག་པའི་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ཙོག་ཀྱང་ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་སྤོག་པ་བཞིན་དུ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒོམས་ཀྱང་སྙིང་པ་ལས་ཐོལ་བ་མི་སྙིང་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲིད་ཞེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ཆམས་བསྟེན་པར་བྱེད། མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པས་སོ། །དེས་ན་ངའི་ཞེས་བདག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་ཆོས་སྐྱ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་ལ་མངོན་(ཀཀཀ) པར་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་གཞན་སྟེ་ཆམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ཆམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་འདུ་དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆིས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་དང་གཅོ་ཐོ་ལ་སོགས་པའི་..... རྟག་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ལོག་པར་འབྲས་བུ་སྤོག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དུས་ནམ་ཡང་སྤོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགགས་པའི་ཐ་བཏབ..... པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དང་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལས་རང.....

ཐོག་ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཐོག་ལ་སྡང་བའི་ཆགས་སྡང་འདི་དག་དང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་ཁས་བླངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལམ་དུ་མི་རུང་། དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ལམ་དུ་མི་རུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་ཉེད་ཙམ་གྱིས་ལམ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བཟློ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་གོལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་(༡༥ཅན) ཉེད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྣུབ་ཉེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཐའ་དེ་མ་དོན་བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། དེས་པར་བདག་ལ་ཀུན་མཐའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཆགས་ཤིན་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་འཁོར་བའི་རྣམ་འཆོ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་····· སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་གོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཏིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བས་བདག་ལ་ཆོགས[①]པ་སྐྱོན་བཅས་སུ་བསམ····· པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་ཆགས་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བར་ནུས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བ་མེད་

①«སྐྱ»ཆགས།

པར་མ་ཟད། དེ་སྐྱེན་མེད་དུ་བསླུབ་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེན་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་འདོད་པ་དང་སྡང་བ་སོགས་སྤོང་བ་ནི། རྗེ་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་སྐྱེན་(༡༥༢བ) ཡིན་དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་དག་གིས་སྤོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེན་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤོང་བར་ནུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བས་བྱུང་བ་ཡིན་····· པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེན་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་ནོ་ཡོན་ཏན་དུ་གཟུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་སྐྱེན་མེད་དུ་འཇིག་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱེན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གོལ་བའི་བདག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒེན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན····· པར་ཐལ། བའི་སྤྲོ་ཞེས་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒེན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཡང་ན། རྟགས་ལ་བདག་སྐྱེན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེན་ཆགས་དང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་(༡༥༣ན) པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་···

རྒྱུ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཞེན་ཚགས་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ། བཅིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་མེད་པའི་ཁྱད་ཡན་གར་བ་སྣུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་དེ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཚགས་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་..... ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྣུག་བསྟལ་སྐྲོམ་པར་གསྲངས་པ་དང་འགལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད། གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དུག་སྐྱལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྣུག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུར་བསྒོམས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་མ་བཀག་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་མི་རྣུས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་འདྲུ་བྱེད་སྣུག་བསྟལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོར་བ་སྣུག་བསྟལ་གྱི་སྣུག་བསྟལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དུག་སྐྱལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་མེད་ལས་སྤོག་པ་ཞེན་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཆཏ་བལ་དུ་..... འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བར་འཛིན་(ཀ་ཀ་ཀ) པའི་བློ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་ལ་ཞེན་པ་འདི་འདོར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཉེར་མཁོ་མ་དོར་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་རང་གི་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་བདེ་བ་ལ་ལེའུ་ས་སྟོང་པའི་ལེའུ་སྟོང་གྱི་རྣེ་ཉིད་དུ་གཟུང་..... བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྱལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བ་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གཟུང་བ་དེར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ་ལྡོག་ལས་བོག་པའི་སྐྱ་སེན་སོགས་བདག་གི་ཉེར་མཁོར་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བའི་ལྡོག་གཞན་ལ་ཞེན་ཅཅ་བཅས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདུ་འབྱེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྔལ་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་རང་གི་ཞེན་པ་སྤོང་བར་མཐོང་བའི་འབྱེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །འབྱེལ་བ་དེ་སྔར་སྤྱག་བསྔལ་མ་སྐྱེམ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རུག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྤྱག་སོགས་བདག་ལ་འདུ་འབྱེལ་དང་། ལུས་དང་ཆ་བའི་དབང་པོ་ལྡན་འབྱེལ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྱེལ་པ་དང་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་(༡༠ཅ) འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བདག་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པའི་འབྱེལ་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་ཚོས་སོགས་ལ་བདག་གི་བའི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག་བདག་ལ་འབྱེལ་པ་གཉེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ལས་འབྱེལ་པ་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་ཞེན་པ་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་ཚོས་སོགས་ཀུན་ལ་བདག་ལ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྱེལ་པ་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལས་བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལས་བདག་ལ་ཕན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེན་པ་སྤོང་བར་མཐོང་བ་ཡང་སྤྱག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དབང་སོགས་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་སྣང་བསྟལ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་དུ་ཕལ་ཆེར་སྣང་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། ཕལ་ཆེར་སྣང་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་ཡང་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཡང་། དེ་མ་ཟེད་ན་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་བསྟེད་པའི་ཟས་སོགས་ཟེད་ན་དེ་ལ་སྲེད་པས་བདེ་བ་ཆུང་ཟད་ཙམ་བསྟེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ལ། མ་ཟེད་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། (༡༥ཁ) སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཟེད་ན་ཇི་ལྟར་ཟེད་པ་བཞིན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་འདྲུག་སྟེ། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེས་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྟན་དག་བྱང་མེད་དག་མ་ཟེད་པར་དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་·····མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤྲུལ་བསྟལ་བསྒོམ་པ་མི་སྲིད། སྤྲུལ་བསྟལ་དུ་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་གོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སོགས་སྐྱེན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཚོས་ཅན། རྟག་པར་སྤྲུལ་བསྟལ་བསྒོམས་པས་བདག་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གོལ་བའི་བདག་ཚོས་ཅན་རྟག་བདག་སྣས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སྤྲུལ་སོགས་སྐྱོང་བ་དང་། ཟང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། བཙེ་བ་དང་ཤེས་

རང་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉེན་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་སྣས་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དེ་འདྲ་མིན་པར་བཅིང་གོལ་གྱིས་གཞིར་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བདག་གིར་ཞེན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་(༡༨༥ན) གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་གྱིས་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ས་བོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྤུག་བསྟལ་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་བཙོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བར་····· ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྤྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འདྲུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། དུ་ནི་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོལ་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་སྤུག་བསྟལ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་འདོད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་བདག་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཤ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྤུག་བསྟལ་དུ་བསྒོམས་པས་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་····· ཆགས་བྱལ་དུ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤུག་བསྟལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་སྒོམ་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ལས་ཡང་གཏན་·····

(༡༩༥བ) བའི་ཚེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟར་བདེ་བ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེམ་པ་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་གཏན་ཆགས་བྱལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡི་བློ་ལོག་ཀྱང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེལེར་ན་འདོད་ལྷན་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཡང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་བློང་བྱ་དང་དོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྲིད་པའི་ཚེ་རང་འབྲས་ཆཏ་པ་ཀུན་གྱི་ས་····· བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཚོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར་རོ།། དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཚོད་པ་ལྟར་རོ། །ད་ནི་བྱེ་བག་པ་ཚོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་(༡༩༦ན) འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱུ་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། བདག་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཚགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་སྐྱེན་མཐོང་ཡང་། དེ་ལ་ཚགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྐྱེན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་སྤོག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱེན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚང་ལ་ཚགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཁྱོད་འཇིག་ཅིང་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཚང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་མིན་ཞེས་བཤད། སྐྱེན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་སོགས་ལའང་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་དབང་པོ་སྐྱེན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དག་ལ་རང་གི་མིག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྔོན་རང་གིས་བདག་གི་བར་གཟུང་བའི་འདས་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ད་ལྟ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་བློའི་རྒྱུའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་འབྱུལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་(ཀུ་ཤ་བ) ཏན་ཅན་མིན་པའི་སྐྱེན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྲིད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་སོགས་སྣུག་བསྡལ་དུ་བསྐོམས་པས་སྐྱེན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་དེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་འདོགས་པའི་ཚགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའོ་ཞེས་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། བདག་གི་བ་སྣུག་བསྡལ་གྱི་སྣུག་བསྡལ་དུ་བསྐོམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་གནོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བསྐོམས་པས་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ཅན་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་དུ་

ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཙོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྣུག་བསྟལ་ཀྱི་སྣུག་བསྟལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཚད་བྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་གཉིས་བློས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེན། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། (ཀཀ་ཀ) ལམ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་ནས། དཔྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བདེ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་གི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་བློས་མཐོང་ཞེང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཆུད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིལ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ནི། སྤོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ལ་ཟེར་མོད། སྐྱེས་བུ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནུས་སོ། །ཞེན་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་བེམ་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་རིག་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་བདག་ལ་

ཚགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་སྐྱེབས་ཀྱིས་གཟུང་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོད་བདག་འཛིན་གྱི་རང་སྐྱེབས་ལས་དྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེམས་པས་གློལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ཚེ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་ནས་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ད་ལྟར་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པས་.....སྐྱེས་པའི་(ཀཀ་ཤ་བ) ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཚོས་ཅན། ཞེ་སྡང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྱལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་པ་ཞེ་སྡང་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་ཚོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེས་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་བཅོམ་པས་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེ་སྡང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་སྡང་དེ་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྤྲིད་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱི་དེ་ལོག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྣང་བཞེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐ་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ཆགས་བྱལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ཆགས་བྱལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་ཙནྡན་གྱི་ལྷེ་གུས་བྱུགས་པ་དང་སྐེའུས་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཆད་དང་ཁོང་ཁྲ་ཟད་པར་སྣང་བའི་སྐོན་ནས་མཉམ་སྙོམས་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། བྱང་ཆུ་དང་དོར་བྱའི་ཆགས་སྡང་ཟད་པར་སྣང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞེ་ན།

སྐུག་བསྔལ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་ལ་དགོངས་ནས་སྐུག་བསྔལ་བསྟོམ་པར་(༡༥ཁ) གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐུག་བསྔལ་སྟོམ་པའི་ཏླུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བདག་མེད་[1]རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྐྱེན་ནམ་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཡང་དེས་པར་སྟོམ་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། སྟོམ་པ་སྐྱག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྐུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་དེས་པར་སྟོམ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྐུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྐུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དེ་ལྟར་གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག་གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅོམ་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཅོམ་པ་སྐུག་བསྔལ་བ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྐུག་བསྔལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་དའི་བོ། །འདི་ནི་ད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་(༡༥ཅ) རྣང་ངམ། བཅོམ་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐུག་བསྔལ་མི་རྟག་པར་

[1]«སྐུ»སྟོང་ཉིད།

རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་རང་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བརྟན་ཟུང་བའི་···· ཚ་ཡིན་པ་སྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྟལ་དུ་རྟོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །སྟར་བདག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པ་དང་། དེ་རྟག་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལས། བདེ་བ་དེ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཡིད་བརྟན་དུ་ཟུང་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ནམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་བློ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ། རང་དུས་ནས་ཉིམ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འབྱུང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་འེས་པར་བསྟོས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཡང····· ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྟལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གོལ་བའི་བདག་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ལྡན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་དོར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྟ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞེག་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྲིད་ན་གོལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་(༡༥༥ན) མེད་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཚེ་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་ཡོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཅེས་

བཟོ་བས་བོས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དག་རུ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་དབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རུ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་སྐྱར་བའི་ཚེ་གསོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་གནོད་བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཚེ་གཅམ་གྱིས་གསོལ་བར་སྨྲ་བ་ཡང་རྟོག་ལྡན་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཚེ་གཅམ་གྱིས་གསོལ་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྣམས་ནི་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྔགས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་སྡུ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་(༡༥༥བ) འཁྲུལ་པོ་ཞེ་ན། ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་སྡུ་གྲུ་མི་སྐྱེད་པར་གྱུབ་པའི་ཚེ་མཐོང་བས། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་སྐྱེས་བྱ་ཡང་སྲིད་དུ་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་ལ་ཏིལ་མར་བསྐྱས་པ་དང་མེས་བསྲེགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྨིན་སྲེག་གི་མེས་མེམས་ཀྱི་སྣོག་པ་བཙོམ་པར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྨིན་སྲེག་གི་མེས་ལུས་གདུངས་པས་སྐར་སྲང་ཁར་ལྷི་བ་དག་ཕྱིས་ཡང་བར་སོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨིན་སྲེག་གིས་སྐྱེས་བུ་འདི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ལྷི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་འགའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་སྣོག་ཀྱང་པ་སྲང་ཁར་ལྷི་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། དེའི་ལན་

དགག་པ། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ཚོས་ཅན། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་འཛིན་……
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྲེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལས་འཕྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་རྒྱུར་དཔོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་དཔོས་པ་མ་ཡིན་པར་‴ (༢༠༠ན) ཐལ། ལོག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་གི་ཚོ་གཙམ་སྲིད་པ་ལས་གློལ་བའི་ལམ་མིན་ཏེ། དབང་དེ་ཐོབ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་ཏུས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་……
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡོ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི། བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དཔང་བསྐུར་གྱིས་ཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་དཔང་སོགས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྲེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བློ་སེམས་པ་དེ་ཡིས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་‴ མཐོང་གི། ཚོ་གི་སོགས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་

བསྐུར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབང་བསྐུར་ཏིས་ཡིད་བྱེའི་ནུས་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་ཉིད་པ་ཡོར་མི་ཟད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེག་སྲེད་དེ་དག་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་(༢༠༠བ) པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐུར་ཚོགས་བྱས་མ་ཐག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་ཚོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་རང་དགར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤུན་ཏུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐུར་ཚོགས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་ཚོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་རང་དགར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤུན་ཏུ་དེ་ལྟར་བཅས་ཀྱིས་སླར་ཡང་ཚོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤེ་བ་དེའི་ཚེ་སྐྱོ་མེད་པའི་ཚེ་འཁོར་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་ཚོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་དབང་བསྐུར་ཀྱིས་བཅོམ་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་གཙོན་པ་ཉིད་ནའང་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ནུས་པ་དབང་བསྐུར་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་ཉེས་པ་ཆགས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐུར་བ་ཙམ་ལས་སྤོག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་གཉིན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་འགྲིབ་རང་གི་ཐོགས་ཚུལ་མིན་(༢༠༡ཀ) ཡིད་བྱེད་འཕེལ་ན་ཁྱོད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་བདག་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐར་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འཐད་ཀྱི་བདག་རྟག་པ་སྨྲ་བ་ལ་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་ལ་གཅིངས་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁས་བྱ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་འཁས་བྱ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནས་པ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འཁས་བྱའང་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་ཡོ་དང་འཁས་བྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འཁས་དེ་དག་བདག་རྟག་པ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་ཡོ་དང་འཁས་བྱ་ཟ་བ་ཡོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །རྟག་པས་འཁས་བྱ་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མཐའ་དག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ནུས་པ་མ་ཚོང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ན་གཞན་གྱིས་ཆོད་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོད་དྲན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ལ། གཞན་གྱིས་ཆོད་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་མལ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་མཚུངས་པའི་ཆོད་བ་ལས་དྲན་པ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཤེས་པར་ཞུགས་པ་སྟུག་བསྔལ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་དང་བདེ་བ་དང་། ང་དང་བའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཅུ་ཐུག་སྟོ་བཏགས་ནས་

ནི་ཡོངས་སུ་སྲེད་ཅིང་སྲེད་པའི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་ཐོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་མ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་.....རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་པར་སྣོམ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིས་སྲེད་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲེད་པ་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ལུས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་སྐར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོའི་རྒྱུ་གཅིག་སྲེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་བོན་མེད་པར་མྱ་ཀུ་མི་འབྱང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་ལུས་མཇོད་པའི་ཐབས་ཅམ་ཐོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་ཞོས་ཅན་པ་ཁ་(২০২৯) ཅིག་ན་རེ། ལས་དང་ལུས་ཟད་པས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་ཐོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལུས་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་དང་ལུས་དག་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལུས་རྒྱང་པ་སྤོང་པའི་གཉེན་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་དེ་དག་ཟད་པར་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་པ་ཡོད་ན་སྤྱར་ཡང་ལས་དང་དེ་ལས་ལུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་མཚུངས་ནུས་བསྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འདྲེས་ཤིང་པར་བྱེད་པ་དགག་པ། ལས་སྲེད་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལས་སྲེད་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ལས་ལོགས་སུ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དུབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤེད་པ་མ་སྐྱངས་པར་སྤོང་མི་ནུས། ལོགས་སུ་སྐྱངས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་སྐྱངས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོང་ནུས་ལ། ལས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ལས་རྣམས་ནུས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་ཏེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་འབབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་····· གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཇོད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་སྐྱངས་པས་(འ°འབ) ཀུན་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་མཐའ་ཡས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་ལས་བཟང་པོ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ལས་ངན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ལས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་དུ་སོང་བར་དངོས་པོ་སྤྲོས་ཤུགས་ཀྱི····· རྟགས་ལས་དཔོག་ནུས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་སྤྱོད་ཡིད་ལས་ཡུལ་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་ནམ་ཡི་ཚེ་དང་། ཚུལ་རྟེ་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་ནི་ཤེས་ཀྱང་སྐྱར་རོ། ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་གདུངས་པའི་རྣམ་པ་འགས་ལས་རིགས་མཐུན་དང····· རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་ཡི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་མིན་པར··· ཐལ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལས་དེས་གདུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ཡི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཆུད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི··· ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་ལས་ཉིན་པའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནུས་པ་འདྲེས་པའི····· འབྲས་བུ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་གདུང་བ་གཅིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཟད་པར····· འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེས་ལུས་གདུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་བྱར་འདོད་དམ།

གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་འབྲས་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མེ་ལྟ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དུག་པོ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་གཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་ཤས་འགས་ལས་····· འབྲས་མ་ཡུས་པ་སྤྲོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འམ་(འཁོན་ཏེ) གྱི་སྒྲས་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀུན་སྤྲོང་ནུས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དཀའ་ཐུབ་འདིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། ནུས་པ་རགས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་སྤང་གིས་ཞིང་རྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཞིན་འོ་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་བམས་སོའ་ཁོམས་པ་དང་གཟུངས་སྔགས་བརླས་པ་ལས་སྨིན་པ་འདག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་སྲིད་པ་བཅོམ་ན་ལས་མཐའ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་འགྱུར་བས་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས····· ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྲིན་པ་ལ་གནོད་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞར་བ་དང་སྨིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཟིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་སྔགས་བརླས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྨིན་འགའ་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་མི་····· ཟད་དུ་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྣ་མས་(འཁོན་ཏེ) སྲིད་པ་ཟད་པར་སྤངས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཟུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པར་བསྟན་ནས། ཤང་པ་ཐ་མས་སྤྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་སྟོན་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་ཀྱི་མེད་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་སྔ་མས་ཚུར་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སྟོང་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་མས་ཚུར་ངེས་ཀྱི་ལས་སྟོང་མི་ནུས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་དུ་མས་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་པས་ཚུར་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་པ་ཡང་འདུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚུར་ངེས་སུ་འགལ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་དང་མ་ཐད་ན་ཚུར་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤེད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱང་བ་ལྟར་ལས་ཡོད་ན་ཡང་སྤེད་པ་འབྱང་བས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྣང་བའོ། སྤེད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤེད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བཟློག་པ་སྤེད་པ་མེད་པ་ལས་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱང་བས་དེ་ལྟར་སྣར་ཡང་དོན་གཉིར་གྱི་སྤེད་པ་འབྱང་ངོ་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་གློལ་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཚོ་བ་བཞི་ངོས་གཟུང་ནས་དགག་པ་མཚོན་དེ། དབང་ཚོགས་བདག་གི་བ་སྤུག་བསྟལ་(२०ཅ) དུ་བསྒོམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་དུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཚ་གྲང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དོན་བསྟུས་ན། དེ་དག་སྤེད་པ་ལས་གློལ་བའི་ལམ་དུ་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་བཅིངས་གློལ་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་མ་ཕབ་

པ་དེར་ནི་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མཐྱེན་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་སྐུ་ཕྱི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་མཐྱེན་པར་གྱུར་ལྟེ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །ལུགས་ལྟོག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་ཇོར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་པ་ལས་མཐྱེན་པ་ཆམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་པ་བསྐྱབ་ (২০৬৯) བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དགོད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་ལས་མཐྱེན་པ་ཆམ་དག་དཔོག་པ་ཡིན་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་ཇོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ་པ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་ལས་མི་སློབ་པ་ཇོགས་པ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐྱེན་པ་སོགས་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་དོན་དུ་མ་ལུས་པ་མཐྱེན་པ་ལ་སྐྱེས་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཇོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བའི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མེད་ན་མཐྱེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འཁྲི་པ་ནི། བཅུ་བ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་

ཏེ། མ་ལུས་པ་མཉེན་པའི་ཆེད་དུ་སྨོར་བ་བསྡོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པར་མཉེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུབ་པ་ལ་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སྐྱིང་རྗེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྱབ་ཀྱང་གཞན་གཅིག་ཏུ་དོན་གྱི་ངོར་ཆོས་སྟོན་……པའི་མཚད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱིང་རྗེ་མེད་པ་ནི་མཉེན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་དུས་སུ་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་(༡°५ན) སྒྲུབ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་གི་མི་ཕན་པ་མི་གསུང་སྟེ། བཙོ་བ་སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ། །འདིས་སྤོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒྲུབས་སུ་འོས་ཤིང་སྒྲུབས་མཚོད་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་མཚོད་དེ། མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་ལས་ཏེ་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྒྲུབས་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བཙོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་ལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཉེན་པ་དེ་གཞན་ལ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་པར་སྨོན་བའི་བསྡོན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་དོན་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ཏེ་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ཚད་མའི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་གྱུར་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྒོ་ནས་.....བསྟོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་འདྲུ་ཚུལ་ལ་སོགས་..... (২০৭৮) པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གཅིག་ལ་དབབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ.....ན། སྔ་མའི་ལྟེ་མིག་གིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་བཤད་མ་བྱས་པར་དོན་དེ་དག་རྟོགས་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་བསྟུབ་པ་ལ་ཡང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པའི་ཚུལ་ལྟགས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་ཐུ་ཚོར་སྐྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྗེ་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། རྗེ་སྐད་དུ་སྒོམ་པོ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུས་ནི། སྒོམ་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོམ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དང་པོས་མ་འབྲེལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྟོག་བཅལ་ལོ། །རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཚད་མར་སྒོམ་མི་བཞེད་ན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་རིགས་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཞུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། འགག་པའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་རྗེས་དཔག་འདི་ཡི་རྟེན་སྒྲུབ་བའང་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཏོ། །སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་པས་དོན་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ (২০৮৯) རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་.....རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་གསལ་བར་

བཤད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འགགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་ལས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟ་བུ་མར་མ་གསུངས་པར་ལན་ཏེ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་མི་སྲིད་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དོན་སྟོན་ཞུང་གྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། དེས་དྲངས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཞེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། སྒྲུབ་ཚུལ་པ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། ཞེམས་བསྒྲིལ་ལ་དམ་བཅའ་འཇོག་ཅིང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་གཙས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། འཁོར་བ་འདྲུག་སྡུག་གིས་བསྐྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཙལ་ཏེ། དེའི་ངོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་(༢༠༨བ)ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་མཚོ་ཞབས་ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་མ་འཕངས་པའང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྡུག་འདོགས་གཅོད་པའི་ཐབས་མ་བསྟན་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་སྡུག་འདོགས་ཏི་ཙམ་བྱལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་གཞི་བཙུགས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་སྡུག་འདོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྱལ་བ་ནས་བྱལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། དཔྱ་སྡུག་འདོགས་མངོན་གྱུར་དང་བྱལ་བ་ལ་དོན་གཉིས་ཞུགས་པ་ནས། སྡུག་འདོགས་མཐའ་དག་དང་བྱལ་བ་ལ་དོན་གཉིས་ཞུགས་

པའི་བློ་ཀུན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཡིད་ཆེས་ཤེད། །དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་ལྡན་པ། །སྐྱེས་བུ་གང་དེ་རྣོག་ལྡན་ཡིན་ཞེས་པ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐབས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

གསུམ་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ།

རྗེ་བཙུན་བློ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དེས་པའི་ཐབས་ལ། ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ཡོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །(२०ཀ) དང་པོ་ལ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པ་དང་། དེར་མ་དེས་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དཔོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་སྨོན་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དགྲོལ་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ནི། །གཞལ་བྱ་ལ་ཡོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡང་གྲངས་དེས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གྲངས་དེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་གྲངས་དེས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་དེས་པར་ཅིག་ཤོས་མི་དེས་པའི་ཕྱིར་ནོ། །རྟགས་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། མི་གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོྲ་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་། གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་འདོྲགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་གཉིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དོགས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟགས་དུ་མ་བགོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོ་

འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་(༢༠༡) ནས་སྤྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་ཞེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནམ་གྲངས་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། མདུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དགག་པ། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་དེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཆོས་སྐ་མ་ལ་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྤྲོ་ནས་སྤྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་·····གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྤྲོ་ནས་སྤྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་དགོས་པ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྗོད་བྱེད་སྤྲ་ཡི་བདག་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བའི་ཡུལ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྤྲོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བརྟ་དང་རྗོལ་བ་སོགས་ཡོད་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་····· ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཙམ་ལ་བསྟོས་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་ངོ་བོའི་སྤྲོ་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་མེད་(༢༠༨) པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་··· ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་བློའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྒྱུ་མཚན་མིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་མིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པས་གྲངས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རང་རིང་ཙན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་འདི་དህུད་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཚད་མའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རིགས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་..... སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཚད་མ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཚད་མར་མི་རུང་བ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཟེར་ཏེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་མདུན་གྱི་ས་ཐོགས་ཀྱི་ཁ་དོག..... འཇོག་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་(༢༠༧བ) ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞེག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་ཐེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་ས་ཐོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་འཇོག་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། ཤེས་ཤེས་སྐྱེ་བོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་ཞེག །འཕགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཤི། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་ཐལ། གཞི་གྲུབ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཐལ་ངག་དེས་ཕྱིར་རྩོལ་ལ་ཞུ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕ་རོལ་

པོས་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་ཕྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཐོས་སམ། མ་ཐོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་བེམ་པོར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དང་རྟགས་སྟ་མ་ཁས་བླངས་འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མ་མིན་པ་ཉམས་ཏེ། བསྒལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །སྒྲ་དེ་གྲགས་པར་ངས་མ་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་དམ་འཆའ་རིགས་པར་ཐལ། ཚ་རོལ་པོས་ངག་སྒྲས་པའི་སྒྲ་གྲག་པའི་རྣམ་པར་ཐོས་ནམ་མ་ཐོས་ཞེས་དྲིས་མ་ཐག །མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཚ་རོལ་པོས་སྒྲ་གང་ཡང་མ་ཐོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་ལན་དེ་གང་ལས་བྱང་སོམས་ཤིག །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་ལ། ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། གྲངས་དེས་འཇིག་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་གང་ཁས་བླངས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་དུ་བཟུང་ན་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས། སྒྲ་འཇིན་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རྟག་པ་མཐའ་གཟུང་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་····ལེན་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚ་རོལ་པོས་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་སྒྲུབ་མི་རུས་པས་ཀྱང་མཐའ་ལ་དད་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། འདི་དག་ནི་དགག་པར་སྣང་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །རྣམ་གཞག་འདི་དག་འགྲུལ་ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་བ་མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་མི་རུས་པ་ལ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་གནོད་པ····བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགག་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་འཇིན་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་སེལ་བ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་

བྱེད་པས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱས་པས་སེལ་ཏེ། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་གསལ་ཞིང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་ཚད་མས་བསལ་ཡང་། ད་དུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བློས་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ཀྱས་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་ཡོད་པར་འཐྱར་གྱི། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོ་གསུམ་(༢༠༥བ) པར་གཅ་་་་་་་་་་འཐྱར། དཔེར་ན་སྒྲར་དེས་ནས་རྟག་པ་དང་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་ཁེགས་ཀྱང་། མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ཀྱས་ན། རྟག་མི་རྟག་ལ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་འཇིག་མངོན་སུམ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་་་་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་ལོ།། ཚད་མར་དེས་ནས། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་བའི་ཚུལ་དུ་འོས་མེད་ཀྱིས་རིགས་པར་བྱས་ནས། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དེས་བྱས་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་ཁས་བླངས་ན་གྲངས་དེས་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློར་དེས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པས་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱས་པས་་་་་་་་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་སེལ་ལོ། །འདིར་སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། ཅེས་པ་ནི། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་སོ་སོར་འཁྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རྗོད་ཁྱེད་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཤེས་པས་ལས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བློ་ལ་འཆར་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་་་་་་

པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་(༢)པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། གཅུད་རྫོད་ཀུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྐད་བཞད་པའི་དོན་ལྟོག་གཉིས་པོ་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་ལྟོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་མཆོད་བྱ་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་འཇོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞུང་འདི་བགོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གང་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་དང་། དངོས་པོར་སྣང་བ་དག་བདེན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་རྟོད་པའི་གཞི། འཕགས་ལུ་བསྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོད་ལ། དེ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འདི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་ནང་གི་ངོས་ནས་འཕགས་ལུ་བསྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་(༢)དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། དེ་ལ་གུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མིང་སྟོན་བྱས་ཀྱང་། གུན་རྫོབ་ཀུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་

གཞོད་ཅེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། འབྲས་བུ་བསྒྲེད་པའི་དངོས་པོ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་རྣལ་ཙམ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་བཞེད་ལ། སྐབས་འདིར་ནི། ལུགས་དང་པོའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཙུགས་ནས་སྣུབ་པའི་ཆེད་དུ། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་འགོག་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ཕྱར་ན། ལུགས་གསུམ་པ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་འདི་སྨོས་སོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཤེ་ལ་ནི། དངོས་སུ་དོན་དམ་པའི་ཆུ་མཚོ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་ཆེད་དུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྡེ་བདུན་འདིར་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་སྣུབ་པའི་རྣམ་གཞག་མངོད་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྤྱར་ན་ཡང་རུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་(སུཏྲ་) བཤད་དུ། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཚེས་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་དུ་གསལ་ཏེ། གཞུང་གི་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་ལ་རྟོད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་གི །དོན་སྤོག་མི་མཐུན་པར་རྟོད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཟབ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་དུ་གསལ་ཏེ། གཞུང་གི་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་ལ་རྟོད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་གི །ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཟབ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཟབ་ཐོས་ཏེ་ཐལ་ཞེས་ཀྱང་ཟབ་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ཏེ། ཐེག་པ་ཐ་ཤ

ནུས་པར་འདོད་པ་དག་གི་ཚེག་རྐྱ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཚོག་ཟུར་ཕྱིན་པར་
སྣོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་ཉིད་ནུས་པ་དང་མི་
ནུས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། དབུ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞི་
གང་ལས་ཀྱེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་
པར་མ་ཞོ་བའི་བབ་ཅོལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་
པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་ནས། སྣུབ་ཉེད་དོན་
ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྣུབ་ཉེད་དེ་དག་རང་མཚན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་མཚན་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་བསྟན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་(རྒྱུད) བཤད་དེ།
དོན་ཉིད་ནུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དོན་ཉིད་མི་ནུས་
པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་
གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཚོག་ཟུར་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དེ་ལྟར་སྣོར་
ན། མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་དོན་
ཉིད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་
མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ནོ།① །འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྟར་
བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ཡིན་པས། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ།
དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་སྟང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་
ལ་རྟོད་པ་སྟང་། སྟ་ཤད་སོགས་སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ་བ་སྟང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་དོན་ཉིད་ནུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བར་
ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་ཉིད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་

①«སྟ་»–ནོ།

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཐག་ཏུ་ལ་སྣུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། ས་བོན་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་(༡༧༩ན) འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུ་གུ་སོགས་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མིང་མི་འདོགས་ཀྱང་དོན་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྐྱེའི་རྩ་མོ་བརྒྱར་བཤགས་པའི་ཚ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་པས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་པར་འདོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན། ས་བོན་གྱི་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐག་ཏུ་སྣུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་འགྱུར་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་ན། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། མི་ནུས་པ་ཀུན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚེས་དེ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཐན་འདོགས་བྱེད་དུ་

ཡོད་མེད་ཀྱི་(༢༧༢བ) རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཡོའི་བློ་ལ་ཐན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་མི་མཐུན་དུས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྨོད་དོན་ལྟེ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁས་ལེན་ན། སྨྲི་མཚན་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྨྲི་མཚན་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྟེད་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་གཞན་ཡང་ཁོ་དཁོས་པར་བསྟན་པ་ན། སྨྲི་མཚན་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྟེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་འདེགས་འཇོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་དང་། བུམ་པ་ཉིད་ཅས་པའི་སྨྲི་དོན་གཞན་དང་། བུམ་པའི་གྲངས་དོན་གཞན་སོགས་རང་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་བྱས་ནས་བསྟེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བརྟ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྟོལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འདྲུག་སྟོག་····· བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་སྨྲི་མཚན་ཡིན་ན། སྐྱ་ཤད་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། (༢༧༣ན) ལུས་ཀྱང་རྀ་ལྟར་སྣང་བ་དེའི་དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི····· ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བཀལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྨྲི་མཚན་མིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བཀལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་སྨྲི་མཚན་མིན་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི····

འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མེད་པར་དགག་པའི་སྐོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཛིན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲ་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་ཐལ་ཏེ། ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྒྲ་ཤད་བདེན་རྫུན་དཔྱད་ནས་བདེན་པར་མེད་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་དག་གི་ཡང་ཚེས་ཅན། སྒྲ་ཤད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་···· དེ། དེ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྒྲ་ཤད་ལ་རྟོག་པའི་བློ་དེ་དག་གི་ཡང་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་ཤད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ཤད་ཉིད་ཤེས་བྱ་མིན་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་འགལ་ཟེ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཆམ་པ་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རྗས་ཀྱི་ངོ་བོའི་··· དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་སོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་བློ་དག་ནི་ཚེས་ཅན། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་སྣང་དབང་ཤེས་ཚེས་ཅན། གཟུང་(འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྲ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ལ་ཏུམ་སྤྱི་སྣང་བའི་ཆམ་པ་ཡང་ནི་རྟོག་པའི་རྗས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཏུམ་སྤྱིའི་ཆམ་པ་ཚེས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་ཕྱིར་ཟོལ་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྗེས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་མ་ཡིན་ལས་སྤོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། རང་མཚན་དངོས་པོར་

བསྟན་པ། སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པར་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་བཀག་པའི་སྐོ་ནས་དགག་པ། རིའུ་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ། སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་མིན་པ། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དེར་མ་གྲུབ་པ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེར་མ་གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་(ཀ་ཀ་ཁ) རྒྱུ་དབང་པོ་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེས་འཕངས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་སྐྱེ་གཟུགས་སོ་ངོ་དོན་དམ་པར་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་ཤེས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པས་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྒྲུབེ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱམ་པར་འགྱུར་དགོས་པས་སོ། །ཁ་ཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བཏ་ཏུ་སྣ་བ་སོགས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟས་པའི་མིང་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ལས་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག །དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་མིང་སོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཆད་

པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། དེ་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་..... ཐལ། དེ་ལ་འོག་ནས་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག་པ། འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པ་(༢༡ཨ) དགག་པ། དོན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས། དོན་བྱམ་པ་ལ་འབྱུལ་མེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འཐུབ་བར་ཐལ། སྒྲ་དེས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིང་གིས་དོན་གྱི་མཚན་མ་བརྗོད། དོན་གྱི་མཚན་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་འབྱུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུས་གྱུན་ཏུ་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་རེས་འགའ་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་འབྱུལ། འབྱུལ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་འབྱུལ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྲས་བརྗོད་པ་ལ། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྒྲིད་པའི་དོན་གྱི་རྟམ་པ་དེ་འདྲ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་རང་མཚན་གྱི་རྟམ་པ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཐལ་བ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན

པ་སྟོག་པ་གྱུབ་པ་མེད་(༡༧༥ན) པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྫི་ལམ་གྱི་རྟོག་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྟོ་སོའ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ཐོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་ནི་མིང་སོགས་ཀྱང་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་ལ་སོང་པའི་སྨོ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐོ་འཐབ་ཏུ་ཟད་པ་ཞིག་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལས་གཞན་པ་མིང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོའི་སྨོ་དང་དོན་རང་མཚན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་(༡༧༥བ) མིང་རང་མཚན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་ཅིག་ཟད་ཅིང་མ་སྐྱེས་ནས་

མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡིས་དངོས་པོ་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལུགས་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བའི་མཚོངས་པ་མིན་པར། གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཏྲག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་ཏྲག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས། སྤྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པས་བསྟོས་མེད་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གང་་་་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དུས་ཏྲག་ཏུ་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འཁས་བྱུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གང་ཞེག ཁོ་ན་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་དེ་ཡིས་འཁས་བྱུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དུས་ཏྲག་ཏུ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའམ། མེད་ན་ཏྲག་ཏུ་ནུས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ངོ་ཚ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པའི་སྤྱི་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་འཕེལ་བའམ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མཐུན་ཆྱོན་དང་། འགལ་ཆྱོན་གྱི་ནུས་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཆྱོན་ཀྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཚ་བསྟོན་མི་ནུས་པར་རྣམ་པར་་་

དེས་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་བློ་དེ་ལ་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱེལ་ཞིང་བསྒྲིད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་གི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག། སྤྱི་ཐོུས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྒྱུན་སྐྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་བྱང་གི་ཤེས་པས་སྐོག་གྱུར་ཏི་དོན་ངང་····· མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྐྱས་····· བརྗོད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དང་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་བྱང་གི་བློ་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གཅིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་འདུ་བའི་ཕྱིར། (ཟ་ཁ) གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་རིགས་ལྡན་གསལ་བ་དང་རྟོག་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཁཉན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་གསལ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཚོས་ཅན། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྟེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་གཉན་གྱི་བསྟོས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དུ་རྩོག་པ་ཡིས་ཤེ་འབྱེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྱེལ་བ་རྟོག་ལུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བ་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་མེ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཚོས་ཅན། མེ་ལ་རག་ལས་པ་མིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དུ་བ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟད་བར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་འདིའི་རྒྱུ་འདིའོ་ཞེས། དུ་བ་གྲུབ་

པའི་འོག་ཏུ་མེ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་འདྲིན་པར་བྱེད་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་རྟོག་སྤུ་གྲུབ་ན། དོན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་དེས་ན། དེ་ནི་རག་ལས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྒྲིབ་དོན་གཞན་དང་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡང་རྟོག་སྤུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་རྟོག་པ་དང་གང་ཞིག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་(༢༡ཀ) རྟོག་སྤུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། དེ་ལ་བཟློག་མེད་ཀྱི་རྟོག་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྟོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་····· དེའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་དངོས་པོར་མེད་ན་རི་བོང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲིབ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མེད་པ་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་སུ་བཏགས་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྨས་བརྗོད་པས་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འདྲུག་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་དོ་བོ་ལ་བརྫུད་ནས་བཅེན་ནས་ཁྱད་པར་རང་མཚན་དེ་ལ་འདྲུག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི··· སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཟོག་པའི་དོ་བོར་སྣང་བའམ་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དུ····· འཇིན་པའི་སྒྲིབ་བྱོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ཤིང་རང་མཚན་མཐོང་བ་ཙམ་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྐྱེ་པ་ཡིན····· པའི་ཕྱིར། དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་

སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཤིང་སྦ་འདི་དག་གིས་གང་བརྩོད་པའི་གཞན་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་(རཀཀ) ལྟར་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཤིན་གསལ་རྣམས་དེགས་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པའི་སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་ཤིན་གསལ་རྣམས་ལ་དེགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསླད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་རང་མཚན་དུ་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེགས་དེ་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྩོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་སྤྲའི་བརྩོད་བྱ་དོན་དམ་པར་བརྩོད་དུ་མེད་པར་བསྟན་བཞིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་དེགས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་མངོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་རང་གི་གསལ་བ་ལས་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྩོད་དུ་མེད་ཀྱང་བརྩོད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བརྩོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་བརྩོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྗེ་ལྟར་ཡང་བྱམ་པ་ལས་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྩོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆམས་དངོས་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་བརྩོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བློ་སོར་བརྩོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཉེར་ལེན་བྱམ་སྣམ་རྫས་(རཀཁ) ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་ལའང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མཉན་པ་དག་འདྲུག་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཚོས་སུ་རྟོ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲིབ་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཚོས་སུ་ཞེ་བར་བཏགས་པ་ལས་སྐྱེ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐམ་བུ་ལ་དངོས་མེད་དུ་མི་འཇུག་ལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲིབ་དོན་གཞན་ཁྱད་ཚོས་སུ་ཡོད་པས་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པ་གང་····· ཞེགས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། དཔྱད་བའི་བྱམ་པ་ཡི་དངོས་པོར་མེད་པའི་འདས་མ་འོངས་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེགས་ཡིན་པ་དེ་སྐམ····· སོགས་ཀ་མེད་ལ། དཔྱད་བའི་བྱམ་པ་ཡི་དངོས་པོར་མེད་པའི་འདས་མ་འོངས་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམྤེ་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་མིང་དང་། བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་མིང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིང་གང་ཡས་བློ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། བློ་འཁྲུལ་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་འདུ་འཛིལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་མིང་གི་ཡུལ་སྒྲུ་འདོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་སྙོར་བ་ལ་ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས་(རྟག་ཏུ) ཐོག་མར་གང་ལ་གྲགས་པས་མིང་གི་སྒྲ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ལ་··· མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དང་ཚོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་འཁྲུལ་ནས་དེའི་མིང་དུ་རྟོག་པ་ཅན་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་མིང་དེ་ཐལ་པ་ལ་བཏགས····· མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དུས་ནི། སྒྲ་འཇུག་པ་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་དག་འདུལ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཁྱད་པོ་ལ་བུ་མེད་ཅེས་པའི་བཏགས་མིང་གི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་རིལ་ལྟ་བཞིན་དུ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ཆད་པོ་ལའང་། གཙོ་བོ་ལ་

སོགས་བའི་མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཞིག་པ་དང་ལྡན་བའི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་བདག་ཉིད་ལས་ཞིག་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་ཅི་འདྲ་སྣང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ལ་འདུས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཉིས་པོ་དག་སྣང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་མི་འཇིན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་འཇིན་པར་བྱེད་པ་སྟར་རྟམ་པར་(རྣམ་རིག) བཟློག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག །འབྲས་བུ་ཡིན་མེན་བརྟགས་ལ་དགག། བརྡ་ལ་བསྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །ཤེས་པ་ལ་ཡན་གར་བར་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཏེ་དངོས་པོ་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆ་ཤས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅོ་བོའི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ངོ་ཞེ་ན་སྤྱི་གསལ་དེ་དངོས་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་་་་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་དང་རྣམ་འགྱུར་རྫས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྤྱི་དེ་དག་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་རྫས་གཞན་་

ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་རྟས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། བྱམ་གསལ་དུ་མ་ལ་བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །སྟོག་པ་སྣ་བ་ལ་ཡོགས་གཉིས་བརྟགས་ནས་སུན་དབྱང་དུ་མེད་དེ། ཟེལ་བའི་སྤྱི་སྐྱེན་མེད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཆམས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དང་རྟས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན། འབྲས་བུའོ་ཞེ་(འགྲེལ་བ) ན། སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་དུ་མ་ཅན་དང་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡང་ཁྱད་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་གཅིག་ལུར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཚས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ན་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་དང་རྟས་ཐ་དད་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་གང་ཞེག་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་རོ། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་སྣང་བ་རྟས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་བརྟ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པར་བརྟ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བརྟ་དུན་པ་དག་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནག་སྐུར་དེ་དཀར་ཟལ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། རྟ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ། བརྟ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་ན་ཡང་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་འཇིན་པའི་བློ་འགའ་ཞིག·····

རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲིལ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་ཤིང་། བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་(༢༢°ན) པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དོ། །ད་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྒྲིལ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྒྲིལ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དེགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་ལོག་པ་ཡིས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲིལ་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་སྣང་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་འགའི་སྣོ་ནས་ཀྱང་། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་འདྲའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བས་མེད་པར་གྱུར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྟོག་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་བ་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གསལ་བ་ལ་བསྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སུས་ཀྱང་ཡན་གར་བ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟུང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་ནའང་སྐྱེ་ཡན་གར་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བའི་སྒྲ་སྐྱེ་དང་། དོན་སྐྱེ་དང་། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གསལ་(༢༢°བ) བའི་ངོ་བོ་ལས་རྫས་གཞན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྐྱེ་མཚན་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་

པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མིན་ཏང་བ་དེའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་མདོར་བསྟན་དང་། ཤེ་ལོ་ཀ་གཅིག་པུ་འདི་དོན་བསྡུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་སྨྲི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། སྨྲི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། སྨོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་ལ་སྦྱར་དུ་ཟད་བ་ཙམ་སྣང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྟས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་་་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་འཇོག་ཤེས་པ་བསྒྲིད་པའི་ཐ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྨྲི་མཚན་དེའང་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཁན་པོས་སྨྲི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་ན་དབྱེ་བ་མི་རུང་བས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་་(༢༢༧ན) མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་པས། རྟགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇོག་པ་ཞིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

འདས་མ་འོངས་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་བློ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དངོས་མེད་གྲུབ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པས་
དངོས་མེད་གྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། དེའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་
ཁོ་ན་ཉིད་ཤམས་པས་རྟོག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་། དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་དུ་འགྱོ་བ་ཅན་
གྱི་སྐོ་ནས་དངོས་པོའི་དོན་སྤྱི་དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་
གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་(རཏྣ་བ) པར་དཔྱོད་པའི་རྟོག་་་་་་་
ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ལས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྲིབ་དཔེན་ལྟ་དབང་བློའི་བཞིད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མཚན་
ཉིད་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་ལྡན་དངོས་
པོ་ཡོད་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉེན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་བྱ་བ་བྱེད་
པའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ཡིན་
ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཞེབ་
ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་
འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཞོ་བཀའ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱིས་
འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དེ་ཡོད་མེད་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་
དཔྱད་ནས་གཞི་འགར་མེད་དེ་མེད་པར་དེས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དངོས་
པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་དགག་རྟགས་ལ་

བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་བྱ་འཇལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་རགས་[1]ཏེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲུ་འདོགས་གཉིས་འཇིན་སྐངས་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེས་དཔག་དེས་དགག་གཞི་འཇལ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་དེས་····· པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉིར་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རྟེན་དེ་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འཐས་བུ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་དངོས···· པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གཞི་འགར་དེ་མེད་པར་དེས་ན་སྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཡོད་ན་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་(རྟེན་འབྲེལ་) འཇུག་སྟོག་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་མེད་ཚད་མས་མ་གཞལ་ན། འཐས་བུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་དེའི་ན། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀླ་མ་ལ་ཤེ་ལས་དངོས་མེད་ལ་ཁོ་བོ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། མཚོན་བྱའི་ཐབས་བསླབ་ཉེས་པ་དང་འབྲེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྨར་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རུང་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་ལ། མི་རུང་ན། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་། གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མངོས་པར་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ནས་སེལ་བའི་ངོར་དང་འབྲེལ་པའི····· ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་མ་སྒྲུབ་བར་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་ལ་འདི་འདྲ་

[1]«སྒྲ་»རིགས།

བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཞེས་པ། རྣམ་པར་བཅད་རྒྱུ་སྦྱ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་དམ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞི་སྣ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་འདོད་ན། ཚད་མ་ལ་མི་སྣུ་(རཀཀབ) བས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱར་གང་སོང་བ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ལེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱ་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་མི་སྣུ་བས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་སྦྱ་རྟག་པ་དང་། སྦྱ་རྟག་པ་བཀག་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པའི་ངན་རྟོག་འབའ་ཞིག་གོ །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྦྱ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་ལ་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྦྱ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་དེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལ་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཕྱི་ཁྱབ་བསྒྲུབས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར། སྦྱ་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ····ན། དེ་མེད་པས་ཚད་མས་ལེགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །ཡང་མེད་དགག་གི་དགག་སྦྱ་དགག་བྱ་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་པ་དག་ཀྱང་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། སྦྱ་ལ་རྟག་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྦྱ་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རམ། སྦྱ་རྟག་པའོ་ཞེས་གང་ཟེར། རྣ་བའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་ཐོགས་དགོས་སོ། །ལུགས་ཁ་ཅིག་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ཡང་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་(རཀཀན) ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་ཤེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སྐྱོས་ཤིག །མདོར་བསྡུས་ན།

སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་སྨྲས་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་འདྲུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྨྲོ་ལ་སྨྲོད་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཅི་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་རུང་བའམ། མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུངས་ནས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ལ་སྨྲོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་། །མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྨྲོད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྨྲོད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྨྲོ་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་འདིའི་དོན་ནི། རྟོག་ལྡན་སྨྲོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་གཞན་སྟེས་བཏགས་པའི་སྨྲོ་ལ་ཡང་སྨྲོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་སྨྲོད་པ་ཡང་རང་མཚན་སྨྲོད་པའི་ཡུལ་དུ་དོར་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པའི་སྨྲོ་དེ་དངོས་པོར་སྟོན་ཅིང་གོ་··· བར་བྱེད་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྨྲོ་དེ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་རུང་ངམ། མི་རུང་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡང་རང་མཚན་དང་། དེར་དཔྱད་(་།།།ཁ) པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཀྱང་གཞན་དག་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བསམས་··· ནས་སྨྲོད་པར་བྱེད་ལ། དོན་དེ་གཏན་ནེད་དུ་དེས་ན་དེའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པས་དངོས་ནེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡང་ཐོག་མར་སྨྲོད་པའི་རྟེན་རང་····· མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པར····· སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་རྟེན་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་ཡང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསལ་བས་དེ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་

མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་བར་གྱི་སྣང་བ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་.....
འདི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞིར་གཟུང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱས་སྟོང་པར་དེས་པ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཚན་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཚེས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་འགལ་སྤོང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་རང་མཚན་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་དང་རྗེ་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་རང་གི་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཐུན་མོང་མིན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར.... ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་(དཔེ་ཁ) བ་མ་ཡིན་པར..... ཐལ། རང་མཚན་དེ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྐྱེ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། རང་མཚན་དེ་ནི་སྤོག་ཏུ་གྱུར་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་དགོས་པའི་ཚེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་མིན་པའི་ཚེས་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཡི་སྐྱེ་ནས..... རྟོད་པར་བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་པོའི་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ཡང་སྟོ་སེར་དང་མཚུངས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་སྤྱི་མཚན་རྗས་གྲུབ་བཏགས་པ་ལྟར། རྗས་སུ་གྲུབ་བམ་སྣམ་དུ་དོགས་པ་ཡིན་ལ། ལན་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྐྱེ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཇལ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་མིན་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་དོན་ཚད་མར་སོང་ས་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་སོ་སོར་དེས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ.....

གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྣུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩེས་དཔག་ཚད་མས་རང་མཚན་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བ་དང་། ཐ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གཞུང་བསྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་སྐོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས། ཞེས་པ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཅེས་པའི་དོན་བསྟུ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་མངོན་སྐོག་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྟུན་པ་ལ། ངེས་པར་སྟོན་དུ་(༢༢ཁ) འཇལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྣུབ་དགོས་པས། དེ་གྱུབ་པ་ན་མངོན་སྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུབ་བོ་ཞེས་དོན་བསྟས་པ་ཡིན་གྱི། གཞལ་བྱ་སྐྱེ་གྱུར་དང་སྤྱི་མཚན་གཅིག་ཏུ་སྟུད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིར་དེ་ནི་ཞེས་པ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རྩེས་དཔག་གིས་འཇལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྩེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐུགས་མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྩེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་སྣང་ཡང་རྗེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་རང་མཚན་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་མཚན་དེའི་རྗེས་མིན་པ་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྐོ་ནས་རང་མཚན་དེ་རྟོགས་ན་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ན་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་མིན་པ་

ལ་རང་མཚན་ལྟར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་མཚན་གསར་དུ་····
རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སུམ་དང་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་(་རྒྱས་) མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན། ཞེས་པ་དེར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ནི་རང་གཞན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ན་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། སྣང་ན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བས་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འཁྲུལ་ན་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའོ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ན་དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་རྙད་བ་བདེན་ལ། དེ་སྣང་ན་མ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྣང་ཡང་གཞན་དང་འདྲེས་ནས་སྣང་གི་མ་འདྲེས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་སྣང་ལ། ཐུན་མོང་བའི་ངོ་བོ་ཡང་སྣང་ཡང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་སྣང་ངོ་། །འདྲེས་མ་འདྲེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟར་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སྣུ་བའི་དུས་སྐྱེས་པ་ནི། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་ཏུ་མི་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཧོར་བུའི་ཁྲིད་དང་སྐྱོན་མེད་པའི་ཁོར་དག་ལ་ཧོར་བུར་ཞེན་པའི་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་··· ཇི་ལྟར་ཧོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཧོར་བུ་ར་བའི་ཕུགས་ན་གནས་ཤིང་། ངོད་སྐོ་གསེབ་ན་འདུག་པ་མཐོང་ནས། དེ་ན་གནས་(་རྒྱས་) པའི་ངོད་དེ་ཉིད་ཧོར་བུའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་པ་སྐོ་གསེབ་ན་ཡོད་པར་དཔྱད་ནས།

དེར་མ་ཐོབ་པར་ར་བའི་ཕུགས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཤད་དོ། །སྒོབ་དཔོན་ཤྲཱིག་བྱེས། ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་རྣོག་པའི་རྗེས་དཔག་དེའེར་བཟུང་ནས། རྗེས་དཔག་ཀུན་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྣོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་བཤད་པ་ཉ་མི་སྣང་ཡང་། སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དེས་དེ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་རྗེགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། དེ་སྣང་བའི་བློ་ལྟར་སྣང་དག་ཏེ་ལྟར་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྗེགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་དོན་བྱེད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་གསར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན། གང་ལ་གྲུབ་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྐོ་ནས་སྟོན་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་གཞལ་བྱ་སྐོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྗེན་ནི་དོན་གཞན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་དེ་སྐྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་རྟགས་སྟོབས་(༢༢༤ན) ཀྱིས་སྒྲ་···· འདོགས་བཅད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དུ་བ་ཙོ་ཉིད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་དུ་བ་དེ་རང་གི་རྗེན་ཆོས་ཅན་དུ་ལྷན་ལ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྐོག་གྱུར་ཀྱི་དོན་མེ་རྫ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གསལ་ལ་འབར་བ་དང་། ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར་བར་

ཐལ། དེའི་ཚེ་དུ་ལྷན་ལ་ལ་གོ་བྱེད་དུ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མེ་ཙམ་སྐྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་ནུས་པ་དེས་ནའི་..... ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ཤོག་སྐུར་གྱི་སྣུབ་བྱེད་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚོས་ལས་གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་བློ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན། ཤོག་སྐུར་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་སྐྱར་པ་དང་ཤོག་ཏུ་སྐྱར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྨོད་དགོན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བཞག་(༡༩༥བ) དགོས། གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གཅིག་ལྡར་ངེས་པའི་གྲངས་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། མི་ལེན་ན་ཅ་ཅོ་ཙང་ཐལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུར་རོལ་མཇོས་པ་པ་ན་རེ། དངོས་པོར་མེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ངང་མཚན་གཅིག་ལྡར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་བསྣུབ་པས་ཁོ་བོ་ལ་མི་འདོད་པ་སྣུབ་པའི་ཁྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་.... ཐལ། དེ་ནང་མཚན་གཅིག་ལྡར་ཁོ་བོའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྨིན་ནང་མཚན་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་འདོད་ན། ཁས་བླངས་དང་། རིགས་པ་དུ་མ་

དང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ན་གཞལ་བྱ་ནི་མིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའང་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་སྤྱི་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པར་སྣང་ནུས་པ་འགལ་ལོ། །དམ་གྱི་སྒྲས་ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དངོས་མེད་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པས། དབང་པོའི་(༢༢ཀ) མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་གཞི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དངོས་སུ་རྟོག་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་ལྟ་མི་སོགས་མེད་པའི་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དམ། མེད་དགག་ཡན་གར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དགག་གཞི་དེ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་དུང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་དུ་དུང་ན་ཡང་ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འབྲེལ་པ་ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་ལྟ་མི་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མེད་དགག་ལ་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་སྟོན་གྱི། ཤུགས་ཡུལ་ཡང་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དགག་གཞི་སྣང་མི་དུང་ལ་བྱེ་བག་ཏུ་བཀར་ནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་གྲུབ་ན། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་མ་འབྲེལ་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོད་ཅིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོད་ཀ་ཕྱིར་བལྟའི་ཚད་མ་གང་ཞིག་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོ་སྦྱ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་དངོས་རྟོགས་སུ་སོང་ནས་དེ་འཇལ་བར་མི་(།།ཀ།།) སྣྲིའི། དགག་བྱ་ཚེ་སྐྱེ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་སྟོག་པ····· ལས་ཚེ་སྐྱེ་མེད་པར་རེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་དེ་ཅི། ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་ངང་བ་ལས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་སྟོག་པའི་ཕྱིར། ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཚད་མ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཚེ་སྐྱེ་མེད་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་ཙམ་དེ་ཉིད་ཚེ་སྐྱེ་མེད་ཡིན། མེ་མ་ཤྲུར་ན། ཚེ་སྐྱེ་མེད་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་སྟོག་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་ཚེ་སྐྱེ་མེད་པ་རེས་བྱེད་དུ་འཐལ་བར····· ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་མྱེར། ཡང་ན་སྤྲོད་དོན་ཤྱ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ཤྲུར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལོག་ཙམ་ཡིན་ན་ཚེ་སྐྱེ་མེད་པ་རེས་བྱེད་དུ་འཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པར་འཐལ་བའི་མྱེར། ཅས་རང་ཚོག་འཐལ་བར་མཛད་དོ། །འམ་གྱི་སྐས་རྩེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་རང་སྣོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར···· སྟོག་པ་དང་རྩེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མྱེར། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྩེས་དཔག་ནི་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱང་འཛེན་གྱིས་གཞན་རང་གི་སྤྲོབ་མའི་སེམས་དག་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་མྱེར་ཡང་ངོ་། །ངག་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེས་པར་གྱུབ་སྟེ། དེ་གསོང་པོར་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་མྱེར། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩེས་དཔག་དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་བསྒྲུབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མྱེར། ལོངས་ཆེན་པོ་འབྲས་རང་མ་(།།དཀ།།) དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩེས་དཔག་སོ་སོར་སྐྱེ་ནས་དགག་པ་མངོ་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་དུ་ལས་སྟོ་བསངས་དཔོག་པ་ལྷ་བུ་རྟགས་ལ་ལ་དག་ཏུ····· ནི་འགྲུལ་བའི་མྱེར། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས་ཀུན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེ་

ན། རྒྱང་འཕེན་ཚོས་ཅན། རྟགས་འགའ་ཞིག་འབྲུལ་པར་མཐོང་བས་ཀུན་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ལོག་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྟགས་ཐམས་ཅད་དང་འདྲ་བར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་དེ་ཡི་རྗེད་པ་གྲུབ་པར་ཐུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ལས་སྐྱེས་པཞམ། དེའི་ཁྱབ་བྱའི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་བྱ་བའི་དོན་ནི་སྤྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཐ་ཤུས། ཤིང་མེད་པར་ཤ་བའི་དོན་སྤྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤིང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དག་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་མི་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་འབྲས་རང་གི་རྟེན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་ཞེན་རྗེའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཤིང་གིས་སྟོང་པའི་གཞིར་མེ་དང་ལྡན་པའི་ཤ་བའང་རྗེ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར། འཐ་ཤུ་སྐྱེས་མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་མེ་དང་ལྡན་པ་(༢༢ཁ) པའི་དུ་བའང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་དུ་བའི་རང་རྒྱུ་མེ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་པར་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་མེ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟན་ན། རྟགས་ཡང་དག་སུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ལ་འབྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འཐས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གྱ་འབྲུལ་པ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བསྟུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་རྗེངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨྲི་འཛིན་པ་ཡི་བློ་ནི་ཚད་མ་མིན་པས་ཁྱབ་ན། ད་ལྟ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དབང་ཡོའི་

མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན། གལ་ཏེ་སྐྱེག་གྱུར་དེ་དག་ད་ལྟ་མ་མཐོང་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་ཐུ་བ་སོང་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་འཇལ་ཟེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་ཟད་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའི་སྒོ་དང་འབྲས་བུ་བསྒྲིགས་བ་མེད་དུ་འཆད་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོ་དང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་འཇིག་པ་(༢༢ཀ) མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་དང་མ་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱི་འཇིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཇིག་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མོད་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ། ཞེས་པ་འདི་དང་། ཤེས་གང་གང་ལ་སྣང་དོན་འཇིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཡུལ་བྱེ་བག་ཏུ་བཀར་ནས་རང་གི་ཤུགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྒྲ་དོན་འཇིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཚང་སྟེ་རེ་ཤིག་མ་སྒྲས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཚིད་པ་དང་། དེ་སྙད་དབྱང་བའོ།།

དང་པོ་ལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པར་འཇིག་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པར་རྟོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་ན། ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ན་དེའི་བློ་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱི་འཇིག་པས་མངོན་སུམ་མིན། རྟགས་ལ་བསྟེན་པ་མེད་པར་ཡོད་པས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དོ་ཤེས་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་རྟོད་པ་ནི། སྔར་ཁང་ནང་དུ་ཙན་ཏྲེན་གྱི་མེ་མཐོང་ནས། ཕྱིས་དུ་(༢༢༨ན) བའི་རྟུབ་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེའོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་གང་ཞེག་རྟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བས་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་མང་པོ་ཉིད་དམ་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་བློ་བཞིན། ཚད་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སེལ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། གཉིས་པ་ལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་བློ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་དོག་ལ་ཐུབ་པའི་མི་རྟག་པ་རྗེགས་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་བ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྗེགས་པར་བསྟན་པ། གཞན་དག་གི་མི་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྗེགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་

འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྣང་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཞེས་པ་(འཁ་ཅན) ནས། རྒྱུ་འམ་རང་བཞིན་སྣང་མེད་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་སྨོས་དཔོན་ལྟོས་དབང་བློས་ཞེན་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱང་དུ་གསུངས་པས་དགྱུས་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྣོར་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་ནས་བཤད་དོ། །འཕྲོས་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྣང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དང་སྣོར་ན། སྤྱིའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྣང་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱས་པ་དེས་ཁ་དོག་ཅང་མཚན་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་ཉིད་····· སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་དེར་བརྟེན་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གང་ཞེག །སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་པ་གྲུབ····· ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཐལ་ཚོས་སྐྱ་མ་ལ། རྟགས་ནི། ཁ་དོག་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པའི་ཆམ་པར་སྣང་བར་གྲུབ····· པས་ཚོད་དོན་རང་མཚན་པ་སྐྱབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་རྩོད་··· པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་མིན་ལ། ཚད་མར་སོང་ས་ནི། ཚོགས་དོན་རང་མཚན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་(འཁ་བ) པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན····· པར་ཐལ། གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་གནས་ལུང་ལ་གཞན་སྤྱི་མཚན་གྱུབ་པ་

མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྒྲིབ་མཚན་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་ནའོ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་བྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲིབ་མཚན་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན། གཅིག་གཟུང་བས་གཞན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པའོ། །དེ་ཚོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྒྲིབ་མཚན་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེའི་སྒྲིབ་ཅིང་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྣང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དགག་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མེའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆུས་པ་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བའི་མེ་དེ་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་འཇིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཇིན་སེམས་དེ་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུ་རྟགས་འཇིན་སེམས་དེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་སྟོན་(འཇུག་ཅ) མེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇིན་པ་ལ་དེས་པར་བསྟོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་འབྲེལ་འཇིན་པ་དང་། རྩོད་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་འཇིན་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་རྟགས་འཇིན་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་རྟགས་འཇིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་འཐད་པར་དཀའོ། །དེས་ན་རྟགས་རྩོད་གཞི་ལ་

འཇིན་པ་ཉིད་རྟགས་འཇིན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། འབྲེལ་བ་འཇིན་པ་ཐལ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། གཞུང་འདིར་སྨོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་འཇིན་སེམས་དང་། རྟའ་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུ་འབྲས་ལུ་སྐྱོན་པར་སྣང་བས་འབྲེལ་བ་འཇིན་པའི་བློ་རྟགས་འཇིན་དུ་མ་བསྟས་ན། རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དེས་པའི་བློ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་དངོས་ལུ་སྐྱོན་པའི་ཚེགཀི་ཚུལ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འཇིན་ལ་ཚད་མ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འགྲེལ་པ་ཁུངས་མ་གང་ན་ཡང་མི་སྣང་བས་ཐོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྟགས་འཇིན་སེམས་ལུ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ལ་མེ་ལྟོན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དེར་སྣང་བ་ལྟར་ཀྱབ་པ་ཡིས་སྐྱོང་ཡང་། ལ་མེ་རང་མཚན་ལ་བསྒྲུབར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟགས་འཇིན་གྱི་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་དཔག་དེ་བརྒྱད་ཡ་(ཅཟཀབ) ཡིས་རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་མེའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལ་མེ་ལྟོན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལ་མེ་རང་མཚན་དེའི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲུབར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ལྟུལ་པར་ཆུམ་ཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྐྱོང་ཡང་ལ་མེ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ལྟར་གསར་དུ་མི་སྣུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཐོབ། ཐོབ་པ་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་ཡང་། རེ་ཤེག་སྟ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ནས་བཞག་གོ་ཞེས་བཟར་བ་ནི། རྒྱུན་འཇོག་མ་ཤེས་པའི་ཚེག་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྟེ། འཇིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་སྟོན་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་ཁས་བླངས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་གང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྟར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིར་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་ལྟ་སྨིན་དེས་སྐྱ་མཉན་བྱར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་མ་ཐག་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན····· པར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བྱས་པས་དངོས་འཐལ་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་ཅི···· ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྟ་མའི་དུས་ཀྱི་ལྟ་སྨིན་དེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་འཐད། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་པའི་ལྟ་སྨིན་དེ་སྟ་མའི་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟ་ཕྱི་ཐན་ཆྱོན་དུས་མི་མཆུངས་ཀྱང་ལྟ་སྨིན་གྱིས་ཡ་གྱལ་གཉིས་ཀ····· ཁས་བླངས་པས་སྐྱོན་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དེ་ཕྱིས་མེད། ཕྱིས་ཐོབ་པའི་སྟོན་པོ་སྟར་མེད་པར་ཁས་(་་་་) བླངས་ཀྱང་སྟོན་པོ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ན། མཐོ་ལ་ཐོག་འབབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་ངམ། ལ་མེ་ལྟན་དུ་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་ཡང་མཐར་ཐུག་གས་ན། ལ་རང་མཚན་པ་ལ་འཛིལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་རྟག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །སྐོག་ཐུར་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བྱས་པའི་ཁྱབ་ཟེད་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་འཛིལ་ཏེ། བྱས་པ་དེའི་ཁྱབ་ཟེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་འཇིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐན་འདོགས་ཟེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཇིན་སེམས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐན་འདོགས་ཟེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས་རྒྱུ་མེ་དག་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐན་འདོགས་ཟེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུ་བ་དང་། རྟགས་འཇིན་སེམས་ལ་ཡང་སྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་འཐུལ་བར་གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། । གཉིས་པ་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་དང་། འགལ་

དམིགས་རྟགས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཡུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁལ་དམིགས་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་བཀག་པར་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་(༡༩༩༦) ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པས་གྲུབ་པར་འཇོག་པར་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་དེས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཤོག་པའི་····· བཟློག་པའི་ཚོས་དམིགས་རྟང་མ་དམིད་པ་ཉིད་ལས་མེད་དེས་འཇོག་པར་སྣུ་དཔོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་བཤྱོས་མི་དཔོས་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཀྱང་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དང་འགལ་བའམ། དེའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་རྟགས་སུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དམིགས་པ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་མཐའ་དག་ཏུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་གཞི་དེར་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་གཞན་མེད་པ་དེ····· ནི་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། མེ་དང་གྲང་རེག་འགལ་བས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འགྲུབ་ཅེས་དྲིས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དེའང་གང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི····· རིགས་པར་ཐལ། དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞི་དེར་དགག་མི་དཔོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་ཡོད་པའི་གཞིར་ཡོད་ན་སྣང་བ་རུང་བའི་གང་རེག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཚད་མམཐའ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྐྱ་མ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་

དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འཐེན་དགོས་པར་ཐལ། དམིགས་ཙང་མ་(འཁྲུལ) དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྣམས་སུ་འཐབས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་དམིགས་རང་ཉིད་སྒྲས་ཟིན་པར་རྣམས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་དགག་བྱ་དམིའ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་སྐྱེས་བྱེད་དུ་འཐེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། གང་ལ་སྣང་བཤད་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་རྣམས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་འཐས་བུ་རྣམས་སུ་བརྗོད་པ་འགལ་འཐས་དམིགས་པའི་རྣམས་དེ་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འཐེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྣམས་ཀུན་ལ་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་བཞག་ཀྱང་ཐལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྐེ་དག་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཐད་བ་(འཁྲུལ) ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་མེད་པར་དགག་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ངག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐ་རོལ་པོ་ཀུན་མཉེན་མིན་པར་བསྐྱེས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྟགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ངག་སྨྲ་བ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐ་རོལ་པོ་ཀུན་མཉེན་མིན་པར་སྐྱེས་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངག་སྨྲ་བ་

ཀུན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དང་འགལ་བ་�maintain་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡང་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་པོ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཀུན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངག་སྣ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཀུན་མཁྱེན་ངག་སྣ་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་མེད་པའི་སྣུབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐོག་མར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་སྣུབ་འདོད་པ་གང་ཞིག་སྟར་བགོད་པའི་འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཟློག་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཙོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱང་(་འཁྲུལ་) ཕན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྫས་ཐ་དད་དམ། རྫས་ཐ་དད་མེད་པ་རྟགས་སུ་བགོད་པ་ལ་བསྟན་བྱ་གོ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེས་ནོན་པའི་གཞིར་ཁ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བགོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་སྒྲུག་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཡང་སྒྲུ་བར་འདོད་པ་ལ། སྒྲུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྒྲུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཚ་ཤས་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྐར་ཡང་སྒྲུ་བ་ལ་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བགོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་སྣུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་

རང་ཉིད་སྟོག་ན་དེ་ལོག་པའི་སྐྱེབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་
རྣམས་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་ཇི་
ལྟར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་
བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་
འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགོག་ན་འབྱེལ་ཡུལ་དགག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །
འབྱེལ་བ་དངོས་པོའི་སྐྱེབས་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པས་སྒྲུབ་
བའི་ཚོས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་(འཁྲུལ) པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་
པ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྱེལ་བ་ལ་བཟློས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྟགས་
དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པར་འདོད་པས་སྒྲུབ་དུ་རུང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་འཁྲུལ་བའི་འབྱེལ་བ་ལ་བཟློས་པར་འདོད་པ་དེ་
ལའང་འབྱེལ་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལོག་པས་ཟློག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། སྒྲུབ་བྱ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལོག་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུབ་པའི་
གཞིར། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་སྟོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྒྲུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པའི་རང་གི་སྟོག་པ་ཆམ་པ་འགར་
ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་དོན་
སྒྲུབ་འཐད་ལ། བུམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་
དེ་ཉིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཤོལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་
པའི་ཐ་སྙད་གནག་རྫི་མོའི་བར་ལ་གཏགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྱེལ་ཡུལ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་མེད་པ་ལ་དེས་པའི་
འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུའམ་

རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་དེའི་ཚེ་གོ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེར་བྱང་འདི་དག་ནི་སྤྱི་མཚན་(རྟེན) གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱས་པས་རང་མཚན་རྟོགས་ཤེང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟེན་པར་
སྣུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁོ་དོག་མི་རྟག་པ་
སོགས་སུ་འཇོག་པ་ལ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་
དཔག་ཚད་མས་ཁོ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་
མཚན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདིར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་
ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ། ཁོ་དོག་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའང་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་
དེ་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁོ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་དྲན་བློ་ལ་
བརྟེད་ན། དེ་ཚད་མ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་དུ་
མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཁོ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་
མ་ཕུང་གསུམ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མ་སྟ་མས་གཟུང་ཟིན་པ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁོ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དྲན་ཤེས་ལས་
སྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁོ་དོག་འགག་ཁ་
མའི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་སྟེ་གཞན་དུ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ཁ་
དོག་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་(རྟེན) པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་
མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཆོས་ཆོས་
ཅན་རྫས་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་
མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་རྟོག་པས་བསྒྲིད་ཅིང་བཏགས་པའི་

ཚོས་སུ་བྱས་ནས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་གི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འཇིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། སྒྲིལ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིའི་རྗེན་ཁ་དོག་སྣང་ཚིག་ཐ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། སྔོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣབས་འགར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་དེ་རྟགས་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྣབས་ལ་ལར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་བློ་ཞན་པ་དང་། ཕྱིའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་འདུ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་རྣམས་ཚོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདུ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡོད་དེ། སྣད་ཅིག་སྐྱ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་འདུ་བར་དེས་མི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་འཁྲུལ་མཁན་གྱིས་ཞོང་གི་ཐ་དད་མཐོང་ཡང་མ་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་མངོན་(༢༦ན) སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་རྟགས་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བྱེས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱས་པའི་སྒོ་ནས། སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱས་པ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་ཀྱས་མེད་དུ་རྩོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མཐོང་ཡང་དེས་ཤེས་འདྲེན་ཀྱས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་མེད་པས་རྩོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མིན་པ་

དང་འདྲ་བར་འབྱས་བུ་དེ་མ་ཐག་མེད་པས་འབྱས་བུ་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་མེད་པས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདྲུག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྟུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ནུས་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བསྒོག་པའི་ཚེད་དུ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་རྟུ་དང་བྲལ་བའི་བློས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བློས་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཐུབ་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཕྱི་རཏྣས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་དགོས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་(རཏྣ་ཝ) རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་སྒྲ་རང་མཚན་དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། བུམ་སྣམ་སོགས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྗེན་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་བཞིན་དེགས་མཐུན་དེགས་མི་མཐུན་གྱིན་ལས་སྤོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བློ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྟ་བརྟགས་པའི་སྒྲ་དུ་མ་འདྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེགས་མཐུན་དེགས་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་སྤོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་དུ་མས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཡིས་ནི་ཚོས་ཅན། ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་རང་གི་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་དོག་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་གི་འཇིག་པ་འབྱུད་པའི་ཚད་མ་འདིར་ཀྱི་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དེ། སྔར་བྱུང་

བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་རང་སྟེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཡང་། གཞུང་འདི་རང་གི་ལུགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་ཐུང་གསུམ་མིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན། ཡོད་པ་ཙམ་མི་(འཇིག) རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ཆོད་པའི་དབུས་ན་ཡོད་པའམ་དབུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། རྗེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་མི་རྟག་པར་མི་རྟང་བར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲིས་ན་སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟར་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་མེད་པ་གཉིས་སྟ་ཕྱིའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། སྟར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་པས། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དུག་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་གནས་ཞེས་པའི་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡི་སྟར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཅི་ཡང་སྟེར་དུ་མི་རྟང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དུག་སྒྲ་སོགས་སྟེར་དུ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། སྟ་ན་མེད་པ་མི་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་ལ། ཕྱིས་མེད་པ་ཞིག་པ་ལ་འདོད་པས། མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པར་འདོད་དོ། །མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་

དེ་དང་འཕྲོད་འདུ་འཛེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྔར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྱིས་ཞེག་པའི་མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་(རཏྣཀཱི) དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྟ་མའི་མཐའ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་དེ་དང་འཕྲོད་འདུ་འཛེལ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་སྟར་མེད་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་སྟ་ན་མེད་པ་འཛེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟར་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཛེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལྡན་ཅིག་ཐྲད་པའི་ཚ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་ན། འོ་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་རང་རྒྱུ་མེ་དང་ལྡན་ཅིག་འཕྲོད་འདུ་འཛེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འདི་སྐྱེ་ཁྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་རྟག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་གང་ཞེག་སྟར་མེད་པ་དེ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྲོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྟར་མེད་ལྡན་པར་ཁས་བླངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟར་མེད་དང་དངོས་པོའི་འཛེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རིལ་འདི་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞེག་སྟར་མེད་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཇས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཛེལ་བ་འཇོག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། འཛེལ་བ་ཇས་གྲུབ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དུས་མཉམ་དུ་(རཏྣཀ) མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་ལྟར་འདོགས་པའི་སྐོ་ནས་འཛེལ་བར་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཇས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་ཀྱི་བདག་གཅིག་གི་འཛེལ་···

བ་བརྩོད་པའི་སྒྲ་དང་དེ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལའང་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་བ་རྫས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྤོག་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞན་འདོད་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་དང་། སྒོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཁང་ནང་དུ་མཐོང་བའི་ཙཱན་ཀྱི་མེ་དེ་ཕྱིས་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཤུང་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ། སྔར་མཐོང་བའི་མེ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་མཚུངས་པར་འདྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེ་ཉིད་དང་ཡེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་ཅན་ཐ་མི་དད་པས་སྤྱི་འདྲིན་རྗེས་དཔག་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དཔོག་པའི་ཚེ་ན་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་དེའི་དེ་ཡང་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འཇལ་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེན་མེད་(འཁྲུལ་བ) དོ་ཞེ་ན། དེ་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྩོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་མཐོང་བའི་མེ་ལ་སྔར་མ་མཐོང་བའི་མེའི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཕྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པས་སྐྱེན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། སྔར་གྱི་མེའི་དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་ལ་སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲོ་.....འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེ་དང་། ཕྱིས་ཅིག་ཤོས་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་མེ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་གཉིས་གཅིག་

གྱུད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་གྱུད་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་དུ་བའི་རྒྱས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཚོས་ཅན། མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས་ཏེ། སྔར་གྱི་མེ་གཞན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་དེ་དུ་བའི་རྒྱས་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མིན་ནོ་ཞེན། རྒྱས་ལ་བསྟོས་ན་དྲན་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་འགྲུལ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཚོན་ཉིད་དང་། མཚོན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བཟློ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་བཅས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟན་བྱེད་དགོད། ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་སྟན་བྱེད་དགག །རང་གི་སྟན་བྱེད་གཞན་(འཇམ་ད) བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་མ་བསྟད་པའི་མཁས་པ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་བཏགས་ཀྱིས་སྟན་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དོན་སྤྱི་དང་མྱི་མིང་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཅན་གང་ཟག་ཁོ་ནས་རང་གིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བཅས་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་བསྟན་པ་ཁོ་ནས་ཀང་། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་གྲུབ་མཐས་བསྟད་ཅིང་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དེ་དག་གི་ངོར་རྟོག་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་མི་འཛོ་བའི་ཚེ་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ལེགས་ཕྱིར་འཛོ་བ་བསྟས་

ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་ཚུལ་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་.....
ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་
མི་འཐྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ།
དུས་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་སྔར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་ཐུན་ཙམ་སྨར་ཡང་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་ཆུད་ཟད་ནམ་པར་རྟོག་ན་སྔར་ཁོ་བོའི་ནམ་(འཕགས་པ) རྟོག་འདི་འདྲར.....
ཐུབ་ཀྱི་ཅེས་རིག་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།
དབང་ཤེས་རྟོག་བཞི་དུ་བསྟན་པ་དང་། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟའི་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རང་
མཚན་གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
དངོས་པོ་སྣ་ཚོ་ཐན་ཆུའི་རྣམ་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དེ་ལས་སྤྱི་
གཞན་རྟས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རྟས་ཐ་དད་དུ་
དམིགས་པའི་བློ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བློ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་
པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་གཟུང་...
ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐན་
ཆུན་རྟེས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྗོད་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་འདྲུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྡ་འདྲུག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཐན་ཆུན་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པས་བརྟ་དེ་རྣམས་ཉིད་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་བརྟའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་....
པ་ཡིན་ཀྱི་སྟིར་རང་མཚན་བརྟའི་དངོས་ཡུལ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་

པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ན་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དོན་དམ་པར་བརྟའི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་(ཤེས་ན) བ་····ལྟར་མིན་པ་དོན་གྱི་ཚ་ཤས་ཀྱི་སྤྱི་ཤར་ནས་དེའི་དེ་མ་ཡིན་ཆམ་པར་བཅད་···· པའི་སེལ་བའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བཟོས་ནས་ཆམ་གཞག་བྱེད་པས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་·· ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མིན་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་སྒྲའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟ་འབྱེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་མིང་འདི་ཡིན་ཚོ་ཞེས་བརྟ་འབྱེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་བརྟ་འབྱེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྟ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི་དོན་སྣང་བ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐ་དད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དང་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འཇོག་བྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིས་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྟ་སྟོང་བ་ན་བརྟ་འབྱེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དོན····· གསལ་བར་སྣང་བས་དབང་ཤེས་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་དོན་རང་མཚན་སྣང་བ་ན་བརྟ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་····· ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བརྟ་འབྱེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད···· པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་སྒྲ་ཡིས་སྟོང་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་ན་རྟོག་(ཤེས་བ) པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ·····ཉིད་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དོན་དམ་པར་བརྟ་སྟོང་བ་ཡིན་ན། བརྟ་འབྱེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྟར་དོན་གསལ་

བར་སྣང་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་བརྗོད་དོན་ཡུལ་དུ་མི་
བྱེད་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་མཚན་རྟོག་པས་ཀྱང་དོན་
རྟོགས་མི་བྱེད་བར་ཤུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་
བཅོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་སོགས་པ་དོན་བསྟན་
མི་བྱེད་བར་ཤུགས་བསྟན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཞུང་
འགེལ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྗོད་འབྱེལ་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་ངག་
ཙམ་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་དོན་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་
དམ་པར་བརྗོད་འབྱེལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་བརྗོད་འབྱེལ་པ་མ་
བྱས་པར་ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྱེལ་བ་ཤེས་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཅན་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐོང་
རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། རྟོག་
བཅས་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་དེ་དག་ལ་བླུན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ།
འཇུག་པ་སྐུར་བས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཡུལ་
ལ་ཚད་ཅིང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་(འཕྲོ་ན) དེའི་ལན་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་མཐོང་བ་དབང་
ཤེས་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་དེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་
རྟོག་གིས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་རྟོག་མི་གཅིག་ཅིང་ཤེས་པ་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་
ན་འང་། ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྟོན་གྱི་སྐྱ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚེ་མདུན་
གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་ཅིང་དེས་པ་ཅི་ལྟར་
མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་མཚུངས་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག །ཤེས་

པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དགག་པ་དང་། དེས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་སྦར་ཕྱི་བར་ཚོད་ཀྱང་འཇུག་པ་སྐྱར་བས་རྐྱེག་པས་བར་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་འཁོར་ཡའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་འདིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་རྐྱེག་པས་བར་ཚོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། མངོན་སུམ་རྐྱེག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལའང་ཚོས་ཅན། མཐོང་རྐྱེག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། དབང་ཤེས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་དེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འདིན་པའི་ཐུགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ས་རྟེར་སཱ་འབྲས་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།(རཏྣ་བ) ཐོས་པ་ཚེས་མྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་མཚོ་རིམ་ཅན་དུ་མི་གོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་འདིར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་པའི་དོན་དངོས་པོ་གཅིག་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་དབང་པོ་ལྟར་པོ་རྣམས་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་ཅིང་རྟོག་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་བྱུག་པོ་རེ་རེའང་གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ། བྱུག་ཀ་རྒྱུ་ནུས་པ་མཚུངས་པར་ཡོད། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་དེ་བར་ཚོད་མེད་ཅིང་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་གེ་ས་རྟེར་སཱ་ཐོས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་སྟོབས་ཕྱི་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་མི་སྐྱེ་བར་འདྲེས་པ་སྟེ་བར་མ་ཆད་པར་སྐད་ཅིག་སྟོབས་ཕྱི་སོ་སོར་ཚོད་པར་སྣང་ཞིང་རེས་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་བྱུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ན་ཡང་ཚོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཡི་གེ་ས་རྟེར་སཱ

ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་མིའི་སྐྱེ་བར་རིམ་ཅན་དུ་ཐོས་པར་དེས་པ་མིའོ་་་་་་་་
འཐད་པར་ཐལ། འདྲུག་ཤེས་བྱ་པོ་གཞན་ལྟ་ལྟས་བར་དུ་ཚོད་ན་ཡང་ཅིག་
ཅར་དུ་ཡུལ་འཛིན་པར་འགྱུལ་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་མཐར་ཐྲུག་པ་ནི་ཡི་གེ་ངས་
འཛིན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཡི་གེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་
དང་། མིང་རྟོག་པས་བཏགས་པར་འདོད་པ་ཡང་འདི་དག་གིས་ལེགས་པར་
བཀག་གོ །དེས་ན་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་
བ་ལ་ཚོད་མས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འདྲུག་པ་
དང་། བྱུག་ཀ་ཡུལ་ལ་(ཟ་ཧཧཅ) འདྲུག་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་
དང་བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཡང་
ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་
འདྲུག་པ་ལའང་ཡུལ་སྣ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཅིག་ཅར་་་
དུ་འཛིན་པར་འཁྱུལ་པར་ཐལ། འཛིན་པ་ཆེས་མྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་
དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་རེས་འགའ་ཡུལ་ལྟ་ཀ་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་
འཛིན་པར་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུང་མཛོས་
ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྤྲ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལའང་སྤྲ་འཛིན་་
མེད་པར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་གང་དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་སྤྲ་འཛིན་མ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཡིད་གཟུགས་
མཛོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་གཞན་སྤྲ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་་་་
ཉི་ཟུས་པ་ཉམས་ནས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གཟུགས་མཛོས་ལ་
ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་ཐུ་སྤྲ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ་་་
བའི་རྩོད་པ་འདི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁོ་ནས་སྤང་དགོས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་

གཉེ་གა་ལ་ཡང་རྩོད་པ་འདི་ཡོད་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པའི……
ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་
ཡོད་ཡུལ་སྒྲ་ཡང་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་(འཕགས) ཚེ་ན་ཡིད་གཟུགས་མངོས་ལ……
ལྟག་པར་ཆགས་པ་ན། ཉན་ཐེས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་
བདག་ཉིད་དང་དམིགས་ཉིད་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད། དེ་མ་ཐག་ཉིད་མ་ཚད་བའི་
རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐེས་པ་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐའ་
མེ་དེ་འཁོར་ཡོར་མཐོང་བ་རྟོག་པས་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དབང་ལས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། མིག་དབང་བསྟད་པ་ལས་འཁོར་ཡོར་འཕྲུལ་པའི་དབང་
ཐེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་ཉིད་མིག་དབང་བསྟད་པ་ཡིན་ཏེ།
མཐའ་མེ་ཆུང་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མིག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཅན་
ལས་བསྟད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གྲུབ་པ་སོགས་གཟུང་
དོ་། །གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དགག་པ་དང་། དེས་
གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྤྱིད་
པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་རེ། ཤན་པོའི་དབང་པོའི་བློ་རྟོག་པ་མེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྔོང་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་དང་།
ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། བྱེས་པའི་དབང་བློ་བཞིན།
དཔེ་བསྟན་པ་ནི། བྱེས་པའི་དབང་བློ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན།
བརྡ་འདོན་པའི་རྒྱུ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོ་ན་བྱེས་པ་དེ་དག་གི་
བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ། བརྡ་འདོན་པའི་རྒྱུ་ཉམས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེས་པའི་བློ་དེ་དག་མངོན་སུམ་སྟེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་(འཕགས) ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན།
བྱེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་མིང་གི་སྐོ་ནས་དོན་ལ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་

འགྱུར་བར་ཐལ། བརྟ་འཇིག་པ་ཡི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔྱད་བརྟལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་དེ་ཉིད་དོན་ལ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ཕྱིས་ བརྟ་འཇིག་པར་འདོད་དོ་ཞེན། ཡིད་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་བྱེས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཕྱིས་བརྟ་འཇིག་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ པར་ཐལ། དཔྱད་བྱེས་པའི་ཡིད་ཏྲི་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས། ཡིད་ཏྲི་རྟོག་པ་དུས་ཕྱིས་བརྟ་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེས་པའི་དབང་ཤེས་དུས་ཕྱིས་བརྟ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྟགས་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཇིག་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། བྱེས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བཟློ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཇིག་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་ཟན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བཟློ་དུ་བསྒྲུབ་པ་འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། བྱེས་པའི་བློ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་གང་ཞེག །རྟགས་དེས་དབང་པོའི་བློ་གཉིས་ཀ་རྟོག་བཟློ་དུ་བསྒྲུབ་ནུས་མི་ནུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཟན་དབང་རྟོག་བཟློ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་སྐྲོད་བའི་ཚད་མ་འཇུག་པ་ སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ (འ৭৯৩ན) རྣམས་ཀྱང་ལྟར་སྣང་དུ་གོ་བའི་ཚེད་དུ་དབང་སྐྱེས་ལྟར་སྣང་དུ་ སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། སྟ་སྟོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཚོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དང་ཁྱད་པར་བྱས་གཞི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྟབས་ཐ་སྙད་རྣམས་གཞན་དུ་སོ་སོར་འཇིག་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྟོམས་ནས་

འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དང་པོར་སོ་སོར་གཟུང་ནས་ཕྱིས་དེ་དག་བསྡོམ་པར་བྱས་ཏེ་འདི་བ་སྐང་དཀར་པོའོ་སྙམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དབྱུག་པ་འདི་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་བར་འགྱུར་ངོ།། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་དུ་མའི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་བ་དབྱུག་པས་སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡན་བཏགས་ནས་དུས་མཉམ་པའི་་་་་་་ སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་དང་། རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པ་མེད་པའི་་་ ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྤྱོད་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འང་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱ་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་མ་གྲུབ། དེ་སྒྲུབ་(་ལ་ལ་ན) བ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་མ་གྲུབ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་སྒྲ་ློན་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། ཕྱི་ློན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཏི་ཕྱི་འདོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་ཕྱི་དོན་ཕྱི་དང་། རྟོག་མེད་ལ་སྒྲ་རང་མཚན་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་་་་ སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྟོང་པ་ཞིག་ལ་བ་སྐང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཕྱི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་་ ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོད་པ་དེ་ཉིད་བ་སྐང་གི་གསལ་བ་ཐམས་་་ ཅད་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་

བར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་དོན་གཞན་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་ལས་བྱེད་ཤེང་། མིག་གི་ཤེས་པའི་དོར་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བློ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའང་ཆེད་པར་དཀའ་ཞིང་.....འཛོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྨྲ་(ཌཎྜི) རྟོག་གི་རྒྱུར་མི་ཟད་བ་དང་། དེ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་སྨྲ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་མི་འཐད། དང་པོ་ནི། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་རིད་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཤེང་། དེ་དོན་ལ་ཡང་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་དང་། རྣ་ལ་བ་སྤྱང་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་རྒྱུ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་ཁོག་པས་རྟོག་པས་བྱས་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རྣ་ལ་བ་སྤྱང་ཡོད་སྣམ་པ་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣ་ལ་བ་སྤྱང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ག་བརྗོད་ཀྱི། རྣ་ལ་བ་སྤྱང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བ་སྤྱང་ལ་རྣ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་

སྒྲ་འདི་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྣ་མ་གཏོགས་པའི་བ་སྤུང་གི་ཡན་ལག་ལྟག་མ་རྣམས་དང་། སྟེང་གི་
རུ་བར་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པར་བར་མ་ཆོད་དུ་
ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྔར་གྱི་
སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་འཕྲོད་འདུ་……
(འཕགས) དངོས་པོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྗེ་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་པའི་སྣལ་མ་
ལ་སྣམ་བུའི་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྣལ་མའི་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག……
འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འདི་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཚེ་སྣལ་མའི་སྒྲ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ལ་འདྲུག་ལ། སྣམ་བུའི་སྒྲ་སྔར་
གྱི་སྣལ་མ་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས……
བུར་གྱུར་པའི་ལིང་པོ་གཅིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྣམ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དུས་
མཉམ་དུ་འདི་འཛེ་ཞེས་སྨོན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྣམ་བུ་ལ་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་
འདི་འཛེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདྲུག་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྣལ་མའི་སྒྲ་འདྲུག་པ་ཡི་ཅེན་སྨོན་པ་ན་འགའ་
ཡིས་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་ལ་རྒྱུ་སྣལ་མར་སྨྲ་བཏགས་པའམ། སྣལ་མ་གཅིག་ཙོག་
ས་བཀར་བར་བྱས་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་ལ་སྣལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྨོན་པ་
ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲས་དུས་ན་སྣལ་མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣམ་བུ་མེད་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་རེ་རེ་ལ་སྣམ་བུའི་
དངོས་མིང་མི་འདྲུག་པར་དེའི་ཚོགས་པ་ལ་དངོས་མིང་འདྲུག་པ་མི་འཐད་……
དོ་ཞེ་ན། སྣམ་བུའི་སྒྲ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣམ་བུ་དོན་གཞན་
མེད་པར་ཐལ། ཆོགས་པ་ཅན་སྟེ་ཕྱི་ཕན་གདགས་བྱ་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་
ཉིད་དམ། སྣལ་མ་རྣམས་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ནས་བར་རྣམ་པར་

(༢༤༥བ) ཚད་པ་མེད་པར་བཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བའི་
དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྣམ་བུའི་མིང་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཁྱད་ཚོས་
དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་འདྲུག་པའི་དཔེ་དང་། ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་དགོས་
ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པ། དངོས་མིང་དང་བཏགས་
མིང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མིང་འདྲུག་པ་ལ་ཁྱད་ཚོས་དོན་
གཞན་དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་
ཤེས་ཤིང་། འདོད་ཆུལ་དང་པོར་སྒྲུབ་བ་ཡི་བརྡ་ཡི་སྐྱོན་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་
དོན་དེ་ལ་དང་པོའི་མིང་དེ་དངོས་མིང་དུ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་
དངོས་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིའུ་སོགས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་
དཔག་མེད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དཔེ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལའང་ཁྱད་
གཞི་ཁྱད་ཚོས་སྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་དབྱུག་
པ་དང་སྐྱེས་བུ་དོན་གཞན་པའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
རྟོག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་ཐ་
སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་དང་།
རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་རྟོག་པས་བཏུ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤིན་
ཏུ་གསལ་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་སྒྲུ་འཁྲས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་གྱིས་དབང་
གིས་དེས་པར་སྒྲ་འདྲུག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚིག་(༢༤༦ན) དོན་དྲུག་ལ་དངོས་
པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། ཁང་བཟང་དུ་མཚན་དུ་དང་བ་ལ་ཁང་བཟང་གི་
ཕྱེད་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཁྱད་ཚོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་དེས་པར་བསྟོས་
པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བསྟོས་ན་དིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྫས་མི་རྟོམ་པ་དང་། དངོས་

པོ་ཡིན་ན། ཚོག་དོན་བྱུག་ཏུ་འདུས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁང་པ་བཟང་པོ་རྙས་མ་ཡིན་གྱི། རྩོ་ཤིང་སོགས་རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་ཐད་པའི་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁང་བཟང་དེའི་ཐེང་བ་དེ་ནི་ཚོག་དོན་བྱུག་གི་ནང་ནས་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ཁང་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྙས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདུ་བ་དང་ཉེ་བག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚོག་དོན་བྱུག་གི་ནང་ནས་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁང་པ་ཡན་གར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་ཁང་པའི་གསལ་བ་ཆ་མས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤེང་གི་སྒྲས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་མང་པོ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་དེའི་དངོས་མིང་གི་སྒྲ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་སོགས་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འདྲུག་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཕྱེས་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་(འཁྱའ) ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འདྲུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏུ་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དངོས་····· དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཆམ་ཤེས་ཀྱིས་ཆེན་པོར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་····· ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་མིང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་དངོས་སུ་འདྲུག་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལའང་རྒྱུ་དོན་གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་···· པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོག་དོན་བྱུག་པོ་ཆམས་ལ་ཚོག་དོན་གྱི་སྒྲ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་

ཡང་དྲུག་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚོག་དོན་གང་ལ་བལྟོས་པར་མཐོང་བ་མི་
འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐལ་ཆོས་སྐྱ་མ་ལ། རྟགས་ཇི་ལྟར་འདིག་རྟེན་
གྱི་ཀུགས་པ་ལས་ཐོག་མར་མིང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དེའི་དངོས་
མིང་དང་དོན་དེ་དང་འདྲ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཐལ་
པ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལ་དངོས་མེད་
ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དང་། བུ་སྤྲེན་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བུ་མེད་ཅེས་དངོས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་
བཏགས་ནས་སྟོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཏས་པ་ལས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་
བ་གྲུབ་ཀྱང་གཏས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་
གཏས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་
ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྡ་དེ་ཡང་(ཤ་ཅུཀ) ཆོས་ཅན། ཆོས་
སྐྱ་མ་ལ། རྟགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་
ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་སྒྲུབ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་
ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེབ་སྟོར་མཁན་གྱིས་
སྟེབ་སྟོར་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་འཛིན་ཅེས་པའི་མིང་
བཏགས་པ་དང་། སྒྲ་པས་སྒྲའི་ཚ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐད་ཀྱི་ཡིངས་དང་རྒྱན་
ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་
འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འདྲུག་པ་སྟེ་དོན་གཞན་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་
ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐབས། གང་ཤེད་གསལ་དུ་མ་སྟེ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་
ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་རིང་གཅིག་པ་དེ་འདྲར་འཛིན་པའི་སྟེ་
འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། སྟེ་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་ཡི་དོན་
ཤེད་གསལ་དེ་དག་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཤེང་གསལ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དུ་མའང་ཚོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེང་གསལ་རྩས་ཐ་དད་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རིགས་ཐ་དད་མིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཐན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་གཅིག་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར། ཤེང་གསལ་དུ་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཆམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྩས་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་། (২৯৯৭) ཁྱེད་ཆམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤེང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ཆམས་ལ་འདུག་པའི་ཤེང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་མེལ་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ཆམས་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཁོག་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཤེང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚོད་སྣང་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དོས་གཟུང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཁོག་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྟོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐར་སྒྲ་དོན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཁོ་ཉེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆམས་ཕྱི་རོལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མ་ཡིན་ཆམ་པར་གཙོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རིག་པ་མེད་དེ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེང་ཉེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཁོག་པ་ལྟ་དོན་དམ་པར་རེག་པ་མེད་ཀྱང་.....དངོས་པོ་སྟོག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཤེང་སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཤེང་འཛིན་ཆམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བཆོས་ནི་ཤེང་རང་མཚན་དེ་ཐོབ་པ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཆམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེང་ཉེས་པའི་མཐའ་པ་གཉན་མེལ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེང་ཉེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པའི་གཉན་མེལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་སྐོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། སྒྲ་

དངོས་པོ་སྟོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་དུ་སྨྲར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཤེར་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཤེར་མ་ཡིན་ལས་ལོག་(༡༤༦) པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྲ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འདྲུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེར་གི་ཀུན་སྟེ་རྫས་གཅིག་གི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དེས་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔར་སྨྲོ་བཏགས་བརྗོད་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་རྩོད་པའི་བསམ་པའོ། །ཡན་ནི། ཤེར་སྒྲ་ཤེར་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རེག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་རེ་རེའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བས་སྒྲས་དངོས་པོ་ཡང་བསྟན་ལ་སྒྲ་····· དོན་བརྗོད་བྱར་ཡང་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཚེས་ལ་རེག་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པར་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤུན་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་། སྒྲས་གཞན་སེལ་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེར་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེར་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེར་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེར་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བདག་རྒྱུན་དག་ལས་ཤེར་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཤེར་རང་མཚན་པ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་གང····· ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་ལུང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེར་རང་མཚན་དེ་ཤེར་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེར་གི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་འབྲུལ་པའི་(༡༤༧) བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེར་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤེར་

གི་དོན་ཀྱི་ཚ་གང་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ནི་ཁོ་ན་ཤེང་ཞེས་པའི་མཉན་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེང་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཤེང་གི་བརྡ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་ཚ་ཅི་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པའི་.....གཞན་སེལ་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཤེང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བརྗོད་བྱར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་ལ་མེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དེས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེང་གསལ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཤེང་གི་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེང་རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྒྲུལ་པའི་ཤེང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཤེང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེང་གི་སྒྲིབ་བྱེ་ལས་ཇས་ཐ་དད་མེད་པར་གྱུབ་སྟེ་ཇས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྟོག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་(།།ལྷ་ན) ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤེང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དེ་ཤེང་གི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏུ་པ་རྣམས་པ་ཡིས་གཞན་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་འདོད་པ་དེ་ལ་ཤེང་གི་སྒྲིབ་འཛིན་ཤེས་པ་ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་ཁོ་ནས་པར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཤེང་གི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏབ་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཤེང་གི་སྒྲིབ་འཛིན་ཤེས་པ་ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་ཁོ་ནས་པར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཤེང་གི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏབ་པ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་ཙམ་ལ་ཤེང་མ་ཡིན་ལས་ཟོག་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ཚ་ཤེང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེང་

གི་སྒྲ་དོན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སྟ་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཞན་སེལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྤོང་དཔོན་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ལ་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཤིང་འདིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ནི་བརྒྱ་ཕྲིན་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། ཏླྀའི་སེལ་(ཉཾཀ) བ་དང་། དོན་ཀྱི་སེལ་བ་བརྗོད་པར་སྨྲ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྱེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡི་དུས་ནའང་ཤིང་རང་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྟར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་དོན་ཏླྀའི་སེལ་བ་དང་། དོན་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྱེལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དོན་དེ་དག་གོ་བ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ནི། གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྱེལ་བར་འགྱུར་ཀྱི་སྟོན་གཞན་དངོས་པོ་བ་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་ཟུད་སྟེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གོ་བ་ཤིང་ལས་གཞན་དུ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཉིད་དེས་པ་ལ་བསྟེས། ཤིང་གསལ་ལ་ལར་ཤིང་དེའི་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་ལ་བསྟེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་མཐོང་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བས་ཤིང་འབའ་ཞིག་མི་གོ །ཤིང་གསལ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་མཐོང་ན་ཡང་ཤིང་མི་གོ་བས་ཤིང་གོ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་.....

བསྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མ་བསྟོས་པར་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་བརྟ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་མ་བཀག་པས་ཤིང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཡོད་པ་.....མིན་ཏེ། ཚད་མས་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། (༢༥༠ན) རིགས་སོགས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཤིང་དང་རིགས་...སོགས་དོན་གཞན་དེ་དག་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་བརྟ་འབྱེལ་བྱེད་པ.....རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མི་སྲིད་ན་ཤིང་གི་སྒྲ་སྤྱན་བ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་སྤྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འདྲིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྤྱོད་རྟོག་པ་དེར་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ལ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་སྤྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྔར་བརྟ་བྱས་པ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་། བརྟ་དུས་ཀྱི་མིང་གཉིས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རྟོག་པ་འདྲུག་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དེར་ནི་གསལ་བར་གཟུགས་དེ་ཡི་བརྟ་མི་འདྲིན། གཟུགས་ཀྱི་བརྟ་འདྲིན་པ་དེས་བསྟེད་པའི་རྟོག་པའང་མེད་དེ། རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྐྱེས་ཏུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསླུབ་བྱའི་ཚོས་བསྟན་ན་སྒྲ་ལ་

རྟོག་བཞིན་པའི་གཟུགས་འདིན་དབང་ཤེས་(་ཟ५०བ་) རྟོག་པར་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐབས་བརྗོད་བྱ་ཁོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེས་པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་ཡིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་འདིན་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདས་པ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་མཐོང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་འོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པར་འདོད་ན། གཟུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་འདིན་དེའི་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་གཟུགས་དེ་འདིན་པའི་བློའོ་ཞེས་པ་དེས་མྱོང་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་བློ་དུས་དེར་ཇི་ལྟར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པ་ནི། གཟུགས་འདིན་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཅི་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འདིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འདིན་པའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འདིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འདིན་པའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འདིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འདིན་པའི་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འདིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འདིན་པའོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འདིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འདིན་པའི་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པ་ཚོས་ཅན།

རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་གྱིས་མི་མྱོང་བར་བསྟན་ཏོ། །རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་དུས་ན་འདས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་གང་ཞིག །དྲན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མྱོང་བའི་བློ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཉིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ངོ་བོའམ་ཚུལ་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལ་རྟོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་དུས་ན་འདས་པ་སྣང་ཅིག་དུ་མས་ཆོད་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཚད་མ་ཅིས་འགྲུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་འཇལ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་མ་ཡིན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་བྲལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་གྲུབ་ན། རང་དུས་ན་སྣང་ཅིག་དུ་མས་(རྟག་ཏུ) བར་དུ་ཆོད་པའི་འདས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་མྱོང་བྱེད་མེད་པ་ཡང་ཉམས་སོ། །འདིར་སྨོབ་དཔོན་ཕྱོ་དབང་བློས། མངོན་སུམ་དཔྱད་བའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བཤད་པ་དུས་མཉམ་ལ་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཕྱི་ན། རང་གི་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ད་ཕྱར་བ་ཡིན་པས་ད་ཕྱར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱི་ན་བསྐལ་པ་དུ་མ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དྲན་པའི་བློ་ད་ཕྱར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ད་ཕྱར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོགས་སྲ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་ད་ཕྱར་ཡོད་མ་ཐག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཕྱར་ད་ཕྱི་ཡོད་མ་ཐག་པ་

རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་ཕན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཤུང་ངོ། །དེས་ན་དོན་རིག་འདས་པ་ཞེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་པ་ཙམ་མིན་ཀྱི་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་འདས་པའོ། །སྔར་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་འདོད་ན། སྔར་ཁོ་བོས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྨོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་བྱར་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་རང་ལ་རྟགས་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐུན་དུས་མེད་པས་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །དོན་བསྟན་ན། དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་དུས་ན་སྨོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། (༢༥༢ན) དེ་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་པ་རྟགས་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་མཐུན་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གཟུགས་དེ་ཡི་ཆམ་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཙན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་པོའི་བློས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་རིག་འདས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པའི་བློ་ཕྱི་མས་འཇིན་ཅིང་སྨོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་རིག་འདས་པ་སྨོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་རིག་འདས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མ་གཏོགས་དེའི་སྔར་སོང་བའི་བློ་དེ་ནི་·····དངོས་སུ་འཇིན་ཅིང་སྨོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་སྨོང་བྱེད་མེད་པས་དྲན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོ་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་འཇིན་སྨོང་བྱེད་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཇིན་དེ་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། རྗེ་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཉམས་སུ་སྨོང་བྱེད་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི། བདག་བྱ་

བར་མི་རྟག་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་མ་འབྲལ་བ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྒྱ་བར་མི་རྟག་པའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་(རྡཱ་ན་) རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྩོད་བྱེད་སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཚན་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པས་སྐྱེ་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་མ་འབྲལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་མ་འབྲལ་བ་དེ་དང་རྗེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་འདུ་མི་འདུ་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་འདུ་མི་འདུ་ཐ་དད་ལས་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་མི་རྟག་སྟེ། རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བརྟན་དུན་པ་ལ་སྣོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་འཇིག་གི་བྱེ་མ་འབྲལ་བ་བརྟན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་རང་གི་བརྟན་དུན་པ་དང་ཚོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་དབང་པོའི་བྱེ་དག་ལ་ཐན་འདོགས་ནུས་པར་འགྱུར་གྱི། བསྟོས་མེད་དུ་མ་ཡིན་པས་དབང་བྱེ་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེ་ན་རྩ་བྱ་ཡོད་དེ། རྩ་བྱའི་སྒྲ་གག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་དེས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དུན་པ་ལ་དངོས་སུ་(རྡཱ་ན་) ཐན་

པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་རང་གི་བརྡ་དྲན་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་ནུས་
པར་འགྱུར་གྱི། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ཀྱིས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྟེད་པ་དེས་པར་ཁྱོད་རང་གི་བརྡ་དྲན་པ་ལ་
བསྟོས་པའི་ཕྱིར། དབང་བློ་དྲན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཚོག་
དོན་ལ་མི་འགྲིག་གོ །དྲན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བར་ཐལ། བརྡ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བརྡ་
དྲན་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྐོག་གྱུར་གྱི་མེ་དྲན་པ་བཞིན་
ནོ། །འདོད་ན། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དྲན་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་
པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་རོ།།
འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། དབང་བློ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། བརྡ་དྲན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྡ་དྲན་པ་ལ་
བསྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འམ་གྱི་སྒྲས་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐལ། རྟེན་གསུམ་
དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཟུགས་
ཡོད་པ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་
དྲན་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་
ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་(རྣམ་རིག) མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། དེར་ཡིད་
གཟུགས་ལས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་
གཟུགས་དེ་བརྡ་དྲན་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཚིག་ཅར་དུ་མིན་
ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཚོས་ཅན། སྔར་བརྡ་དྲན་བསྟེད་པའི་དུས་ཉིད་ན་དབང་
ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་བསྟེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་བློ་བསྟེད་པའི་

རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བརྟ་དྲན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་བརྟ་དྲན་པ་དངོས་རྒྱུར་དོན་ཅི་ཡོད་མེད་པར་ཐལ། བརྟ་བཏུད་པ་མེད་པར་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྟ་དྲན་དངོས་རྒྱུར་བསྒྲུབ་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཇི་ལྟར་བརྟ་བཏུགས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་····· དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་པར་མི་རྟད་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་··· གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་། བྱེ་བག་ཏུ་དབང་ཤེས་རྟོག་བཟལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་(རྡཿ ৭৫৬) སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིར་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པ་རང་མ་ཚད་དུ་བསྒྲུབས····· ནས་སྟོན་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མཐར་གཏུད་པ་རང་རིག····· མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་དང་ཉེར་སྣང་མ་ཡིན་ན། ཉེར་སྣང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟངས་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ནི། དེ་ལ་འཇིག་པ་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པས་གོང་

དུ་འང་སྣྲན་ཟིན་ཅིང་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཞེགས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ན། གཞུང་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཟེགས་པ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་སྟོར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་པར་བྱའི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བཞལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཀུན་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་འབད་པ་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་ཤེས་(རཡཧབ) ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་བཞལ་ལ་ལྷང་འགལ་སྤང་བ་དང་། ལྷོག་པ་དུ་མ་དང་སྦྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྟེན་པ་ལ་དབང་པོ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྒྱན་ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཞན་འདོགས་ནུས་པ་ཡིན་པ་འོ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་རགས་ལས་ནས་སྟེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་དེས་བ་སྙད་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྟེང་བརྡ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྔོ་ལྗའི་ཆམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེས་པར་སྟང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་ལས་ཆམ་ཤེས་ལྟ་བུ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་སྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཆམ་ཤེས་ལྟ་བུ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫའི་སྐུ་ཞེས་

པ་བཞིན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་སྨྲས་བར་བྱ་བར་འོས་པའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་དེའི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་(རྫུས་ཀ) སྐྱེས་གས་འཛིན་པའི་ཆམ་ཤེས་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྨྲས་བར་བྱ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་རྟག་འདི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག |རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་····· ཐལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྨྲས་བར་འོས་པ་དེ་ལོག་པའི་ཕྱིར། དེའེང་ན། རྣ་སྤྲ་ལ་དབྱུག་གུའི་སྤྲ་ཞེས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་རྟམ་ཤེས་བྱུག་གི་གྲངས་ངེས་ཡོད་པ་ན། གཟུགས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཅི་གཟུགས་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་རྟམ་ཤེས་བྱུག་གི་གྲངས་ངེས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། |དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མིག་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་· བས་དེ་ཉིད་བརྗོད་རིགས་སོ། |གཉིས་པ་ལ། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། |དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། |ཞེས་གསུངས་པས་རྟུལ་བསགས་པ་དག་ནི། རྟུལ་དུ་མ་(རྫུས་ཁ) ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྱི་ཡིན་པས་སྒྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྤོ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་····· འགྱུར་ཏེ། སྒྱིའི་སྤོ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོལ་

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཐུན་སྔ་མ་དོན་གཞན་དང་། རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་དུ་མངོན་པར་འབྱེལ་བ་ལས་དབང་ཤེས་བསྟེད་ནུས་ཀྱི་རྟུལ་ཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྟུལ་ཐུན་དེ་དག་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རྟུལ་ཐུན་དེ་དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟུལ་ཐུན་དེ་དག་རེ་རེ་བས་དབང་ཤེས་བསྟེད་མི་ནུས་པར་རྟུལ་ཐུན་དུ་མ་འདུས་ནས་ རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྗེད་སྦང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་འདོད་ཀྱི། རྟོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་མཐུན་པའི་རྟུལ་ཐུན་གཞན་དག་ཐན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་དབང་ཤེས་བསྟེད་ནུས་ཀྱི་རྟུལ་ཐུན་འགྲུབ་པར་ཅན་དེ་ཡང་མེད་དེ། ཇི་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཐུན་རེ་རེ་ (༢༥༨ན) བས་དབང་ཤེས་བསྟེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཚོགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཐུབ་མཆོག་ལ་བསྟེད་ཅིང་ཇི་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཐུན་གཅིག་ལ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་དེས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་ཚོགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྤོབ་དཔོན་ཕྱོགས་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནུས་པ་དེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དུ་མ་འདུས་ནས་དབང་ཤེས་བསྟེད་དགོས་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྟོས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་།

རྣལ་ཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣོན་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཏིལ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བས་མ་དེས་པ་
དང་། ཁུ་བོའི་སྣང་བས་མ་དེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་དོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་ཡང་རྣལ་ཐུན་དུ་མ་ཡོད་
པས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ལ། རིམ་གྱིས་
གཟུང་ཡང་འཛིན་པ་སྐུར་བས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྐྱེ་འདོད་པས་ཁྱབ་
རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏིལ་དང་དབྱིག་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་
རྟེ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དོན་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལ་འཛིན་པ་མཐོག་པས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་(༡༥༨) བར་ཞེན་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། ཏིལ་ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟེ་ལྟར་རིམ་
མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
འཛིན་པ་ཆེས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་བློ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་
ཅིག་ཅར་སྣང་བ་དང་། གཞན་རིམ་ལྟན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བློ་ཆམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་གྱིན་འཛིན་པ་ལ་རིམ་མིན་
ཅིག་ཅར་དུ་ཞེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་འཛིན་པ་ཆེས་སྐྱེ་བ་དེའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། སྐྱ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རྟད་བའི་
རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁུ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དུ་
མའང་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ཚ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་

ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མྱ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་དེ་བས་དམ་བཅའ་འདི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་ཐལ། འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་རགས་པའི་ཚ་ཞེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཀློས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རགས་[རྟོག་ཅན་] པའི་ཚ་ཞེད་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མེན་པས་ཁྱབ་···· སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དུ་མ་བཞིན། ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་དོག་ཁྲ་བོ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱགས་འདི་དུ་མ་རྒྱགས་སུ་བཀོད་ནས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྒྱགས་སུ་བཀོད་ནས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་ཞན་དུ་མ་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་དུ་མའི་ནང་གི་ཡ་གྱལ་དེ་ནམས་དང་བདག་མི་གཅིག་ན་དུ་མ་ཚང་བས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །འོ་ན་སྔར་གྱི་རྒྱགས་དེ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཚ་ཞེད་ཁས་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ··· རགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཚ་ཞེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པས···· དེ་ཚམས་དུ་མར་ཚད་མས་བསྒྲུབས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཚ་ཞེད་གཅིག་གི·····
རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནོར་བུ་དུ་མའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་རུང་ལ། ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་[རྟོག་ཅན་] མེད་

པར་ཐལ། རྟོག་སེར་སོགས་སོ་སོར་ཆུམ་པར་དབྱེ་བ་ནུས་པ་ནི། ཕྱི་མ་ལེའ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་དེ་དང་སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་དང་། ཤོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་སོགས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་རྟོག་སེར་སོགས་འབའ་ཞིག་ཁྲ་བོ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཁྲ་བོ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་མ་ལེའ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་གི་རྟོག་སོགས་སྣང་ས་ཤིང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཁྲ་བོ་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དག་ལས་བཅོས་མའི་ཁྲ་བོ་གཅིག་ནི་སྔ་ཕྱི་རིམ་ལྟན་དུ་དོན་ཤང་པོར་སྣང་བ་དང་། བཅོས་མིན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཅིག་ནི་དུས་རིམ་མིན་དུ་དོན་གཅིག་གི་ཆམ་པར་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་གཅིག་དང་དོན་གྱི་ཆམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་ལེའ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་རྟོག་སེར་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆམས་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཆམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་(རྣམ་རིག) ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་མོ་ཁྲ་བོ་དང་སྐྱན་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁྲ་བོར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མོ་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གྱི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོག་ཤེས་རིག་ལྟ་བུ་ཡང་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་ན་རིགས་

པ་ཅན་པ་རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལོའི་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། རྟུལ་རིགས་
མི་མཐུན་ཐུབ་པའི་ལྡན་པ་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ཡན་
ལག་ཅན་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟུལ་ཐུབ་པའི་ལྡན་པ་དོན་གཞན་བློ་མ་འཁྲུལ་
བ་ལ་སྟོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་
འགྱུར་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྱོ་བོ་དང་འདྲ་བས་ལྟན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་
ཁྱོ་བོར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདྲ་བས་ཁྱོ་བོར་ཉེ་བར་
བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟན་པ་ཁྱོ་བོར་འཇོག་པའང་འཐད་པ་མིན་པར་
ཐལ། འདྲ་ཡུལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྟས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་བ་པོ་ཐུབ་
རྒྱུའི་རྟུལ་ཐུབ་རེ་རེ་བ་དང་། དེ་ཐུབ་པའི་ལྟན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་
པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
གཟུང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཕྱིས་བྱང་བའི་ཐྲི་ཡིས་བསྟེས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐྲི་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་(་ཐ་ཤད་)
ཅིག་ཅར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐྲི་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་འཇོག་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་ཐལ། ཐྲི་གཅིག་གིས་ཁྱོ་བོ་ཅིག་ཅར་མཐོང་།
ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོ་འཇོག་དབང་ཤེས་ཡང་
རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོ་བོའི་ཁ་དོག་གི་དོན་གྱི་
ཐུགས་གཅིག་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་དུས་ནའང་། ཁ་དོག་གཞན་དག་གསལ་
བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་
རྟོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་
འཇོག་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོད་པ་དང་། ལན་ནོ།།
དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་གཅིག་གི་ངང་

བཞིན་ཉིད་མི་རིགས་ན། རེ་ཞིག་ཁྲ་བོ་སྣང་བའི་དབང་པོའི་བློ་གཅིག་ཡུ་དེ་ཉིད་སྣ་ཚོད་སུ་ཅི་ལྟར་སྣང་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་ནི། དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པས་ཁྱབ་ན། རྫོ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་དབང་བློ་ཚོས་ཅན། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གཅིག་བློས་བློངས་སོ་སྣ་མ་དུ་བསམས་སོ། །འདི་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་བློངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྫས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་དང་། སྣ་ཚོགས་གང་དུ་ཡང་སྣང་བར་མི་འཐད་པས་རྟག་མ་གྲུབ་ཀྱི་(ཟ५८ན) ལན་འོག་ནས་··· འདེའམ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བློངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྫས་དེ་ཉིད་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་རྫས་སུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་·· མ་གྲུབ་པའི་ལན་དེ་མ་ཐག་འདེའམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བློངས་པའི་ཡུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་གདབ་པ་དང་། དོན་ཁས་བློངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྗོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྐྱ་མ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ན། དབང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཟུང་····· དོན་དུ་ཉེད་དགོས་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཉིས་བར་མེ་ས་སོ་སོར་ནོན་པའི་ཚུལ་གྱིས····· གནས་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་གཉིས་རེག་པར་ཐལ། མེ་ས་སོ་སོར་ནོན་པའི་གཟུགས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་གང་ཞེག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། ནུབ་རྟུལ་དེའི་ངོས་གཅིག་གིས་ཤར་རྟུལ་དེ་ལ་རེག་གམ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་རེག །དང་པོ་ལྟར་ན། ཚ་ཞིད་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཞོ་ས་གཅིག་(རྡུལ་བ) ཀུ་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚ་ཞིད་ཤི་སྲིད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚ་བཅས་ཀྱང་ཤི་སྲིད་དེ། ཚ་དང་ཚ་སོ་སོར་ཞེན་ནས་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚ་ཞིད་ལ་ཐུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཞིན་པར་ཚ་ཐུག་པ་ཞིད་པར་ཁས་ལེན་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོར་ཤི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྫས་ཡིན་ཁེགས་པ་ན། དེ་བས་གས་པའི་དུ་མ་ཡང་ཁེགས་སོ། །དེ་ཁེགས་པ་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བསམས་པ་ན། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ····· གྲུབ་པས། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་གནས་པའི་ཚོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅས་པའོ། །དེ་འདྲའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་མཐས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི····· དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཁས་ལེན་བཞིད་ནས་དེ་ཉིད་བྱེ་བག་ཏུ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་འདོད་པའང་། རང་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི····· རྣམ་པ་ཙམ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་(རྡུལ་ཅ) བཀག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་

ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་ན་དགག་མི་ནུས་པ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་རིགས་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་མ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བློ་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་མ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྱུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་མ་ཆམས་སྣང་བ་ལྟར་གྱུབ་པའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་རིགས་ན། དེ་ལའང་ངས་དགག་པ་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དགག་པ་དང་། ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྟུལ་ཕྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན། རགས་པའི་ཆ་མེད་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། རགས་པར་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་(༩༥ཁ) ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྟུལ་ཕྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་སྣང་ཚུལ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དུ་དུང་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མ་ཁེགས་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་སོགས་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྣང་བ་འདི་སྲུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་གདུང་སོགས་འཛིན་པའི་ངོ་

བོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འདི་ནང་འཇོག་པ་ཡིན་ཞིང་སྟོན་སེར་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཞིང་གནས་པ་འདི་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཇུས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་ཚ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཡི་གཟུང་འཇོག་ཇུས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཇོག་ཇུས་ཐ་དད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཇོག་དོན་གཞན་གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གཉིས་སྟོང་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་སྣང་འགྲུལ་བར་གྲུབ་པ་དང་། གཟུང་འཇོག་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་མདོའི་དོན་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཇོག་ཇུས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྣང་དེ་ཡི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་(ཤ།ཡ།ཀ) ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ཐོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཅིང་། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ཆེད་དོན་གང་ཞེག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་མ་སོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས། གཟུང་འཇོག་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཚ་

གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་འབྱུལ་པ་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ལ། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་གཉིས་སྣང་དང་། ཕྱི་མ་ནི། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་སོ། །འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཞོམས་ན། ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྲུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། ཆམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་ཆམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དོན་དམ་(ཟབ་དོན) པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་པར་འགྲུར་བས། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པར་འགྲུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་བྱས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཀུ་ཡོད་པས་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཀུ་མི་རྟག་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་····· གྲངས་ངེས་བྱེད་པའི་ཚེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཉིས་སྣོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྤྲིན་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྣོང་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། བྱེ་བག་རྟོག་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུང་བྱ་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྣོང་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་བྱ་དང་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྣོང་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་ཡུལ་ཙམ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བལྟོས་··· མེད་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་འགོར་བའི་རྩ་བ་སོགས་སྤུ་མི་ཟད་ངེ་། །

རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གཟུང་བྱ་དང་རྟས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚེན་པོ་བརྟ་བྱང་གིས་ཀྱང་། ༡༥༩ན། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་དེ་དག་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རང་གི་གཟུང་བྱ་རྟས་ཐ་དད་ལྟར་སྣང་བ་འདི་རྟོགས་པར་རྟོག་པས་ཀྱི་རྫ་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱེབ་དང་ཆོས་ཀྱི་···· བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་བར··· དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད····· པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་བར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྟོ་སོར་སོགས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཐལ། དེ་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་ན་བདག་ཅྱེན་དབང་པོ་བསྟད་པ་སོད···· འཁྲུལ་བའི་ཚུ་བཞི་པོ་གང་ཟུང་ལས་སྐྱེས་པར་། ༡༥༩བ། འགྱུར་ལ། དེ་ཁྱོ་ན། མངོན་སུམ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུལ་ཚུ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྟེ་བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྣང་ན་གསལ་བར་སྣང་ངམ། མི་གསལ་བར་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མེད་པ་གསལ་སྣང་གིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེད་པར་དགག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཆོས་ཆམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེར་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱམ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཆེད་པ་ཡིན་ཡང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་བྱང་ལ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་རང་བཞིན་སེམས་པའི་བློ་མཐར་ཐུག་པ་དེས་ཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་ཆམ་རིས་ལས། འདིར་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་(འཕགས) ཏེ་ཞེས་ཚད་མ་ཆམ་རིས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། བྱིས་པ་ཆམས་ལ་ཡང་ཐུབ་མོང་དུ་ཡོད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིག་

པའི་རིགས་པ་རྗེ་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བྱར་
སྣང་བའི་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་
གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པ་རྗེ་ལྟར་འཚམ་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས།
གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་
ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ལངས་པ་ན།
གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་
སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
འདྲིས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོ་པ་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་
པ་ལས་རྟོག་པ་དང་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ཡུལ་
ལས་རྟོག་པ་དང་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་པ་དང་པའི་སྣང་ཞེན་དེ་དག་ཀུང་མ་
རིག་པས་བསླད་པ་ཙམ་དུ་འཛུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་དུ་སྣང་ཞིང་
ཞེན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ།
དངོས་པོ་རྣམས་(ཅ ཉ་ཟ་བ) ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དང་དུ་གནས་པའི་སྣང་
ཞེན་འདི་གཟུང་འཛིན་འདི་རྟོག་པ་དང་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་
དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གཞུང་འདི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་
བསྒྲུབ་པའི་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་འགོག་པ་ལ་སྨྲོར་བ་ནི། ཅུང་ཟད་སྨྲོར་
དུ་ཟུང་ཡང་། ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་། གཉིས་ཀ་
བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ།
དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཞེས་པའི་ཤད་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཞེས་
པའི་ཤད་པ་བཞི་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་འགྲིག་སྟེ། ཤད་པ་དང་པོ་བཞི་རྗེགས་
པའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། དེ་ལྟར་ནི་འཕྲུར་མོད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་དོན་དམ་
པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིའུ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་

གཅོད་ཅེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་
ཀྱང་བརྗོད་དེ། གཟུགས་སུ་ངོང་བས་གཟུགས་མཆོག་པར་ཉེད་པའི་ཚེ།
མཆོག་པར་བྱ་བ་གཟུགས་དེ་གཟུང་བྱ་ལོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་།
འདིས་མཆོག་པར་ཉེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་ངོང་བ་དེ་འཇིག་ཉེད་
བློའི་ཐོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་
སྣང་བ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་བྱ་མཆོག་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ལ། གཟུང་འཇིག་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་(२५९ན)
ཡོད་དེ། གཟུང་འཇིག་རྫས་ཐ་དད་དང་། མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་
པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་མཆོག་བྱ་མཆོག་
པའི་ཚེ་མཆོག་བྱ་ལས་སུ་བྱ་བ་གཟུང་བྱའི་ཐོགས་སུ་ཆད་པ་དང་། མཚན་
ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་པའི་ཐོགས་སུ་ཆུར་ཆད་པ་
ལྟར་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་བྱ་བློ་ཡུལ་དུ་མཆོག་
མི་ཤེས་ལ། བློ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཇིག་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པས་
གཟུང་འཇིག་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པས་མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པ་
ཞེས་བཤད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་དངོས་རྣམས་ཐ་དད་ཅེས་པའི་
གཞུང་དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་
ལ་དབུ་མ་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྣ་བའི་ཐོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལན་དུ་
མར་སྣང་བས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དུ་མ་སྣང་བས་ཤུད་པོ། འབྲས་
བུའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་ཐྱུར་བས་ཁམས། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་
བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ[①]ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཤུད་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་

①«སྐྱ»པ།

མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་བདེན་པར་གྱུར་པ་དང་བལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀྱང་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་(༡༩ཅ) ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་ནི། ཐོག་མར་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་པ་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལས་སུ་བྱ་བ་མཚོན་བྱ་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པར་སྣང་ལ། ལས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གྱུར་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་བྱ་བྱེད་བདེན་པ་····· བས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། འཁྲུལ་སྣང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐུབ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གསུང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྟ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་དེ་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར། འགྲུབ་ཅོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དག་གིས་རྒྱུད་བསླད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་མི་སྲིད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པ་མིན་པའི་གཉེན་སྟོང་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ཅན་ཏེ། དེན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དེ་རང་ཉིད་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་བའི་རང་གི་སང་ཅིང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་རྣམ་རིག་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་བྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྟ་མེད་ན་དེ་(༡༥ཀ) མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་གཟུང་

འཛིན་རྟས་ཐ་དད་རི་བོང་གི་རྣ་ལྟར་མེད་ན། གཉིས་སྟོང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རིག་དགོས་པས་འབད་པ་མེད་པར་སྒོལ་བར་ཐལ་་་་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་རོལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྟས་ཐ་དད་རི་བོང་གི་རྣ་ལྟར་མེད་ན་ཡང་། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྟས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པས་རྒྱུད་བསྡུད་ཅིང་དེ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྟས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བསྡུད་པ་དག་མེད་ན་ཉིས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་སྟོང་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པས་བཀའ་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་ཆམ་གཞག་གསུངས་པ་མི་རིགས་་་་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེས་ན་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་ངོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་བཏང་་་་་་་་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་སྣང་ཚེན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མངོན་་་་་ནས་ཕྱི་རོལ་ཆམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འདུག་ (৭৬৭৯) པར་མངོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་ཆམ་གཞག་སྟོན་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རིའུ་དེས་པ་ཞི་བ་བསྒོད་པ་གཅིག་ཏུ་

བ་ལྟ་བུ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ཐར་ལམ་ལ་བཀྲི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞིར་བཞག་ནས་མི་རྟག་སྐྱག་བསྔལ་སོང་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་……པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་མཐས་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲ་འདི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་འདོད་ཅིང། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་སྒྲ་འདི་མི་(ཤ།ཡ།ན) རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་བཞེད་པས། ཆོད་པ་དེ་ནི་སེལ་བའི་འདུག་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་ཆོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་སྣོ་སེར་དཀར་དམར་སོག་སྡུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང། སྣོ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་ཡན་གར་དུ་མཐོང་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྲ་བོ་ལ་ཆ་འདི་སྣོ་སོའོ། །ཆ་

གཞན་སེར་ཡོ་ཞེས་སོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ཚེ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོ་རལ་གྱི་རྩོ་སེར……སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མཐུན་འདྲུག་པ་མ……ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཀྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་ལེན་ན་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣང་ཞེས་བྱའི། །དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །དེས་ན་སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་གང་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་(། ༢༥༨བ) རོལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་རྫས་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད……གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོད་དེ་བཞིན་དུ་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་རྣམས་ཀྱང་ཡ་བྱལ་དུ་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར……བར་ཐལ། དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྟོ་སོགས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གྱི་ཁྱ་བོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པ་ལ། མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་དབང་

ཤེས་ཀྱིས་རྟུལ་ཐུན་འདིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཏློ་གཅིག་གིས་རྟུལ་ཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འདིན་མི་ནུས་པས་རིམ་གྱིས་འདིན་དགོས་པ་ཡ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་རྟུལ་ཐུན་མང་པོ་དག་ཅིག་ཅར་རང་འདིན་དབང་ཏློ་ཡི་རྒྱུར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་(༢༥ཀ) ནི་ཅི་ཞེག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་དབང་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནམ། རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱད་ཡན་ལག་ཅན་མིན་པའི་དབང་པོ་དང་བདག་ཡིད་ཐུབ་པ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྟུལ་ཐུན་དུ་མ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་འདིན་དབང་པོའི་ཏློ་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། རང་འདིན་དབང་པོའི་ཏློ་ནི་གང་གི་ཆ་མ་ལུས་དུ་སྣང་བའི་ཆ་པ་དེའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་ཆ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བ་ལང་དེ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣས་གཞན་མཐོང་ཡང་ཏློ་ཆ་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་ལང་གཟུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤྲོག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མ་མཐོང་བ་མེད་པར། བ་ལང་འདོད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་བའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཡོན་ཏན་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་། (༢༥ཁ) གཙོ་བོ་ཁྱད་པར་གྱི་

གཞི་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། བ་སྤང་དེ་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པ་མིན་ཞེས་པར་ཐལ། བ་ལང་རྟ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པ་ན་རྟ་བ་གཡོ་འགྱུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའང་འཇིན་པ་མིན་པར་ཐལ། སྨོས་དུ་མ་འཇིན་པའི་ཚེ་ཁྱད་གཞི་རྫས་ཁྱད་ཚོས་རེ་རེ་བའི་རྫས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་མ་མི་འཇིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ལང་དེ་ནོག་སོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཇིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་འཇིན་ན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་སུ་བྱས་ནས་འཇིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཞེ་བར་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་བློ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་སྣམ་རང་གི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྫས་གཞན་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ནུས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའང་དུས་དེའི་ཚེ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་(༢༥༨ན) བསྟོས་པ་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་མི་འཇིན་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐར་རྫས་བཟུང་ནས། ཕྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་སོང་པའི་ཁྱད་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།

ཡང་དེ་དག་བློས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་འཛིན་པར་འདོད་དགོས་པར་གྱུར་པར་ཐལ། སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྙོམས་སོགས་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་བགོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོ་མ་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བགོད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག་བགོད་པ་ཅན་མ་གཟུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་བགོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ཤོག་པ་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཆོས་ཅན་རྫས་དཔག་གིས་གྲུབ་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤོག་ཆོས་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་དེ་ཤོག་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ནི་ཤོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་(ཤ་ཡ་ན) ཡིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཚོག་ས་གང་དང་གང་ལས་ཤོག་པའི་ཚོག་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཨཨ་སྒྲའི་ཤོག་ས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་ནས་ཆོས་ཅན་ཏེ། ཤོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འབྲལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་ཏེ། གཟུང་དོན་ལས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དགར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དབང་

གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོག་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྐེན་དབང་པོ་གཟུང་ཙན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པས་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འཁྲུལ་བ་ལྟ་པོ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཙན་དེ་སྣུབ་བྱེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅེས་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་(ཅ ཇ་ཀ) ཡིན་ཡང་བདག་ཅུན་ཐ་དད་པས་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྐེན་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ཕྱིས་འདིའོ་ཞེས་ངེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་གཟུང་དོན་ལས་བ་ལང་ངོ་སྣམ་པ་ལ་སོག་པའི་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་ནི་སྒྲ་བ་ཡོག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ཙང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྗེད་བྱེད་སྐྱ་དང་རྣམ་རྟོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ། བ་ལང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་ལས་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འདྲུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་བསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་

དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡི་སྐྱོ་བསྟེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་(২৬৮ব)
གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ། རྟོག་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་སྟང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་དབང་མངོན་ལས་དོན་གཞན་
པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཟུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཡུག་པ་ན་རེ།
ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་
ཟིན་[1]ནམ། མ་[2]གཟུང་བ་འཇིག། སྔར་ཚོང་བའི་དོན་འཇིག་པ་ཡིན་ན་
བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ལ། སྔར་མ་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་འཇིན་ན་ལོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་
ཀྱང་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་
དང་། ཚོགས་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཇོད་ལས། ཏྲུག་
པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་
དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བསམས་ནས། འདས་
པ་ལས་འདས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་ཅིང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་
སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་མངོན་ཀྱང་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་ལ། སྟོན་
ཏུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་བ་དེས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་
དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་ལ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་
སྐད་ཅིག་དགུ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་
སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་དག་
(২৬০ক) ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་

①«སྐྱ»འཇིག། ②«སྐྱ»–མ།

དེ་འདྲ་བ་སྟེ་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལྷུང་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་
བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཇོད་ཀྱི་གཞུང་
འདིའི་དོན་ཡང་འདྲུག་པའི་ཆམ་པར་ཤེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་མ་ཐག་
པའི་ཡིད་བདག་ཉིན་དུ་སྐྱོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པས་ལྷག་
པར་སྐྱོན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཆམ་
པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་བདག་ཉིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་
ཡིན་པས་ལྷག་པའང་ཉམས་སོ། །ལྷག་པ་མེད་ན། དབང་པོའི་ཆམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིན་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་མཚུངས་སོ། །ཁ་
ཅིག་ཆུན་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ཉེ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འདིའོ་
སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ལྷད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་
ཡང་། སྒྲ་རྟོག་སྣུབ་འདྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཕར་ལ་འཕངས་པའི་གནོད་པ་
ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཚད་མའི་བསལ་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྲོད་དཔོན་ཆོས་
མཆོག་གི་བཞིད་པ་འབའ་ཞིག་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱན་གསུམ་ངོས་
གཟུང་བ་དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཞེས་གཅིག་གི་དབང་
མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་(ཤ་ཙ་བ) ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་མངོན་རང་དབང་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཚ་བདག་རྒྱན་དང་མྱོང་བར་བསྐྱེད་པའི་ཚ་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་ཡིན་
པས་རྟོས་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་ཐ་མ་དེའི་གཟུང་
དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། ཡིད་མངོན་དེའི་དམིགས་རྒྱན་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་རྟོག་པའི་རྗེས་དེར་ཡིད་མངོན་དུས་ཀྱི་ཐུང་
བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་

དངོན་ཚོས་མཚོག་གིས་གཞན་དག་གིས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་རྟོལ་བ་ལ། དེ་དག་གི་དོགས་པ་སྤོག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མདོ་མཛད་པས། ལུང་ལས་གྲགས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སློབ་དངོན་ཚོས་མཚོག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེགས་པའི་དབང་ཕྱུག་སུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྒྱས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་གོས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤེན་ཏུ་སྤོག་གྱུར་དུ་་་་་་་་ བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་ཀྱིས་་་་ མི་འགྲུབ་བོ། །སློབ་དོན་ཚོས་མཚོག་གིས་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་(་ཏ་ཀ་ན་) ཚད་མ་་་་་་ གཅིག་བཞེད་པར་གོ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཤེས་པ་མིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་་་ བས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་སྐྱོང་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱོང་དགོས་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤོག་གྱུར་དུ་འགལ་ཟེ་ན། འོ་ན་དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུད་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་་་ པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཐགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་་་་

ཀྱིད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེན་ཏུ་སྐྱེག་སྱིར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆམ་རྐོག་གངས་རི་ཙམ་བརྒྱས་པའི་གངས་དེ་སྟེང་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྟོང་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་འགལ་ལ། སྟོང་(ཟབ་བ) ན་ཤིན་ཏུ་སྐྱེག་སྱར་མིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་་་་་་་ རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྟོང་ཁེས་པ་ཡང་སྟོང་བ་དེ་འདྲ་སྐྱེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་སྐྱེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་དེས་པར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་་་་ དག་པའི་ལུང་གི་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་་་་ ནོ། །འོ་ན་རང་བློ་སྐྱེག་སྱར་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་པ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་ཙམ་ཤགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མངོད་པ་ཡིན་་་་ གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སྱར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ནུས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་པར་གྲུབ་དགོས་པས། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་

ཡིན་ན་དེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་
བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་ལ།
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤེན་ཏུ་སྣོག་ཏུ་སྐྱར་པ་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེའི་
རྒྱུན་གསུམ་(འཕེན) ཡང་ཤེན་ཏུ་སྣོག་ཏུ་སྐྱར་པ་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག····
པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེས་
ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཚ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ·····
དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐལ་
བ་དང་པོའི་ལན་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དེ་ཡི་གཟུང་དོན་
ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་
རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་དུས་ན་འདས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
ཚད་མར་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་སྨྲ་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་··
དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་
སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་གཟུང་དོན་འདོན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་འདོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནམ། གཞན་དག་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འདོན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞལ་
བྱ་སྐར་མ་རྟོགས་གསར་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་རྗེ་ལྷར་ཡང་འདོད···
མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱ་མས་སྐྲོ་འདོགས་གཅོད་
པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་ཟིན་པ་ཅན་ཀྱི་ལས་ལ་ནི། སྐྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
ཆུང་ཟད་ཀྱང་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་ཟིན་དེ་ཉིད་ལ་འདྲུག་པའི·····
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་(འཕེན) བླངས། དབང་པོ་ཅན་ནམ་ཞེས་
པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་བཅད་ཤེས་ཡིན་

གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་ནི། ཚོགས་སྐབས་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་བརྟུང་ཟིན་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་བརྡ་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་བརྟུང་ཟིན་འཛིན་ན། ཉེས་པ་བརྗོད་ནས་བརྟུང་མ་ཟིན་པའི་དོན་འཛིན་བསྟུབ་བཞིད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚད་མར་བཞག་པ་ལ་ཡང་སྐབས་ཁྱེའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱི། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་དང་འདྲ་བར་ཚོ་སྐྱེའི་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ་། །གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་བློའང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དུས་ཅིག་ཅར་འཐུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལུ་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རྒྱན་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་བློ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། གཟུང་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རིག་མ་འབྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱན་གྱི་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་(འཇིག་) འཛིན་པས། ཡོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་མངོན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་དེས་མེད་འཛིན་པར་ཐལ་བ་སྟང་བ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་དབང་མངོན་དང་ལྡན་ཚིག་ཚོད་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་སྟང་བ་དང་། དེ་འཐད་ན་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།

གཟུགས་འདིན་དབང་མངོན་ལས་གཟུང་ཡུལ་གཞན་འདིན་ན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་དེས་པ་ཅན་འདིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་འདིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བློ་ནི་ཁྱད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་དེ་ཡི་ལྟེན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་རང་འདིན་ཤེས་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དོན་དག་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་ནི་དེའི་སྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྒྱུའི་སྟར་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཐན་པ་ཉེ་བར་མི་སྲུན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་(ཤ་མཱ་ན) གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རང་འདིན་གྱི་བློ་དང་བཅས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་འབྲས་ཀྱི་སྟར་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་རྟེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འདིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེའི་རྣམ་པ་དེའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པ་ཡིས་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འདིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱུ་མ་ཉིད་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིད་

མངོན་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ་ལ་གཟུང་དོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཟུགས་དེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད་བསྟུན་པ་དང་། མཚན་གཞི་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟའི་དུས་ཀྱི་བདེ་སྐུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འཛིན་བྱེད་པ་ལ་མི་རྟེན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་ཐན་ཚུན་རྗེས་འཛིན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐྱོང་རང་རིག་གིས་བརྟ་བྱེད་པར་རྟུས་པ་མ་····· ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་བརྟ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་སུ་རྗེས་འཛིན་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། བདེ་སོགས་དེ་དག་(ཤ་ཐ་ཁ) སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཚོས་ཅན། བརྗོད་པ་སྐྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག །ཕྱིའི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་རིག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་ཞེས་པར་ཐེག་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རིག་མེན་ན་འདིས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་སོགས་རིག་པར་ཚོར་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་སྐུག་དེ་དང་བདག་ངོན་གཅིག་ལ་འདུ་འཛིལ་གྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་··· རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྐུག་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཚོར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་འགོར་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོང་བྱར་བསྟུན་པ། དེ་ངོན་རིག་ཏུ་བསྟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྨྲིར་ཤེས་པར་སྟུན། སྐྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་

འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འདིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འཐས་བུ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཐས་བུ་ཅི་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་(རྣམ་པར་) དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུགས་ཚོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་འདིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཉིས་ཀྱི་གསུམ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་དབང་པོ་རྣམ་བ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཡོད་ན་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། གཟུགས་འདིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡིད་ཀྱང་། དེ་དང་ཉེན་གསུམ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚུངས་པ་གླུབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲ་བྱེད་ལས་རིག་པར་སྐྱེ་ལ། བདེ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཉེན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཟུགས་འདིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་སྐྱེའི། གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཉེན་གསུམ་དེ་དག་ཁན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ·····སོགས་པ་དང་། གཅོ་ཙོ་དབང་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཁན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི་ཚིག་ཨོས་དེའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། ཉེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཉེན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ལས་སེམས་གདུང་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡིད་ཀྱི་ཏྲེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས། ཡུལ་གཏན་ལ་ཕེབས་མ་ཕེབས་ཀྱི་

གསལ་མི་གསལ་དང་། རེ་ཚོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་(རྟག་ཆད) བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འདྲུག་པ་ལ་སྣོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྣོང་བ་དགག །ཅིག་ཅར་འདྲུག་པ་ལ་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེ་སོགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྣོང་བ་མི་འཐད། ཕྱིས་བྱང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྣོང་བ་མི་འཐད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྣོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་བོར་ནས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཉིད་དབང་། པའི་མངོན་སུམ་དེས་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་གང་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བས་རང་འཛིན་དབང་བའི་སྒྲོ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་དང་། ཕྱིས་བྱང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་སོགས་རིམ་གྱིས་འཛིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་དེ་སྣོང་བ་བོར་ཆམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒོ་མ་འབྱུལ་བ་ལ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེས་པར་བཅད་ཅིང་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་སྣོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་དེས་བར་བཅད་ཅིང་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། འདྲུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། བློ་གཉིས་ཀ་སྣོང་བ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅིས་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲུག་པ་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་ཀ་བར་མ་ཆད་དུ་བློ་མ་འབྱུལ་(རྟག་བ) བ་ལ་སྣང་ན། གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་འདྲུག་པས་སྣོང་བྱེད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད། བདེ་བ་རྒྱང་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད། དོན་གཅིག་པུ་འཛིན་ན་བདེ་བ་འཛིན་པར་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་སྣོང་བྱེད་མེད་

པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་སྣོང་ངོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཐྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ནང་ཚས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སེམས་ནི་གཟུང་ལུང་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་དེས་པའི་ཐྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚས་ཅན། ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཐྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཐྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཐྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་འདོད་པ་དང་། རང་ལ་ཤར་བའི་གཟུང་ཆམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཐྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོར་ཡང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ལ། ཚོགས་པས་ཀྱང་ནུས་པ་ཡིན་པས་བདེ་སོགས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་སོགས་ལ་ནུས་པ་མེད་…… པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། (འཕགས) སྟོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བས་སྟོན་པོ་ལ་ནུས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟོས་མེད་དུ་ཡང་དབང་མངོན་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་ཐྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་དེའི་ཆམ་པ་སྣང་བའི་ཆུའི་དོན་ནི་མ་གཟུང་བར་བདེ་སྡུག་དེ་སྣོང་བར་མི་རིགས་པའི་ཐྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་མངོན་བསྐྱེད་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་ཐྱིར་ན་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་བློ་དེས་ཀྱང་མི་འདོད་རིགས་པ་ཅན་……

པ་ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ཤེས་འབའ་ཞིག་གིས་ཚོར་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་ལ་བསྟོས་པ་ཆེད་པར་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོཀ་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྡོང་ན་གཟུགས་སྣ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བདུད་ཆེད་དང་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་བདེ་སྡུག་སྣུབ་པའི་རྒྱུར་མིག་གི་ཤེས་པས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་ཤེས་པས་བསྟན་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་མིག་ཤེས་ལ་ཞན་འདོགས་ནུས་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།(ཟ་ཚ་བ) བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་རྒྱང་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་ན། དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་སྡོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། འདིའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལས་དེ་སྡོང་གི་བློ་རྟོག་ཐ་དད་ཅིག་ཅར་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་ན། དེ་འཇིག་པའི་བདེ་སྡུག་དག་ཅིག་ཅར་སྡོང་ཞིང་རིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བསྟོས་ལ། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀའི་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཡིད་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་སྡུག་འགལ་བ་ཡི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་བེམ་པོ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཤེས་བདེ་སྡུག་གི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་

རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་དེ་ནི་བདག་འཐས་འགལ་བ་དག་ལའང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་མཐོང་བའི···· ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སྣང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ལུས་མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་འགག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་(འཕགས) པའི་མི་ཡི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཚོ་ཚར་ཅིག་ཅར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་རིག་ཏུ་བསྟུབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་ཚགས་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་ཏུ་ཐལ། རང་ཉིད་ལ་འཕོས་ཤིང་གཏད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆམ་པ་སྣང་བའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་ཆམ་པ་སྣང་བས་དོན་མྱོང་བར་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཤེས་པས་དངོས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་ཆམ་པ་དེ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་དོན་མྱོང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད····· འདོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག་ནི་ཚོས་ཅན། དོན་མ་མྱོང་ན་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ངས་དོན་མྱོང་ཞེས་དོན་མྱོང་བར་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་ཆམ་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འཇིན་ཆམ་དེས་མྱོང་བ་ལ་བཏགས··· ནས་དོན་མྱོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དོན་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུབ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་དོན་གྱི་ཆམ་པ་སྣང་བའི་སྐོ་ནས་དོན་ལ་སྐྱེ་འདོགས་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ནེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། (འཕགས) རིགས་པ་སྟ་མས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། དེ་ཙམ་ལྷའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། གྲངས་ཅན་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཟུང་ངོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་དེས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་སོགས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཚ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བདེ་སོགས་དང་། རྟོག་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོན་པོ་དང་བདེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ། སྔར་སེམ་ཞིང་དགའ་བར་སྣང་བ་གོམས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ལས་ཕྱེས་ཡོངས་སུ་ཤདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡུལ་གཅིག་པུ་དེར་དམིགས་པར་ཡོད་པ་མིམ་གདུང་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ། ཆེན་པོའི་མིང་གི་ཆ་མ་གྲངས་བློ་ཡང་(རཏྣཱ་) བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་དེ་ཙམ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུབ་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཆ་མས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དེ་ཙམ་ལྷ་ཡོ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་

ཞེས་ཅི་ལྟར་ཡང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་འདི་བློའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་སོགས་དམིགས་རྣམ་མ་དམིགས་པས་ལེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་བའི་ངང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། བློའི་བདེ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཐ་དད་དག་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་གྱུར་ཏེ་བློའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དང་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རིགས་ཐ་དད་ལ་གཟུང་འཛིན་མི་རུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་……ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་རུང་བ་ཡང་བསལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བློའི་བདེ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཐ་དད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་(ཉཀཀ) པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །བློ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་བེམ་པོར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་འཛིག་བྱེད་དང་བཞག་བྱ་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་ལ། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱེས་བུ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེས་བུ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བེམ་པོས་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་སུ་ཐུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་གི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ཤིང་། སྣང་བྱད་དོན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྟ་མས་གྲངས་ཅན་དང་། ཕྱི་མས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁེགས་པའི་དོན་བསྟན་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ཙམ་ལྡའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་བྱས་སྣང་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་ལྡ་པོ་དེ་ཡི་ཡུལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བཐལ། དེ་ཙམ་ལྡ་པོ་གང་གི་ཆམ་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ཞིང་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་(རཀཀ་ཅ) ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བློ་སྣང་རྟས་ཐ་དད་དགག །རྟས་ཐ་དད་འདྲེས་པས་མ་ཕྱེད་པའི་ལན་དགག་པ། སེམས་སེམས་བྱང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལྡ་པོ་དེའི་ཆམ་པའི་རང་བཞིན་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་ཤེས་རིག་དེས། བློ་བེམ་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱི་རོལ་དེ་ཙམ་ལྡའི་བདེ་བའི་གཟུགས་བཆྱན་དེ་རིག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་རིག་གོ་སྐྱམ་དུ་བློ་དང་སྣང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བློ་སྣང་རྟས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆམ་པ་ཅན་དང་། ཤོག་གྱང་དུ་དྲན་པའི་ཆམ་པ་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཤེས་རིག་འདི་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་རྟས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཡང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་དང་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཅིག་ཅིང་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །ཕྱི་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་གི་ཕྱི་རོལ་དང་སྣང་བའི་ཅིག་ཅར་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། གཉིས་པ་ནི། ཐུགས་གོང་དམར་འབབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཐུགས་དང་མེ་གཉིས་རྟས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་

འདྲེས་ནས་མ་ཐེད་པ་བཞིན་དུ་བློ་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱང་འདྲེས་པས་སོ་སོའི་རྣམ་
པར་གཞན་ལ་འདོད་ཞེས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རྟས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྟས་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
གཞག་ཉམས་ནས་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྟས་གཅིག་ཏུ་
དམིགས་ཀྱང་རྟས་(ཟླ་བ) ཐ་དད་འདྲེས་ནས་མ་ཐེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཐྱིར།
དངོས་པོ་རྟས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བྱེད་ཡང་དག་གིས་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྟས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བ་འདི་རྟས་གཅིག་གི་སྣང་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་ཐྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྟས་ཐ་དད་མེད་པར་སྐྱོང་བ་
རྟས་གཅིག་གི་སྣང་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་ལས་རྟས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བ་དེ་ལྟར་གང་
མིན་པར་རྟས་ཐ་དད་དུ་སྐྱོང་བ་དེས་རྟས་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཐྱིར།
རྟས་ཐ་དད་པའི་རྒྱབ་ཅེན་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐུག་བསྔལ་དང་།
དཀར་པོ་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྟས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་རྟས་ཐ་དད་མ་
ཡིན་པའི་ཐྱིར། རྟས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱབ་ཅེན་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ།
བློ་དང་སྐྱོང་བ་ནི། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྟས་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་ཡང་རྟས་ཐ་
དད་ཡིན་པའི་ཐྱིར། གསུམ་པ་ནི། བློ་སྐྱོང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་མེད་
པར་འགྱུབ་ན། ཁྱེད་རང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་
བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། བདེ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་
གཞན་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཆེས་གས་ལ་བས་
བསྒྲིབས་ནས་དེས་མ་ནུས་ན་ཡང་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་དུ་མའི་རྣམ་གཞག་
ཀྱང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུན་དག་ལ་
སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཐྱིར། དཔེར་ན། ཉིན་པར་ཉེ་མའི་
འོད་ཀྱིས་སྐར་མ་རྣིལ་གྱིས་མནན་ནས་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་

སེམས་(༢༧༠ན) བྱུང་ཡང་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན། སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པ་ལྟར་བློ་སྐྱོང་རྣམ་བ་དང་དུ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་དོན་དོ་ནི་མཚུངས་པར་ཞལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཚད་མས་མཐོང་། བློ་སྐྱོང་རྣམ་བ་དང་དུས་ནམ་ཡང་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་བ་དང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སེམས་བྱུང་ནང་ཐན་ཆུན་ཉམས་བ་དང་དུ་འགྱུར་བས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྡེས་པར་སྐྱེ་བས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་རྣམ་བ་དང་དུག་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་རྟེན་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད། རྣམ་ཤེས་བྱུ་ཏེས་པའི་གཅིག་གི་ཡ་གྱལ་དུ་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཡུལ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་(༢༧༠བ) ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་རིའུ་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཁས་ློང་མས་པ་ལ། སྨྲེབ་དཔོན་གྱིས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་གནོད་བྱེད་བཀོད་པ་ལྟར་

སྣང་དུ་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོག་ནས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྟོག་པ་རྣལ་ཐ་དད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡང་སྣང་སྣང་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཡར་ན་དེའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཅོ་ཙེའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གཅོ་ཙེ་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅོ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་ཟུད་དམ་མི་ཟུད་མི་ཟུད་ན། གཅོ་ཙེ་རྟོག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འདུག་ལ། འཁོར་རྟོག་པ་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མ་འདུག་གོ་སྐམ་དུ་གང་ལས་དེས། དམིགས་ཟུད་ཡིན་ན་སྐྱ་ཙམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་ཁ་ནང་དུ་སྨྲེགས་ལ། རྟོག་པ་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བར་·····བསམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཅིག་པ་དང་། གཅོ་ཙེ་གཅིག་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཆམས་ཀྱང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །(ཞེས་) སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་སེམས་ཡིན་ལ། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བཞག་དགོས་པའི་བློའི་··· ཚ་སེམས་བྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཙམ་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གཅོ་ཙེ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་

སྐྱེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་སེམས་ཡུལ་ལ་ཐུགས་པར་བྱེད་པའི་ཚ་སེམས་པ་ཡིན་པ་
ནས། འདྲིས་པའི་ཡུལ་མི་བརྗེད་པའི་ཚ་དྲན་པ་ཡིན་པ་སོང་ཁ་ཅིག་བྱེད་ལས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འདོན་སྐྱངས་ཀྱི་ཚ་ནས་བཞག་པ་སོགས་
སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཤེང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་
ལས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་
སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་ལོག་པར་བཏོད་ནས། སྟོན་
པོ་མཐོང་བ་ན་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྟོན་པོ་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་(ཟཟཀཀ) དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་
བེས་པ་འདྲེན་པའི་ཚ་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བེས་པ་འདྲེན་པའི་ཚ་སེམས་
བྱུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིག་མི་
རིག་ལ་འཇོག་པ་སོང་ཞེ། ཤེང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་
པའི་ཚ་མཐུན་འགྱུར་རོ། །གཞུང་དག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།
ཞེས་འབྱུང་གི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི།
ཚུལ་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཚལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ།
སྐྱེའི་དོན་དང་། ཚོག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།
མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་
པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གྲུང་འབྱེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐོམ་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཇོག་བལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི། སྟོང་
ལམ་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྱེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐོམས་པས་ཚོས་མཚོག་གི་སྣབས་སུ་ཐོབ་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བདག་པོ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡང་དག་
པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་ཇོགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཚོས་མཚོག་གི་དུས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རང་གི་……
རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་། ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷག་
མཐོང་ཕྱི་མའི་བདག་ཏེའི་རྒྱུན་དུ་འཇུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཞི་གནས་ཟུང་
པར་ཅན་(༢༡༩) གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདག་ཏེ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་……
རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དང་། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མི་
རྟག་སོགས་སུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་མ་བྱལ་ན་མི་རྟག་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་…
སྟེ། རྟེན་བརྟེན་གོམས་པའི་སྟོལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་བློ་རིགས་
འདྲ་དུ་མ་བསྒྲིད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་
པས་བསྒྲུབ་པར་མངོད་དོ། །སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྤོབ་དཔོན་གྱིས། ཇི་
ལྟ་བ་མཉེན་པའི་ཀུན་མཉེན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
གསུངས་ཀྱང་། ཇི་སྙེད་པ་མཉེན་པའི་ཀུན་མཉེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྙེད་པ་ཙམ་མཉེན་
པའི་ཀུན་མཉེན་དང་། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཆུས་ལུ་མཚུངས་ཤེད་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་
དོན་གྱིས་ཁོ་བར་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་བྱལ་གྱི་དོན་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་བའི་ཆུད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི……
ཤེས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། (༢༡༩) རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་
པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མཐོང……
ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་

རྟོག་བཟལ་མ་འབྱུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མ་ནངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྣང་དང་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་····· རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟོག་བཟལ་ཀྱི་དོན་དང་། མ་འབྱུལ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པའི་དུ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ས། །དེའི་དཔེ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། འཇིགས་པ་དང་། བུ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་ཀྱིས་བརླམས་པ་དང་། ཀུན་པོ་རྫི་བ་སོགས་ཞོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱང་སྟེ། རྒྱུན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསླད་པ་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཞོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་···· བའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་བཟལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འཛིལ་ཞིང་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་ན་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྫི་ལམ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། (འཕགས) རྫི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་སྣང་དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་མི་གསལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བག་སྣ་ཚ་ན་རེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱང་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱང་བ་མི་འཐད་དེ། གོམས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོ་སྣང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱང་སྟེ། མི་གཙང་བ་དང་། ཟད་པར་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་བསྒོམ་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣུལ་ཞིང་བསྒེད་····

པའི་ཤེས་པའང་རྟོག་མེད་དང་། གསལ་བར་སྣང་བ་ཙན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དང་སྦྱོར་སྟོས་པ་ནི། ཡོག་རྟོག་དགག་པའི་རིམ་པ་ལ་བསྟོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞོམས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཡུལ་དེ་གསལ་ལ་ཞི་རྟོག་པའི་བློ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་ཙན་ཡིན་ཏེ། ཞི་རྒྱ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་དང་། ཀེང་རུས་ཚོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་ཤེན་ཏུ་སྟོམ་པར་གྱུར་པས་བསྟོམ་པ་རྫོགས་པ་ན་གསལ་སྣང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཙན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གང་ཡིན་(འཕགས) པ་དེ་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གནས་དུ་བསྒུ་བ་མེད་པ་ཙན་གྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མི་སྟུག་པ་སྟོམ་པའི་བློ་ཚོས་ཙན། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བསླད་ཅིང་བསྒུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྟོག་པ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སྒྲའི་སྐྱམ་པའི་བློ་ཚོས་ཙན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་བསྟོས་ནས། དེའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བཞི་གྱི་དོན་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཁྱད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་བསྟོས་ནས། དེའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བཞི་ཀྱི་དོན་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཁྱད་པར

པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། གཟུང་རྟེན་ཡང་མིན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སླ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་བའི་རྟམ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྟམ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་(༢༠ཅན) ཡུལ་དང་། དུས་དང་ངོ་བོ་གང་ལ་བལྟོས་ཀྱང་། ཁྱབ་མཁམ་གྱབ་སྟེ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདོད་ན། རྟོག་བཟལ་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ནང་བལྟ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན། ཁ་ནང་བལྟའི་ཚ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟའི་ཚ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་སྐད་སྨྲ་བར་རིགས་ཀྱི། ཕྱིར་བལྟ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་སྐད་མ་སྨྲས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྟམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བལྟ་བ་ཡིན་ནམ། ཅིག་ཅར་བལྟ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁ་ནང་དུ་མི་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པའམ། ཤེས་པ་རྟག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རང་གི་གཟུང་རྟམ་དང་འཛིན་རྟམ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྣང་ན་རྟོག་བལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཛིན་རྟམ་གསལ་བར་སྣང་། གཟུང་རྟམ་མི་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དེ་ཟའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བརྗེད་མི་ནུས་སོ། །ཡང་(༢༠ཅན) དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་.....

སྲེམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་། དབང་པོའི་སེམས་ནི་རིས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཚེས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཐར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་འཛིན་……རྣམ་ལ་ཚུར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་གཅིག་སྟེད། འོ་ན། རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་དེའི་གཟུང་རྣམ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེ་གཟུང་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བས། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པ་སྲས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་ནུས་སོ། །ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་ན། དེ་བཞི་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་(९५५ན) པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྲིད་ན་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་ཅིས་ཀྱེ་མི་འགྱུར། དེས་ན། རིགས་པ་དང་བལ་བའི་དོན་ཁས་བླངས་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ཚེས་ཅན། སྣ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྐྱེགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་

དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྐྱ་དོན་མི་འཛིན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱེ་བག་ཏུ་བཀར་ནས་རྟོག་པའི་གཟུང་ཆས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མྱོང་བའི་འཛིན་ཆས་ཞེས་བསྟད་པའི་རང་དིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་དོན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་མཚན་ཀྱི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ། ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱི་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་གིས། ལྟར་སྣང་བདུན་དུ་བཤད་དེ། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། ངན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཆམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའོ། །རྟོག་པ་ལ་ངུག་སྟེ། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་(རཀཡག) བུ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རིགས་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟགས་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག་དང་། རྟགས་ཅན་འཛིན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་དོན་དུན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟད་པའི་ཤེས་པའོ། །རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྟེན་དབང་པོ་བསྟད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། རྟོག་མེད་ལྟར་སྣང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་

པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་པའི་ངོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་དེར་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བས་དེ་སྤོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དབང་པོ་དང་དོན་ཐུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པ་ཞེད་པ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྨོས་ནས་བྱ་བ་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་····· སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དབང་དོན་ཐུབ་(ཟ་ཟ་ཉ་ན) པ····· སྨོས་ལ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་བུ་དེས་གཙོད་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་འཁྲུལ་པ་ཞེད་པ་སྨོས་སོ། །རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཉིད་དུ་སྐྱབས་པའི་མཐུན་དཔེར་བྱ་བའི····· ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་མཛད་པས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བྱག་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་སྐྲ་ཚན་གཉིས་སུ་བསྟས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབས་པའི་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསུམ་དུ་བསྟས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྩོད་གཞི་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་བཞི་ཀ་དེའི་མཐུན་དཔེར་རིགས་གཅིག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བརྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཚོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་དབང་ཤེས་སུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་དང་། ཡུལ་དུས་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་རྟོག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཤོག་ཏུ་སྣང་བའི་དོན་ཅན་དུན་པ་དང་། མདོན་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་

འདི་ཚེས་ཅན། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་ཚུལ་(༢༠༥བ) གྱིས་འཇིན་པར་མི་ཕྱེད་པར་དོན་སྤྱི་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཇིན་པ་བརྟ་ལ་བཟློས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟ་ལ་བཟློས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ཐོ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དེ་ལྟར་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཚེས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོན་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བརྟ་དྲན་པ་ཞེད་པར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་འཇིན་པ་བརྟ་དྲན་པ་ལ་བཟློས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟའི་ཉེན་ཅན་ནི། ལྷོ་ཕྱིར་ཞའབས་ཞུམ་པ་ལ། བུམ་པའོ་སྐམ་དུ་རྟོག་པ་ངེས་པར་བརྟ་དྲན་པ་ལ་བཟློས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟ་འཇིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྟ་དྲན་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཡུལ་འཇིན་པའི་ནུས་པ་ཞེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འཐད་པའི་ཐོག་བཞག་པ་དང་། དཔེགས་བསལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་ཟེགས་སུ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་པ་ཡིན་པ་ཆམ་འགྲེལ་འདིར་ནི་བཞི་པར་བསྟན་པ་རབ་(༢༠ཀ) པའི་སྟེ་ཚན་ལས་དཔེགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྨོས་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དེ་

མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདིར་ནི་བཞི་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་བདུན་པར་བསྟན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱུལ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། མིང་དང་ཞེས་སོགས་མ་འབྱུལ་བ་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟག་མར་གོ་བའི་སྒྲིར་བཏང་གི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུལ་བ། །ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད་སོ་སོར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་སྨོས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་དངོས་སུ་ཤེས་ནས་མ་འབྱུལ་བ་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དགོས་པ་དོན་……ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་མངོན་སུམ་རྟག་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྦྱོར་ཏེ་……སྨོས་སོ། །དེ་ལ་བྲལ་བྱ་རྟོག་(རཀཔ) པ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ། ཡང་ན། མིང་སོགས་སྦྱོར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་གཞན་དག་གི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རབ་རིབ་བཅས་སྨོས་པས། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྨོས་པ་དེས་ནི། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱུད་དབང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་……སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་ཙམ་སྨོས་ཤེ་ན། དེ་ལ་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པའི་རྐྱེན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་.....རྒྱུའི་སྐོ་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་.....ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དམིད་བསལ་གྱི་ཚིག་རྐྱེན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཡོག་པའི་དཔེར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་རྐྱེན་མེད་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོན་...ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་དགག་པ། མ་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་(འཇམ་དཔལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བསམ་པ་ཁ་ཅིག །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རྐྱེན་བཟལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཡོག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཡོག་པའི་དཔེར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སློས་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྐྱེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །རྐྱེན་པ་རྣ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་དབུས་ན་རབ་རིབ་གནས་པས་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཟུར་གཉིས་སུ་རིམ་གྱི་མཐོང་བ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་སྣོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་རྐྱེན་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་བཞིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིད་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐོང་སྣྲུབ་མཁན་པོ་ལ་རྣལ་ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས...དམིགས་པ་ཡིན་ན་མིག་གི་དབང་པོའང་། སྟོན་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དབང་བློའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་འདོད་པ་དེ་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྩོད་སྣྲུབ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་སྣྲུབ་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང...པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེ་

ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལས་དམིགས་ཏེ་སྐོན་ནས་སྐྱེས་སམ། སྣང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐོན་ནས་སྐྱེས། དང་པོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ལྟ་ལ་ཡུལ་རགས་པར་སྣང་ཞིང་རགས་པ་རྫས་སུ་མེད་(་ཟཧཧབ་) པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་པའོ། །འདང་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིའི་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཏུ་མ་ཟད། དབང་པོའི་རྟུལ་ཐུན་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གཞན་དག་འདོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ནོ་ཞེས་པའོ། །དམིགས་བརྟག་ཏུ། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཐུ་རབ་རྟུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་དོན་གཅིག་པས། རྟུལ་ཐུན་ཚོད་སྣུབ་མང་དུ་འཁྲུག་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཉེ་ཤེག་བརྟག་པ་མཐའ་གྲུང་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དམིགས་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་ཏོ། །འོ་ན། རྟུལ་ཐུན་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྟག་པ་མཐའ་གྲུང་དུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པས་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བརྟག་པ་མཐའ་གྲུང་ལ་དགག་པ་མངོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཙུད་པས་དབང་པོ་གྲུགས་ཅན་པ་དེ། ཟུང་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་རྒྱུར་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དག་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རྟུལ་(་ཟཧཅཀ་) ཐུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། དབང་པོ་གྲུགས་ཅན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པའི་དམིགས་རྟེན་དུ་ཐལ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་

འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་འབྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ། ཤེས་པ་གང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་པར་ཐལ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་འཁོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འགྱུར་ཡང་ཚོས་ཅན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྣུལ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་བ་ཐེབ་དུ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོའི་བསྟན་པ་ལོག་ཀྱང་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐེབ་དུ་འདི་ན་སྣུལ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྣུལ་འཇོན་སྐྱེ་བ་ཐེབ་དུ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཟླ་གཉིས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མི་ཚེ། ཁྱོད་འཇོག་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྟ་དྲན་པ་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟླ་གཉིས་(ཟླ་ཤ་བ) སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་གསལ་སྣང་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ནས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཚེ་ཞེ་ན། གཉིད་ལོག་པའམ་ནད་པ་ན། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་མི་སྲིད་པར་སྐྱབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདས་པ་དྲན་པའི་བློ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་གཉི་

གར་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་ཡང་།
ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་རང་ཡུལ་ལ་བསྟུན་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་
བསལ་དང་བཅས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་ཤད་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་
མ་ཟད་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དེའི་དོན་དུའང་
གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོག་
པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། སྐྱེའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ།
ཚད་འབྲས་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་
དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཚ་
ཤས་ཚད་མ་གྲུབ་པར། སྐྱེར་ཚད་མ་ཞེས་པ་ཚད་མས་ཆོད་པ་དང་། མ་ཆོད་
པའི་(༢༸༠ན) འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོད་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་བློང་དོར་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཞུགས་
པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས། འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མཇད་ལ།
དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་
གི་དེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྩམས་ནས། ལེའུ་དེར་རྒྱས་པར་
གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་མཚོ་མཐུག་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པའི་གཅོ་ཐོ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ཡང་ཚད་མས་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ནི།
འདོད་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱར་པར་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་
དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་
ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཟོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང། ཚད་འབྲས་ལ་ཡོག་

པར་རྟོག་པ་བྱེ་བག་ཏུ་དགག་བཞེད་ནས་མངོད་པས། འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་རིགས་པ་སྣུ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བག་པ་དག་ནི། དབང་དོན་ཐད་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །སྨྲོད་པ་པ་དག་ནི། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་(༤༥༠ན) ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྒྲིབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཇིན་པ་ཚད་མ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་རྟས་འཇིན་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །གངས་ཅན་པ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་། བྱེ་བག་སྣ་བ་རྣེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། རྣམ་པ་རྟས་གྲུབ་མ་བཀག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ཡང་བཀག་ནས་རྣམ་པ་རྟུན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་མངོད་པ། སྔ་མ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མངོད་པར་བཞེད་པ་ནི། དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ཤེད་རྩ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འཇོག་པ་ནི། རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སུ་ཅོར་སྣ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན། རང་ཉིད་འདོད་པའི་དོན་དམ་དེ་བཞག་པ་མ་བདེ་བར་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བརྗོད་···· པའི་སྐོན་ནས་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མང་བ་སྲིད་ཀྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གི་

ཡུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྤུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དང་པོ་ཉིད་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དེ། དོན་ཅིད་ནུས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་(༢༥༡ན) ཀྱང་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེག་གམ། འོན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་ཅིད་ནུས་སྟོང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་སྙམ་དུ་མ་གཟུང་ཞིག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐུབ་བཅོམ་པ་དང་། བདེན་སྟོང་གཞི་མཐུན་དུ་སྣང་པ་ཆམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པས་ནི། ཁོ་བོས་ནི། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྒགས་སོ། །དེས་ན། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆམ་གཞག་མངོད་པ་ཡང་། སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་། འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། གཟུང་ཆམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་ཆམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བཅས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཆམ་གཞག་ཏུ་བཟུང་ནས། ཆམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། གཟུང་ཆམ་ཚད་མ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་ཅིང་། དེ་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་ཆམ་གཞག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་ཁས་ཅིག་སྨྲ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཆམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དག་གི་ཚད་མ་དང་། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་བཀག །རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དགོངས་པའང་དོར། །རང་ཉིད་མི་ཤེས་གསལ་བར་བསྒགས་ཞེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་སོགས་འཇལ་བའི་དབང་པོའི་(༢༥༡བ) མདོན་སུམ་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པས་ཁས་ལེན་

ནམ། མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོར་ལེར་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་མོད། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་མངོན་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་མི་ལེན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་མར་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ། ཚད་མ་རྣམ་དེས་སོགས་སུ་རིགས་པ་སྟུ་བས་གསལ་བར་སྣང་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་མིན་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་གིས་རྫོད་སྟུབ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་སོར་ཕྱེ་རོལ་དོན་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་སུན་འབྱིན་གཉིས་བརྗོད་པ་འཇུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐོན་པའི་སྤྱིར་བཏང་། དམིགས་བསལ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་.....མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅུང་ཟད་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་རིག་པས་དབང་མངོན་ཁས་མི་ལེན་ན། ཡིད་མངོན་ཀྱང་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། མི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་རེ་ཤིག་བཞག་གོ །འབྲས་རྟོགས་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་མངོན་སྟེ་(২৫২৯) པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། གཟུང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མངོན་སྟེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་ཅན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཡང་མངོན་སྟེ་པས། གཟུང་རྣམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་མི་

ལེན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟག་ལ། ཁས་ལེན་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ཚེག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྣང་ཡང་འདོད་པ་ལས། ལན་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་དེ་མངོ་སྐེ་པའི་རང་ལུགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི···· མངོ་སྐེ་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཇལ་ལ། མ་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་(༢༠༢བ) གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སྟེ། མིག་སྣོན་སོགས་བསྒྲུབ་པས་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཐུ་མོར་རང་སྣོད་ཐམས་ཅིས་ཤེས་འདྲེན····· ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱི། དཔྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རིགས་སོ་སོར་འཛི་བ་ཁ་ལ་སྲིད། དཔྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་ཚོང་དུ་གཟུགས་ལ་རེས་པ·· འདྲེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་མ་ཐག་མིག་ཤེས་ལ་རེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན····· མིན་ཁ་ནང་དུ་ཐོགས་ལ་སོམས་ཤིག་སྔར་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ·· བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན། དེ་ལས་ལྷོག་པར་ཤེས་པ་འཇལ་བར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་དཔྱད་པ་མ་བྱས་

པའི་ཚོང་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་འཇལ་བ་དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱིས་ཞེས་དཔྱད་པ་བྱས་པས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁས་བླང་གི །དཔྱད་པ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལོག་པར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །དེས་ན། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་རྟམ་གཞག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བརྗོད་པའི་རང་དིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་པོ། མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། འོག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་(ཟ་ཟ་ཟ) དེའི་ཚུལ་བཟློག་ལྡོག་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་མན་ཆད་དོན་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་རྫས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟུས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་རྟུས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཟློག་ལྡོག་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱ་བྱེད་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་འབྲས་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དབང་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀུན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་གང་ལས་རང་གི་ལག་རྩེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཀུན་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ།

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཙམ་དུ་འདུ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་གང་གིས་རང་གི་ལས་སོ་སོ་ལ་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཇོག་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འཐུབ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་འཇོག་བྱེད་ཡོད། ཁྱོད་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པས་འཇོག་མི་རུས་ཤ་(ཐ་ཤ་བ) པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གྲངས་ཅན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་དོན་དང་ཐད་མ་ཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་ཉེར་སོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ལ་རིག་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་པོ་དག་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་འཇོག་ཅིང་རེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འཐུབ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཐ……དད་པ་གང་ལས་འདི། དོན་འདིའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འཇོག་ནུས་པ་ཉིད་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་འཇོག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་ཀུན་བྱེད་པར་འཐུབ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལས་སོ་སོར་དེས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དེ་འཇོག་བྱེད་དེ་ཡི་སྐྱེས་བྱེད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རྗོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི

ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་འགལ་ཟོལ་ཞེ་ན། མིག་དབང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་འགས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གསལ་མི་''' གསལ་ཐ་དད་པར་བྱེད་ན་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་''''' རྟོགས་(།ཇ་ཅན) པ་སོགས་སུ་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་གསལ་བ་ལ་སྟོར་སེར་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་གསལ་བར་སྣང་། མིག་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལས་སྟོར་སེར་གཉིས་ཀའི་ཚ་ཐ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི། དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྱེལ་བར་བྱེད་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཇོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན། དོན་གང་ཡང་རྟོགས་པར་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ནི། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་ཇུས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་ཇུས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་མེད་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཐལ་ཞེས་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་ཐལ་ཞེས་ཟེར་ན། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་མེད་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བསྟོས་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིང་དུམ་བུར་སོང་བ་སོགས་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་གསུམ་མ''''' ཚང་ངོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་(།ཇ་ཅན) གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ལས་ལ་

འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཁྱོད་རང་སྐྱོང་བའི་འཇིན་པའི་རྣམ་
པ་དེས་སྐྱོང་ཞིང་གཟུང་བ་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་
པོར་འཇོག་པའི་དོན་ནི། སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར། དངོ་
སྐྱམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་འཇིན་རྣམ་ཡིན་པས། འཇིན་རྣམ་
དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བས་སྐར་སྟོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
བྱན་པའི་ཚེ། སྐར་སྟོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་བྱན་པ་དང་། བས་སྐར་
མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་བྱན་པ་གཉིས། བྱན་པའི་འཇིན་སྐྱངས་ལ་ཡོད་
པས་དེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོང་བ་ལ་ཡང་། ཡུལ་ཕྱོང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་
ཕྱོང་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐར་ཡུལ་ཕྱོང་བ་སྟོ་འཇིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཇིན་
དེ་ཕྱོང་བ་འཇིན་རྣམ་ཡིན་པས་ངས་ཕྱོང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་བྱ་
བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོར་བ་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འཇིན་པའི་སྒྲ་འདོགས་གཙོད་པའི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་སྒྲ་འདོགས་
གཙོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུར་ནི། དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་མེད་པར་སྐོན་ཏེ། སྟོན་
པོ་རྟོགས་པའི་ཚེ། སྟོན་པོའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་
ཀི །སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན། སྟོན་པོའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་
སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཚད་འབྲས་(ཞ་५ཁ)
པུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་པས། དེའི་དོགས་པ་དགག་པའི་
ཕྱིར་ཏུ་སྨོས་སོ། །གཟུགས་འཇིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་སྐྱེ་བྱེད་འཇིན་
པའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། བདག་ཉིད་གཟུགས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་
ཡང་། ངས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཟུའ་འཇིན་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་དེ་ཡི་གཟུང་རྣམ་སྐྱོང་བའི་དབང་གིས་ངས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་····
ཞེས་དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་ལ། བྱེད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་ངས་གཟུར་རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པའི་
བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སྣོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་དབང་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
ལས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་
རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྐྱོང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱི། ངས་
གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དོན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་ཡང་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨོས་སོ། །གཟུགས་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བའོ། །དེལེར་ན།
བུས་ཕའི་གཟུགས་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་···
འཇིག་རྟེན་ན་བུས་རྒྱུ་ཕའི་གཟུགས་འཛིན་ཅས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
འབྲས་བུ་བུའི་གཟུགས་རྒྱུ་ཕ་རྣམས་(ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ) ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་··
འདྲ་བར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མངོན་བསྟན་
དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་དང་།
དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱི་དང་ལས་སོགས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱི་བློ་དེ་
དག་ཚོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འཇོག་པ་ལ་འཇོག་བྱེད་གཞན་ཀྱིས་
བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་ཁྱད་ཆམས་ལས་
གཞན་ཡོད་པར་བསྟུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་སོགས་དོན་རྟོགས་
ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དོན་
རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆམས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། བྱ་བ་དོན་

རྟོགས་ལ་ཞན་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་ན་ཡང་། དོན་རྟོགས་འདོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་འདོག་མི་ནུས་ཀྱང་འདོག་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཐ་མའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འདོག་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་རིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། དབང་པོ་གསལ་ཡང་དོན་རྟོགས་འདོག་མི་ནུས་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་བར་ཅིས་གྱུབ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཐ་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེས་དོན་རྟོགས་འདོག་པར་ཁས་བླང་ངེས་གྱི། བར་དུ་བརྒྱད་པ་དུ་མ་ལ་དགོས་པ་དང་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁོད་(ཇ།ཇ་ཀ) ལ་མིག་ཤེས་དེས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་ཡང་བར་འདི་འདྲ་འདོག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོད་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀུན་གྱི་མཚུངས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་འདྲུག་མི་འདྲུག་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མིག་ཤེས་འདིས་སྟོན་པོ་འདི་རྟོགས་ལ། སེར་པོ་འདི་མ་རྟོགས་ཞེས་པའམ། གཟུགས་འདི་རྟོགས་ལ། སྐྱ་མ་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ། ཁོད་ཀྱིས་གང་ལས་ཀྱང་འདོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁོད་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བག་སྐྱ་བའི་ཚད་མ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་སྤྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་དོན་རྟོགས་འདོག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་པ་ན་རེ། དོན་མ་ངེས་ཀྱང་། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་

སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་བློ་འབྲས་བུ། ཡང་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལེན་པ་ལ་འདུག་པ་ཚོད་མ་དང་འབྲས་བུ། འདུག་པ་དང་། ཡུལ་ཐོབ་པ་ཚོད་མ་དང་འབྲས་བུ། ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་བྱ་གྲུབ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་འདྲ་དོན་བལྟ་སོགས་ལ་མེད། །ཅེས་སྨྲོང་ངོ། །དེགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བྱམ་པའི་སྤྱི་འཇིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་(རཀཤཁ) བློ་དང་། སྣམ་བུའི་སྤྱི་འཇིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་སྤྱི་འཇིག་པ་དང་། སྣམ་བུའི་སྤྱི་འཇིག་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེའི་ཆམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་དང་སྣམ་བུའི་རྫས་འཇིག་པའི་བློ་གཞན་དག་ཀྱང་ཁྱད་ཀྱིས་འཇོག་མི་ནུས་པར···· ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་སྤྱི་འཇིག་དང་། ཁྱད་པར་རྫས་འཇིག་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལ་བསྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་གི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོའང་། གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་འཇལ་བ་ལ་ཚད་མ་ཁྱད་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་གཉིས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་དེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་དེ་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་ཚད་འབྲས་མི་རུང་བར་ཐལ། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན། ཚད་འབྲས་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་པོ་དེ། རྟོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་། ཤོག་པའི་ཚ་དང་ཐ་དད་པ་གཉིས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་དུ་བཞག་(ཟླ་ཕྱོ) པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ནི་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྣོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྣོར་བར་འདུ་བ་དང་། སྣོར་བར་འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། སྣོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་གཞིར་བྱས་ནས་བུམ་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་དབེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་མཚུངས་ལ། བྱག་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོས་ཐོགས་དང་སྣོར་འབྲེལ་གྱབ་ལ། ས་ཐོགས་བུམ་མེད་དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། །དེས་ན། དབང་དོན་ཐུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་མོད་འཁྲུལ་པ་ནི། །བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་བུམ་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་ལ་དེའི་ཁ་དོག་གི་ཚོས་འགའ་ཞིག·····རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མེ་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་ཀུན་ཏུས་འབྲེལ·····ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་གྱབ་པར་བྱེད་བཀག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རུགས་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་མེ་ཟུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བུམ་པ་དང་། བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ། དངོས་བརྒྱུད་ཀུན་ཏུས་འབྲེལ་ན་ཡང་། བུམ་པའི་ཁ་དོག་གི་(ཟླ་ཕྱད) ཚ་རྟོགས་ལ། དྲི་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་མེ་ཟུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ། གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་གྱབ་སྟེ་རྫས་

གཅིག་གི་ཚེས་ཀུན་དང་ཐུན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ཀྱི། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྣོ་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ། དོན་རྟོགས་ཚད་མ་འདི་ཡི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐཡ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་དེའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྒོན་དཡོན་ཆོས་མཆོག་གཟུགས་དང་གྲུབ་སྟེ་རྗས་གཅིག་པ་ལ་མིག་དབང་འབྱལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་འདྲའོ། །རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཇོག་ནུས་སོ་ཞེན། རྣམ་པ་མེད་པར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་འཇོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐཡ། རྣམ་པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ། དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་རྗས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བྱེད་ཡིན་ན་རྗས་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ཞེ་ན། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྗས་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་བདེན་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྗས་གཅིག་ཀྱང་ལྷོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗས་གཅིག་ཀྱང་(ཟ་ཤ་ཤ་ན) དོན་དམ་པར་དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་འདོད་……པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འགའ་ཞིག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་བཏང་པའི་ཐ་དད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རེས་ཤིང་གཅོད་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་རྗས་ཐ་དད་མཐོང་བ་དག་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་བྱ་བྱེད་རྗས་ཐ……དད་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཐལ། དེ་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པས་སྒོ་

འདོགས་པས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རེ་ལས་རྟོས་ཐ་དད་པའི་དེའི་འཕར་བ་དང་འབབ་པའི་བྱ་བ་མེད་ལ། ཤིང་ལས་རྟོས་ཐ་དད་པའི་དེ་དུམ་བུར་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྟོར་སྣང་ཤེས་པ་དེས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ་སྣ་མ་རྟོགས་པར་འདོག་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཆ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཤིང་། འདོག་བྱེད་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། གང་རྟོགས་པ་དེའི་ཆ་མ་ཤར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤུགས་རྟོགས་མི་ཟད་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཆ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དང་ཡུལ་གྱི་ཆ་པ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་སྟོན་པོ་རྟོད་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། ཕྱི་རོལ་རིག་པའི་(ཅ།ཅ་བ) སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་ཚ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་འབྲས་དང་པོ་རིལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཁྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་རིག་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། སྟོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རིག་ཅིང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། སྤོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་དེ་རིག་པར་འདོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་འདོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་། ཟླ་གཉིས་མ་རྟོགས་

པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་སྣ་བ་ན་རེ། འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། རྟོག་འཇིག་མངོན་སུམ་འདི་ཡི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དོན་རིག་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། མེམས་ཙམ་པ་ཚོས་ཅན། མངོ་སྤེ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རྟོག་འཇིག་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན། མེམས་ཙམ་པ་ལ་འདྲི་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ན། མེམས་ཙམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་ནས། རྟོག་འཇིག་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་(།།ཞ།།ཅ།) ཞེས་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ལ། འདྲི་ཞིང་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་ན། དོན་ཐ་དད་འདྲ་འམ། རགས་པ་དང་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཏིང་ངེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ལ་ཡུལ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བ་གང་ཞེག །རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་རྟུལ་ཕྲན་ལ་སྤྲོ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཕྱི་དོན་རགས་པའི་ཆ་མེད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་རགས་པ་ཆ་བཅས་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་མེད་པས་དེ་བཞག་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་ཡིན་པ་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དོན་རིག་པ

ཀྱང་སྟེ། གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་འདྲ་བ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འཇིག་རྟེན་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་འཇིག་སྟུ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་(༡༥༥) བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། དོན་སྟོན་པའི་རྟམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྨོན་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་ལྡན་སྟོན་པོ་དྲན་པའི་བཅད་ཤེས་དེས་སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་། །སྒྲ་འདི་ཐོས་ཤི་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་གང་ལས་དེས་པ་དེ་འདྲེན་ནུས་པའི་བློ་དེས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས། དོན་དེས་པའི་དེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་དོན་རིག་གི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལ་དེས་པ་མི་འདྲེན་པས་ཉེ་བ་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེས་པའི་དེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དེ། སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་སྣུབ་པའི་དོན་རིག་དེ་ཡི་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྣང་བ་དང་མཐོང་བའི་སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་དེ་དག་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ཡིན་མིན་དེ་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འབྱེལ་བ་་་་་ཚད་མས་དེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བཟློ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཚད་་མས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དགག་པ་དང་། དེར་སྣང་འབྱུལ་ཤེས་(༡༠༠ན) ལུ་བསྟན་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་

བྱང་གྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དད་དགག་པ། ཉེས་པ་དེ་ནས་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དད་ལ་ཡང་མཚུངས་པ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྐྱོན་བྱ་རྟོན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལས་རྣམ་པ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་པོ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་པོ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྐྱོན་བྱ་རྟོན་པོ་དེ་ནི། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོན་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་། དུ་དུང་རྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་རྟོན་པོ་རྣམ་པ་དད་དུ་སྣང་བ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དད་ཙམ་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། རྟོན་པོ་ཤེས་པའི་རྣམ་སུ་འདོད་པ་དེ་ལའང་རང་སྐྱོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་རྣམ་གཉེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དེའི་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བྱ་རྣམ་གཉེན་མེད་པར་གྱབ་པ་དེས་ནའོ……ཕྱིར། དེས་ན། རྟོན་པོ་དང་རྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པ་དད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རང་གི་(ཟཧཀཅ) རྣམ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག །རྣམ་པ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་ཞེས་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་པོ་སྐྱོང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ག་གཏགས་པ་མི་རིགས་པར……འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཀྱང་། རྟོ་སོགས་སྐྱོང་བར་གྱགས་ཤིང་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། རྟོ་

འཇིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་རང་གི་གཟུང་བྱར་སྣང་བ་དེ་སྟོལ་སོགས་
ཀྱང་ཡིན་ལ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
སྟོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་
མི་འཐད་དེ། རལ་གྲིའི་སོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་མེ་དོན་
གཞན་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེ་ཚོས་
ཅན། རང་གི་དོ་པོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བསྟོས་
མེད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་ཕྱར་གསལ་བ་དེ་ཡི་
བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ཕྱར་སྟོ་འཇིན་གྱི་བློ་
ཚོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བྱ་དེག་ཅིང་གསལ་བ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། དེག་བྱེད་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་
བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱི་མིན་ན་དངོས་སུ་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོར་བྱ་ཚོར་
བྱེད་དུ་འཐད་པར་དཀའ་ཞིང་མི་དགས་པར་ཐལ། སྟོ་འཇིན་དང་། དེ་ཡི་
དེག་བྱ་སྟོན་པོ་གཉིས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་
(༩༠༡ན) འཇིན་དོན་གཞན་མེད་ན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་ལ་བསྟེན་མི་
ལྡུས་པར་སྣང་བ་འདི་ཇི་ཕྱར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དེག་བྱ་དེག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྐྱ་ཤད་ཙགས་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཤེས་
པ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཕྱར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བ་ལ་འགལ་
བ་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུང་འཇིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཆོས་
པར་ཕྱེ་ཞིང་། ཆོས་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་
དེས་རྒྱུད་ཆོས་པར་བསྒྲད་པས་དེ་ཕྱར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱར་
ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྟོན་པོ་གཟུང་བྱ་དང་། སྟོན་པོ་སྟོང་བའི་ཚེ་འཇིན་པ་ཡི་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་དེགས་པས་བརྩད་……

ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེ་ལྟར་འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་འཇིག་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་འཁྲུལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། གཟུང་འཇིག་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པ་འདིའི་ཚམ་གཞག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་གཟུང་འཇིག་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཚ། དོན་དམ་པར་ཞེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པས། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དགག་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་རིག་བྱ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་ཆམས་ཀྱི་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཤུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་ཆམས་དབང་(༩०ཀ) མངོན་གྱི་གཟུང་འཇིག་ཚས་གཞན་འགོག་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་····· ཕྱིར། དེས་ན། ཆམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཆམ་གཞག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཤུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་ཆམ་གཞལ་བྱ། སྒྲོ་འདོད་གསར་དུ་གཅོད་པའི་འཇིག་ཆམ་ཚད་མ། རང་རིག་གི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །དེས་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཤུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པའི་སྟོ་འཇིག་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཉགས་དགོད་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྔོང་བར་ཤུར་ན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། ཕྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་གྲུབ་ཅིང་ཁས་བླང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྔོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་པར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་གི་སྣོ་ནས་ཀྱང་རིག་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མེད་ཀྱི་སྣོ་ནས་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་ལྟན་གྱི་སྣོ་ནས་རིག་གོ་ཞེ་ན། སྣོ་མེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡོད་མོད། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་འདི་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་(༡༠༢ན) གཏད་པའམ། གཞན་ཞེར་ལེན་ལས་ཡིན་ཞེས། དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བཞག་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། གཏན་ཆོགས་ཚད་མ་གང་གིས་འགྱུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྣོན་པོར་སྣང་བའི་སྣོན་པོ་དེ་རང་མཐོང་བའི་བློ་ལས་ཇས་གཞན་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་བ་བློ་ཡི་ཁྲད་པར་སྣོ་འཛིན་དང་བྲལ་བར་སྣོན་པོ་མི་འཛིན། སྣོ་འཛིན་དེ་འཛིན་པའི་ཆེ་ན། སྣོན་པོ་ཡང་དེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣོན་པོ་དང་སྣོ་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཏ་གས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྣོར་སྣང་ཤེས་པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇས་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཇས་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ལྡན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན། ཇས་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱང་འབྲེལ་ཡིན་པས། དེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་དོན་ནི། སྣོན་པོ་དམིགས་ན་སྣོ་འཛིན་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྣོ་འཛིན་དམིགས་ན་སྣོན་པོ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། སྟོན་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། སྟུ་འཛིན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་(༡༠༢བ)ན། སྟོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ། སྟུ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་རེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟུ་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ་བློ་དེ་ལ་སྟུ་འཛིན་ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་རེས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པོ་འཇལ་བའི་བློ་དང་། སྟུ་འཛིན་འཇལ་བའི་བློ་ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དུས་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་སྲིད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཚང་བཞིན་དུ་བྱམ་འཛིན་སྣབས་འགའ་མི་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྟེན་མ་ཚད་པས་མ་སྣོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཆམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་སྣབས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་དབང་གིས་བྱམ་འཛིན་རེས་འགའ་སྣང་བར་རེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་བྱམ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱམ་འཛིན་གྱི་སྣོ་རེས་འགའ་སྣང་བར་ཆམ་པར་རེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྟ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པའི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དང་རྟོག་པས་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཡི། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་(༡༠༣ན)སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློ། འདི་ཡན་ཆད་

ཀྱིས་ཚད་འབྱས་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་རྫོགས་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཚེགས་
བཅད་གསུམ་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་འཆད་དོ། །གང་གི་ཚེ། སྟོན་པོ་རྣམ་པར་
རིག་པའི་རྣམ་རིག་གི་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ་རྫས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་
དེ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་སྣང་བའང་ལེན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་
སྟོན་པོ་དེའི་ངོས་ནས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་འདོད་པོར་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། སྟོ་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་
དེ་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་མི་བསྟོས་པར་ཞེན་ལེན་གྱི་དབང་གིས་དེ་
ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁོ་བོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་
བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྟོར་སྣང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་
ཚེ། སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ཤམས་སུ་མྱོང་བའི་སྟོན་པོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བློ་འབྲུལ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་དེས་ཤིང་ཞེན་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད། ཞེན་ཡུལ་
ལ་འབྲུལ་བའི་ཚེག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འཛིན་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བློ་འབྲུལ་པས་དེ་ལྟར་
ཞེན་ཞེས་པའོ། །ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་དེ་ཉིད་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་སྣང་
བ་དེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་སྟོན་པོ་(རྟོག་བཟློག) པོ་
རིག་པ་འབྱས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོ་འཛིན་འདི་རང་གི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་འདོད་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཚེ་རྣམ་
གཞན་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་
དུ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྣྲིའི་དོན་དང་།
ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་
དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཞག་འདི། གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་

གྱི་དོན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྲིད་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འཐས་འཇོག་པའི་ཚེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་འདོད་···· དགོས་པས། དེའི་ཚེ་རང་རིག་འཐས་བྱར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ། རང་རིག་འཐས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་མེད་ན། ཚད་འཐས་ཡུལ་ཥོ་ཥོ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཐས་བྱ་ལ་དཔྱད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འཐས་བྱ་ཞེས་པ་དེ་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཚད་མའི་འཐས་བྱར་པ་ཡིན་ནམ། ཅོན་ཏེ་སྟོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འཐས་བྱར་བརྗོད་པའམ། ཅོན་ཏེ། འཐས་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མི་(༡༠ཁ) འཐད་དེ། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་འཐས་བྱའི་ངོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་འཐས་ཡུལ་ཥོ་ཥོ་ཁོ་ན་ལ་འདྲུག་པའི་ཐལ་བ་སྲས་ཀྱང་སྟོག་མི་ནུས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ། ལྟོས་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་སྟོང་བྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འཐས་བྱར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འཐས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཐས་བྱ་ངོས་མ་གཟུང་བར་དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི····· ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྟོ་འཛིན་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རིག་པ་འདི་རྫས་གཞན་རིག་པ་མ་

ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྟོ་འཛིན་སྟོན་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་སྟོ་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། སྟོན་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྟོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་……ལྟོན་ཅིག་དམིགས་རིགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་མེམས་པའི་ བློ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་(༡༠ཁ) འབྲས་བུར་བཞག་གོ་སྐལ་དུ་བསམམས་ནས་སྟོ་འཛིན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྟོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འདོད་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྟོ་འཛིན་ཉིད་ཚད་མར་འདོད་ན། དེ་ནི་སྟོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ལ། སྟོན་པོ་ལ་དེས་པ་མ་དྲངས་པར་སྟོ་འཛིན་དེ་ཉིད་རིག་ཅིང་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱམ་པའོ། །དེས་ན། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་པའི་ཕྱོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་སྤོང་བར་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་སྣུབ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བར་སྐྱེད་བྱེད་

གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་ནི་ གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོ་ནས་གཞལ་བྱར་ འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །སྒོང་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་དོན་ རྒྱུ་ཡིན་(༡༠༥ན) པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ རོ། །དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བར་རེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལ་ རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ། དོན་ནི། སྐར་གང་ གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་འདྲ་བར་བརྟག་ཅེས་སོ། །རྣམ་ གཞག་གསུམ་པ་འདི། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་ བ་ནི། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་སྤུ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་ དབང་བློས། ཚོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་མེད་པ་ལ་ འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གསུམ་ པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ ནི་མེད་མོད་ཀྱི། ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ ཁས་བླངས་ནས། ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མངོད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རང་ལུགས་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པོ་གཞལ་ བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་གཞན་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་བསྟུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། གཞལ་བྱ་ལ་ དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་ གཞལ་བྱར་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ རིག་པ་འབྲས་བུར་རིགས་(༡༠༥ཁ) པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་འདོད་མི་ འདོད་དུ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་སོ་

སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇོག་གི །ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། སྔོན་པོ་རང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། སྔོན་པོ་དེ་དུས་ནམ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་····· པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྔོན་པོ་ལ་དག་གཉེན་གཉེས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་པོ་དག་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་སྣང་ཞིང་སྡུང་བར་མི་འགྱུར་བར་གཉེས་ཀ་ལ་གཉེས་ཀ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོན་པོ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས། དུས་ནམ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་ཤེན་ཏུ་སྣོག་གྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ཟུང་རེ་རེ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། རེ་རེས་གཉེས་ཀ་མཐོང་བ་མེད་ཅོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལས་དབང་གིས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ཅི་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་··· བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ (༡༠༨ན) པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས། གང་ཟུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་གྱི་དོན་འཛིན་དབང་པའི་བློའི·····འཛིན་སྐྱངས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་འདོད་མི་འདོད་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་སྣང་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་བ། ཕྱིས་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཡིད་དུ་འོང་བར་མཚམས་

སྐྱོར་བ་མེད་ཅིང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་སེམས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཐྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་འདི་ཀླུ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར། དོན་སྟོན་པོ་ནི། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཆམ་པར་འཇོག་ཅིང་རེས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྣུབ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཚེས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་ཆམ་པ་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་རེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཟུང་བའི་ཆམ་པ་ལས་ཆམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཆམ་པའི་.....འཇིག་པ་བདག་ཏུ་འཇིག་པའི་གཞི་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་རོ་ཞེས་པ་དང་། དེས་ན། ཅི་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་(༡༠༨བ) པ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཤད་པ་དང་། ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་འཇིག་པའི་ཆམ་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇིག་ཆམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཇིག་པའི་ཆམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དེ་ལ་འཇིག་ཆམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དོན་སྟོན་པོ་སྣང་བའི་གཟུང་ཆམ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པའི་ཆམ་པའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ཆམ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་

སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་གི་དོན་གཞན་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་ཚོད་མ་ཡིན་ན། དོན་དེག་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དེག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་དོན་སྟོན་པོ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ། སྟོན་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། སྟོན་པོ་འདི་ནི་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་བར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་····· གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་(༡༠ཕྱོ) པའི་སྟོན་པོ་དེག་པ་དེ་ཉིད་དོན་དེག་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་སྐུབ་བྱེད་ནི། སྟོ་འཇིན་གྱི་བློ་ལ་གནས་པ་དོན་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ལ། སྐུབ་བྱེད་དེ་ཡི་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་དོན་སྟོན་པོ་དེ་ནི། སྐྱེ་འདོགས་གཞོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ཁོ་ནར་ཐལ། ཚད་མས་སྟོན་པོ་གཞལ་ལ། འབྲས་བུས་སྟོ་འཇིན་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་··· ཡང་། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པའི་སྒྲ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འཇོག་པའི་སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་རེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཇིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་·· འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཚད་མའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་བཅད་

ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་རྟོག་པ་གཞན་ཞེག་ཏོ །ཚད་འབྲས་དངོས་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་(རཀ་ཀཁ) གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་རང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་.....སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་.....པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོ་འཛིན་དེ་སྟོན་པོ་དེ་དང་འདྲ་བའམ། གཞན་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། སྟོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དོན་སྟོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི་ཆུ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེག །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབད་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཆུར་ཁས་བླངས་པས་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་ཚད་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྣང་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གཟུང་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་རྣམ་རིག་པ་ལ.....གནོད་(རཀ་རྣན) བྱེད་དུ་འདུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་

དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འདོད་པ་དེ་བདེན། དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པ་ངས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཚ་བདེན་པར་གྱུར་པ་དགག་པ། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་པ་དང་། མྱོང་བ་རིག་པ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་སྟག་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་འདིམ་དུམ་སོགས། རྟ་དང་གླང་པོ་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བཅས་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །བློ་བསླད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིམ་དུམ་དེ་དག་རང་གི་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་མ་བསླད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐག་རིང་པོ་སྐྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོད་ན་ཆུང་ངུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །སྟ་མ་བསྟན་བཅོས་དང་། ཕྱི་མ་འདིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རིག་པ་དག་ཐ་དད་པའི་ཚ་འདི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཚད་མས་གཙོད་པ་མེད་དེ། ཟླ་(ཟླ་བ་) རྫས་གཅིག་ལ་གཉིས་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པའི་ཚ་ཐ་དད་པའི་ཚ་འདི། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟེས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཚ་གསུམ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཚ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འགྱུར་བ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྫས་གཞན་ལ་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྐྱེད་ཟློག་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་དུ་མར་སྣང་ཡང་དུ་མར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཐ་དད་མེད་པར་དེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་པོས་ཐ་དད་མེད་པར་དེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཚ་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་ལ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་(༡༩༠ན) རྫུན་ཞན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་དཏུལ་དེའི་བདག་ཉིད་མེན་པའི་ཤ་ཕྱིས་ལ་དཏུལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འདི་ལ་ཞན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པར་འགྱོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་དེའི……
བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་འདིའང་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བུ་ཞེན་པ་འདི་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་བསྟོས་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ལས་བྱང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་…
ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནང་གི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་

དང་དུ་ཞེན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་དེ་ཙམ་
གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་
མཐོང་བ་ལ་མི་བསྟོས་པའི་འཁྲུལ་པ་ནི། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་
ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་བྱེ་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རིག་
དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོང་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁོང་རང་རིག་དེའི་སྐྱེས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་ལྟོང་བའི་
འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་རིག་པའི་(ཅ་ལ་) རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ།
འཇལ་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པའི་ཚད་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་རིག་པ་སོགས་ཀུན་གྱི་ལུགས་ལ་སྣང་
བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གྱིས་ཁས་བླང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རང་རིག་ཁོ་ན་
ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཀུན་ལའང་སྣང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་དེ་
དག་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྟོང་བར་རྟང་སྟེ། ཉམས་སུ་སྟོང་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་སྟོང་བར་
བྱེད་རྟང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་
འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ། འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དང་། ནང་དུ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་
ཅེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་རྟང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདིས་
རང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། མིང་ཐ་དད་ཙམ་མ་གཏོགས།

རྟས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་དེའི་ཚད་མའི་དོན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རང་རིག་ཚད་མར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ཟེ་ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། འདིས་(༡༩༠ན) རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་བྱེད་པའི་ཚ་དེ་ཚད་མར་བཞག་.....འདིར་འདི་རིག་པས་རང་རིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེ་འཇིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་རང་རིག་གི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ན། འདི་དེའི་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚེ། ལས་སུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་འཇིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བཤད་ལ། འདི་རིག་པ་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་ཚ་དེ་ནི་མཚོན་བྱ་ལ་ཟེར་ལ། འདིས་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་བྱེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་རིག་ཏུ་མཚོན་ན་ལས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་བྱེད་ན། སྐྱེ་འཇིག་མཚན་གཞི། རིག་པར་མཚོན། འཇིག་རྟེན་ཕྱིས་སྐྱོང་བ་ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ནང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དོ། །སྐྱོང་བར་བྱེད་ཟུང་ཞེས་པ་ཡང་ཤེས་པ་སྐྱོང་བྱེད་དུ་ཟུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞེས་པ་ཡང་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དང་། བློའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི། བློའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། ཞེས་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །(༡༩༠བ) དང་པོ་ལ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁས་མ་

བྱང་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔོན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔོན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་འགྲེལ་དང་། རྗེ་ལྷར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་རྟོགས་པར་སྣ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མི་འཐད་དེ། དྲན་སྣམ་ཡང་ཐན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་··· རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཡིན་ན་མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་ལས་བྱང་བ་ཡི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ····· ཐམས་ཅད་དག་ཚོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྱེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། བུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཞ་མ་གང་ཟུང་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། ཟས་(རྒྱུ་ན) ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས། དེ་རང་

གི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དེས་ཁྱོད་ལ་རྣམ་པའི་ལག་རྗེས་དེ་བཞག་པ་མེད་པར་ནི། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོག་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐུག་ཐང་དུ་འཛིན་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། འདོས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དང་། རང་རིག་གི་སྣོང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་མེད་ན། འདོས་པ་ཐུག་ཐང་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན། དེ་འདྲའི་བློ་མ་སྣོང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དྲན་པས་རིགས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་དགག །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་དགག །ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་དྲན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་(རྟག་ཏུ་) ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ཁ་དོག་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་དོན་གཞན་དེའང་མི་རྟག་ན། གསལ་བ་ཀུན་ལ་འདྲུག་པའི་ཚ་མེད་ཀྱི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་ནའང་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མཚན་མ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདོས་པ་དྲན་པའི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དོན་གྱིས་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འཇིལ་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཡུལ་གྱི་

རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འདས་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔར་དོན་རང་མཚན་སྐྱོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔར་གྱི་སྐྱོང་བ་དེ་ལས་བྱུང་ཞེས་སྨྲར་རོ། །དྲན་པ་སྐྱོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་རྐྱེན་རང་མཚན་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདས་པ་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་གཟུང་་་ དོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། (༦༡༩ན) ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྐྱགས་པ་དེའི་ཚེ། དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན། སྐྱོང་བ་དབང་ཤེས་ལའང་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དྲན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། དྲན་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དྲན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞེག །རང་སྣང་བའི་བློ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིལ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། ངོ་ན། དྲན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དྲན་པ་ཡོ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འཛིལ་བའི་ཕྱིར། འཆད་པ་ཡོ་དང་། ཉན་པ་ཡོ་བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་དག་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིལ་ལོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་ཡོ་དང་ཉན་པ་ཡོའི་སེམས་དག་གི་ཡུལ་དོན་གཅིག་

ཀུ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་དོན་གཅིག་ཐུན་མོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བཤད་པའི་ཡུལ་དང་། ཐོས་པའི་ཡུལ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲ་བ་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་ཐ་སྙད་འཇིག་(༡༧༩བ) རྟེན་ན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་ལ་རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་དེར་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་འཁྲུལ་ཞེད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འདས་པ་དྲན་པའི་བློ་གཟུང་དོན་ཞེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྗེ་ལྟར་རྫས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀུ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། རྣམ་ཞེད་མི་འཐད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་བག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །ཡུལ་ཤེས་པ་སྟོང་འཛིན་དང་། དེ་ཤེས་པ་སྟོང་འཛིན་དུན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱེ་བག་ལས་སྐད་གྱི་སྟོང་འཛིན་དེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཚོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཁྱད་དུན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། ངས་སྟར་སྟོན་པོ་མཐོང་ཞེས་དྲན་པའི་ཚེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་གཉིས་དྲན་པས་སྟར་ལྡོང་དུས་ན། གཉིས་ཀའི་ལྡོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་ལྡོང་བ་གཟུང་རྣམ་དང་། སྟོ་འཛིན་ལྡོང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་འཛིན་ལ་སྟོན་པའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་གཅིག་ཏུ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི་(༡༧༩ན) འཛིན་རྣམ་གྱིས་ལྷག་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོང་འཛིན་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་ན། ཅི་ལྟར་སྟོང་འཛིན་དུན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་ཞིང་་་་་་་ གནས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོང་འཛིན་དང་། དེ་དུན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དུན་ཤེས་དེ་དུན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡི་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དུན་ཤེས་དང་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་་་་ གཉིས་དང་། བདག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་པ་རང་དུན་པ་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དུན་པ་ན། དོན་ཡང་དུན་པའི་ཕྱིར། དུན་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འཁྲུལ་བ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱིད་ལའང་དོན་ཤེས་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དུན་པ་མེད་པར་རྗའི་བུམ་པ་དུན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དབང་(རྟག་རྟག) ཡིད་སོགས་ཀྱིས་མ་་་་ བྱས་པ་དག་ཡོད་པས་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་དོན་དང་འདུ་བ་སྐྱེ་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་་་་་ བསྟེ་བ་བསྐྱེན་པ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དང་འདུ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོ་མ་སྦུན་དང་མིག་

འབྲུལ་མཁན་གྱི་སྒོ་ང་སོགས་ལ་འདུ་བས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་མཐོང་བ་.....
བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེའི་རང་བཞིན་འཛིན་རྣམ་
གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་པོ་སྟོང་ཤེས་
པའི་རང་བཞིན་གཟུང་རྣམ་དང་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་འཛིན་རྣམ་ཁོ་ན་....
ལ་གནས་པ་གང་ཞིག །དེགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དྲན་ཤེས་
དང་པོ་དེས་པར་འཛིན་ཅིང་དྲན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྟ་མ་གཉིས་སོ.....
སོར་འབྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྟ་མ་དེ་གཉིས་
འཛིན་རྣམ་རྟུང་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེས་ན། དྲན་
ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་གནས་པར་འགྱུར་བའི་དབང་ཐུབ་སྟོ་སོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོ.....
བོར་གྱུར་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་དོན་སྟོན་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྟེ་བའི་ཐྱ་བ་དང་
འབྲེལ་བ་ཅན་ཐུབ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེས་སྟོ་འཛིན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་པ་སྟ་
མར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སྣང་བ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཡུལ་གང་ཡིན་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་(༡༩ཁ) ཐུག་ཐྲད་དུ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་ན། དོན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ནས་བསྒྲིད་པ་མི་སྲིད་པས་དྲན་ཤེས་
སོགས་དོན་ལས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་ན། ཤེས་པ་དང་པོ་སྟོ་འཛིན་
གཅིག་པུ་ཉིད་དོན་དང་འབྲེལ་བར་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི། ཐྱོ་སྟ་མའི་དོན་དང་།
དྲན་ཤེས་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཅིག་པུ་དོན་ལས་བྱུང་
ཞིང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ།
ཐྱོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཤྲེན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བསྟུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་
སྤང་བ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྟོན་པོ་ནི་སྟོ་འཛིན་དེ་ལས་རྫས་
གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མི.....
འཐད་དེ། དེ་ངེས་པར་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཐྱོ་དང་ཤྲེན་ཅིག་ཏུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་

སྐྱོང་ཞིང་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་མཐུན་སྐྱོགས་ལ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་འབྲལ་བས་བླ་བ་གཉིས་མེད་པར་བླ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་ལ། ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་ཞེས་རྗས་ཐ་དད་དག་ལ་དེས་པར་ལྟན་ཚིག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་དེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྟོག་པོ་དང་རྟོ་སྣང་ཤེས་པ་ལྟན་ཚིག་དམིགས་དེས་སུ་ཐལ། སྐྱོང་བ་རྟོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྗས་སུ་མེད་པར་དོན་རྟོན་པོ་དམིགས་པ་འགའ་འམ། དོན་རྟོན་པོ་དམིགས་པའི་(༡༧༩ན) རྗས་སུ་མེད་པ་ཡི་རྟོ་འཛིན་སྐྱོང་བ་དུས་ནམ་ཡང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་་་བ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་རྗས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་སྣང་བ་ཡི་དོན་རྟོན་པོ་ནི་རྟོར་སྣང་ཤེས་པ་ལས་རྗས་གཞན་མིན་པ་ལྟོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །མེད་པའི་གནོད་བྱེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚེག་དོན་དང་། རྣམ་དིག་པའི་རྒྱན་གསུམ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོར་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་རྟེ་བ་མེད་པ་མཐོང་ཞིང་། སྐབས་འགར་རྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་རྗས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་རྟོར་འཛིན་རྟེ་བ་ལྟོག་པའི་རྟུ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྟོར་འཛིན་ཡོད་མེད་དེ་རྟོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ནད་བྱེད་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏྲེན་ཡོད་མེད་ལས་དེས་པར་་་མི་སྣ་ན་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་ཏྲེན་གྱི་དབང་གིས་རེས་འགའ་རྟེ་བར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོར་སྣང་ཤེས་པ་ལ་དེའེར་བརྗོད་ན། རྟོར་

འཇིག་རང་དུས་ན་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་དམིགས་རྒྱན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྫས་སུ་མེད་ན་རྒྱན་དུ་འགལ་ལ། རྫས་སུ་ཡོད་ན་རྫས་ཐ་དད་མི་འཐད་པས། རྫས་གཅིག་ཏུ་འཐུང་ལ། དེ་ལྟར་ན། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེད་པ་སྟར་ནུས་མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་ཏུ་(༡༧༥ན) འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། གཅིག་ཆའང་མི་འཐུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་ཀྱི་ཆ་སྟོན་པོ་དེ་ལ་རྟེས་ནུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཐུལ་བ་དང་། དེ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱན་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་མངོན་ལ་དམིགས་རྒྱན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མངོ་དང་། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་ཕྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དམིགས་རྒྱན་ཡིན། གལ་ཏེ། སྟོ་འཇིག་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པའི་འགག་རྟེས་འཇོག་བྱེད་དམིགས་རྒྱན་ནོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དམིགས་རྒྱན་མི་འཐད་པའི་སྐྱེན་མེད་པར་ཐལ། སྟོ་འཇིག་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་གྱི་རྫས་ལ་ཡོད་པའི་སྟོ་འཇིག་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་····· པའི་ནུས་པ་དེ། དེའི་དམིགས་རྒྱན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལག་རྟེས་འཇོག་པའི་ནུས་པ་མེད་ན། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཐུང་ལ། ཡོད་ན། བེམ་པོའི་རྫས་སུ་མི་འཐད་པས་ཤེས་པའི་རྫས་ལ་ཡོད་དོ། །ཡང་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཇིག་གྱི་དམིགས་རྒྱན་དུ་ཁས་བླངས་པ་··· ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། འོ་ན་སྟོ་འཇིག་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྟོན་པོ་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྟོན་པོ་དམིགས་ཀྱང་སྟོན་པོའི་རྟག་པ་མ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་(༡༧༥བ) ཆམ་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཁྱབ་

པ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་ལ། སྟོན་པོས་རང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟུལ་ཐུ་རབ་བསགས་པའི་རྫས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པས་ཤེས་པའི་རྫས་འབའ་ཞིག་ཏོ་ནའོ། །དེས་ན། མིག་གི་དབང་པོ་བདག་པོའི་རྒྱུན་དང་། ཡིད་ཀྱིད་སྐ་མ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། རྫས་གཅིག་པའི་སྟོན་འཛིན་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལྟད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞེས་སམ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྟོན་པོ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནོ།། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྟང་བ་དང་། འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ་སྟང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཀྱིད་པ་པོ་དང་། དུ་བ་ལས་མེ་གྲབ་པ་ཞེས་པའི་ཤེས་ཀྱིད་འབྲས་རྟའ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། རྒྱུ་འབྲས་དང་། འབྲས་རྟགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཡི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དེས་པར་འབྱེལ་ཞིང་མི་སླུ་བའི་བློའི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྟོག་ཅིང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་ན། བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་བག་(ཟླ་ཤོན) ཆགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་མེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་སྣང་དེ་དུ་སྣང་གི་རྒྱུ་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། དུ་བའི་འབྲས་རྟགས་གང་ལས་མེ་རྟེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་སྣང་སྟར་འབྱང་ཞིང་མེར་སྣང་ཕྱིས་འབྱང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་འགོད་ཚུལ་ལ།

ལར་སྣང་ཚོས་ཅན། མེར་སྣང་ཡོད་དེ། དུ་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅིས་བཀོད་ནས་རྟགས་སུ་སོང་ཚུལ་ལ། དུ་སྣང་གི་རྟགས་ལས་མེ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་ཏེ། མེ་སྣང་གི་བློ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་ཟུང་དཔོག་པར་འདོད་པ་དག་ནི་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ། མེ་དུ་དང་། ས་བོན་དང་། རླུ་གུ་སོགས་ཁས་ལེན་ནམ། མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། འགོད་ཚུལ་ལ། མེ་དུ་སྣང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཀོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མདོར་སྟེ་པ་ལྟར་མེ་དུ་སྣང་བ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་སྨོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྟར་ན། རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པའི་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་མེ་དུ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ། མེ་དུར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་(ཟླ་ཀུན) པས་དུ་བར་སྣང་བ་རྟགས་སུ་སྨོས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་ཆམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལན་དེ་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཆུང་ངུང་ཙམ་མེད་པའི་ཚེག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ། དུ་སྣང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་མེར་སྣང་འབྲས་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རླུ་གུར་སྣང་བ་རྒྱུ་དང་། ས་བོན་དུ་སྣང་བ་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་་་་་་་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་སོ་ནམ་བྱེད་པ་དག །ཐོག་མར་རླུ་གུར་སྣང་བའི་ཐབས་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་བོན་དུ་སྣང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩོད་པ་དང་ལན་གྱི་དོན་འདི་ཁྱད་ཡིན་

ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ནི་རེ། ཁྱེད་ལ་བློ་ལ་མེ་དང་དུ་བར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་བློ་ལས་ལོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐོག་མར་སྐྲག་གྱུར་ཏེ་མེ་སྣང་ན། རྟགས་ཀྱིས་དཔག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཐོག་མར་དུ་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་རྗེས་མེར་སྣང་བས། དུ་སྣང་རྒྱུ་དང་། མེ་སྣང་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུ་བས་མེ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྗོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག །དེས་ན་འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྐྲག་གྱུར་གྱི་མེ་རང་མཚན་དཔག་པར་གང་ལས་ཤེས་དྲིས་པས། སྐྲག་གྱུར་གྱི་མེ་རེས་པ་ལ་ (༡༡ཨ) བརྟེན་ནས་ཞུགས་པས་བཙོ་བསྒྲེག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མེ་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བློའི་རྗས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཚོས་ཅན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མེ་ཉིད་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་དཔག་པའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་བཙོ་བསྒྲེག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མེར་····· གསལ་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཉིད་དང་། དེ་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་མེ་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མདོ་སྡེ་པ་དང་····· མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་ཞེན་པ་ནི། བློ་ལ་སྣང་བའི་རྗས་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་འབྲས་རྟའ་ལས་མེ་སྣང་བ་ཙམ་ཟད་ཀྱི་····· མངོན་སུམ་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་གོ། །འོ་ན་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མངོན་སུམ་ལ་མེ་དེར་སྣང་བ་འབྱུང་དུ་ཟད་

བའི་བག་ཚགས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མེར་སྣང་གི་བློ་དང་། དེའི་རྟས་ཀྱི་མེ་ཉིད་དང་། དུ་བར་སྣང་བའི་བློ་དང་། དེའི་རྟས་ཀྱི་དུ་བ་དག་གསལ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེ་དུ་རླུ་འབྲས་སུ་ཁས་(༡༧ཕ) ལེན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དེས་པར་ཁས་བློང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ། བློའི་རྟས་སུ་གྱུར་པའི་མེ་དུ་རླུ་འབྲས་སུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་དག་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར། ཕྱི་རོལ་ཁས་བློངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་རླུ་འབྲས་དང་། བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཐར་ལམ་ལ་བཀྲི་དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེའི་ངོར་བློ་རྟས་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་··· སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་ཞིང་དམིགས་པའི་དེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། སྟོན་པོ་དང་། སྟོ་འཛིན་རྟས་ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོ་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་རྟས་ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། དབང་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། འགྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དོན་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་གཅིག་ཏུ་ལ་བསྟས་པའི་ཚེ། སྟོན་པོ་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར····· ཐལ། དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་(༡༧ཁ) མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་།

གསལ་མི་གསལ་གྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་
བ་དང་འདྲེས་མ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་འཚར་ཞིང་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་
པ་སྟོན་པའི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཁས་
ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་སྟོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟོན་པོ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་དོ་བོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་
སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་ལ་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་
ཀྱང་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་ཚ་ཤས་འགའ་ཡིས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་
འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྟོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ལྟར་ཐ་
ལ་བརྟེན་ནས་བུ་ལ་དེའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུའི་ཚ་
འགའ་ཡིས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཚ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལས་
ཐ་དད་པར་དམིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་
དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲ་བོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཐལ། མར་
མེའི་རྩེ་མོ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོ་བ་དང་དམར་
བ་དང་། མདངས་གསལ་བར་མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་
ཅིས་ན་སྣང་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་(རྒྱུད) མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་
ན་དེས་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་བོ་དེ་མཐོང་བ་བདག་ཉིད་དབང་པོ་
ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་
པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་དབང་གི་སྐྱོན་སྤྱངས་
པར་ཐལ། རབ་རིབ་དེའི་དབང་གིས་གསལ་བའི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་
སྟོར་བ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་གཞན་གྱིས་མཐོང་·····

བའི་ཁྲ་སྒོར་བས་དབེན་པའི་མར་མེའི་དོན་དེ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མར་མེ་དེ་ལ་མར་མེའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་མཚན་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། མར་མེ་ལས་གཞན་མར་མེའི་རྟེ་མོའི་ཁྲ་སྒོར་བ་དེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མར་མེ་གཅིག་གི་ནུས་པ་ཚད་མས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲ་སྒོར་བའི་ནུས་པ་མ་རྟོགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྗེར་ཕྱི་རོལ་གཟུང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྣང་བ་ནི། བར་སྣང་གི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། དེ་མེའི་ཤིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ལ། (༦༡ཀ) སྟར་བཤད་པའི་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་ནི་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་ནས་རང་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་ཡང་གཟུགས་གཞན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཚ་དང་། མི་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཚ་བདག་ཏུའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་གཞན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོ། །རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུའ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་ཀྱང་གཞན་ལས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་པོ་དེ་ཉིད་ཟློ་འཁྲུལ་བ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲོ་བ་ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལེ་དེས་པར་བསྟོས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེས་དབེན་པའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མར་མེ་དང་། ཁྱབ་པོ་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འཁྲུལ་སྣང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པ་དེ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མར་མེའི་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་སྣང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་དང་། དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་འདི་དག་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་དོ། །ཡུལ་གཅིག་ལ་ཐག་ཉི་ཤུ་ཚེ་བ་དང་། རིང་བ་ནས་བལྟ་བ་ལ་(རྟག་བ) སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་སོ་སོར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་ནེད་པའི་ཕྱིར། ཆམ་པ་ནེད་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་འཇོག་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ནེད་པ་དང་། ཐུག་ཐྲད་དུ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལན་དགག་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག །ལས་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་དེར་ལྟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཆམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣང་བས་དོན་དེ་ཚོད་ཅིང་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཚོད་ཅིང་མ་བསྒྲིགས་པ་དག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀ་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བས་མཚུངས་པར་ལྟུང་བར་ཐལ། སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པར་ཆམ་མེད་དུ་མཐོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་གྱི་སྒྲས་གཉིས་ཀས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་ལྟུང་བར་ཐལ། བར་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ཤིང་ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཡུལ་ཐག་རིང་བའི་ཚེ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཚེ་ཐུ་མོ་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་ལ། ཐག་ཉེ་བ་ནས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་གི་ཡུལ་གྱི་ཆམ་པའི་དབང་

གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་ཆ་མེད་བཀག་པས་ཆ་བཅས་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྱུར་བས་གཟུང་བྱའི་དོན་དེ་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་(རཏནཀ) ཡིན་ནམ། ཐུབ་བའི་ཆ་མེད་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་པོ་དེ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀས་དེ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྟགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐལ་བ་ནི། ཐུ་རྟུལ་དུ་མ་ཐ་དད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།། གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་བློ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན། འདིས་ཀྱང་གནོད་དེ། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་བསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་་་་་་ བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣང་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་གཅིག་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐག་རིང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་རྩུ་མཚན་ཅིས་མི་གསལ་བ་ཡིན་དྲིས་པས། དུ་བ་དང་ལུག་སྤུ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཐག་ཉེ་བ་འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བ་ནས་སྒྲིབ་རྟུལ་སྣབ་ཅིང་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བར་གྱི་སྣང་བའང་སྣབ་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཐག་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་རྟུལ་དང་སྣབ་མཐུག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་(རཏནཀ) བལྟ་བ་ནི་མི་གསལ་བར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་རྩུ་ཤེས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཐག་ཉེ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཐག་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། བར་གྱི་སྣང་རྟུལ་ཡང་སྣབ་མིན་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེའི་སྒྲིབ་རྟུལ་མཐུག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་སྣབ་

མཐུག་གི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། སྒྲིབ་རྟུལ་དུ་འདོད་པའི་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་འདུབ་འབྱར་དུ་སྣང་རྟུལ་གྱིས་བསྐོར་བས་ཁྱབ། སྣང་རྟུལ་གྱི་ཡུལ་འདུབ་འབྱར་དུ་སྒྲིབ་རྟུལ་གྱི་བསྐོར་བས་ཁྱབ་པ་གཞན་དག་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །ཐག་ཉེ་བ་ཆེས་གསལ་བའི་ཆུ་ཡིན་ན། མིག་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་མིག་གི་ཡ་ཐོག་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ནི་ཆེར་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་ཀྱི་ཆམ་སྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་མི་གསལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཆམ་པའི་དབང་གིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་ཆམ་སྐྱེན་གྱི་གཟུགས་དེ་དག་ཆམས་ཐན་ཚུན་དུ་བསྒྲིབ་བམ། མི་སྒྲིབ། བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་ནོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་སྐྱེས་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་གཅིག་ལུ་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་གཟུགས་སྣང་བ་གང་ཞེག་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དེ་ཐག་ཉེ་བའི་སྐྱེས་དུ་དེའི་མདུན་ཕྱོགས་ནམཱ་གནས་པས། གསལ་བར་སྣང་བའི་ལས་གཟུགས་ལ་(རཏྣ) དེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐན་ཚུན་དུ་མ་བསྒྲིབས་སོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་ཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གང་ཟུང་གཅིག་བསྒྲིབས་པས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ལས་ཀྱིས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་ཀྱི་ཆམ་སྐྱེན་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཟུང་

གང་གིས་དོན་ཕན་པ་དང་། དོན་མེད་གནོད་པ་སྤྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ན་དེའི་ཆུ་སྐེམས་པར་བྱེད་པའི་རྟའི་གདོང་དང་འདྲ་བའི་མེ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕན་གནོད་མེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཆུ་ན་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་དུ་མ་དང་། ནོར་བུ་ལེན་པའི་མི་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་བའི་ཚོང་བ་དབང་ཤེས་དེ་དག་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣང་ཞིང་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ལྟག་མ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཏྲི་ཤོས་ངན་པས་གཏན་ནས་བསྟང་པའི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚུལ་གཉིས་སྤྱད་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་(རཉཀབ) དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་སྤྲ་དང་མར་མེ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡུལ་དེ་དག་དང་། དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་སྐྱ་མར་གྱུར་པ་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། སྤྲ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་ན་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་དེས་ལ། གཞན་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པས་སྤྲ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་འཐད་·····པར་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའང་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྲ་

འཇིན་མངོན་སུམ་དེས་སྒྲ་དེ་རང་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་
གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་འཇིན་ལ་འདི་ཁོ་བོའི་རྒྱུའི་རིགས་
ཡིན་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟོག་
པ་འདི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་སྒྲ་དེས་བྱས་པའི་སྒྲ་
འཇིན་ཤེས་པའི་དུས་ན་སྒྲ་དེ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རིགས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
(༡༢༢ན) པའི་དོན་གཞན་སྒྲ་ནི་ཚོས་ཅན། དུས་མཉམ་པའི་སྒྲ་འཇིན་ལ་རང་
འདྲའི་རྣམ་པ་གཉེད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིས་རྣམ་པ་གཉེད་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་གསལ་བ་མིན་ཞེས་སོ། །སྐད་
ཅིག་མ་ནི་རྣམ་མེད་དུ་མི་གསལ་ཡང་། རྟག་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་
མེད་ཀྱང་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་གང་རྟོ་རྗེ་
དང་རྩོ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཚོས་ཅན། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་དུས་ཅིག་
ཅར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོས་
མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
པས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་
འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྩོ་རྩེ་སོགས་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་རྫས་གཞན་དང་གཞན་
སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གིས་རང་འཇིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
པ་འདིར་ཡང་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གང་ཡང་མི་གསལ་བའི་སྐྱོན་
སྤང་བཞིན་འབྱུང་བར་ཐལ། ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་འཇིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་

བསྒྲུབ་པ་ནི། བྱེ་བག་སྣ་བ་སོགས་རྣམ་མེད་པའི་ངོར་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་(རཀཀབ) རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཙམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་.....ཅན་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་དེས་སྟོན་པོ་དེ་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་བརྩད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛིན་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པའི་ངང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡུལ་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་གསལ་པོར་སྐྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་རང་གི་སྟོང་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ.....མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གཟུགས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་དད་དུ་དྲན་པའི་སྐོ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐོ་འགའ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲན་པས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཐུ་མོ་ཡོད་ཀྱང་། དྲན་པས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་གསལ་བར་སྐྱོང་བ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དྲན་སྐོ་མེད་པས་ན། རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་སྔ་མས་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་(རཀཀཅ) པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཞལ་ཆེར་ཏེ་ཞེར་རམ་ཤྲུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དེ་འཛིན་རྣམ་

གྱིས་མྱོང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟུབ་པ་ན། དེ་གཉིས་མྱོང་བ་མྱོང་བྱེད་དུ་གྱུར་ལ། མྱོང་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག་པ་དང་། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་མངོན་སྤྱར་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པ་མིའང་། རང་བློ་ཤེས་སྤྱར་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྟ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །དཀར་སོགས་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །རང་རིག་མེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མྱོང་བ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མེད་ཀྱང་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་མིའང་ཏེ། ཕྱིས་བྱང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། བློ་སྟ་མ་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་གྱི་བློ་མ་ཡིས་ཤེས་པ་སྟ་མ་ཇི་ལྟར་ཡང་མྱོང་བ་ཡིན་པ་'' མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཤེས་པ་སྟ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཤེས་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡུས་པ་སྤོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྟ་མ་དེས་དོན་དུ་མ་ཟད་རང་(རཏནཀ) གི་ངོ་བོའང་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཁ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་སྣང་བར་ཐལ། རང་ལས་ཇས་ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཀྱི་བློ་རྟག་ཏུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ། ཁ་ནང་ཁོན་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་མི་མྱོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྟོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྟོན་པོ་དེ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། འདྲ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད།

འདྲ་བ་ཉིད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་སྐྱོང་བ་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། བཞིན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུན་དུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། བློར་གྱུར་པའི་འདྲ་བས་དེ་སྐྱོང་བར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱོང་བར་འཛོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛོག་པ་ལ་བློས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འདྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱོང་བ་རང་རིག་དེ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་དེའི་སྐྱོང་བ་རང་རིག་དེ་རང་ཉིད་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་དེའི་རྣམ་པར་(༡༢༩ན) བཞག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འཛོག་མི་ནུས་ན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་མི་སྣང་བའི་དོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་བྱ་བ་ལས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱུན་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྐྱོང་བར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལས་རྟས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་སྐྱོང་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་སྐྱོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོ་འཛིན་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དེའི་སྐྱོང་བ་ལ་དོན་དུ་སྐྱེ་འདོགས་པའི་བློ·····འཁྲུལ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོ་སོགས་སྐྱོང་བར་གྱུར་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོ་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་རྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱོང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་སྐྱོང·····བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྟོ་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོ་ཉོན་དོན་རྟོག་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྐྱོང་བའི་ཚ་ཅི་ཞིག་ཅེ་བར་སྣུབ་སྟེ་སྣུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ།

གང་གི་ཚེ་ཤེས་པས་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚ་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་·····
འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འདི་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་མྱོང་
བའི་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དང་བདག་ཉིད་
ཀུན་ཏུས་འདྲ་ན་ནི། སྔོ་འཇིན་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཚ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚོན་ན་(ཟཧཅ) པས་དོན་མྱོང་
བར་འཇོག་ན། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་
ཐལ་ལོ། །རྗེ་ལྟར་སྔོ་སོགས་ལས་སྐྱེས་ཤེད་དེ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྔོ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
དུ་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ཡང་ཕྱི་མ་དེས་གཟུང་དོན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་··
འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་མྱོང་སྔ་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤེད་དེ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་མྱོང་སྔ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞིན་
དུ་དེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔོ་
འཇོག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོའི་དོན་ལའང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ།
དེས་ཤེས་དེ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་འདྲེན་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་
ལ་དེས་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་
བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྨོད་བ་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔོ་སྣང་
ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་དེས་པ་འདྲེན་པ་མེད་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཐད་པར··
ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་སྐྱེས་ཤེད་ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསལ་
བའི་དོན་བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་
དཀར་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་ཤེས་པ་ལ་དཀར་སོག་མངོན་པར····
གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་དཀར་པོ་དེག་པ་གསལ་བ་སྐྱེས་པའམ། ཤེས་པའི་
སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན། དེ་ཅི། དཀར་པོ་སོགས་དཀར་སོགས་མངོན་པར་
གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་

དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་(༡༢༥ན) ཡིན། གཉིས་པ་ལ། གསལ་བྱེད་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་དཀར་སོགས་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཁྱོད་དཀར་པོ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་གསལ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བ་འཐད་ལ། ཤེས་པ་དེ་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་མི་གསལ་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གསལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བའི་ཤེས་པ་སྟ་མ་རང་མི་གསལ་བར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པས་དཀར་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་དཀར་པོ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་གང་ཟུང་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་(༡༢༥བ) ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དག་ཏུ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན་ཤེས་པས་དོན་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་། དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདུ་བ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཤེས་པ་

མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་ཚོས་ཅན། རང་རིག་གྲུབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། དཀར་འཛིན་རང་རིག་དངོས་པོ་རང་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱིས་མི་རིག་ན། དཀར་འཛིན་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞུང་འདིས་རང་རིག་མིན་ན་གཞན་རིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོ་མཐུག་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་སྐྱོང་བ་འཛིག་ཆུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིག་ཆུས་སོ་ཞེས་པའང་སྟར་ཉིད་ཆམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེས་ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་རེས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྟར་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཤེས་པ་སྐྱོང་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་འདྲ་བར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་(རྟེན་ཀྱང་) ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཐེ་བཀ་སྩལ་བ་སོག་ཅིག་ཡིན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མཐོང་བ……མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ཅིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་འདི་ནི་དོན་དང་། འདི་ནི་ཤེས་པ་ཞེས་དོན་ཤེས་དེ་དག་སོ་སོར་སྐྱོས་ཤུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དཀར་པོ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡུལ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་རང་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་ཡང་ལེགས་པ་དང་། བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་རྟོས་གཞན་ཀྱིས་སྐྱོང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་

པོ་ནི། ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོགས་དག་ལ་ཤེས་པས་དོན་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ཡིས་ནི་ཚེས་ཅན། རང་བློ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྣ་བ་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་པ་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རིག་པའི་བློ་མེད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བས་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་(ཚད་ཕྱོགས) དུ་གྱུབ་ཀྱང་བློ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བློ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་དབང་པོ་དང་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་། ཡིད་ཀྱིད་ཚོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འདོད་མི་འདོད་ཐ་དད་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་གྱུབ་ཅེ་ན། རང་རིག་གྱུབ་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་དེ་དག་བློ་གང་ཞིག་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྫས་གཞན་དེ་ཤེས་ཤིང་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་……མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེ་སྡུག་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་བདེ་སྡུག་དེ་སྤྱོད་ཅིང་མྱོང་བར……འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བའི་བློ་དང་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཉིས་པོ་དེ་མྱོང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བདེ་སྡུག་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་བློ་རིག་ཅིང་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་བློ་རང་གི་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ཡིད་རྟོག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་དམིགས་པའི་གཉིས་ཆོགས་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆམ་མེད་ཐུག་ཐད་དུ་མྱོང་བ་འགལ་ལོ། །ཅི་སྟེ།

བདེ་སྐྱག་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདེ་སྐྱག་དེར་སྣང་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། བདེ་སྐྱག་དེ་ཉིད་(༡༢ཀ) གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཚོས་ཅན། བདེ་སྐྱག་དེ་མ་གཟུང་ན། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དག་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་དོན་སྣང་བ་དེ་ནི་བློ་དེ་ལས་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་སྐྱག་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་རྣམ་དེས་དིག་པར་གྲུབ་སྟེ། སྔོང་བྱེད་ཇུས་གཞན་དེགས་པས་མི་འཐད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞོད་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་བདེ་སྐྱག་སྔོང་བྱེད་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པས་སྔོང་བའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་སྐྱག་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོང་བྱེད་ཕྱི་མས་མངོན་སུམ་དུ་སྔོང་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྐྱག་གྱུར་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཐལ་བ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་དོན་ཁྱོད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཐལ་བའོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཐལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་

ལ། གཞན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གལ་ཏེ། ཚོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་གཞན་གྱིས་ཆམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདེ་སྡུག་རང་བློ་ཕྱི་མས་ཚོང་ལ་སྐྱེས་བུ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློས་མི་ཚོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོང་བ་དང་མི་ཚོང་བའི་དབྱེ་བའང་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། སྟོང་པ་པ་སོགས་མ་གཏོགས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོང་……ཞེང་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཞན་དེ་བཞིན་དུ་བདེ……བས་སིམ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སྡུག་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་དང་ཉམས་སུ་ཚོང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་ཇས་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ། བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོ་འདུས་ཤིང་ཐུབ་པ་མེད་པས་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྡུག་ཚོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཚོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་(རཏཀ) སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཚོང་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཚོང་བྱེད་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོང་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ཚོང་བར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། འོ་ན། ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་རང་གི་བདེ་སྡུག་ཚོང་བྱེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀས་རང་གི་བདེ་སྡུག་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གདུང་བ་དང་། བདེ་བས་

དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གང་གི་ཚེ། བདེ་སྡུག་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། བདེ་སྡུག་ཅན་དེ་ལྟར་སིམ་ཞིང་གདུང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱོང་བྱེད་རང་ཉིད་སྐྱོང་བྱ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་སྐྱོང་དག་ནི་འཇོག་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་བྱའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དམིགས་བྱའི་དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འཇོག་ལ། སྐྱོང་བྱེད་རང་ཉིད་སྐྱོང་བྱའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱོང་བྱའི་བདག་ཉིད་སྐྱོང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བློ་རྟགས་ལས་(३२५) རྗོགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་རྟགས་ལས་རྗོགས་དགོས་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། རང་བློ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞེག་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་བློ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་ནའང་ཟབ་བའི་དེས་རྟགས་ལུ་མི་རྟོགས་པ་དང་། དབང་སོགས་ལས་གཞན་རྟགས་ལུ་མི་རྟོགས་པ། དབང་སོགས་ཉིད་རྟགས་ལུ་མི་རྟོགས་པ། རང་བློའི་ཚོས་རྟགས་ལུ་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ནམ། བློ་དབང་ཤེས་ཐམ། ཡང་ན་ཡིད་ཀྱིད་སྐྱ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་རྟགས་ཡོད་པ་གང་ཞེག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འདི་དག་ཐས་····· བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བདག་ཡིད་ཐྲད་པ་སོགས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི·····ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཡིད་ཐྲད་པས་སྤུ་ལ་ཡང་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་

ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡང་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་ནོ། །བློ་དབང་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱེད་སྐ་མ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྟགས་དེར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྐར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྐར་མ་གྲུབ་(རཉཅཀ) པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བས་དེ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་དེ་ཉིད་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནམ། འདི་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མིན་ནམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། ཤེས་པས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་རང་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་བློ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ། རང་བློའི་རྟགས་དོན་གསལ་བ་དེ་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དེ་འདོད་ན་ཡང་། དོན་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེའི་རྒྱུའི་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་འདོད་ན། སྔར་མི་གསལ་བར་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གསལ་ནས་བློའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཉམས་སོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གསལ་བ་དེ་

ཡང་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའམ། ཚད་མས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་
རང་རྒྱུད་ལ་(༡༩༨བ) བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡིན། གལ་ཏེ། ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་
པའི་དོན་གསལ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དེས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྣང་པའི་རྟགས་སུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཤེས་པ་ཉིད་ད་དུང་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་
ཐལ། དོན་གསལ་དེ་ཚད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་
ནི་ཚོ་ཟེད་དུ་འདོད་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་ཚོ་ཟེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ། མཐོང་བ་དོན་གསལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་རང་གི་ཚད་
མས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མིན་པའི་དོན་གསལ་གཅིག་བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་
བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། གསལ་བ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་ལ་
བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེག་དེ་བསྣུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་ཚད་……
མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་
འགར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གཞན་
གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་བའི་རྟགས་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་གསལ་དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་
དོན་གསལ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བློའི་ཚོས་ལ་བསྟེས་པ་མེད་པ་
ཅན་གྱི་དོན་ཚོས་ཡན་གར་བ་ལས་རང་བློ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་གྲུབ་ཟིན། མ་གྲུབ་ན། རྟགས་སུ་
མི་(༡༩༠ན) རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བློའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་བློའི་ཚོས་
རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། རྫས་གཞན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རང་བློའི་ཚོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྣང་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། བློ་སྣང་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་རང་བློའི་ཚོས་བདེ་

བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་བློ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་གཙོ་བོ་ཆམ་ཤེས་དང་། དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་དང་དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་བློ་ལས་རྫས་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཡིན་ནམ་གཞན་གྱི་ཡིན་མ་དེས་པས་རང་གི་བློ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པ་དབང་ཤེས་ལྔ་དག་མ་གཏོགས་བློའི་སྟར་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞེ་བར་མཚོན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བློའི་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་ལྔ་ཚན་གཉིས་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ལྔ་པོ་དག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་(རཀཀ་བ) ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའི་སྟོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་པོ་མངོན་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྟར་རྟགས་དེ་དག་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བློ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་གནོད་པ་གཞན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཅི་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་བློ་ལྡན་ཅིག་

འདྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་དག་ཅི་འདྲེལ་བ་མ་མཐོང་བ་སྐྱེག་གྱུར་གྱི་དོན་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་····· རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་སྐར་གཞན་རྒྱུད་ལ་བློ་དེ་ཉིད་དུ་བྱས་ན། ཕྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྐྱབ་པའི་འདྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྐྱབ་པའི་སྐར་གཞན་རྒྱུད་ལ་བློ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་མཐུན་དཔེ་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་ལ་བློ་རྟའ་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི····· ཕྱིར། གང་ཟུང་གཅིག་ཏུ་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བློ་སྐྱེག་གྱུར་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འདྲེལ་པ་དེས་བྱེད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དོན་(རྟཱཀ) གྲུབ་ཀྱི། དོན་གྱི་རྟགས་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དེ་འཛིན་རྟོག་གྱིས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད་སུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས། བློ་རྒྱུ་དང་དེ་ལས་ངག་བརྗོད་པ་དང་ལུས་གཡོ་འགུལ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཞན་ལ་ཡང་དེ་དག་མཐོང་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་བློ་རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། དམིགས་རྒྱན་གྱི་དོན་གྱི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་རྒྱན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བློ་སྣ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། དེས་ན་རང་དིག་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། དོན་བློས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། བློ་ཡང་རང་གིས་མ་སྤྱོང་བར་བློ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པར····· འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བློ་ནི་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ལྟར་ཡང་རང་

ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མིའི་རིགས་པར་ཐལ། བློ་སྟེ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅི་ལྟར་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་(༡༡༧ན) པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མ་ཡིན་ཡང་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འཛི་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དབང་ཤེས་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གི་མྱོང་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བློ་ཕྱི་མ་ལ་བློ་སྐྱ་མའི་རྣམ་པ་འཛི་བར་འདོད་ན། བློ་ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་བློ་ཕྱི་མ་དང་ལྟོན་ཅིག་བློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་རིག་མེད་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག་བློ་ཕྱི་མ་བློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་ཀྱི་ལྟར་ན། བློ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་རང་ཏུ་གསལ་ཞིང་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ན། རང་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ཅིས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། བློ་གཞན་སྐྱ་མ་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་གསལ་དགོས་པ་མི་འདོད་……ཅིང་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེལེར་ན་སྒྲོན་མེ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཚུངས་པས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་བཞིན་དང་། མར་མེ་དང་། སྒྲན་ཁུང་གི་བུམ་པ་དག་ཀྱང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་(༡༡༢ན) ཀྱི་ངོ་བོ་

ཡི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོན་མེའི་འོད་དེར་བརྟེན་ནས་དེ་ཁྱོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་འདིར་འཇུར་བ་དོན་..... མཐོང་བར་མ་ཟད་དོན་ལས་གཞན་ཤེས་པ་དེའང་མཐོང་ཞིང་སྨོས་བ་ཡོད་.... པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། སྨོང་བའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྟོག་གྱི་ནུས་པ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྨོང་བ་ཙམ་དཔག་ནས་སྨོང་བ་དེ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་འཐོག་པའི་མཐའ་གཞན་འཐོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་རིག་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་དཔོག་པའི་ཚུལ་འདི་ཤུར་ཐོ་བར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོས་སྔར་གཟུངྒ་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པའི་ཚེ། སྔར་གཟུགས་མཐོང་པ་དང་། ངས་མཐོང་སྙམ་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས་དྲན་པའི་འཇིན་སྐྱངས་ལ་ཡོད་ལ། དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བྱང་བ་ན་སྨོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་..... གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །སྨོང་བ་ཡོད་དེ། དྲན་(རཏྣ་) པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། ཡུལ་སྨོང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྨོང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་སྨོང་བ་ནི། སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུ་གཟུང་ཆམ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྨོང་བ་ནི། སྔོ་འཛིན་སྨོང་བྱེད་འཛིན་པའི་ཆམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་གཙོ་བོའོ། །ཤེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚ་དང་།

ཕྱིར་ཐོགས་པའི་ཚ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཅོ་བོར་དེ་ཉིད་སྣང་བཞིད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉུང་འདི་ནས་བཤད་པའི་རང་རིག་གི་དཔོག་ཚུལ་ནི། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཏེ། རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞིད་པའི་ཤེད་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར། ཐོགས་སྔ་མར་བཀོད་ནས་དྲན་པས་མྱོང་བ་དཔོག་ཆུས་ཀྱང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དཔོག་མི་ཆུས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་མེད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉུང་འཇུག་ལྟ་བུ་ཞིག་པར་བཞེད་ནས་ཁ་ཕྱིར་ཐོགས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཙམ་སྐྱབ་ན། གྲུབ་ཟིན་པས་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་བགོད་པ་དོན་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་ན་མཐུན་དུས་མེད་པས་སྐྱབ་མི་ནུས་པའི་འགལ་རྟགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་རྣམས་(༡༡༡ན) ཤེས་པ་རྗས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་། ཐུང་ངུ་སོགས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་འཛིན་པའི་ཚེ། དེ་འཛིན་པའི་བློ་མྱོང་བྱེད་མེད་པས་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་མྱོང་བྱེད་རྗས་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཡི་གེའི་ཆ་སྔ་མ་ཆ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་སྔ་ཚོགས་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཐ་མ་ཁོ་ན་ཡི་གེ་སྔ་མ་རྣམས་མྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །སྔ་མའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་ལ་ཆ་སྔ་ཕྱིའི་ཚེ་རིམས་མེད་པར་ཐལ། ཆ་སྔ་མ་ཆ་ཐ་མའི་བར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་

ཚ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་ཐལ། ཚ་དེ་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག །སྒྲ་ཕྱིའི་ཚོ་རིམས་ཆེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལ་ཚ་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། ཚ་སྒྲ་ཕྱི་ཀུན་ཏྱིས་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྟེད་པས་སྐྱོན་ཆེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ན། ཚ་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཆེད་པའི་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གཟུང་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་མི་····· འབྱད་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཆམས་ཅན་ཚུན་དུས་[1] གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བའི་ཚོགས་པ་ཆེད་པ་ཡི་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་ཀུན་ཏྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྟེད་པའི་ཚུགས་མི་····· འབྱད་པ། དུ་མས་ཉན་བྱོ་དུ་མ་བསྟེད་པའི་ཚུགས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚ་སྒྲ་མ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་པ་དགག་པ་དང་། ཚ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་སྒྲ་མ་མཐའི་ཚའི་བར་དུ་གནས་ནས། ཀུན་ཏྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་བསྟེད་ལ་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྟོས་གཞན་ཏྱིས་ཆོད་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཚ་སྒྲ་མ་དེ་དག་ཕྱི་མ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེའམ། སོ་སོར་གནས། དང་པོ་ཉར་ན། འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་སྒྲ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ། ཡི་གེའི་ཚ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྟོས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཉར་ན། ཚ་ཐ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། གྲིང་བུ་དང་པི་ཝང་གི་སྒྲ་ཉར་ཅིག་ཅར་དུ་མ་ཐོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཚ་ཐ་མར་ཡི་གེའི་ཚ་རིམ་ཉན་དུ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཡོངས་ཆེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚ་ཐམས་ཅད་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་སྒྲ་མ་དེའི་འོག་ཚ་ཐ་མ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཚ་སྒྲ་མ་གཟུང་དོན་དུ་ཆེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་བློ་རང་ཉིད་གནས་པ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་ཐ་མའི་དུས་ན། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་སྟ་མ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཕྱིས་ཀྱང་ཉན་ཤེས་དེ་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་ཐལ། སྟར་རང་ཉིད་རྟག་པར་གནས་པ་གང་ཞིག །སྟ་ཕྱི་(༡༩༥ན) ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་སྟ་ཕྱི་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ནས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པར་ཐལ། སྟར་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཕྱིས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཀུན་ནས་སྡོང་བའི་ཀུན་སྡོང་གི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་..... མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ལན་ཅིག་བཙལ་བ་ལས་སྟ་ཕྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཆམས་སྟར་ནས་གྱུབ་ཟིན་ཏྲེན་གྱིས་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་གཅིག་གིས་གསལ་ཟིན་ན། གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་འཇིག་པའི་བློ་དང་། བློ་དེ་སྐྱོང་བྱེད་རྗས་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱོང་བྱེད་རྗས་གཞན་མ་སྤེལ་བར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད། སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཤེས་སྟ་ཕྱི་དུ་མ་ཡིས་ཡི་གེའི་ཚ་དུ་མ་དེ་འཇིག་ལ། དེ་རྗོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྐྱོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཇིག་པའི་བློ་མ་སྐྱོང་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཚ་ཐ་མ་འཇིག་པའི་ཉན་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱོང་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཇིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་། དེ་འཇིག་པའི་བློ་དུན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་དེ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་ཚ་(༡༩༥ཤ) འཇིག་པའི་བློ་ཆམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྐྱོང་བྱེད་རྗས་གཞན་གྱིས་སྤེལ་ནས་སྐྱོང་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཚ་སྟ་ཕྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྟང་བར་མི་འགྱུར་བར་

ཐལ། ཚོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར། འདྲུག་པ་སྐྱར་བས་བར་མ་ཚད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་ཉེས་གྱིས་བར་ཚད་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་འདྲུག་པ་སྐྱར་བས་བར་རྣམ་པར་ཚད་པ་མེད་པར་འཁྱལ་··· བར་འགྱུར་ན། ཡི་གེ་ས་ར་ལྟ་བུའི་ཐུང་དུ་གཉིས་བརྗོད་ན་ཡང་བར་རྣམ་པར་ཚད་པ་མེད་པར་འཁྱལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོས་པ་ཆེས་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཉེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་མི་འཐད། ཡིད་ཉེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་མི་འཐད། གཉིས་ཀ་འདུས་ནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའོ།། དང་པོ་ནི། སྔ་ཕྱི་སྐྱར་བས་བར་མ་ཚད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་དབང་ཉེས་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཉེས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་པའི་དབང་པོའི་ཉེས་པས་ཡི་གེའི་བར་རྣམ་པར་བཅད་པར་མཐོང་ཐོས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་ཉེས་པ་དེ་ལས་ཏེ། ངེས་པར་ཚད་པ་མེད་པར་སྦྱོར་འདོགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། དབང་པོའི་བློ་མ་འཁྱལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀུན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ཀུན་སྔ་ཕྱིའི་ཚ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཡ་ཐུང་ལྟ་ཡང་མེག་འཇུམས་པའི··· ཡུན་ཚོད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་(རྡུལ་ཕྲན་) ཐུན་གཅིག་གོ་ན་དུ་མ་དག་ཏུ་འཐོས་པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཆོད་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས་དགོས··· པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཐུ་རབ་གཅིག་གོ་ན་གཅིག་ཁོ་ནར་བསྒྲེས་པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་དེ། དུས་ཆུང་ཞིང་ཐུང་བ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཚ་རྣམས་ཉན་ཉེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་བློ་ཡང་མིག་འཇུམས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་དགོས་ལ། དེའི་ཚ་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་དང་གཟུགས་

སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་བློ་མ་འབྱུལ་བ་སྔོང་བྱེད་རྣས་གཞན་གྱིས་བར་ཚོད་ན་ཡང་ཚོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཚ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཚ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མའི་ཚ་དང་བཅས་པའི་ཚ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་རིང་ཐུའི་ཚ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་རིང་ཐོ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་ཡི་གེའི་ཚ་ཤས་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི། ཡི་གེ་སྨར་མི་འཐད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འཐད་པས། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་ལ་རིང་ཐུང་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་གོ །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་འགྲེལ་ནི། ཡི་གེ་རིང་ཐོ་འཐོན་པའི་བློ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོང་(༡༡༥བ) བྱེད་མེད་ན་ཡི་གེ་རིང་ཐོ་འཐོན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྔོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཉན་ཤེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྔོང་བྱེད་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། ཚ་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ལས་གཞན་མ་སྔོང་ལ། དེ་ནི་ཡི་གེ་རིང་ཐོ་འཐོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྔོང་བྱེད་རྣས་གཞན་སྤེལ་ནས་སྐྱེ་ན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་ཐོ་འཐོན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་ཅེ་ཏ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡི་གེ་རིང་ཐོ་འཐོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་ཐོ་འཐོན་པ་ལ་མིག་འཇུམས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་མས་རྗོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚ་སྔ་ཕྱི་འཐོན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཚ་དེ་དག་ཚ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཚ་ཅན་གྱི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་ཐོ་འཐོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོང་བྱེད་རྣས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པས་དེ་དག་བསྟོམས་པའི་ཚ་ཅན་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཐོ་ལ་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་ཞེན་པས་སྔ་ཕྱི་བསྟོམས་པའི་ཚ་ཅན་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་འགྲུལ་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ཀཉིས་པ་ནི། སྔ་

ཕྱི་བར་ཚོད་ཀྱང་བར་མ་ཚད་དུ་སྣང་བ་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་འབྲུལ་པ་····
ལས་གཞན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྤྱོར་བར་བྱེད་པའི་བློ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱ་ཕྱིའི་ཚ་ཐ་དད་དུ་མཚོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་གཅིག་
ཏུ་འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བློ་དེ་ལ་ཕྱ་ཕྱི་བར་མ་
ཚད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཀ་ལ་ཞེག་མི་འཐད་(ཟླ་ཕྱོགས) པར་ཐལ། དེ་
བརྗོད་པ་སྐྱ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་རང་མཚན་ལ། དོན་དམ་
པར་སྐྱ་སྤྱོར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གནོད་
བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་
ཤེས་པས་བར་ཚོད་པར་མཐོང་ནས་ཡང་། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་བར་མ་ཚད་དུ་
སྤྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཡི་
ཚེད་བར་བྱེད་པའི་བློ་བར་ཚོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི····
འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བར་མ་ཚད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་བ་ལྟར་
ཤུབ་པ་དག་ལ། རིགས་པ་དམ་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚ་ཐ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ། བློ་དེ་ཅིག་བར་མ་ཚད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་བ་ལྟར་
ཤུབ་པ་དག་ལ། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་དེ། བློ་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་རེ་
རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་དེའི་གཞོད་ཅེད་དུ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་དེས་པ་དེ་ཚོ་ཚད་མ་གང་ལས་
ཀྱང་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་བློ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་དེས་པ་དེ་ཚད་མ་གང་ལས་
ཀྱང་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་བློ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་དེས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བློ་དུ་མ་
ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བློ་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི····
ནུས་པ་དེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་
བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མ་གྲུབ་པའི····

སྟང་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཅིག་ཅར་(རཏཀ) སྐྱེ་བ་ལ་ལྷུང་གེས་གནོད་དེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་གཉིས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེན། ལྷུང་དེའི་དགོངས་པ་སྤྱིར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོམ་པར་ཤེས་པ་སྟ་མས་རིའ་མཐུན་གྱི་ཆོམ་ཤེས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱི། དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོམ་ཤེས་སྟ་མ་དེ་ཆོམས་རིའ་མཐུན་པའི་ཆོམ་པ་①རེ་རེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཐའ་པའི་ཆུས་པ་རེས་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆོམ་པར་རྟོག་པ་ཆོམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཀྱི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཇུས་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྲོད་པ་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་་་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་ངན་པའི་་་་་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྟ་ཕྱི་དང་། མིག་འཁྲུལ་མཁན་གྱི་སྐྱོ་ང་གཉིས་དང་། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྟ་ཕྱི་སོགས་ཐ་དད་པ་དག་ལ་འདིའོ་སྙམ་དུ་གཅིག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་འདྲའི་བློ་ཆོས་ཅན། གསལ་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའོ་སྙམ་པའི། འདོད་ན། (རཏཁ) མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྟ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་དང་གཟུགས་སོགས་སྟ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་ཤེས་ཚད་མར་མི་

①«སྐུ་»པར་ཤེས་པ།

ཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་མོང་བའི[①]དབྱ་པ་ལས་སྣ་མ་དེ་ཡི་ཚོས། དཔལ་གྱི་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་སྟོང་འདོགས་པ་མེད་པར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྣ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མྱོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་རིམ་གྱིས་འཐུང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འཐུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བའི་མྱོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱེད་རང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་འཛིན་དང་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པའི་མྱོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་ཅིག་ཅར་དུ་འཐུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྟོན་པོ་འཛིན་པ་དང་སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་མྱོང་བའི་མྱོང་བ་རྣམ་གཞན་དག་ཅིག་ཅར་འཐུང་བར་དིའ་པ་ཅན་་་པ་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཞིང་། དིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣགས་སོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་སོ། །རྣགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། （ཟཟཀབ）དོན་སྟོན་པོ་སྣང་བའི་སྟོ་སྣང་ཤེས་པ་དང་། སྟོ་སྣང་ཤེས་པའི་ཆམ་པ་སྣང་བའི་བློ་རྣམ་གཞན་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཡོད་ན་རྟོགས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་པོའི་ཆམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་་་་་་་་ གཟུང་ནས་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཚོད་མ་མིན་ན། བློ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ཡང་ཚོད་མས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ལ། ཚོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་པོའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྟོ་འཛིན་ཆམ་ཤེས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། རྟོག་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ།

①«སྐུ་»+དོན།

ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བློ་རྟོག་པའི་ནམ་པ་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་རྟོག་པ་དང་། དོན་དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་ཡང་སོ་སོར་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་དེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་སུ་ལེའུ་པར་ཇོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་སོ་སོར་ལེགས་པར་ཇོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་རྟོ་སྣང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། རྟོག་པ་འཇིག་ཅྱེད་ཀྱི་རྟོ་སྣང་ཤེས་པ་དང་། དེ་རྒྱུ་བྱེད་རྫས་གཞན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་རྟོག་པ་འཇིག་ཅྱེད་དང་། རྟོག་པའི་དོན་གྱི་ཡིད་རྟོ་སྣང་ཤེས་པ་དག་གི་འཇིག་ཅྱེད་བ་རྫས་གཞན་སྐ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའང་(༡༡ཀ) མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་། རྟོན་པ་འབའ་ཞིག་པའི་རྟོ་མ་སྣང་བ་དང་། རྟོ་སྣང་ཤེས་པའི་རྟོ་མ་སྣང་བའི་རྟོ་མ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་རྫས་གཞན་དམིགས་ཟུང་མ་དམིགཔ་པའི་བསྒྲུབ་པའི་..... སྐྱོན་འདི་གདོན་པར་དགའ་ཞིང་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་རྫས་གཞན་རིམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དམིགས་ཟུང་མ་དམིགས་པས་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། གཡུའི་ཁ་དོག་རྟོན་པོར་སྣང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་རྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་རྫས..... གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་པོ་འཇིག་པའི་ཚེ། རྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་ཉིད་དམ། དེ་རྒྱུ་བའི་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཇོགས་ཀྱི། རྟོ་སྣང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དེ་རྒྱུ་བྱེད་མ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ཟེར་འཇིག་སོགས་སྡུད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བློ་འཛོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་

གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཡྱི་མ་རྟོག་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཐོང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དེའང་། ཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཡྱི་མ་དེ་ནི་གང་གིས་ཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་ཐོང་བྱེད་རྟོག་གཞན་གྱིས་ཐོང་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྟ་མ་དང་། དེ་རིག་ཅིང་ཐོང་བའི་ཚེད་བ་སྟ་ཕྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞེག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་སྟ་མའི་བློ་རང་གི་ཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་སྣང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་རྟོན་པོ་ལ་འཛོ་ཞིང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྟ་མ་དེ་གཟུང་དོན་གྱི་སྣོ་ནས་དམིགས་ཤིང་ཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐོང་བ་བློ་སྟ་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ཅི་ལྟར་གཞན་རྟོན་པོ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ཐོང་བ་བློ་སྟ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐོང་བར་གྱུར་པའི་སྣོ་ནས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་དང་། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། རང་གི་ཐོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལ། དེས་གེགས་བྱས་པས་བློ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཛོའོ་ཞེ་ན། རྟོག་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེའི་ནང་གི་ཚུ་རྟོག་སྣང་ཤེས་པ་སྟ་མ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞན་ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱེད་པར་་་་་་་་ འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་གཟུང་ཡུལ་དང་ཉེར་ལེན་གཉིས་ཀའི་སྣོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་་་་ དུ་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བས་ཀྱང་བློ་སྟ་མ་དེས་ཕྱི་མ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་གེའུ་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན།

ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་འགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བློ་སྦྱོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་ཉེ་བའི་སྐབས་(༡༩༨ན) འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བློའི་དྲན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྩ་བ་སྦྱོང་བ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྦྱོང་བ་མེད་པའི་དྲན་པ་འདོད་པ་ཙ་རེ་མཐོས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་སྒྲ་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་ལ་སྦྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་འཕོ་བའི་ཚུལ་གྱི་ལན་དགག་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྣ་མ་ཅིག་····ཅར་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྣ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་འཕོ་བ་དགག་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། བློ་སྣ་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་འཕོས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་གི་སྣར་གྱི་བློ་ནི་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་སྟོན་མ་ནུས་པ་ཅན་མེད་པར་བློ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་གཟུགས་མཐོས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་ནས། སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་ན། ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་(༡༩༨བ) ཐལ་བ་འདོད་ན། བློ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཤད་པ་འདི་ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་

ཚེག་ཏུ་མཛད་དེ། རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྫ་ཚེག་ཏུ་མངོན་ནོ། གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲུག་ཤེས་བྱ་ཀའི་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་མི་·····འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་བྱེད་སྐྱ་མའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་ན། ཡིད་བྱེད་སྐྱ་མའི་ནུས་པ་ཉམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཇོ་ཉེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལྷུར་ན་ཡང་། དུས་ཅིག་ཅར་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་། ཡིད་གཟུགས་མཇོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་འགར་ཀུན་གཞི་ལས་འདྲུག་ཤེས་གཉན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡིད་གཟུགས་ལ་གཏོད་པའི་ཤེན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་འདྲུག་ཤེས་གཉན་བསྐྱེད་···པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ན་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། དབང་ཡིད་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྒྲ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ལ། ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། དེར་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་ཡང་བསྟེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་འདྲུག་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཡིད་སྐ་མ་ཡུལ་གྱི་འདྲུག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། (༡༩༠ན) ཕྱི་མ་གཉན་སྐྱེ་བ་བསྟེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་ཕྱི་མ་སྐྱ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བསྟེས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། བློ་ཕྱི་མ་སྐྱ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བསྟེས་པར་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དོན་གཉན་ལ་ཆགས་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་གཉན་མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་པར་མ་ཟད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བག་པ་ན་རེ། ཡིད་རྟུལ་ཐུན་ཙམ་གྱི་རྐག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་སྨོར་ཞུགས་ཏེ།

ཡུལ་གཞན་དུ་ལ་ཆགས་པ་ནི། དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་འདྲའི་ཤེས་པ་གཞན་ནུས་པ་ཅན་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐབས་ལ་ལར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདྲུག་ཤེས་བྱུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འདྲུག་པ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་གཅིག་ཁོ་ན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པའི་ནུས་པ་ཅན་མེད་པའི་སྤིད། བདག་ཡིད་རྟག་པ་ཐུབ་པའི་ལྟན་པ་ཙམ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡིད་གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་མཐོང་བ་མི་སྤྲིད་(ཟླ་ཙ་བ) པར་ཐལ། བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ཕྱིས་ཀྱང་ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་འཕེན་འབྱུང་བའི་ལུས་རྟག་པས་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་སྐྱེས་བུ་རྟག་པས་ཡུལ་དུ་མ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྙུན་འབྱིན་བཤད་པ་.....ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕྱིས་སྐྱེས་པའོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་གང་ལས་སྐྱེས་དེས་པས། བློ་སྟམ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དེ་མིང་དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་བློ་སྟ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པོད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པ་མེད་པར.....

ཐལ། བློ་སྟ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བསྟོས་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནོ་ཡང་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་སྟ་མ་ཕྱི་མའི་སྐྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཛིའོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་ལ་གཟུང་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་དོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། (༡༩༦ན) ཉེར་ལེན་བློ་སྟ་མས་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བས་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྟ་མས་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་མི་བྱེད་པའི་དུས་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་བ་ཐཁ་ཉེ་བ་རིང་བ་དང་། རགས་པ་ཐུ་བར་སོང་ནས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་གཟུང་བ་སྲིད་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་ཚ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྟ་མ་ལ་ཐུ་རགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཤེས་པ་སྟ་མ་ལ་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་གཉིས་ལས་སྐབས་འགར་གཟུང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཛིའོ་ཞེ་ན། སྐྱེད་བྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྟ་མ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་གཞན་མེད་དེ། ཕྱི་མ་དེས་ཁྱོད་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དྲི་སོད་ཚོས་ཅན། ང་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྟར་བློ་སྟ་མ་དེ་

ཡང་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། བློ་སྟ་མ་ལའང་ཕྱི་མ་དེ་ཡི་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟེད་པ་དེར་(ཟ༷ག) ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟེད་པ་ལས་གཞན་གཟུང་དོན་འདི་ཡི་དངོས་ཡོར་འཛོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་..... དེས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྟེད་པ་ཕྱིའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ནང་བློའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྟ་མའི་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ། དེ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་བློའི་གཟུང་དོན་ཡོད་ན་རང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དེ་སྣོང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་..... དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་བློའི་གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཉེར..... ལེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ནང་བློ་ལ་བཟློས་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བཞག་པ་དང་། སེམས་སྟ་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡང་ཡིན་སྐྱོང་བ་ཡང་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་འཐད་ན་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱོད་པ་འདི། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་མ་དག་པའི་བློ་ཅན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ཚུལ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་བསམ་གྱིས་མི་(ཟ༷ཟ་) ཁྱབ་པའི..... ཕྱིར། འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པ་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པ་

འགའ་ཞིག་སོ་སྐྱེའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཅི་རིགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེས་པར་དེའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བློ་སྟ་མ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་རེས་འགའ་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟར་གཟུང་བ་ཕྱིས་གཟུང་དོན་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟར་རགས་པ་ཕྱིས་ཐུ་བ་ལ་སོ་ཉ་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིས་དེ་ལྟར་་་ འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བློ་སྟ་མ་ལ་སྟར་མེད་པའི་རང་སྡུང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མས་མི་སྡུང་བའི་འགལ་རྐྱེན་གང་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུང་བྱེད་མེད་པའི་བློ་མི་སྲིད། དེ་ཡང་སྡུང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྡུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་ཕྱི་མས་བློ་ལས་དོན་རྗེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བློ་སྟ་མ་ཁོ་ནས་འཇིག་ཅིང་སྡུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་གཟུང་དོན་ལས་(༦༠༢) གཞན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་་་་ དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་འཐས་བྱ་དུ་མ་བསྟུང་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཅན་ལས་ཇུས་ཐ་དད་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འཐས་བྱ་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་འཐས་བྱ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་

པས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་གཅིག་ལས་ཕྱི་མ་གཅིག་འབྱུང་། འབྲས་བུ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟེ་ལྟར་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ནུས་པ་ཅན་ལས་དོན་གཞན་པའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་ནས་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཕྱི་····· ཚོགས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཐོུ་ཕྱེ་མ་གཞན་གྱིས་ཕྱེ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཆམ་ཤེས་སྐ་མ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཇིན་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག····· མེད་དོ་ཞེ་ན། ཨ་ཨི་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཨི་ལ་སྟོང་པའི་ཐོུ་གཅིག་ལྟ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྣང་བར་(ཟླ་ཞེས) འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཨི་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཨ་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ཨས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཨ་ཨི་གཉིས་ཐོས་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྐྱ་ཕྱིར་སྣང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གཞན་སྤྱད་དོ། །ཨ་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པའི་ཚེ། གཅིག་ཀྱང་ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཨ་བདག་ཉིད་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་རིག་པའི་སྐོང་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་འཛི་བ་ན་འཛི་ཁ་མའི་བློ་ཐ་དེ་སྐོང་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྐོང་བ་མིན་པར····· དེའི་བློ་ཕྱི་མ་དེས་དོན་འཇིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྐོང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མ་སྐོང་བ་བཞིན། རང་གི་བློ་སྟེ་མ་ཐམས་ཅད་སྐོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བློ་ཐ་མ་དོན་ལ་འཛི་ཁ་མ་སྐོང་

བྱེད་མེད་པ་གང་ཞེག ।དེ་དག་ལ་སྣོང་བྱེད་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བདག་གི་སྣོང་བ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་སྣོང་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྣོང་བ་ཡང་གཞན་གྱི་སྣོང་བ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྣོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མ་·····

གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གིས་སྣོང་བ་དེ་ཚད་མ་གང་ལས་(ཟླ་ཀ) ཀྱང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་རང་རིག་མེད་པ་ཉམས་སོ། ।རང་རིག་མེད་པས་སྣོང་བ་མི་འཐད་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་ཡང་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གསལ་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན། འགྲེ་བ་འདི་ཀུན་གྱིས་དོན་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཡུལ་བཅས་གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། ।མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་ཚད་འབྲས་དང་། ।ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་མཁས། ।མངོན་སུམ་ལེའུའི་བྱེད་ལས་ཡིན་པར་རྟོགས། ।ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། ।འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུལ་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར····· ཅིག། ||

བཞི་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་བཤད་པ།

རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་དེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཇིན་པའི་ཐབས་ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཚོམ་(ཟ་ཧཾ) གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་དང་། བརྩོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་ངག་དང་། ལུན་འབྱིན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ལུན་འབྱིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སྒྲུབ་···· པའི་ངག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་རོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་ལ། རྟོལ་བའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་རེས། སྒྲ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ན། སྔར་མི་འདོད་པའི་དོན། སྒྲ་མ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་རེས་ཤིང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་རྟག་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་··· བུ་ཡིན་ལ། ཚོས་མི་མཐུན་པའི་བསྒྲུབ་ངག་ལ་ནི་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་། ཁྱབ་པ་རེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་

བྱ་ལ་བསྣུབ་བྱ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། (༡༩༩ན) སྒྲུབ་འབྱེད་གྱིས་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཚེག་རྟོག་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྣུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ཚོགས་སུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་དོན་ལེའུས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་མ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། རང་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ན། དེ་བརྗོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེངས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལེའུ་ཐ་མ་བརྩམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དངོས་ཀྱི་འཁས་བྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཏྲི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འཁས་བྱ་རྟགས་ཅན་བསྣུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྣུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཏྲི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འཁས་བྱ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་མངོན། གཞན་(༡༩༥ན) དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་འདིས་ཏྲི་སྟོན་དང་། དོན་སྟོན་དང་། སྐབས་སྟོན་གསུམ་དང་བལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ན། སྟོར་བའི་འགོད་ཚུལ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་བརྗོད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་གཏོད་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་དོན་གཅིས་ཏོ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་སྟོན་ཞིང་། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་དོན་གཅིས་ཏོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཚམ་གྱིས་རྟུལ་ཏེ་ཚུལ་གྱིད་པར་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་ལྡོག་ཚམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་སུ་སྣང་བ་དང་། ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་ནི། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་བཀོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འགྱུར་བས་སོ།། དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཚང་ལ། ཉེར་གཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་སྨོས་ཤིང་། མཐུག་སྟུད་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་(ཟླ་ཐུག) དང་སྨོས་སོ། །སྒྲ་སྐྱོན་ཞུགས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་དེས་ནུས་པས། རྟགས་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཆམ་དེས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཏྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཚོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་སྨྲ་བ་པོ་ལ་གློན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྟོལ་ཕྱིར་རྟོལ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ངག་གིས་རྟོལ་བ་ཁམ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་

སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ། གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚུལ་གསུམ་རང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་གིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱང་། ཕྱིར་ཆོལ་གཞན་ལ་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་ནས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། ཕྱིར་ཆོལ་གཞན་དག་གིས་ཚད་མའམ་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཙས་པ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་བས་དེའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ལོག་(༡༩༥ན) རྟོག་གི་སྟོར་བ་ནི། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྟུང་ཆོས་གཞིས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྟགས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྔར་ཡོད་གསར་དུ་འཇིག་པ་ཡང་བློ་དང་བདེ་བ་ལ་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཁས་བླངས་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པས་ཉྭབ་པ་ནི། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་སྐྱར་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡིན་པས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྐང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཟིན་འཆད་པ་ན། བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་

རྟོལ་གྱིས་ལས་བློངས་ཙམ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྣང་བའི་སྒོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོས་ཞེས་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྣུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་སྣུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལས་བློངས་ཙམ་སྣུབ་བྱེད་དུ་མི་ཟད་། གྲངས་ཅན་རང་ལ་གྲུབ་པའི་སྣུབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པ། ལས་བློངས་ཙམ་སྣུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་(ཟ༤༨བ) པོ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡུང་གི་གནོད་སྣུབ་མི་ཟད་བ་སྤྱིར་བསྟན། རྟགས་འདི་ལ་མི་ཟད་བ་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུང་གི་དོན་ལ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་དེ་ཤེན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་སྣུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་……རིགས་ཀྱི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་པོར་ཚོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྣུབ་བྱེད་ཡིན་ན། སྟོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་སྤོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ཚོག་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པས་སྤོ་བའི་སེམས་པ་ཅན་དེར་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གནོད་བྱེད་དུ་འདུག་པ་ནུས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་…… ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤོ་བའི་སེམས་མེད་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་འདུག་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་མི…… འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཚོག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤོ་བའི་སེམས་མེད་དུ་བསྟུབ་པ་དེ་ཡི་ཚེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི། སྣུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་(ཟ༤ཀ)

དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་དོན་ལས་གཞན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྣུབ་
བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་
པ་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་། རྟགས་དེས་གྲུབ་པར་
འདོད་པའི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་སོད་མ་ལུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་
ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པས། དེད་ཀྱི་ངོར་ཚད་མ་མིན་ཡང་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་
བླངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པས་དེས་གྲུབ་
པའི་རྟགས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན། བསྐྱུབ་བྱ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
ཡང་གྲུབ་བོ་ཅེ་ན། ལུང་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་སྐྱུབ་ཏུ་
འགྱུར་བ་དེ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ། ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་སྐྱེས་
བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་སྐྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་
པས་གནོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
པ་ཁོ་ན་ལ་ལུང་དེ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གིས་གནོད་
སྐྱབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་
ལུང་དེ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་
རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་
དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གྲངས་(རྣམ་བཅུ) ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་.....
ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ལུང་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་
ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཤིང་ཚད་མར་ཞེན་པས་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པར.....
འགྱུར་ངེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་

པའི་ལུང་དེ་ཚད་མ་ལྟར་སྣང་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཚད་མར་ཞེན་པས་སྐྱབ་བྱེད་
ཡང་དག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་དང་
འགལ་བ་སྤྲོ་བའི་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ།
ལུང་དེའི་དོན་ལས་གཞན་པ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་
ཡང་དག་ཡིན་པ་དོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་སྐྱབ་
ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་དོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཡོངས་བརྟགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣོལ་བས་དོར་བ་དང་། ཕྱིར་རྣོལ་
ཏེ་དོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་ཅས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཚད་མས་
ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་
ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུང་འདོར་བའི་དུས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། སྤུན་
འབྱིན་ལ་རྣ་བ་གཏོད་པའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་
དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དེ་དག་སྟ་མར་མ་དོར་
ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ངེས་པར་འདོར་དགོས་པས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་གྲངས་(གཉིས་ཀ) ཅན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་
སྐབས་དེར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གལ་ཏེགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། སྤྲོ་བའི་སེམས་མེད་དུ་གྲངས་ཅན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་དེ་བརྗོད་
ཏིགས་པ། དེ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གིས་སྤྲོ་བའི་
སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི། སངས་
རྒྱས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྤྲོ་བའི་
སེམས་མེད་རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལ། དེ་ཁྱོད་ཚད་མར་

ཁས་མི་ལེན་པས་མ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་རུང་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་ཚད་མར་འདོན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྗོད་རིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ཅི་ནས་ཚད་མར་མི་འདོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་བློ་ངོར་བློ་བདེ་གེམས་མེད་སྐྱབས་འདོད་ཀྱི་རྟོལ་བ་གང་ཞེག |དེ་ལུང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བློ་བདེ་གེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལས་ཕྱིས་ལམ་བསྒོམ་(৭৯২৭) པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་བྱེད་གང་དག་གོམས་པར་བྱས་པ་དག་གིས། བློ་བདེ་གེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འཐྱུང་བར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འཐྱུང་བའི་སྐྱབས་བྱེད་དེ་དག་ཐབས་དེའི་འབྲས་བུའི་དོན་སྐྱབས་ནུས་པར་ཤེས་ནས་གང་···· ཟག་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཐབས་དེ་བསྟན་ནུས་པ་ཡིན་ཀྱི། དང་པོ་ནས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲངས་ཅན་ཁྲོད་རང་ཡང་མི་འདོད་དོ། |དེ་ཚོས་ཅན། བློ་བདེ་གེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བསྟན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ངོར་བློ་བདེ་གེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་རྟོལ་བ་གང་ཞེག་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས···· པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཐབས་འགའ་ཞིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས། དོན་འདིས་ཀྱང་ཁྱབ་པར་ཐལ་ཏེ་ཁྱབ་བྱེད་ནི་ཐབས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁྱབ་བྱ་ནི་ཐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐབ

བདེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་གང་ཞེག་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་
ཡིན་པས། སྤྲིའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཇོག་ནས་འཆད་
པས་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་(༣ཡ་ཀ) པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་
དབང་ཙམ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་མིན་པའི་
ལྡོག་སྣང་འཇོག་ནུས་པར་ཐལ། ཕྱིར་རྩོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་ཚུལ་གསུམ་
སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཟད་བའི་ཕྱིར་འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། དེར་
སྣང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་ལ་
བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་དགར་ཡང་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་
དོན་ལ་མེད་པ་རྟོག་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་
ཅིང་དེ་ལྡར་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་བཟློག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་
བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་
བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟགས་ལས་
དེ་ཉོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཉོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟགས་
དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་དང་། འབྲས་བུའམ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་ཟད་བ་ལས་ཡོད་
པར་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གང་ཟད་དུ་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་(༣ཡ་ཁ) དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་

དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། འདྲེལ་བ་དེ་གྲངས་ཅན་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་དངོས་པའི་སྟོབས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚོས་འདྲེལ་བ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས། གཞན་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཚོས་འདྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་མི་ཟད་ན། ཁེད་དང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བགོད་ནས། མི་འདོད་པའི་ཚོས་གཞན་ཐལ་བར་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བག་པས་བ་ལང་གི་སྒྲིབ་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྱེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བ་ལང་གི་སྒྲིབ་ཚོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་ཆམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་ཚོད་མས་གྲུབ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་རང་རྒྱུད་འདོད་པའི་རྟགས་ཁས་བླངས་ཅོམ་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་འདི་ནི། རྟགས་ཅི་པས་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བགོད་པ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་ཚོས་གཞན་ཐལ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཅོམ་ཡིན་……པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་རྩོལ་གྱི་བློ་ངོར་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ཅིང་འཕེན་པ་(༣༥༠ན)ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་དེ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་སྒྲིབ་དེ་ཆ་བཅས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྱེལ་བ་གཞན་དུ……གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་སུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྱེལ་བ་དགག་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ཆ་བཅས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་ཚད་མ་རྣམ་དེས་སུ་ཐལ་བས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་

འགྱུར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་འཛིན་པའི་ཐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་ཐ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཆེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། ཅས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་དུ་མ་ཡིན་ན། གཅིག་གི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆེད་ལ། དེ་མ་ཆེད་ན་དུ་མ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཡང་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་(༡༥༠ན) ཐལ་བའི་དམ་····· བཅའ་ཚད་མས་མ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཙམ་རྩོད་གཞིར་གཟུང་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་བཏུར་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་མེད་དོ། །གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྱེལ་ན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་སྐོ་ངོར་གྲུབ་བམ། མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ངོར་རང་རྒྱུད་འཛིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེས་བཏགས་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གྲུབ་ན། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་

དག་གི་སྡུགས་ཆོས་གྱུབ་པ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་གྱུབ་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་
ཅི་ཡོད། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྱུབ་ཀྱང་། ཚད་མའི་ངོར་
བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་
ཞེ་ན། སྔ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་སོགས་
ནི། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་ལུ་དོན་སྡུས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་
དེ། དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་དང་། རྟོག་
པས་སྡུ་བཏགས་པ་ཙམ་(རྣ་ཀ) གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་རྗེས་རྟགས་
ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་
བཞག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་
བྱའི་དོན་ལས་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་དེས་པར·····
གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་
ནི། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དངོས་སུ་
རྟགས་སྡུར་དོན་གསུམ་སྡུ་བཏགས་ཡིན་ཡང་། བསྒྲུབ་ནས་དེ་འཇལ་བའི་
ཚད་མ་དོན་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ།
དེ་ལྟ་མིན་ན་ཚད་མ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་དང་བསྒྲུབ་
ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གཞན་གྱིས་སྒྲ་བྱང་དུ་བཏགས་པ་དག་ནི·····
མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟོག་
པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྡན་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་·
བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་
གཞན་དུ་ཡང་འདྲུག་སྟིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཚོག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱབ་མི་ནུས་པར་མཚུངས། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས།
རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་

ཐུགས་ཆོག་ལ་སོང་པ་སྣང་ངག་ཏུ་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཚེད་དུ་
གསལ་བྱེད་སྨོས་ལ། རྟགས་ཆོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་ཀྱང་།
(༡༥༧བ) སྣང་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པའི་
དོན་བསྣབ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཐུགས་ཆོག་དང་། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་
པའི་ཆོག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསྣབ་བྱའི་
ཚོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་གྱིས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེས་པར་····
རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚེག་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྣབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེས་ནའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ། ཐུགས་ཆོག་བསྣབ་བྱ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དེའི་སྣབ་
བྱེད་དུ་མི་རུང་ན། རྟགས་ཆོག་ཀྱང་སྟོར་བ་གཅིག་པོ་དེའི་བསྣབ་བྱ་སྣབ་བྱེད་
དུ་མི་རུང་མོད། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྣབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོག་ཚོས་
ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྣབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར། རང་སྣ་བ་པོའི་ཀུན་སློང་
གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་སྣབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ན།
སློབ་དཔོན་ཀྱིས་སྒྲ་བྱང་ཚད་མར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་
ཅེས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚོག་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྣབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་
ཡིན་ན། དོན་གང་གི་ཡང་སྣབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
ཐུགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་རང་སྣ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་སྟོན་
ཞིང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྣབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་
དངོས་སུ་སྣབ་བྱེད་(༡༥༨ན) མིན་ཏེ། ཁྱོད་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཟེ་ཚོམ་དག་
སྐྱེའི་དེས་པ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། བརྫུད་
པ་ཡིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྣབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། བསྣབ་པར་བྱ་བ་སྒྲ་མི་

རྟག་པ་ཙམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིས་སོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གདགས་སུ་ཟད་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་ཆད་དང་བཅལ་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར། རྟགས་ཚིག་བརྒྱད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། དོན་གང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཐོག་ཚིག་ཐོག་གདོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཚིག་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་དོན་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་ལ། ཐོག་ཚིག་གིས་ཐོག་ལ་དོན་པ་བསྟེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་སྐར་གྱབ་ཟིན་བརྗེད་པ་དོན་པར་བྱེད་དམ། མ་བརྗེད་བཞིན་དུ་དོན་པར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་ཐོག་ཚིག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཐོག་ཚིག་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་སྐྱེའི་དོན་པ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཅི་ཡིན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་(༡༥༢བ) མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་ཚིག་ཀྱང་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་ཟད་བར་ཐལ། ཐོག་ཁྲབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་དྲིས་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་བག་བཀོད་ན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྒྲུབ་བག་བཀོད་པའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གང་ཟག་དེའི་དོར་ཚུལ་གསུམ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས། མཐར་ཚིག་ལས་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཐོག་ཚིག་ཀྱང་ཐོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ཐེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། མཐར་སྒྲུབ་བྱེད་མཐོང་བའི་ཚེ། ཚིག་ལས་ཀྱང་

དེས་པ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྔར་ཚུལ་གསུམ་གྱབ་ཟིན་བརྗེད་ནས་མ་དྲན་པ་དྲན་ཟད་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྟགས་ཆོག་བརྗོད་པས་དྲན་པ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རེ་ན། འོ་ན་ཕྱོགས་ཆོག་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་ཕྱོགས་གྱབ་ཟིན་བརྗོད་ནས་དྲན་ཟད་དུ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོག་གིས་དྲན་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་དེས་པར་བསྟེན་པས་ཆོག་དེའི་མཐུ་མ་ཡིན་རེ་ན། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་པ་རྟགས་ཆོག་གི་མཐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེས་པར་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བསྟེན་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོག་གིས་དོན་གང་དངོས་སུ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་(རྗེས་ཟིན) ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྐྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་སྐྱེའི། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཕྱོགས་བརྒྱད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་རེ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱབས་ཀྱི་ཡིན། འོ་ན་དྲན་པ་བསྒྲིད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྐྱ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལེགས་པར་སྐྱས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྟོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བགོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཆམས་ཀྱང་རུ་བའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གང་ཁས་ཟློང་མེད་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སྔར་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཟིན་རྟགས་ཆོག་གིས་དྲན་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་བརྗོད་པའི་ཆོག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཁས་ལེན་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཏུ་ཐལ། ཁས་པ་དེ་ཅིག་ཤོས་དེ་སྒྲུབ་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔ་

དུང་སྐྱབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་···· བྱེད་དོ་ཞེས་སྨོས་ཤིག །འོ་ན་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འགྲེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། རྟགས་ཆོག་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཐེན་(རྒྱཱཏ) པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་དེས་རྟགས་ཆོག་བརྒྱད་ནས····· སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཐེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་བརྒྱད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་མཚུངས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཀག་ནས། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོག་དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། ། གསུམ་པ་ལ། ལྷང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འབྱེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་ཕྱོད་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་བྱ་དེར་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་ན་ཆོག་སྟ་མའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །གང་དག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ཆོག་དེའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་འགལ་སྟོང་བྱེད་པ་ནི་མ་ཇོགས་པའི་ཆུ་འཐུང་ངོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་བརྒྱད་(རྒྱཱཏ) པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་

མཚུངས་པ་སྣང་བ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་རྩོད་ལན་འབྱེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོག་དེ་ལའང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོག་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཆོག་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲངས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འདྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲ་རྟག་ཅས་ལེན་ན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཆོག་དེ་འདྲུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་འཕོད་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པའང་མེད། ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་དངོས་སུ་བསྟེད་པའི་ནུས་པའང་མེད། དཔོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱ་མ་དེར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆོག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོག་ལ་མི་གནས་པའོ། །ཐལ་ཏེ་གར་འབབ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ལྟར། (३५९ན) གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་མེད་པར་གཏན་ཚིགས་འདྲུག་པ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཉིད་ལས་རྟགས་ཆོག་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནུས་པ་ཟུབ་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྡན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཙོང་འཁ་ཀུན་ཏུ་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེས་པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་ངག་དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ཀུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་པར་····· རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཤད་ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། གཞུང་ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །གཞུང་འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་སྟོན་དུ་བརྗོད་པ་ཆོག་གི་སྟེབ་སྟོར་གྱི་དབང་ཡིན་པའཟ། ཡང་ན་དམ་བཅའ་སྟོན་འགྲོ་འགོག་པའི་མཆོད་བྱེད་དུ་ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ཞེས····· སྟོས་སོ། །འདིར་བསྐྱབ་བྱ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཚུལ་གསུམ་གཅིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆེ། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིར་རྟོལ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་རྟོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། དེའི་ཤུགས་(ཟ་ཅ་ཅ) ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདི་ཡི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། རྟོལ་བ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་རྟོལ་བས་སྐྱབ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་བློ་སྐྱེ། དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི། གནས་སྐབས་འཐད་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོག་ཏེ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་གྱི་རྟོལ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་ཟེར་འདོད་པའི་འདོད་པ····· ཤུགས་རྟོད་ཟོ། །ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ན་ཡང་། སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་

ལགས་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བསྟན་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་.....རིགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོག་ཕྱིར་ཆོལ་ཏྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། ཁྱིད་རང་གིས། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་(རྣ५५८) ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཆོལ་ཏྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅར་ཐལ་ལེ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྨོས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་སུ་ཆུག་ནའང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨ་བ་དེ་ལ་དེས.....རྟོག་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྨོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་...འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཞེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དེས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པ་སྨོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྨོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏྱི། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལན་གཞན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ་དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་དོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དེས་གཟུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར། ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ན་དོད་པ་དེ་སྐྱེ་ན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རིགས་གཅིག་པའི་བ་ལང་དང་བ་

མེན་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་རིགས་པར་འགྱུར་གྱི་བྱད་ཤེང་དག་ལ་བ་
ལང་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་
པ་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པས་དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ན། རྫ་མཁན་རྫ་བྱམ་སྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཀུན་ཡང་དམ་(༡༥༨ན) བཅར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི། རིགས་པ་ཙམ་པ་
སོགས་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། རང་
ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྟུན་
འབྱིན་དུ་འཕེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་
སྨོས་པ་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཉི་མཐུན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་
སྐམ་པའི་དོགས་པ་ངེས་གཟུང་གི་ཚེགའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་
མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཐ་དད་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་མི་རིའ་པར་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་
རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་དང་རྟག་པ་ཡང་རིགས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེའོ་·····
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་
བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨོན་དཔོན་ཕྱོགས་གྲངས་གིས་
རིགས་པ་ཙན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་བརྗོད་པ་ཅི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་
བསྟན་པའི་ཚིག་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
རིགས་སྐོའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་
ལྟར་སྣང་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཟེར་ན།
མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དེས་པ་(༡༥༨བ) དང་། ཚོག་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
ནས་འགོད་ན། སུན་འབྱིན་གྱིས་མ་དེས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་

བགོད་པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དོགས་པ་འབྱེལ་མེད་རང་གིས་བགོད་ནས། དེ་ལ་ལན་འབྱེལ་མེད་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱགས་ཚོག་སྣྲབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྣྲབ་པའི་སྣྲབ་བྱེད་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྟོག་ན་གནོད་པ་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྒབས་སུ། འདི་ལྟར། འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐར་ར་ཏ་འདོན་པས་མ་དེས་པར་བརྩད་པ་ན། རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་ན། རིག་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཞིག་གཞན་དུ་གདོན་པར་མི་ནུས་པའོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་སྐྱགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཚོགས་སྟོག་པར་མི་ནུས་ཤེས་ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ། ཤྲུགས་བསྟན་བསྣྲབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེས་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་སྐྱགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཚོགས་སྟོག་པར་མི་ནུས་ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར

དེས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྨོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ངོན་ཏེ། །དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ངོ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ནའི་ཚིག་ཐད་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བགོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞེས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་དང་བདག་ཉིད་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་སུ་མ་སྨས་ཀྱང་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་ཞེས་རྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོག་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་སྤོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་ལས་མ་སྨོས་(རྒྱབ) པ་ནི། ཐོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གང་ལ་ཞུགས་དཔྱད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་འདྲུག་མི་འདྲུག་དཔྱད་པའི་གཞིར་ཟད་བ་མ་ཡིན་ངོ་པས་མ་སྨོས་སོ། །དེས་ན་འོག་ཏུ་ཡང་། བསལ་བ་གནོད་དང་ལྡོག་མ་ལ། །མཚན་ཉིད་འདྲུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བ་ཟུར་དུ་བཅད་ནས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་ཡོགས་སུ་འཆད་པར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞེས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་གསུངས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་། ཡོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་གསུམ་གྱིས་རིགས་

མི་མཐུན་སེལ་ལ། གཉིས་ཀྱིས་ཁོག་རྐྱག་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་རྐོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་དང་མ་བྱལ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ནི། འདོད་པས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། བསལ་ཟིན་པས་སྐྱབ་མི་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་བསལ་བས་སེལ་ལོ། །རྐོལ་བས་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པའི་འདོད་པ་ཕྱོད་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདོད་པས་བསལ་ཟིན་ཡང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྐམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ལོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་དུ་ཟུར་དུ་སློས་ལ། ཕྱིས་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དེའེ་ཁ་གས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྐམ་པའི་དོགས་པ་སྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ཚོག་ཐུབ་སློས་སོ། །དེས་ན་(༡༥༨ཁ) ཚོག་ཐུབ་ལ་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བ་དང་། རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྐོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའོ། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། སྐབ་མ་གསུམ་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོག་རྐྱག་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དོན་བསྡུས་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན། རྐོལ་བ་རང་ཁོ་ནས་འདོད་ཅིང་ཚོད་མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སློས་ཀྱི། དོན་ནི། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་མཚོན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་ཕྱིར་རྐོལ་དེས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ་ངོ་བོས་སེལ་བ་ནས། དེ་ཕྱིར་རྐོལ་ཀྱིས་བསལ་ཟིན་པ་མ་བསལ་བས་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་སློས་དགོས་ན་‥‥རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཞེས་

ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྨོས་ཤེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་
ནི། མ་གྲུབ་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་ལ།
ཕྱིར་ཟོལ་གྱི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མས་གྲུབ་ན་ཟོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ལ། ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་(རྒྱུར་བ) ཚུལ་གསུམ་
ཚང་མས་མ་གྲུབ་ན། ཟོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཕྱིར་
ཟོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་……
བླངས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕྱིར་ཟོལ་གྱི་ངོར་
སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་ཟོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་དམ་མ་བཅས་ཤིང་ཁས་མ་བླངས་ན་……
ཟོལ་བའི་དམ་བཅར་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། ཟོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་བླངས་
ན་ཕྱིར་ཟོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་ཟོལ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་ཏུ……
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་འདོད་པ་དང་ཁས་ལེན་ལ་བསྟོས་པས་
དེ་མི་འདོད་ཅིང་དེས་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཁས་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླར་དུ་འདོད་པ་ངེས་པར་སྨོས་དགོས་སོ། །
གཞན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྙུན་འཇིག་ཡང་དག་མི་……
འདྲུག་ཅིང་། དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་
ཟོལ་བས་འདོད་པས་དེར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ།
སྙུན་འཇིག་ཡང་དག་འདྲུག་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེས་པར་……
ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅོའི། ཟོལ་བའི་འདོད་པ་ཙམ་མི་གཅོའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་
བཤད་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད། མ་བསལ་བ་རྒྱས་
བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་
དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་
མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་(རྒྱུར་བ) ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླར་
དུ་འདོད་པ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་རྟོད་

ན་ཡང། རྟོལ་བས་ཞེ་བའི་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྐུན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ངག་ཏུ་མ་སྨས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་གང་དག་མིག་གི་སོ་ཁོངས་ནས་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཞི་གཟུང་གི། བེམ་པོ་ཉེར་གསུམ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྟགས་འདིས་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཐོ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཡིད་ལ་ཡོད་པ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་དང་། ཉེར་ལྡེ་པ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ཏུ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་བདག་གི་ཉེར་མཁོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། བེམ་པོས་ཤེས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པས། བེམ་པོ་མཐའ་དག་དེ་ལས་གཞན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་ནས་བདག་རྟག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཤེས་རིག་གི་བདག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དོངས་(༤༥ཀ) སུ་གཞན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་བསྒྲིད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པས་མཐུན་དེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་སྐམ་དུ་བསམས་ས། །དེས་ན། མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས། བེམ་པོ་ཉེར་གསུམ་བཟུང་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བློ་གྲངས་ཅན་གྱིས་བེམ་པོར་འདོད་ཀྱང་བློ་ཙམ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་ཅིང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བློར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུང་རྣམ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། གཅོ་བོའི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཀྱང་བདེ་སྐུག་

བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཚ་མཉམ་པའི་ཆ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་མེ་རྟག་པར་སྣང་པའི་ཚེ་ཡང་། རྟོད་གཞི་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟན་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གིས་རྟོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྣུབ་བྱར་སྟོན་ན། རྟོལ་བས་མི་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་བསྣུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟོལ་བ་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཚུགས་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་སྟོས་པས་རྟོལ་བ་མི་འདོད་ཅིང་རྟོལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཚུགས་ཚད་ཀྱི་ཡིན་པ་····· སྟོག་ཟིན་ན་ཡང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱབ་བཞད་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོལ་བས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྟོད་པའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་ཡང་ཚུགས་ཚད་ཀྱི་ཡིན་པ་····· དགོས་སྟམ་པ་དོགས་(ཟ་༥༠ན) པའི་གནས་ནི་སྟོག་པ་དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ····· ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པ་གནས་ནི་དོགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་རྟོལ་བས་ཀྱང་རང་གི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་ཚུགས་སུ་བྱེད་དགོས་སྟམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྟོད་པའི་ཚེ་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ····· ཡང་བསྣུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སམ་སྟམ་པ་དོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་རྟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བསྣུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་འགལ་བ་དུ་མར་དབྱེ་བ་མི····· འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། ཚོགས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་འགལ་རྟགས་དུ་མར་དབྱེ་མི་རྟད་བ་མ་ཡིན་·· པར་ཐལ། ཚོགས་དོན་དེ་ནི་སྐྱེ་སྟོར་ཚུལ་ལ་བསྟོས་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

དག་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྣུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་དུ་མ་དབྱེ་ཟུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་རིག་གོ། (৭৫০৯) དེ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། མིག་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ཅིག་ཤོས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ནི་རྟོགས་པར་སྣ་ལ། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྣུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ནི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྣའི་འཁོར་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི། ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འགག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྣུབ་པ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་ཟུང་བར་ཐལ། འགལ་རྐྱེན་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་རྐྱེན་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ཁོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་ལ་བདག་རྟག་པ་དངོས་སུ་མ་སྨས་ཀྱང་ཟུང་། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྨས་ཀྱང་ཟུང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་དེ་སྣུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་ཟུང་གི་འགལ་རྐྱེན་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་དབྱེར་ཟུང་སྟེ། སྨྲ་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་འདོད་མིག་སོགས་

བདག་དོན་བྱེད་པ་སྣུབ་འདོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདུས་ཤིང་བསྐྱེ་བ་ཚོས་ཅན། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་(རྟོག) ཁྱོད་ཀྱི་བསྣུབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཞེ་བས་འདོད་པའི་བསྣུབ་བྱར་སྣུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་བློ་ངོར་སྣུབ་བྱེད་དུ་བགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྣུབ་བྱའི་ཚོས་དེ་མཐུན་དུལེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་མཐུན་དུལེ་མཐོས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ངེ་སྐད་དུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་བེམ་པོ་ཉེར་བཞི་ལས་གཞན་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྟག་པའི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྤྱས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཚེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དུས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། དུས་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཞེས་པ་སྟོན་པའི་ཉེས་པ་སྨོན་པའོ། །རྟགས་དེར་ནི་ཚོས་ཅན། ཞེ་འདོད་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཚེག་ཙྪགས་ཤྱག་པའི་ཉེས་པ་སྨོན་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྣུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྣུབ་བྱ་ཅི་ཡིན་མེད་པར་ཐལ། མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་གང་ལ་རྟོད་པ་ཡིས་དོན་དེ་སྣུབ་པར་བྱེད་པའི་སྣུབ་བྱེད་དུ་ཁྱོད་བགོད་པའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྣུབ་བྱ་མིན། སྣབས་དེར་ཞེ་འདོད་སྣུབ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་ལས་གཞན་དུ་སྣུས་ཚོས་(རྟག) གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྣུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོལ་བ་སྣུབ་མི་འདོད་པ་བསྣུབ་པའམ། ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ངོར་སྣུབ་བྱེད་བགོད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་

བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞེག་དེ་ཕྱིར་རྟོལ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་སྟར་ནས་ཀྱབ་ཟིན། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འཕངས་དུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞེག་སྣང་ངོ་། འདིར་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་ནི། བརྡ་སྤྲོད་པའི་སྟོབས་མ། སྒྲ་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས། སྒྲ་ལ་ལྟོས་ཀྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གི་སྒྲ་དང་། བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ལས་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས། སྒྲ་གཉིས་ཀ་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་སྟོན་རོལ་ནས་ལྟོས་བྱིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། ལྟོས་བྱིན་ཞེས་པ་དང་། འདུ་བའི་དོན་གྱི་དོན་ཀྱི་དོན་ལྡན་དུ་མཚུངས་པར་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྡན་དུ་མི་འདོད་དོ། །བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མིང་གི་སྒྲ་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་སྟོན་རོལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྡན་ཡིན་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས། ཕྱི་མ་འདིས་སྐབས་ལ་མིང་གི་སྒྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྡན་དུ་ཟོལ་ཐབས་ཀྱི་སྟོར་བས་སྒྲུབ་འདོད་ནས། མིང་གི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་ཆམ་དབྱེ་བཀྲད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའང་ནི། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངག་ཏུ་མ་སྨས་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་(ཟ་ཡ་ཟན) རྟོལ་བ་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་དོན་ལྡན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ངོར་ཡང་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་ནི་དེས་ནི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ཅིང་ཉོན་ཅིག་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། ཁ་དང་། ཚོར་དང་། ཤུ་ལ་སོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་ཚོ་བའི་ནུས་པ་བརྟ་ལ་མི་བཟློས་པར་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ཟུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ལེགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པ་ལེགས་

པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་སྤྱོར་བ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྒྲུབ་པ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་ཟློལ་སྤྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྤྱོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡོས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ལུས་དང་བྲལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུན་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་སྡུག་ཅིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞེ་འདོད་རྒྱང་པ་ངག་ཏུ་སྨྲས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་འཇིགས་ཤིང་། བྱམ་པ་བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱོ་བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ

བརྗོད་པའི་ཚེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་འཕེན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་
མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་
པར་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རུང་བས་སྤྱི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རུང་ན་སྐབས་འདིག་པ་་་་་་
དང་བྲམ་པའི་འདིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོག་ན། དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་
པས་སྐབ་འདིག་པ་ལའང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་
ཅན། སྐབ་ལ་འདིག་པའི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པས། འདིག་པ་ཙམ་
བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་(རྟགས) དེའི་དེ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབ་
དང་བྲམ་པའི་འདིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདིག་པ་ཙམ་ཚད་མས་གྲུབ་་་
པ་ཡིས་སྐབ་ནི་འདིག་པ་ཙམ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་ལྡན་ཆམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་་་་
ལྡར་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་པའང་ཆོས་ཅན།
ཁྱད་པར་སྤངས་པའི་ཡུམ་བྲམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པར་་་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་
གྱུར་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཞེས་
བརྗོད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན། སྐྲ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་སྐྲ་ཡི་ཁྱད་
པར་ཅན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་
ད་དུང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྐྲ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་མ་འདྲེལ་བ་ཆམ་པར་སྟོག་ཅིང་
གཅོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆམ་གཅོད་བྱེད་ན་གཞན་
ལྡན་ཆམ་གཅོད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལྡན་པ་གཅོད་པ་
དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་ཆམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་ཆམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྲ་ལས་གཞན་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྲ་ལ་མི་ལྡན་ཆམ་གཅོད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མི་
རྟག་པ་ཙམ་དེས་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་

ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་(རྒྱཟད) པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེའི་སྐྱེ་མེ་རྟག་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚོས་ཅན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མེ་རྟག་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲས་མི་ལྡན་ཆམ་གཅོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་སྐྱེས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པས་ཚོས་ཅན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དག་གི་ཚོས་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་དེན་གཞན་དང་། ཚོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཅན་སྒྲའི་སྐྱོ་དོན་གཞན་བཀག་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དག་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་བཀག་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་བར་མི་འཐུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁོད་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་སྒྲ་ལ་ཚོགས་པའི་སྐྱོ་དོན་གཞན་དག་བསལ་བའི་སྐྱེ་ནས་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་་་་བར་འཐུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཚོགས་སྐྱོ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་ཟོལ་བས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་ཟོལ་བས་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པ་འདིར། ཚོས་མི་རྟག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། བྱེ་བྲག་པས་གྲངས་ཅན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པ་ན། སྐྱོ་རྟག་པ་དོན་གཞན་ཡང་བཀག་ལ། དེ་བཀག་ན། ཚོས་ཅན་སྒྲ་ཡང་བཀག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་(རྒྱཤོན) པའི་འགལ་བར་འཐུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཟོལ་བ་སྒྲུབ་འདོད་མེད་པ་བཀག་པས་ཟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པར་མི་་་འཐུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགལ་རྟགས་ལ་ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་

རྟགས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ན། སྐྱེ་རྟག་པར་སྟན་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་། ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་ འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོས་པ་དོགས་པའི་ གནས་ཚུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་བཤད་མ་མཛད་ལ། ཚེག་ཐུབ་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ ཞར་བྱུང་ཙམ་ཡིན་པས། རྒྱས་བཤད་མང་པོ་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ ཉིད་རྒྱས་བཤད་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ཚིག་ཐུབ་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། རང་ ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྡུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཐུ་སྡུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། རང་ གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྟག་མི་རྟག་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ ཚོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་། རྩོད་པའི་ཚེ་རྩོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ དེའི་ཚེ་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི། ལུང་ དོན་མཐའ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་སྐྱའི་དགོས་པ་འཐད་(༡༥ཁ) པའི་སྡུགས་བཞག་པ་དང་། མི་འཐད་ པའི་སྡུགས་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་སྟེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་སྟེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ།། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་ པ་ཅན་པ་ཚོགས་ན་རེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་གཅིག་རྩོད་པའི་ཚེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ བྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ལུང་གི་དོན་གང་ཟུང་གཅིག་ལ་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་ བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་གིས་ཁས་བླངས་ པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་དོན་ཀྱི་སྡུགས་གཅིག་

གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། ལུང་དེའི་དོན་གྱི་ཐུན་གཅིག་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་ན་ལུང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པར་འདྲུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་ཚད་མའི་ཐུགས་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་གིས་ཚད་མར་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ལུང་གི་དོན་གྱི་ཐུགས་གཅིག་གཞན་ལ་དམ་བཅར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་འགལ་བས། དེས་ན་གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐྱེར། དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་འཐད་པར་གཟུང་བས། དེའི་དོན་གཅིག་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དེས་རབ་ཏུ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་། གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དང་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་དག་ཀྱང་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུང་ལས།(ཟ་ཅ་ཀ) བཤད་པའི་ངེ་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོག་པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། ངེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྟོག་པའི་སྐབས་མེད་པ་དེ་ནི། གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་འདིར་ཚེས་ཅན་སྒྲའི་ཚེས་ལ་རྟོག་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས། སྒྲའི་ཚེས་སུ་ཐྱུར་བའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དེ་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པ་དང་། ངེ་ལ་རྟག་པ་སའི་

ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པས་སྨྲ་མི་རུག་པར་སྣུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྣུབ་བྱ་ལ་····· གཞོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྨྲའི་ཚོས་སྤུ་འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས་པ། དེ་གཉིས་ལ་གཞོད་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྨྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་རིང་པ་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཡིན་པ····· བཀག་ལ། དེ་ལྟ་ན། ངེ་རུག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་དེའི་ཚེ། (༄༧༥བ) ངེ་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྣུབ་པའི་སྐོ་ནས། བྱས་པ་སྨྲ་མི་རུག་སྣུབ་ཀྱི་འགལ་རུགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །ཚི་སྟེ་སྨྲ་མི་རུག་པར་སྣུབ་པའི་ཚེ། ཚོས་ཅན་སྨྲའི་ཚོས་ཡིན་པ་དང་། སྨྲ་མི་རུག་པར་སྣུབ་པའི་བསྣུབ་བྱ་སྤྱིའི་ཁྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན···· པ་སོགས་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་ཀྱིས། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐབས་དེར་ཚོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྣུབ་བྱ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སྨྲ་མི་རུག་པར་སྣུབ་པའི་ཚེ། ཚོལ་བ་སྨྲ་མི་རུག་པ་ལ་དཔག་འདོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྨྲ་མི་རུག་པའི་སྣུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚོལ་བ་དེ་སྨྲ་མི་རུག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་རྗེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྣུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དགེ་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱི་ཚོལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྣུབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ནན་ཏེ་ཀྱི་ཞེས་སྨྲ་མི་རུག་པར་སྣུབ་པའི་ཚོལ་བ་ཁྱེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡང་····· བསྣུབ་བྱར་འདོད་ཅེས་པ་གསལ་བར་དབང་ཕྱུག་གི་སྟོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྣུབ་བྱ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ····· རྗེགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་མི་རུག་པར་སྣུབ་པའི་ཚོལ་བ་སྨྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དཔག་པར་འདོད་པ་སྣུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ་ཞི

འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ནམ་མཁའི་(༡༥༨ན) ཡོན་ཏན་གྱི་དཔག་འདོད་ལ་འཁྲུལ་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིས་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལ་གཅོད་ཀྱང་། གཞན་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གཅོད་པ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན། མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ཡུང་གཅོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། ཡུང་གིས་གཅོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་ཡུལ་ཀུན་ལ་གཅོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྟོང་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་ཡུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནི། ཚད་མ་དེས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཡུང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྟོན་པས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ཐོས། གཞན་དག་གིས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་····ནས། འདི་དག་ལས་གང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། གང་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་སྐམ་དུ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ·····ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བློའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོན་པས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པར་(༡༥༨བ) མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན། དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཡུང་གཅོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ནི་སྔར་མ་མཐོང་། རང་གི་སྟོན་པས་གསུངས་པས་སྐམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན།

གཞན་དག་གིས་བདག་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་དང་། སྣུབ་ཅིང་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་བསྟན་ཅར་མི་རུང་ཞིས་པའི་ཐོག་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་སྨྲབ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། རང་གི་སྐྱེན་པས་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བས་ནས་དེ་ཉིད་བསྟན་བར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི····· དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱད་པ་དེའི་ཚེ། རང་གཞན་གྱི་སྐྱེན་པའི་ལུང་གི་དོན་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། ལུང་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དངོས་སྐྱེབས་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ཚོས་ཅན། ལུང་གིས་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁས་མ་བླངས་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་གིས་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྐྱེབས་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ཤེན་ཏུ་སྐྱག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ། ལུང་གིས་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དུས་གང་གི་ཚེ་ལུང་གིས་བྱེད་དུ་འདུག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཤེན་ཏུ་སྐྱག་གྱུར་ལ་དཔྱད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་(རྒྱབ་) པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་ཆམ་པར་དག་ན། དེའི་ཚེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་འཛིན····· ཅིང་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དེ་དང་འགལ་བར་སེམས་པ་མི···· རུང་ཞིང་འགལ་བར་ཁས་བླངས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་སྣོད་པ་འཕོ་བ་ན། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྣུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་ཚད་མས་གྲུབ། དངོས་སྟོབས་དང་གཏས་པ་སྐབས་དེར་གཙོད་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཤེན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་གཙོད་པའི་རྟགས་ཉིད་སྦྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཙོད་པས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ་ཡང་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དཔྱོད་པའི་གནས་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་ཀ་ཤ་ལ་བེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དང་ནི་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གནས་གསུམ་གྱི་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་གིས་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་པོར་ལུང་གི་ཡན་ལག་མེད་པར་རེང་བྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་……བའི་ཕྱིར། ལུང་གི་སྐྱོན་ཡོན་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྟོབས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚད་མས་གནོད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་པའི་གདོན་དང་འདྲ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འདི་ནི། ཀྱེ་མ་སུ་ཡིས་གསར་དུ་བཏོས་པ་ཡིན་ཏེ་བཏོས་པར་ཐལ། དང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་

འབྲེལ་བ་ནི་མེད། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔྱས་པའི་ཚིག་གོ །གསུམ་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ལ་ལྷང་གི་སྣུབ་བྱེད་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བ། རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་ལྷང་ལ་བསྟོས་པ་དགག །ལྷང་དོན་བཀག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་སྣུབ་བྱེད་ལ་ལྷང་གིས་མི་གནོད་པ། ལྷང་དོན་བཀག་པ་རྟོལ་བའི་སྐྱེན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་དཔེ་ལ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་གྱིས་(རྒྱཻན) སྣུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་ལྷང་དོན་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་ན། རྟགས་ཀྱི་སྐྱེན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། རང་གི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལྷང་དོན་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་པ་སྣུབ་པའི་རྟགས་འདི་ནི་འཇིག་ཅེས་པ་ཇེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་ན་དེ་འདྲའི་རྟའ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་མ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་རྗེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྣུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱེན་ལྡན་རྗེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེའི་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་དེའི་ཚོས་སུ་ལྷང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་པ་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས། སྒྲའི་ཚོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཏན་ཚིགས་སྐྱེན་ཅན་དུ་རྗེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚོས་ཅན་དུ་གང་

བཟུང་དེའི་ཚེས་སུ་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་པ་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། (༡༥༡བ) ཚེས་ཅན་དེའི་ཚེས་མ་ལུས་པས་རྟགས་
ལ་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བོའི་ཚེག་དང་དུ་བ་སོང་
ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་ཤེམས་ལྡན་དང་། མེ་ལ་སོགས་པ་རྩེས་སུ་དཔོག་
པར་བྱེད་ནུས་པ་ཚོུང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཚེས་ཅན།
སྒྲ་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། འགའ་ཡིས་སྒྲ་བ་སྒྲ་ནམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ངོ་བོ·····
ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོུགས་ཚེས་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་
ཚེས་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་ལ་ལ་
རང་རྒྱུ་མེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བ་ཚེས་ཅན། འགའི་སྒྲ་ནི་མེད་
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལས་ལྡོག···
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གལ་ཏེ་
ལུང་མི་ཤེས་པའི་ངོར་རྟགས་ཡིན་པ་མི་ལྡོག་ཀྱང་། ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་
ལེན་པའི་ངོར། ལུང་དོན་བཀག་ན་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྟང་ངོ་ཞེ་ན།
སྔར་སྨྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཁས་བླངས་ཤིང་། བྱས་ན་མི་
རྟག་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང·····
རྣོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ནི། འདོད་
པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་ཚེས་མི་རྟག་པའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་
གྲུབ་པར་རྣོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་དོན་བཀག་པས་རྟགས་
སྐྱོན་(༡༥༡ན) ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡང་ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་
གིས་སྔར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན།
ཆོལ་བས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་ཚ་ནས་སྒྲ་རྟག་པ་འདིར།　　གསར་དུ་

གཞོད་པ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། བྱས་པ་སྨྲ་རྟག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚེལ་བ་དེས་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐར་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་བརྗོད་ན། གཞན་གྱིས་ལུང་ལྟར་སྣང་དུ་མི་ཤེས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པས་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅེ་ན། བྱས་པ་སྨྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྨྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་བརྗོད་ན་དེ་ཅི། གཞོད་པ་མིན་ནམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན། ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་མཐུན་པར་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཏོན་པའི་ཚོལ་བ་(རྒྱལ་བ) ཚོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་ཚོལ་གཞན་དག་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཐོད་པར་ཁས་ཟློང་ས་ནང་འདོད་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་བཤད་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མིན་པ་བཀག་པས་རིགས་པས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའི་རྟག་པ་གཞན་པ་དག་''

ཀྱང་འགོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་ཚེ་ལ་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རིགས་པ་བཀག་པས་རིགས་པ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་ཏ་བསྣུབ་བྱ་དང་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཤུབ་པ་སྣུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྣུབ་བྱེད་ཡང་དག་སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཚུགས་གཅིག་དང་འགལ་ན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྣུབ་བྱ་བཀག་པར་འགྱུར་བས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་དང་འགལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཏེ་དེའི་བསྣུབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱི། ཤེས་(ཟླ་༣༠ན) བྱ་ལ་སྤྲིད་ཚད་ཀྱི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་རྣམས་གཅིག་གི་བསྣུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་སྤུ་ཡང་མི་སྤྲིད་ཅིང་། འདིར་སྤྲིད་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་སྟོན་མིན་པར་ཐལ་བ་སྣང་བ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་སྣུབ་བྱེད་བཀོད་པ་སྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་དེའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེར་ཡང་དངོས་འགལ་སྣུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྣུབ་པས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་སྨྲ་ལ་མི་རྟག་པ་བྱས་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལུང་ལས་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བག་པའི་སྒོབ་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཚོས་ཅན་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་ལྟ་ལ། བ་ལང་གི་བསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བ་ལ། རྒྱབ་རྟེན་ལུང་

ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་འཐལ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྣང་བྱེད་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་རེས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་འགལ་རེས་(ཐ་ཚིག) པ་གཉིས་ཚོས་ཅན། གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་ཟུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་སྐ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལས་མི་རྟག་པ་གནོད་པ་བྱེད་བྱ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་གནོད་བྱེད་མིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྟད་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་དོ་ཅེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷང་དོན་འབྲེལ་མེད་གཅིག་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲའི་ཚོས་ལུགས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་གནད་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན་སྟོན་ཅན་དང་། ནུས་ན་ཡོན་ཏན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ད་དུང་མ་འདས་པ་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་འདིར་ནི། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

(རྟག་ན) བའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ····· གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལྷང་དོན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གང་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཡོན་··· ཏན་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར·· ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོལ་བྱང་གིས་དུང་སྐྲ་ལ་རྟག་ པ་བཀག་པ་དང་། རྟག་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་ པས་སྐྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷང་དོན་ ལ་གཞོད་པ་དེ་ནི། རྟག་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་སྟེ་ལྷང་ དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་ བླངས་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པ····· མཐོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཏེ། བསྟན་ བཅོས་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི····· ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་པ་ མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་རྟགས་ཡང་དག་གི་ བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས། ཁས་བླངས་པའི་ལྷང་དོན་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་ཡང་ སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། । ལྷགས་འདི་ནི། ཁས་བླངས་པའི་ལྷང་དོན་མཐའ་དག་བྱས་པ་ལྟ་དུའི་རྟགས་ གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མིན་ལ། དངོས་(རྟག་ད) སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་ ཅི་ཞེ་ན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་དུ་རང་གི····· བརྗོད་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྨྲ་ཞིང་འབྲེལ···· བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་དུ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སྐོད་པ་ན། དེ་

ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་སྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་་་་་ འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩོད་པ་མཁན་པོ་འདིའི་འདོད་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་པའི་ཚུགས་སུ་བྱུང་ན་ཡང་ལེགས་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འོང་བར་སྣང་བ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ལས་དེ་དང་གཏན་ཚིག་མ་གྲུབ་པར་སྐྱ་བ་ཡང་། དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲའི་དོན་ལ་མི་སྐྱུ་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་་་ ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་དེ་ལྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འདོད་པ་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཚེག་ལས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱར་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཚོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚོལ་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་་་་་ ཐལ། དེར་ཚོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཁས་(ཟླ་ཤེར་ཀ) བླངས་པའི་ལུང་དོན་གྱི་སྟོབས་གཅིག་ལ་་་་ གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྱབ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་་་་་ ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱི། དེའི་ཟུར་དུ་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་སྟོགས་སུན་དབྱུང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འདྲུག་སྟོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་ཚོས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་་་་་

དགག་ཚོས་ཅན་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་བྱེདས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྔ་མ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ན། དེ་དོར་ནས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་འདོད་པས་འདྲུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་སྨོས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོ་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འདྲུག་སྟོག་བྱེད་མི་ནུས་སམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་སྟོག་པའི་ཚེད་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་འདི། གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་ཆུང་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ལྡན་གྱི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་སྟོག་པའི་ཚེད་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་པར་གྱུབ་ན། དེ་ཚད་མར་འཛིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་སྟོག་པར་ནུས་པ་མི་འཐད། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པར་དེས་ན་ཡང་ཚེག་ལ་སོང་པ་གང་གིས་(རཏྣད) ཀྱང་དེ་ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བླུན་པོའི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་སྟོག་པའི་ཚེད་དུ་ཡང་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ཚོལ་བ་བླུན་པོ་དེ་དག་སྔར་ཡང་གྱུབ་མཐའ་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ན། ཕྱིས་ཀྱང་དཔྱད་པ་མེད་པར་རྗེ་ཞིག་ལྟར་ལུང་གཞན་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཅིས་མི་ཐོབ་ཐེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྨོས་པར་མཛོད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་ལས་བྱེད་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ཉེས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་

ཡོན་ཏན་དང་། འཕྲུང་བ་ལས་གྱུར་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་དག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྟོལ་ཕྱིར་རྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་.....སྣང་དུ་རབ་ཏུ་གཏས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་སྒྲ་དག་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ་.ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཅེན་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་རྩོད་པའི་ཚེ། རྟོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲ་སྣོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རང་གི་ཅེན་ཚོས་ཅན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་(ཟླ་ཕུན་) ནས། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རང་གི་ཅེན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གཏས་པའི་ཅེན་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རང་གི་ཅེན་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ལ་སྐྱོད་པ.....མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རང་ཅེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་ཅེན་དང་བཅེན་པར་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ལ་.....ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན། ཚད་མའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞུང་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཅེན་ཚོས་ཅན་སྒྲ་དག་སྐྱོད་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་.ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞུང་འདིས་མས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཅེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་མཐར་གཏུགས་པའི་ཅེན་བདག་རྟག་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོད་པ་.....མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚོས་ཅན་གྱུབ་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་.ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་རེས་པའི་རང་

མཚན་གྱི་ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་རང་སྒྲ་སྒྲས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་(རཀཀཅ) ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་བཅད་པའི་ཚེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚོགས་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀང་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྲབས་ཁྲབས་ཆེས་ཀྱི་འགལ་བ་ཟུང་ཟད་ཀང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཤོག་པའི་ཚེད་དུ་རང་སྒྲ་སྒྲས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྗེས་དཔག་སྨྲི་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་དེ་ཤོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་མི་འཇལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གནོད་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་སྨྲིའི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལ་ལ་མེ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་མ་དེས་པའི་རང་མཚན་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་ཀྱི། གསལ་བ་དང་། འབར་བ་དང་། རླུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ན། |གལ་ཏེ་སོ་སོར་དེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་ཚོས་ཅན་ཡན་(རཀཉན) གར་བ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་བྱེད་པས། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བ་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ནུས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དེས་པས། དེ་སྒྲུབ་

པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་དུས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མེད་པས་རྟགས་དུས་དང་རྒྱུད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྤྱིན་དང་། མཐུན་དུས་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་མི་སྲིད་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་དུས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྤྱིན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །རྟགས་དུས་དང་རྒྱུད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་དུས་ལ་རྗེས་མེད་པ་འདི་ཚེས་ཅན། སྒྲུབ་པ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་སྤྱིན་མིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དེའི་རྟགས་དང་དུས་དེ་དག་གི་སྤྱིན་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་སྐོར་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དང་། དུས་ལ་བསྟོས་པའི་སྤྱིན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱིན་དང་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་སྐྱབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཏན་ཚིགས་དང་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་ཅིང་སྐྱབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱིན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྤྱིན་དུས་བཏང་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྤྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ། སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྤྱིན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱིན་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་ཆོས་(ཟླ་ཕྱོགས) སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱིན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཕྱོགས་སྤྱིན་ཅན་དང་སྤྱིན་མེད་དུ་སྐྱབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏོ། །ཚོད་གཞི་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་དུ་འདོད་པ་ནི། དེའི་སྤྱིན་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཕྱེད་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཕྱེད་པས་ནོངས་པའོ། །ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྤྱིན་དུ་འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྤྱིན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཐལ། གཞི་སོ་སོ་ལ་བསྟོས་ནས་ལྟར་སྣང་

ངོ་བོར་མི་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྡན་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་
ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྐྱོན་
མིན་ལ། དེ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྡན་གྲུབ་པའི་ཆ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྡན་སྔོང་གཞན་དག་ལ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྒྲ་མཉན་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ།
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་
ལ། ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་
ཚོས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཕྱིར་ཐལ་ཏོ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་བསལ་མ་
ཞུགས་པ་ཙམ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབ་
རྟེན་ཚད་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཕྱིར་ཐལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་(ཟླ་ཕུ་ན) གི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སུ་
གཟུང་བྱ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་
འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སོ། །འདིར་དམ་བཅའ་ཡན་ལག་སྔ་མ་
དང་། དེའི་རྟགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་བཞག་པ་ནི། སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔན་
པའི་ཐ་སྙད་དེ། ཁྱད་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་འདོད་པའི་རྟགས་དང་དེའི་སྐྱོན་དེ་
དག་ཡན་ལག་སྔ་མར་འདོད་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །
དེས་ན་དམ་བཅས་པ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྐྱོན་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི། དེའི་རྟགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོན་ཕྱོགས་
སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའང་ན་མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། དུམ་

པ་རྣག་ཁོ་ཞེས་པ་བཞིན་དོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐོག་མ་ཀུན་ཉོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དཀོན་པ་དང་། བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་ཀུན་ཉོན་རྒྱས་པ་ཞེས་ཐེག་ནས་བཤད་པ་དཀོན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དང་རྣག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་ཐོག་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་འགའ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་མིན་པ་ལ་སྟོག་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དག་སྣང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཞེས། འོ་ན་གང་གིས་གང་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཚོག་(རཏྣ་ཀི) ཐུབ་ངོ་བོའི་སྒྲ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཆོས་ཅན། དཀོན་པ་ཡོད་དེ། མ་ཁྱབ་པ་ལས་སྟོག་པ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དཀོན་པ་ཡོད་དེ། དག་ཏུ་མ་སྟས་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཐོག་ཡང་དག་ལ་ཐོག་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་ཅིང་མ་ཞུགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཐོག་ཡང་དག་ཏུ་བསྟུབ་པ་ལ། དམ་བཅར་འོས་པ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ངོར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚངས་བ་སྟུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཐོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་ད་འཐོད་དཀོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོལ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་མ་ངེས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚངས་བའི་་་་་ཐོག་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་དེ་ལ་འཐོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་འགལ་བས། དེ་ལས་ཀྱང་ཐོག་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ན་དུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞི་གྲུབ་ན་དུམ་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་ན། གཞི་དུམ་པ་ལ་མེད་དེས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་དུམ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་དུམ་

པ་ལ་མེད་དེས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱམ་པ་མེད་དེས་ཡིན་མི་དགོས་····
པས་བྱམ་མེད་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་པ་མེད་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ངོ་བོའི་ངོན་···
སོགས་ཆོས་ལྟ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་(༡༩༤ན) པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་
ཕྱིར་རྟོལ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་མ་
གྲུབ་པ་གཞལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་བསྟས་ན། སྔར་གྱི་རྟགས་དེའི་
ཕྱིར་རྟོལ་གྱི་ཚད་མ་དེའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཡོད། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཕྱིར་
རྟོལ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡོད་
པས་དེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལེགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་
མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཏན། ཕྱོགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཐལ་
བསྒྲུབ་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་···
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་སྒོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆཚོན་ཉིད་བསྟན་ནས་
བསྟན་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཅོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་
བཏུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡོག་རྟོག་སེལ་བ་གཅོ་བོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་
ཚོག་ཟུར་ཕྱེན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་སྒྲིའི་དོན་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་མ་ཚང་ན། དོན་སྤོག་
གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་སྒོར་སྣོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ལ།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་···
ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཀ་ཏ་བའི་རྒྱན་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་དུ་(༡༩༥བ) ཡོད་པས་
ཚོག་ཐད་ཀྱི་དོན་ཡང་གནས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མས་གནོད་པ་
འབད་པ་ཕྱོགས་སུ་དམ་འཆའ་བ་མཐོང་བས། དེས་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཡང་

དག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་བསལ་བའི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མས་གནོད་ཅིང་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོལ་དེའི་ངོར་གྱུབ་ཟིན་སོགས་ལྟུག་མ་བཞི་ཚད་མས་མ་·····
བསལ་ཡང་དེ་ལ་སྐྱེས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འདྲུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསལ་བ་གནོད་དང་། ཞེས་སོགས་ལོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པར་མཐོང་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འདྲུག་མི་འདྲུག་དཔྱད་མི་དགོས་ལ། མཚན་གཞི་དེ་སྤྱིར་ཡོད་ན། འདོད་པའི་དོན་དེའི་མཚན་གཞིར་རྟང་མི་རྟང་དཔྱོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དཔྱོད་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཚོག་ཟད་སྨོས་པ། དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོལ་བ་རང་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྟོགས་ན། རིགས་སྐོར་ཡང་དེས་གཟུང་སྨོས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆམ་བཅད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨོན་པའི་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་གཟུང་གི་ཆམ་བཅད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་པ····
བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་རྟོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་(རྟགས) ཡུལ་ཟུགས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པའི་ཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི·····
ཆམ་བཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨོན་པའི་སྐབས་སུ···
ཚིག་ཟད་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཟད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བགོད་བཞིན་པའི་དུས་ན·····
ཟུགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་

སྐབས་དེར་ཚེག་ཐུབ་དེས་པར་སྨོས་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཉིད་འདོད་པ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འདྲེལ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རིའ་སྤོར་ཡང་ཚེག་ཐུབ་སྨོས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པའི་སྤོ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཚེག་ལ་ཉ་འི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་ཆོས་སྤོན་བྱེད་དུ་འདྲེལ་བ་མིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་གཞི་སྤོན་པའི་ཚེག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔ་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྨོས་ཏེ། འདོད་ཚེག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། འདིར་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བསྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིར་འདྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་སྤོའི་རང་ཉིད་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཚེག་དག་དེ་ཡིས་ནི་སྨྲས་བྱེད་དུ་བཀོད་.....བཞིན་པའི་གཏན་ཚིའ་མ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དུས་དེར.....བསྟྲས་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་ཀྱས་ཏེ། དེ་བསྟན་བྱ་ཁྱད་(ཇཉཉབ) གཞིར་མ་འདྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་སྨྲས་པའི་ཚེར་ཅི་ཞིག་ཟེར་ན། མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་རོ། །དོན་ནི་བསྟན་བྱ་དུས་གསུམ་གའ་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་འདྲེལ་བ་ན་འདོད་པ་.....ཡང་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ཞུགས་པས། དཔལ་སྨྲས་བྱེད་དུ་བཀོད་བའི་ཚེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ། བསྟྲས་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚེག་ཐུབ་སྨོས་སོ། །འོན་ཚེག་ཐུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་བསྟྲས་བྱར་

འགྱུར་བ་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསྟན་བྱ་ཁྱད་གཞིར་འབྱེལ་བས་མ་འོངས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་དང་འབྱེལ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་ནམ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པ་ཚོགས་ཁྱད་ཀྱིས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་སྐོ་ལྡར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐོས་པར་རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མང་པོ་སྐང་དགོས་པའི་བསྟན་བྱ་སྐོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ན་རེ། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་(ཇཻ་ལཱ་ན) བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་སྐོས་པར་མཛད་དོ།། གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅས་པའི་ཚོག་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འདྲུག་སྟོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་····· ཡང་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོན་རྟོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟོལ་བ་རང་ཉིད་ཅས་པའི་ཚོག་དེས་རྟོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མིན་པའི··· བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་རྟོལ་བ་དེའི་འདོད་ཡུལ་དུ··· བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་ཞིག་གྱུབ་ཅེ་ན། རྟོལ་བ་མི་འདོད་པ་དང་འབྱེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱོགས···· དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་ཀྱང་རྟོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་རྣ་ལྟར་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ····· གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་དང་། གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེའི་མི་སྐྱོན་པའི་

འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་བཀག་ན་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་ཁྱད་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་འོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་(རྗེ་བ) ཐོག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་སྐྲ་རྐག་པ་ཚོས་ཅན། ཐོག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་ཆེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་·····བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚད་མས་བསལ་བའི་དོན་ནི། གཞི་གང་ལ་བསལ་བྱ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་བྱེད་བསྒྲུབས་ནུས་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་བྱོས་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་ན་སྟར་གྱངས་དེས་བསྒྲུབ་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་སུ་དེས་ན་ཚད་མའི་གནོད་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མས་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཉིད་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚད་མས་གནོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ན། །གནོད་རྒྱུ་བཞིར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་བར་འོས་ཤིང་ཚད་མར་···ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཐོག་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱབ་པའི་གཞིར། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྐྱགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིན་པས་ཁོངས་སྐྱོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བའེ། ཞེས་པའི་ལུང་ལྟ་(རྗེ་ན) བུ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྐྱགས་ཡང་དག་དང་། བརྗོད་བྱའི་ཁོག་ཐོག་ལ་གནོད་བྱེད་བསྒྲུབ་པ་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྣུབ་མི་ནུས་ཤིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྣ་བ་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་····· པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལུང་ཚིག་དང་རང་ཚིག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཡང་། རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཚིག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཞིང་། ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཚེ་སྣུ་བ་པོའི་བསམ་རོ་ནས་བཞག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཤེག་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཐུགས་ཁྲབ་ཚད་མས་དེས་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་འཆད་པ་པོའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཟློག་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་··· དམ་བཅའི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེ་བ་ལ་གྲགས་པ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་བའི་སྒེག་བརྗོད་བྱའོ་དྲུ་སྣུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྣུབ་ཀྱི་སྣུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞེ་ན། །བའི་(རྒྱུ་བ) སྒྲས་བརྗོད་བྱང་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྨྲེའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གཞོན་ནུར་དང་གེགས་ནུར་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་།

བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སྟོག་པ་འཆད་པ་སྤུན་དབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་གཝོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། ཁོག་ཐུགས་ལ་གཝོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། སྒྲིབ་སོར་དཀར་པོའི་ཚོས་ནི་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། སྒྲིབ་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ནས་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན། དམ་བཅའ་སྦྱ་མས་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་སུ་སྟོན་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས། ཡུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ཁོག་ཐུགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུང་ལྟར་སྣང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རང་སྣེ་ཀེ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཡུང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ཡིན་ཡང་རང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་དེའི་ཁོག[①]ཐུགས་ལ་གཝོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་(༡༥༠ན) བ་མིན་གྱི་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། སྐབས་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དམ་བཅའི་ཚོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྒྲིབ་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་སུ་ཡུང་གི་གཏན་ཚིག་ཡང་དག་ལ་བརྗེན་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱིན་པ་ལ་གཝོད་བྱེད་་་་་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་་་་་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ཁོག་ཐུགས་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་

①«སྐྱ་»–ཁོག །

ཚད་མས་མཐོང་ན་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྨས་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ཚེག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྨིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཚོས་ནི་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཁས་བླངས་སྟ་ཕྱི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀར་པོའི་ཚོས་སྐུ་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། བདེ་བ་འབྱིན་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་ཡང་བདེ་བ་མི་འབྱིན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །ཡ་གྱལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་རྒྱབ་བཏེན་ཚད་མ་མེད་ན། ཁས་བླངས་སྟ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་གནོད་(༡༧༠བ) བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཆམ་ཁས་བླངས་སྟ་མ་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེལེར་ན། རང་ཚོག་དང་འགལ་བ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྨས་ན། དམ་བཅའི་དངོས་ཀྱགས་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཚོས་ཅན་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པར་…… དངོས་སུ་དམ་བཅས་ན། ཀྱགས་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གཞལ་བར་དམ་བཅས་པས་རང་ཚོག་གི་ཁས་བླངས་ལ་བསྟོས་པའི་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མའི་སྟེང་དུ་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་ཕྱོགས་མཚོན་གྱི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་དམ་

བཅའ་ལྟར་སྣང་དེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གང་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁ་མཐུན་དུ་བྱས་····· ནས། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། །ཚུགས་དེ་གཉིས་ཀས་ལེགས་པར་མ་སྒྲུབ་ཀྱི། གཅིག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤོག་ཐུབ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་དུ་བས་མེ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་(རྒྱུ་ཀ) དུ། ལུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ཡང་དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་མ་གཏོགས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ལ། གལ་ཏེ་ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོའོ་ཞེ་ན། སྨྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པའོ། །ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་རིགས་མོད་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་དེ་མིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཙམ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤིན་ཏུ་སྐྱོག་གུར་གྱི་དོན་མེད་དེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དོན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་དེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལུ་ལུང་དང་རང་ཚེགས་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟུད་པའི···· ཞུ་མཚན་དང་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཚེགས་སྒྲ་བའི་ཚོལ་བ་བདག་དང་གཞན་ལུང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན།

རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཡོའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེས་བརྗོད་(༡༧༨) བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་ཚད་མས་དེས་པ་དང་
ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་རང་ཆོག་དང་ལྡོག་ཆོག་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་.....
སྨས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཟོལ་བ་རང་གི་ཆོག་དང་བསྟན་བཅོས་
གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉིས་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ཡོས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་ཆོག་ཏུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བསྟས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཟོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་
མིན་ན་རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་འདྲུག་པར་མི་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རྟེན་ན་
བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཤེན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་
འདྲུག་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུང་འདི་
རང་གི་ཆོག་དང་སྐན་ཅིག་ཏུ་བསྟས་ནས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེའི་གཙོད་སྐྱབ་ཏུ་འདྲུག་པའི་དུས་ནི། སྐབས་ཀྱི་
རྟེན་ཆོས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་ཉིད་ལ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པའི་དོན་
འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་
བར་ཁས་བླངས་པ་ནི། ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། ཟོལ་བ་ཡང་དག་
གིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྨྲ་
མི་རྣག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་ནས་སྨྲ་མི་རྣག་ཅེས་སྨས་པ་ན། ཆོག་དེ་ཚད་མ་
དེ་ལས་སྐྱེས་ལ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བས་ཆོག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་
མི་སླུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་(༡༧༩) འདིར་ཡང་། ཆོག་བརྗོད་བྱ་
སྨྲས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རང་ཆོག་དང་ལུང་ཆོག་འགལ་བ་
འདི་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དག་ཀྱང་

མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་དཔེ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་ན། བསྟན་བཅོས་དང་ཚིག་ཚད་མར་མི་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྨོས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སྨོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འཁྲིལ་བའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྨོས་ན། དངོས་སྨོའམ་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྨོས་ན། ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་བསལ་བ་བཞིར་ཟེ་བའི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་གང་ཟག་དེའི་ཁས་བླངས་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མ་བསྟན་བར་དུ། དམ་འཆའ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགལ་བར་དེས་མི་ནུས་སོ། །གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དངོས་སྨོའམ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་ནི། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་དེ་ལུང་གིས་མ་བཞག་(३५२ག) བར་དངོས་སྨོའམ་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར། ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་རང་ཆོག·····འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་དཔེར་བགོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། རང་ཆོག་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ཀྱིས་དངོས་ཀྱུབ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་མཆོན་

ནས། ལུང་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྐོ་ནས་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བར་ཞོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་རྣ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྨྲིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་སྐྱད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན། བདེ་བ་མི་འགྱུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་ཚོགྲངས་དང་འགལ་བ་དག་དང་ལུང་ཚོགྲངས་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཉེན་གྱིས་སྐྱས་ཤིང་། དེ་མ་དོར་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ན། ཁ་ཅིག་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་དང་། གཞན་དག་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་ཆེས་ཙམ་གྱིས་(༡༧༡༩) བཞག་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐང་གི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པར་ཞོ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་ནི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་བཏུགས་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་བསྟན། ཤེན་ཏུ་སྐོག་གུར་གྱིས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེར། ལུང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེར་ཡང་ལུང་ཁས་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་་་་་་་ བཞིན་དུ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་་ པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཞིང་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ན་ཡང་གནོད་པ་མ་་་་་ ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དག་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག་ལ་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཚོས་འགལ་བ་དམ་བཅས་བའི་དམ་བཅའ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཚེག་འགལ་བ་བྱ་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས། གཞི་བྱད་མེད་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་(རྣ་ཀ) དེའི་ཚེ་རང་ཚིག་གི་བདག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནུས་པ་མཚུངས་སུ་ཆུག་མོད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གང་ལ་རུབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ན། དེ་ནི་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། རུབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། ཚད་མས་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞེག །སྒྲ་མི་རྟག་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེ་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུང་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གནོད་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་

སྟང་ཉིད་ཆོས་པར་སྟོག་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་ཚེག་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དཔྱོད་པའི་གནས་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་ན་དེས་ གནོད་པའི་སྐྱོན་འདི་འདྲུག་པར་འདོད་དེ། ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ ལུང་གིས་མི་གནོད། ཚོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གིས་གནོད་ པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་ཕྱི་རོལ་ ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ ཏེ། ཚད་མ་གང་ཞིག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའ་ཤྲུབ་སྟངས་གི་ དོན་ལ་གནོད་དགོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ ཏུ་གྱུར་བ་མིན་ ཡང་། སེལ་བྱེད་ཙ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་ དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་གཞིར་ བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཐྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ ཚེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚེག་སྤུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ མིན་ན། རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་ དཔག་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དགོས་པ་དེ་ དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གང་ཟུང་གཅིག་གི་ཚེད་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་དེར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་ དབྱེ་བ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཚེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སེལ་ བྱེད་(རཏྣ) ཙ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་ བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཚེད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྒྲས་རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་

རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལོགས་སུ་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤེག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲུབ་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་བཞིན་ཕྱེ་བའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཙམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་རྗེས་དཔག་ཏུ་མ་འདུས་ཤམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཏུ་དེས་ཟིན་ན་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་མིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་ལ་ཡུང་གི་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེན་ཏུ་སྤོག་གུར་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་སྟོར། རྗེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རང་ཚིག་གི་གནོད་པ་དང་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ལས་དེ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་(རྣམ་པ་གཅིག) སྟོར་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པའི་ཚིག་ཙམ་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་ལ་གེང་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། རྣོལ་བ་དེ་ཡིས་གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་

ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ལ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་བསྟན་བཅོས་དེ་ཤེན་ཏུ་ཤོག་གྱུར་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་ཕྱིས་དེའི་དོན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྣབས་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་སྣབས་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་དུ་མི་ཟད་སྟེ། དོར་ན་རང་གི་ཚོག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་ཚོག་དང་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡང་རང་ཚོག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་སྟོབས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཚད་མར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༡༧༥ག) གཉིས་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་ནའང་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡི་འདོད་ན། ཚད་མའི་དཔྱད་པ་ཉིད་སྐབས་དེར་མི་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་འདིའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་ནང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེར་ཐལ། ཆད་སེགས་ཆོས་མིན་སྐྱེ་གཤེ་པའི་རྩ་བར་ཁས་བླངས་ནས་ཁྱེས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་པར་སྐྱེ་གཤེ་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁས་བླངས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དོར་ན་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་ནི།

དེའི་རྒྱུ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འཇོམས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣུམ་པའི་ཇས་ཀྱིས་བད་ཀན་འཚོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ཁྱེས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་མངོན་གྱུར་ལ་ཡང་མི་གནོད་ཅི་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་པ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཁྱེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། ཁྱེས་བྱས་པས་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆུང་ངུ་མི་འགྲོ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁས་ལྡངས་སྟེ་ཕྱི་འགལ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་པ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པའི་(३५७ན) ཁྱད་པར་དང་། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་ཁྱེས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཡུང་ཇི་ལྟ་བུ་ཁས་ལྡང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་ལ་དཔྱད་པ་འདྲུག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པས་གྲུབ་པ་……དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་དག་ལ་སྟ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཚོག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་…… དག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གནས་གསུམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཔྱད་པ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཚུལ་རྟེ་ཤུབ་པ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་བུ་བའི་སྐས་བརྟོད་ཟད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། དུམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུག་ཏུ་ཟད་སྟེ།

དེལེར་ན་ཆམ་རྐྱག་རང་དགའ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཟིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚུགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་ཚངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་སྟོབས་གྱི་རྟགས་སུ་(རཤཡབ) ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐོ་ནས་ཁྱད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་སྐོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་མཐར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཐས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་རྟད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ཐལ་ལེའི་ན། ཕྱི་མ་འདོད་ལ། སྔ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རྟད་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་ཏེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གཐས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཙམ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་གཙོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཐས་པ་གཙོད་བྱེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །གཙོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་བརྗོད་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཐས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་བརྡ་མ་སྦྱངས་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་འཇུག་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པས། དེས་བརྗོད་བྱང་བསྒྲུབ་པ་བརྗའི་གཐས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་མཚན་དེས་པ་ཅན་ལས་དཏེ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཐས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་དངོས་(རཤལཀ) སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཐས་པས་

གཞོད་པའི་དཔེར་སྣོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཏེའ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲགས་པས་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བོ་ཆམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཆམ་རྟོག་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་བློ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲུག་ཏུ་ཟད་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ངག་ཡིན་པར་····· ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་ཟད་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་དོན་དང་། གྲགས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་ཟིས་གཞོད་ན་གཐས་པས་གཞོད་ཅེས་རི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་བྱའི་སྒྲས་བརྗོད་ཟིན་དེ་ཚོས་ཅན། གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཆམ་པར་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཡུལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས། ཁྱོད་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དེར་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་(ཐུབ་ཟ) དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཞོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྒྲ་སྤྱི····· བཏུད་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ཅན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གཞོད་བྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ངོན་ཏེ། །གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཚེག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་

ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟུག་ཏུ་རུང་བ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པས་འདྲུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བརྟ་བྱས་པ་དང་། སྣང་བརྟ་མ་བྱས་པའི་རྗོད་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ཆམས་སུ་བྱང་བའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་བྱང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་སྣང་བརྟ་བྱང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བྱང་མ་ཟིན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱང་ཉིད་དེ་ཡིས་རང་འགའ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཙམ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་བསྒྲུབ་བྱར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལུང་དྲངས་ནས་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་གང་ལ་ཟན་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱང་བའི་གཏས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་བྱ་བའི་སྒྲ་དངོས་སུ་གཏགས་(ཟཉཉཅ) པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་དེ་ནི་བརྗོད་བྱང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱང་ཉིད་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིད་ལས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས་བརྗོད་བྱང་ཉུ་འབྲེལ་ཞིང་གྲུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། ལུང་གི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བརྩལ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་པོའི་དོན་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱགས་པ་ལ་སྣང་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ། ལུང་གི་དོན་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་རྟང་གྲགས་པར་བཞེད་པ་ལས་གཞན་དུ་གྲགས་ཟིན་ཉིད་གྲགས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ན། བརྗོད་པས་གནོད་བྱེད་དུ་བགོད་

བའི་རི་བོང་ཅན་ལ་འདོད་ཆུལ་བའི་ཐུ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་འདིར་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐུ་བར་མ་གྲུབས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཐུ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་འཕོག་ན་རྟེས་དཔག་ལས་འཕོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་འཕོག་པ་གང་ཞེག །སྒྲའི་དོན་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་འཇིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཡོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། དེ་ནི་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཐུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་མི་གནོད་ཀྱང་རྟགས་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དུས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རི་བོང་ཅན་ཐུ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ཐུ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་གང་ལ་ཡོད་པ་མཐུན་ཕྱོག་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་འདྲའི་རྟགས་རྣམས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ཅི་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཚེ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་དེས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་པའི་དོན་ལ་ཡོག་ཙོག་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཀྱི་བའི་སྐྱས་བརྗོད་ཟུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤྲཱཝཀས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་(རཝཱ་ཀ) པས་སྐྱབ་པའི་དོན་ཆམས་ལ་ཡོག་ཙོག་སྐྱབ་བྱེད་འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤྲཱཝཀས་ལ་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་གྲགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཏམ་བཤད་ཐོག་ཏུ་དེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་གང་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་སྐ་མས་སྐྱབ་བྱེད་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ནས། སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པས་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་ཐོག་ཏུ་དེས་པར་བསྟན་ནས། ཤྲཱཝཀས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་སྟོན་ཞིང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ནི་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ལ་སྣོར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་དེ་བཀག་ནས། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་པོའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། གཞུང་འདི་ཡང་ལུང་དང་པོའི་དོན་འགྲེལ་དུ་སྣོར་རོ། །གཞུང་འདི་ནི་ཚད་མ་རྣམ་དེས་ལས་བྱ་བོའི་ཚད་མ་མེད་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བོད་དང་། ལུང་ཕྱི་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གཏན་ཚིག་མེད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་སྐར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་ལུང་དང་པོ་སྨོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་བྱེ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ལ་(རཝཱ་ཀ) དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་

པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲུབས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་བླ་བའི་སྐས་བརྗོད་ཟང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟོག་བྱེད་པ་ཅན་ཉི་དངོས་····· སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་གྲུབས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་··· དེ། གྲུབས་པ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་དེ་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྟ་མའི་དོན་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་བླ་བའི་སྐས་བརྗོད་ཟང་དུ་སྣུབ་པའི····· རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ན། དཔེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་བརྗོད་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་བླ་བའི་སྐས་བརྗོད་ཟང་དུ་བསྣུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ··· མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཞན་དུ་འདིར་ནི་ཞེས་སོ། །དེ་ཚོད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་སྣུབ་རྗེས་དཔོག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། ཅེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཚིགས་དེས་མི་སྣུབ་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་སྣུབ་ནུས་སོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཡོད་རྗེས་ཞེས་བཤད་དོ། །སྣུབ་བྱེད་མེད་མོད་གནོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་བོང་ཅན་བླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་(༡༨༠ན) ཕྱིར། ཅེས་པའི་དུས་ལ་རྟོད་པའི་ལན་དུ་སྨོས་བ་དང་། བླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དུས་ལ་རྟོད་པའི་ལན་དུ་སྨོས་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་བླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟོག་ཅན། རི་བོང་ཅན་

ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་མི་རྣང་དུ་སྣུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟག་ལུ་འདོད་
ཅིང་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་
ཅིང་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཚེག་པར་ཞུགས་པའི་བརྟ་སྤྲད་པའི་བློ་ངོར་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མི་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར། བརྟ་སྤྲད་པའི་
ངོར་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་ཟུང་དུ་བསྣུབ་པ་དེ་
ལའང་མཐུན་དུས་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཟླ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་ཟུང་དུ་
མི་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་འདོད་ན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་
ཟུང་གཞན་གང་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་་་་་་
བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་རྟགས་དེ་བརྟ་སྤྲད་པའི་ལྟོ་ངོ་ལ་བསྟོས་ནས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་
སྒས་བརྩོད་མི་རྣང་དུ་སྣུབ་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པས་གཞོད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷང་དང་པོ་སྨོས་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་
མེད་པའི་(༡༨༠བ) རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁོག་ཕྱོགས་སྣུབ་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་་་་་
ཡིན་པར་ལྷང་དེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་
གཞོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷང་དང་པོ་དེ་སྐད་བཤད་པ་མིན་པར་ཐལ།
རི་བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒས་བརྩོད་མི་རྣང་དུ་བསྣུབ་པ་ལ་་་་་་་་
གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཏེག་ཤིང་གི་སྒས་བརྩོད་རྣང་མིན་ནོ་་་་་་
ཞེས་བརྩོད་ཅིང་དམ་འཆའ་བ་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་གཞོད་དོ། །ཞེས་གྲགས་པས་
གཞོད་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལྷང་དང་པོ་སྨོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་བརྩོད་བྱ་
བཞིན་ཞེས་བཀོད་ན་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་

ལ་མི་འདྲུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་བྱང་དུ་སྐྱབ་····· པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འདྲུག་པའི་ཐུན་མོང་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ····· མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་མེད་པར་ཐལ། བླ་བར་ཆེས་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་དངོས་དབང་གིས་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་བྱང་དུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། བླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་··· ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་ལ་གྲུབ་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱ··· (༡༥༧ན) ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ཡུང་གཉིས་པ་གསུངས་པར་ཐལ། འདིག་རྟེན་ན་བླ་བ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རི་བོང་ཅན་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐུན་མོང་ཁེ་བའི་ཚེད་དུ། ཡུང་དང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་ཡུང་གཉིས་པ་བཤད··· པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་བཞིན་དུ་དཔྱ་ཤིང་གི་སྐྱས་བརྗོད་བྱང་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གནོད་དོ། །ཞེས་གྲགས་པས་གནོད་པའི་སྐྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི····· བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་མི་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས····· ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་དུས་ལ་འདོད་རྒྱལ་བའི་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད··· བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བརྟ་སྐྱོད་པའི་ངར་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ནི། རྟགས་སྐ་མ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འདྲུག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རི་བོང་ཅན་བླ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བླ་བར་གྲགས····

ཐིན་ཁོ་ན་དགོས་པ་འདིར་ཡང་ཚོས་ཅན། མཐུན་དུས་མེད་པས་རྟག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏད་དང་དབུལ་ཚུལ་སོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་བའི་སྐྱོན་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བྱ་བའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མེན་པ་ཉིད་དུ་འདྲུག་པ་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྟའི་དབང་ལས་འདྲུག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱ་ཡིན་(ཟླ་ཤ་) པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ལ་ཁོ་ནར་བྱ་བའི་སྐྱ་དེ་འདྲུག་པར་གྱུབ་ན། བྱ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འདྲུག་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་གྲགས་པས་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། བྱ་བའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལའང་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འདྲུག་ཟུང་ཡིན་པ་སྟོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་འདྲུག་པ་གང་ཞེག །འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་བྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་ཟུང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དུས་མེད་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཡུལ་དེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ཡུལ་མ་དེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏུར་སོགས་ལ་ཡིད་ཆོམ་པ་དང་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བྱ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདྲུག་པ་ཡིན་པས། གྲགས་དབང་གིས་བྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་ཟུང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དུས་མི་ཟུང་དོ་ཞེ་ན། གཏུར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བའི་སྐྱ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱུབ་པ་དེ་ནི་བོང་ཅན་ལ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་བྱ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདྲུག་པ་སྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆོམ་པ་དང་། དཀར་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་བྱ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་ཟུང་དུ་སྐྱབ་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱའི་བརྗོད་ཟུང་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མཐུན་དེའེ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཟླ་བའི་སྐུ་(༡༠༢ན) འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྐུ་འདྲུག་པ་སྟོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བའི་སྐུ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐུ་གང་ཞེག་དེ་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། རྩོད་སྤོང་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐུ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་འདྲུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འདྲུག་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་བརྒ་ཅན་གྱི་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བརྩོད་ཟུང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་འདོད་པས་འཇུག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀ་ཌུར་སོགས་ལ་ཡང་ཟླ་བའི་སྐུ་དེ་འདྲུག་པར་བརྟ་སྟོད་པའི་བློ་ངོར་ཡང་གྲུབ་པས་དེའི་ངོར་མཐུན་དུ་སེམས་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བརྟ་སྟོད་པའི་ངོར་ཟླ་བའི་སྐུ་དེ་ནི་ཀ་ཌུར་སོགས་ལ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་དག་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྐུས་བརྩོད་ཟུང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དུ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཟླ་བའི་སྐུ་གཏན་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་བརྟ་སྟོད་པའི་ངོར་ཟླ་བའི་སྐུ་གཏན་པའི་དབང་གིས་འདྲུག་པ་སྟོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་དོན་སྐྱ་མ་ལ་གཏན་པའི་དབང་གིས་འདྲུག་པ་གང་ཞེག་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྩོད་བྱེད་དུ་(༡༠༢བ) ཅེ་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བའི་སྐུས་བརྩོད་དུ་ཟུང་བ་ཉིད་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་པ་ལ་དོན་གང་ལ་ཡང་འདོད་པས་བརྟ་སྟོར་བ་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྩོད་ཟུང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉོད་པ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་

དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། རྟོད་ཟེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་ཆམས་དོན་ཐམས་ཅད་འདྲུག་ཏུ་ཟད་པ་འགོག་པ་ཚད་མ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྡའི་རྟེས་སུ་འདྲུག་པའི་རྟོད་ཟེད་སྒྲ་ཆམས་ལ་བརྟོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་འདོད་པས་འདྲུག་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡི་རྟོད་ཟེད་ཀྱི་སྒྲ་ཉིད་འགའ། འདོད་པས་སྟོང་དུ་མི་རྟག་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་འགར་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟོད་ཟེད་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་དེས་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོད་ཟེད་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མིང་གང་ལས་ལྟོ་ལྷིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་བློ་འཁྲུལ་མེད་དུ་འདྲུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཡུལ་དེས་པ་ཞེས་བྱའི། དེའི་(༡༸༡ན) མིང་དེ་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་རྟོད་ཟེད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། གཏན་པ་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་པའི་རྟེས་དཔག་རྟེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྔ་མ་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་སེལ་བྱེད་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྟེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་པའི་རྟེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་····· ཕྱིར། རྟེས་དཔག་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བྱས་ནས་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྟེས་སུ་

བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨོད་དོན་སྤྱགས་གཉིས་གིས་ཡིད་ཆེས་
དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་
རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་ཡོགས་སུ་སྨོས་པ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། རྗེས་
དཔག་གཉིས་པོ་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྱུབ་ཟིན་པ་ཡིན་ཀྱང་རུ་བའི་དབྱེ་བ་.....
འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་རྗེས་དཔག་ཙམ་
ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གོ་བའི་དགོས་པ་དེ་
ཉིད་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་གཅོད་ཚུལ་རྒྱུ་.....
མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་
ཚེད་དུ་མེད་ན། གཅོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་(རྟགས) བསྟན་པ་ལ་
དགོས་པ་གཞན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་རྣམ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་
ཙམ་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ནས་གཅོད་པ་འབབ་ཚུལ་
དང་། གང་ལ་ཟྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་
བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དངོས་པོའི་དབང་གིས་གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པའི་དབང་གིས་གཅོད་དོ་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་དེར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྨོད་རྗེས་དཔག་ཚད་
མས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གཅོད་པ་ལ་གཅོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་
བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྨོན་པ་མིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་དེ་གཉིས་
ཀྱི་གཅོད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞེག་བསྟན་བཞེད་ལ། དེ་ཙམ་ཞེག་རྟོགས་སྤྲ་བས་མ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཅོད་ཚུལ་བསྟན་
ན་ཡང་། དངོས་སྨོད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཅོད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་རྟོགས་སྤྲ་
བས་ཀྱང་སྐབས་དེར་མ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མ་བསལ་བའི་

ཚུལ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཙོད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གཙོད་པ་འདི་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གཏན་པའི་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་(༡༸ཁ) ཉིད་གང་ཞེག་ཡིན་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་སྒྲ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲུལ་མཚོའི་གདེངས་ཀ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡི་ཉན་པའི་བློ་དགོས་པ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་····· པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཨེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་དང་སྒྲའི་ཚོས་དེ་དག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་གཟུང་དོན་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཨེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྣང་བའི་དོན་རང་མཚན་འདི་ཉིད་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཙོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། དོན་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་རྟོག་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྗེད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་ཀོད་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའི་དཔེར། སྒྲ་ནི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོས་

པ་དགོས་པ་དང་(༡༸ཁ) བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐེས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིའི་ཚོས་རྣམས་སྤྲ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྨོང་ཡང་ཉན་ཐེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོང་ཡང་དེས་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤྱིའི་ཚོས་རྣམས་ཉན་ཐེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོག་པས་ཁྱེ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྤྲ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོང་ཡང་། ཉན་ཐེས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྟགས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་སྨྲར་རོ། །སྤྲའི་ཚོས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསལ་བའི་དཔེར་བསྟེན་ན། སྤྲ་རྟག་པར་མེད་པ་ཡང་ཉན་ཐེས་ཀྱིས་བསལ་བར་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་མཉན་བྱ་ཞེས་སྨོས་སོ། །འོ་ན་སྤྲ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཚོག་མོད་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དོགས་པ་མི་ཚོད་དོ། །ཁཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མཉན་བྱའི་སྤྲས་སྤྲར་ཤུར་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྤྲས་སྨོས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་……པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པས་སྤྲ་རང་མཚན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན། རང་མཚན་ཞེས་པའི་སྤྲས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་མཚན་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་སྨྲ་མཚན་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྤྲས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྲ་དེ་ལ་མཉན་བྱའི་སྤྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་(༡༸ཁ) དེ་ཉན་ཐེས་ཀྱིས་ཀྱང་པས་ཉན་ཐེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྤྲས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དོན་ཉན་ཐེས་ཀྱིས་ཀྱང་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་……པར་ཐེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་ཚད་མས་མ་བསལ་

བ་བཤད་པ་ལ། རང་ཉེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཐུགས་སྐྱེན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། རང་ཉེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་ཉེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོད་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རང་····གི་ཉེན་གཞི་དེ་ལ་གནོད་ན་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ། འབྲེལ་ཞེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ···གནོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཞེད་ལ་གནོད་པས་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ། སྣབས་གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་ཀྱང་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བཀག་པ་ཞེད་པའི·····ཕྱིར། འབྲེལ་ཞེད་གཞན་(ཅ་ཟ་པ་བ) ལ་གནོད་པས་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉེན་ལ་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྐར་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཐོག་ལས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བཉེན་ནས་རྟོགས་ཟིན·····ཀྱང་། རང་གི་ཉེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་རང་གི་ཉེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་ཀྱང་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར···འགྱུར་ཞེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཉེན་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་ཐལ། ཉེན་གཞི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་འགལ་ཞིང་ཁེགས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། དེ་ལ་དེས་པར་བཉེན་དགོས་པའི་ཆོས་གྲུབ་པར་འགལ་ཞིང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དང་། དེ་དོགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཚོས་ཅན། ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོགས་དོན་དེ་ལ་གནོད་པའི་སྒོ་ཁོ་ན་ནས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ····· ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ་སྟོག་པའི་ཚེད་དུ་སྨོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། སྒོ་དེ་ལ་གནོད་པ་ཁོ་ནས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས····· བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་རྒྱུད་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་རང་ཉིད་ཐང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་ཁེགས་ནས····· ཡ་གྱལ་(ཟ་ཅ་ཅན) བཀག་པའི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱང····· ཁེགས་པར་འགྱུར་བས། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚོགས····· རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཀག་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་རྗས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་ཉེན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཉེན་ཤེས་པ་ཉིད་རྟག་རྗས་ལེགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལེགས་ན། དེ་རྟག་རྗས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཙམ་ཇོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པར་བྱས་ནས་རྟག་རྗས་ཡིན་པ་དགག་པར་དེགས་མོད། འབྲེལ་མེད་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས་ཅི་ཞེག་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བག་པ་གཉིས་རྩོད་པ་ན།

ནམ་མཁའི་དོན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཐོགས་པའི་
རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཉིད་ནམ་མཁར་འདོད་ལ། བྱེ་བག་པ་ནི་དགག་
བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་བསྟོས་པར་བསྟུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་ཇས་ཀྱི་ཁྱད་.....
པར་ཞིག་ལ་ནམ་མཁར་འདོད་དོ། །(༡༥༨) འོ་ན་སྐྱ་ཡང་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུར་
པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་འདོད་ལ། བྱེ་བག་
པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེར་ནི་ཁྱད་
པར་དོར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་ཙམ་ཞིག་ཀ་ལ་མཐུན་.....
སྣང་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་མིང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་མཐུན་
སྣང་དུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་འབའ་ཞིག་
གིས་ཁས་བླངས་པའི་དངོས་པོར་སྐྱར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་.....
ནས། དེ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་མའི་ཉེན་བྱེད་པའི་ཇས་ཡིན་པ་དགག་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་སྐྱར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི། འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་དངོས་པོ་གཞི་མཐུན་ཁེགས་ཤེད་དེ་དངོས་མེད་དུ་དེས་.....
པའི་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྐྱར་པའི་ནམ་མཁའ་
ཆོས་ཅན། ཇས་ཡིན་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཅེས་
བཀོད་ན་ཆོས་ཅན་འཐོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཇས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
བརྗོད་ན། ཆོས་ཅན་འཐོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོར་
སྐྱར་པའི་ནམ་མཁའ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་དེས་ན། དེས་དེ་འགག་
པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ།
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་ན་རྟགས་དེའི.....
དགག་བྱ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཁེགས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་གྱུར་
ཟིན་པས་སྟ་མ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། གཞིས་པ་ལ། ལོག་(༡༥༩) རྗོག་

སྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་སྤྱོད་ཏ་དེའེར་བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་ཀྱང་སྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འདི་ཡང་འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་ན་དམ་བཅའི་སྐྱེན་དུ་བསྟན་པས་དོན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེན་ནམ་ཞེ་ན། འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པས་སྐབས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་ཤུབ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་ཡང་། རང་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ཚེས་ཅན་འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་ཚུགས་སྐྱེན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་པ་དགག་པའི……ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་ཇུས་དང་། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་གཞན་དག་གིས་སྟོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་བསྒྲེད་དུ་མེད་པའི་རྟག་ཇུས་མིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་རྟག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་ཇུས་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་བཞིན་ཏ་དུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཚོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་(རྒྱ་མཚ) བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྐྱེས་པའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་མཐོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཚོས་ཅན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་རྟགས་སྲུན་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་པོར་

གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟུབ་བྱར་འདོད་པའི་བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་
པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པ་དང་། དེ་
རྟག་རྫས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་
རྐེན་ལ་ཞེས་སྣོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་བསྟུབ་
བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ན་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་
སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་བསྟུབ་བྱའི་
ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་འཐོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟེན་པས་བསྟུས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྟུབ་བྱ་
བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྟུབ་བྱའི་ཡན་
ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་
བསྟུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བསྟུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་དགག་མི་
ནུས་པས་(༡༥ཁ་ཅ་ན) རྟག་ཀྱིས་དགག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་
མེད་དུ་བསྟུབ་པའི་རྟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་རྫས་ཡིན་པ་ཡང་ཁེགས་པས་
རྟག་གཞན་དོན་མེད་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་མ་དེས་པའི་སྟར་ནམ་མཁའ་
དེས་པར་བྱར་ཡོད་པས་ནམ་མཁའ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་མེད་པ་
ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་བྱེ་བག་པ་དང་རྩོད་པ་ནི།
ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་མཐུན་སྣང་དང་མི་འདྲའོ། །
གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་ལ་
གནོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བཀག་པའི་སྒྲུབ་བ་
འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་

རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་བདེ་སོང་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཚ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་··· ཚོས་ཅན། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྒྲིད་ནུས་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཅིས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པ་ལ་སྦ་མ་བྱེ་བྲག་པས་རྟོལ་བ་བཞིན་དུ། ཚོས་ཅན་གཙོ་བོ་བཀག་ན་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བ་དེའི་ཚོས་ཅན་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པའི་འགལ····· བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨན་འབྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུབ་བ་དེའི་དོན་ནི། བདེ་སོགས་(ཟླ་ཤ་བ) ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་སོགས་རྒྱུ་མིན་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ཚོས་ཅན་བཀག་པས་སྣབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བའི་སྒྲུབ་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་ཚད་མས་དེས་ན་ཚོས་ཅན་བདེ་སོགས·· དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ཉིད····· གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཚོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་མེད་པར་ཐལ། དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འགལ་བ་མེད་པའི····· ཕྱིར། སྔར་གྱི་དངོས་སུ་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ལྷག་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྤོག་པ་ལ་མེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉེན་ཚོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྣབས་ཀྱི····· བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་མེད་

གཞན་གྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་
ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་
འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཚོགས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་
གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ། །(༡༨༨ན) ཞེས་བསྟན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་.....
མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པ་མེད་
དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་
དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་ཟློག་བའི་འདོད་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་
ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་....
ལ་མི་གནོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་
བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་
ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཚིག་ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ཀྱང་དམ་
བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཀོད་ཅེ་ན།
དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བདག་ནི་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སྒྲ་འཇིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ། །དམ་བཅའ་སྔ་མ་ལ་ཚིག་ཀྱི་སྒྲོན་ཅི་ཡོད་དེས་པས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་
པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟེན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
སྒྲོན་ཡིན་ཏྲི་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་འཇིག་པ་གང་ལ་མ་གྲུབ་
པས་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་དེས་ལ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། (༡༨༨བ) དེ་ནི་དེའིའི་

སྐྱོན་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཐ་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་དག་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྨྲོར་བ་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་དེའི་སྐྱོན་ཚོས་ཅན། སྨྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཀྱི་ངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐཡ་བ་སྟ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་རྟགས་བགོད་པ་ལ་སྟོས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟེན་ཚོས་ཅན་སོགས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། སྨྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་མི་སྐྱོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། མདོ་མཛོད་པས་དུས་རྒྱས་པར་མི་སྐྱོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛོད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དུས་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མཁྱན་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་རྟག །རྗེས་སུ་དཔག་(ཧཿཀ) པ་ཚད་མ་མ་ཡིན། རི་བོང་ཅན་བྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་དང་། དེ་ལ་གནོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་མི་སྐྱོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་འདྲུག་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ཁྱད་སྟོད་གི་དུས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་སོ། །

མདོ་མཛད་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གཏོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་···
གི་དེས་འཆད་པའི་སྐབས་དེར། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཞན་གྱི་དེས་དང་དེ་
ལ་གཏོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
གཏོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེས་འདིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་···
ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་···
བོ་ལ་ཚད་མས་གཏོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེས་དག་ཀྱང་བསྟན་པ···
སྟེ་རྟོགས་ནུས་པས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དེས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཏོད་
བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདིར་བྱེ་བག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཏོད་ཚུལ་གྱི་
དེའི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་
གསུམ་ལ་གཏོད་པའི་དོན་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དེས་ནི། ཡན་ལག་(ཇ་༡་བ) དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་མེད་དེ། སྣང་དམའ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །
འགོད་ཚུལ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་·····
ཡང་། དོན་སྟ་མ་ལྟར་ཏེ། བྱེ་བག་པས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་
དམ་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕྱིད་དོན་གཞན་
སོགས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པས་དེ་ལ་གཏོད་པ་སྟོན་པ·····
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟུལ་རིགས་མཐུན་ཐད་ཅིང་ལྡན་པས་བསྒྲིད་པའི་
དོན་ཕྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱིད་དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་
བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ལ། དེ་གཉིས་འཛིད་པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་
རྟས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ·····
བརྟེན་པའི་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བག་པས་དེ་

ལྟར་དམ་བཅས་པའམ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་····· དམ་བཅས་པ་གང་ཟུང་ཡིན་ནས། དམ་བཅའ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་རྟུལ་ཐུན་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་འཁྲས་བུ་མེད་···· པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་སྣུབ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྦ་མ་ལ་རྟགས་སྦ་ཕྱི་སོ་སོར་འགོད་དོ། །ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་(ཇོ་ག) པའི་བུམ་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་སྣུབ་ན། གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་བསྣུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཡིན་པ་ཤངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་···· པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་བུམ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཆ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྫས་གྲུབ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ། ཏེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐལ། འདི་ལ་ཕྱི་བའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་ན། འདི་བོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཞན་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མ་མཐོང་བའི····· ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇིམ་རིལ་ཕྱིན་མཉམ་བཞུ་ཚན་གཉིས་ལས་སྦ་མ་མ་བསྲེས་ཤིང་། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྲེས་ནས་སྣང་གྲངས་མཉམ་པོ་ལ་བཅལ་ན། ཕྱི་མའི་སྣང་མཚོ་ཐུར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྦར་ཕྱིན་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱིས་ཕྱི་མ་ལ་སྦ་མ་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི··· རྫས་དགུའི་ཕྱིན་གསར་དུ་བསྣན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བས་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་འགྲུབ་པོ། །ཕྱིན་དེས་དྲངས་

པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཐ་བ་དོན་གཉན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཉན་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་(ཅ།) ཚོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དང་ཐ་དེ་གཉིས་འགྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཉན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིད་ལ་སོགས་པའི་འཁས་ཏུ་དང་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ངོ་བོ་དག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཉན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཚོས་གང་མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་……ཕྱིར། ཡང་ན་བྱེ་བག་པས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཉན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ཐལ། ཁྱད་ཚོས་གསུམ་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་རྫས་གཉན་གསུམ་པོ་ལ……ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐུ་མོ་གཉིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་ཀྱི་ཐེང་བ་དག་རིམ་གྱིས……བསྟན་ནས་སྤང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྫས་གཉན་ཁོ་ཁོར་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་དམིགས་རྟད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་སྤང་ཁར་བཞག་པ་ན། རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཕྱིད་ཁོ་ཁོར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་བག་པ་གཉན་དག་ཟེར་ནོ། །འདིམ་རིལ་ཕྱིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་བཅུ་ཚན་གཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པ་དང་། (ཅ།ད) བཅུ་ཚན་གཅིག་ཁོ་ཁོར་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་ཁར་ལྡན་པར……བྱས་པའི་རྟུལ་གྱི་ཚོད་པ་གཉིས་པོ་དག་སྤང་ཁོ་ཁོར་དུས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བཅལ་བ་ན་ཕྱིད་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྟན་

པ་དེ་ལ་འཇིམ་རིལ་དང་པོ་དེའི་ལྷིད་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷིད་སོ་
སོར་རྟོགས་པ་མེད། དུས་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཁར་བཞག་པ་ལ་འཇིམ་རིལ་བཅུའི་
ལྷིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷིག་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་དེ། དཔེ་
དང་འགྲིག་པར་མི་སེམས་སོ། །གཞན་ཡང་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྷིད་
མཉམ་ལྟ་ཚན་གཉིས། ལྷིད་མཉམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་སྣང་སོ་སོ་ལ་
བཅལ་བ་ན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིས་གྲངས་མཚུངས་པ་མི་རྟག་པར་
ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྟེས་པ་ལ་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་གི་ལྷིད་ལས་མི་རྟོགས་ཅིག་ཅར་
བཅལ་བ་ལ་མ་ཤ་ཀ་ལྟའི་ལྷིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཕྱི་མ་
སྐྱེས་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་སྔ་མ་འཇིག་པས་འཇིམ་རིལ་ལྷིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་
གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྟེས་པ་དང་མ་བསྟེས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མང་ཉུང་དུ་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མ་ཤ་ཀ་ལྟ་ཚན་གཉིས་གཅིག་རིམ་གྱིས་
བསྟེས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་མ་བསྟེས་པ་ལ་མ་ཤ་ཀ་ལྟའི་གྲངས་མཚུངས་པ་མི་
རྟག་པར་ཐལ། སྔ་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་ལས་མེད། ཕྱི་མ་ལ་
ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་སྨྲར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚོད་ཙམ་ནས་བཙམས་
ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་(ཇ་ཉ་བ) དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་
བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ རྫས་ཀྱི་ཁྱེད་བ་ཡི་ལྷི་བ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བ་མི་རྟོགས་པ་
བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། སྣང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་
འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་ རྫས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་
སྣང་ལ་བཅལ་བས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟུལ་ཐན་གཉིས་ཐུད་པ་ནས་ཡུངས་
ཀར་གྱི་ཚོད་དུ་ལོངས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་དག་ཀྱང་ཆུང་ངུར་
གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོག་དཀའ་ཚོད་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་ཀྱང་
མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྩོམ་པ་ཡི་རྒྱུ་རྟུལ་ཐན་ཉིད་ཀྱི་ལྷིད་སྣང་
ལས་གཞལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་ལས་རྟོགས་པའི་ལྷིད་ཡོད་པ་

གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་རྫས་ཀྱི་ལྷིད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་དང་རས་བལ་གྱི་ལྷིད་གཉིས་དེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དེ་ཚང་མས་མཐོང་བ་མེད། རས་བལ་གྱི་ལྷིད་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ལྷིད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ལྷིད་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷིད་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་……གཞན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་གི་རྫས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡ།(ཡོད་ཅིང) རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒོན་དཔོན་གྱིས་སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་རྟག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན……འཕགས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོན་དཔོན་ཐོབ་གས་སྣང་གིས་སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འཕགས་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་གི་རྫས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ལྟག་པོ་དང་། དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྟག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མཐོང་……དགོས་པ་ལས་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཟབ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ཡོང་དེ། དེ་ལྟའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐྱོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་……འགྲེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོང་དེ། དེ་འདྲའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐྱོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེལེར་བརྗོད་གཞན་……

འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་འགོག་པའི་རིང་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གང་ལ་ཁས་བླངས་སྐྱེ་དང་། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། མངོན་རྗེས་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དག་སྤྲིད་པས་དེ་(༡༦བ) དག་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞུལ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞུལ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བག་པས་རྗེས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་ཞན་ཆུང་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐོན་ནས་གནོད་པས་བརྗོད་པ་བརྗོད་པའི། རྗེས་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱས་པ་སྐྱོན་པོའོ་སྐྱམ་པའི་བློ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་ལ། བྱམ་པའི་སྐྱོན་པོ་མཇོས་སོ་སྐྱམ་པའི་བློ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་པས་སྐྱོན་པོ་ལའང་མཇོས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དགག་ཆོས་པས་རྗེས་རྗེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཁས་བླངས་ནད་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ངོ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མི་ངོ་བ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལ་ཤར་ནུབ་ལ་སོགས་པའི་ཚ་དུ་(༡༦ཁ) མ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ཚ་མེད་

དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྟུལ་ཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ངོན་ཚ་བཅས་འདི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཚ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། རྟུལ་ཐུན་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་མི་རུང་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གང་དག་ཡན་ལག་ཅན་ངོན་གཞན་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ལེགས་པ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་ངོན་གཞན་མེད་པ། བེ་བག་པས་ཀུང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཚགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཡ་གྱལ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀུང་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བེ་བག་པས་ཀུང་གཟུང་འཛིན་རྟོག་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་འབའ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེས་ཐོག་ཏུ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལ་ཆོག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཆོག་ཡིན་ན། ཆོག་གང་ལས་ཀུང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་(ཇ་ཇབ) ན་ཆོག་གང་ལས་ཀུང་དོན་རྟོལ་མ་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཤུད་ལ་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཆོག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅེ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཆོག་གང་ལས་ཀུང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཤུག་ལ་ཁས་བླངས་པས་བདེན་ཆོག་བཀག་ལ། དེ་བཀག་པ་ན་རྫུན་ཆོག་ཀུང་བཀག་པས་ཆོས་

ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་བཀག་གོ། ཚེག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་མར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ····
ཡང་བཀག་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ཡང་བཀག་གོ། འདི་ཡང་སྨྲའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་བློའི་སྤྱི་རིས་མ་འཆོལ་བར་བྱས་ནས་ཚེག་འདི····
ཉིད་སྨས་པའི་ཤུཀ་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བཞེ་གა་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད····
ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ལ། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁོག་ཕྱོགས་ལ་གཏགས་པས་ཀྱང་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པའི་གནོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། བསྒྲུབ་བྱ་(ཇོ་५ན) སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད།། དེ་ལྟ་ནི་རྟགས་དང་དེ། །མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ཐམས་བསྒྲུབ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་བཞེད་ནས། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ། །ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨས་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། བློ་ལྟ་བུ་དེ་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མིན་བཞེན་དུ་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྨྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་རྟགས་སུ་བགོད་པ་དེ། བགོད་བཞེན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་ནའང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟགས་དེ་དུས་ཕྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ལྷངས་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན····
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱ་བའི་སྒྲ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ལན་དགག་ལས་ལ་བྱེད་པ་ཡོའི་ཆུན་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་བའི་ལན་

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲས་བྱམ་པ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མི་ཐོ་བ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་..... བཞིན་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འཐད་ཞིང་། དུ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ཐོའོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྒྲས་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་བཞིན་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་བརྗོད་... བྱར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོལ་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་(ཇ་५བ) བྱར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤོང་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུང་གིས་དེ་དང་གཏན་ཚིག་དག་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་འབྱེན་ཀྱི་དེས་ན་ཐུག་ཅིང་། རྟགས་སྐྱ་ཤ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། རི་བོང་གི་རྣ་ལ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བསྒྲུབ..... བྱར་ཐལ་བ་འཐེན་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་སྨོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ཚེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ལས་སུ་གྱུར་པའི་རྣ་བུམ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་ཐུགས་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྷའི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྣམ་དང་། དབང་དུ་

བྱེད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དག་ལས་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་།(ཅ།༤ན) ཁས་བླངས་པའི་
གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་
ལན་གྱིས་དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ལས་ལོག་སུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་རྩོལ་
གྱིས་རྣམ་པ་འགའི་སྐོ་ནས་མ་གྲུབ། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་ཤེས་བྱེད་
སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་འཕངས་པ་དེས་
ན་འི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པ་ལན་དུ་ཟུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་སྔར་ཕྱིར་རྩོལ་
གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་སྔར་ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་
ཕྱིར། དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་དུ་ཡང་
བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་གང་གིས་བསྒྲུབ་
བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣོས་པ་གང་
ཞེག་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་
འཕེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་
དང་། དེས་གཟུང་གི་སྣར་ས་ལ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་
སྒང་གིས། ཚོས་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཚོས་མཐུན་མེད། །ཚོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་
དོན་མེད། །ཅེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། (ཅ།༤བ) རྟགས་ཚོས་
གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མི་སྲིད་ལ། རྩོད་གཞི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་
བཞིད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ནས། འདིར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་
ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འཐད་པ། སྒྲིབ་འཐད་མོད་ཀྱི།
དེགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མི་རྟག་པས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོའམ། སྒས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཚན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གང་ཟུང་གཅིག་བསྟན་བྱར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁས་བླངས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེའི་ཚེ་དེས་དང་ཚོས་མཐུན་པས་བསྟུན་བྱ་བསྟན་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟན་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་བསྟུན་བྱ་དེའི་ཚོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དེས་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཅན་སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་བསྟུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་དེས་བྱམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་ཚོས་མཚུངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲའི་ཚོས་སྐྱེ་བ་ཅན་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཡང་ཕྱིར་ཟོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གྲུབ་ན་བསྟུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་ཡང་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཚོགས་དོན་ལ་(ཨོཾ་ཀཱ) འདྲུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་སྔོད་གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་འདྲུག་པར་འདོད་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་……མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་དེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོད་པའི་ཚེ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་དེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལ་འདྲུག་པར་…… འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོ་ནའི་རེས་གཟུང་སྤྱོར་བས་དེས་རྟགས་མ…… གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྟུབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ་ཞེས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྤྱོར་རམ། བསྟུབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ་ཞེས་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྤྱོར། དང་པོ་ལྟར་ན།

བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིར་རྟོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནམ། སྒྲུབ་
བྱེད་དུ་བགོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན། དང་
པོའི་དོན་དུ་དེས་གཟུང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྣང་
ཡང་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་བསྒྲུབ་
བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་
དུ་བགོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཚེད་དུ་དེས་གཟུང་སྨོས་པ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བགོད་བཞིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་
བྱར་དོགས་པའང་མེད་པ་རིགས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རིགས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་
(ཇ་ཻབ) དེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་
དུ་བགོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པར་ཁས་བླངས་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚེག་གི་སྐར་དེས་གཟུང་སྨོས་སོ་ཞེ་ན།
རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་དེས་གཟུང་བརྗོད་པ་་་་་་
དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བགོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་
པའི་ཚེད་དུ་དེ་བགོད་པ་གང་ཞེག །དེའི་ཚེད་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དོན་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འཕེན་པའི་མི་ལྡན་ཆམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ཅན་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོག་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་ཆམ་གཅོད་ཀྱི་དེས་
གཟུང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱི་མི་ལྡན་པ་ཆམ་པར་གཅོད་པ་དེར་་་་་་
བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་སོ་
ན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དེས་དགག་པ་ལ།
རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་་་་་་
སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པ། རྟགས་ཆོས་ཅོད་གཞི་ལ་ལྟོས་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་
བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་

པ་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པ་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་ན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འགལ་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་འདོད་ཡུལ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐན་པ་མེད་པའི་སྤྱོ་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་(ཇོ་ར་ན) བའམ། རྟགས་ཆོས་ཅིད་གཞི་ལ་ལྡོག་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྤྱོ་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་གང་ཟད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྤྱོ་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟའོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་བཀོད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཙམ་ནས་སྐྱོན་དུ་གོ་བ་ཞེག་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྩོད་གཞི་ལ་ལྡོག་ཅིག་གནས་པ་མེད་པས་ཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡོག་ཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཅིས་པའི་རྟགས་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡོག་ཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནི་སྟོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མི་རྟག་པ་(ཇོ་ར་བ) རྟགས་སུ་མ་

འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་མི་མཐུན་སྤྱིར་གྱི་ཕྱོགས་ཅམ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་སྤྱིར་ངག་དེས་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་ངག་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེས་མི་མཐུན་དེའི་སྤྱིར་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་ལས་བཙུན་པ་ཉིད་ལས་བརྩོད་བྱའི་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་ཚེ་ཞེན། སྤྱིར་བ་དེས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲ་ལ་གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྐར་བརྩོད་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚོགས་དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྣང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བརྩོད་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲ་ཡིན་པ་ཙམ་སྒྲ་རྟག་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲ་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་འཕངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་ཟུང་། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་ཟུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བ་(༄༠༧ན) དེས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་བརྩོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་མི་རྟག་པར་སྒྲས་ནས། སྒྲ་ལ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣུམ་མི་སྲོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་ཤེང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤེང་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྤྲིས་ཁྱད་པར་སྤང་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་སྣུ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚེགཅ་དེ་ཙཱ་མ་ཡིན་དེ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་འགྲུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཚེགཅ་དེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་སྣུ་གཅིག་ལུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྲུར་བ་ཙཱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤེང་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚེགཅ་དེས་ཤེང་གི་སྤྲིས་སྣ་ཤ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙཱ་མ་ཞེའ་ཁཙང་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་གང་དག་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ན། སྙམ་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཀག་སྟེ། དེ་ཤྐད་སྨྲ་བ་གཞུང་འདིའི་ཚིགས་སྐ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྣུ་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙཱ་མ་མོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱན་ཡང་ཐམས་ཅ་ཙཱ་ཀ་དེར་མེད་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། སྣུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྫོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙཱ་མ་རྟགས་མ་ཡིན་ཀྱི་སྣ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགྲུར་ལ། དེ་ཉིད་སྣ་ཉིད་རྟགས་སུ་བགོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་ཅན་སྣ་རང་ཉིད་སྣ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་ཀྱི་སྟོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚེད་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྤྱོར་དོན་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་ལ་རྫོད་སྤང་དང་། བྱེ་

བྱག་ལ་རྫོད་སྣང་ངོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀུན་ལ་དམ་བཅའི་ཚིགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་སྦྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་གི་ཚུས་རྟགས་ཆོས་སུ་སོང་བས་ཚུས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་(ཅ།ཀ་ཁ) གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚུས་དེ་ཉིད་དང་ཚུས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཆམ་པར་དཔྱད་ན་བྱས་མི་རྟག་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚུས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། རྟགས་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆམས་ཚུས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་……གསུམ་ཚུས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ་ཆེར་འཁྲུལ་བའོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཆམ་པར་དཔྱད་ན་ཞེས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཆམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་སྙད་འགའ་ཡང་ཐལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལྷག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུས་ཐ་དད་ཀྱ

སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་རང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་ཁྱད་འཕྲུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་(৬৭০ব) རྟགས་དེ་རྣམས་ལ་སྟོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་སྒྲ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་སྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣང་བའི་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྟགས་དེ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་ཐལ། སྟོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྨྲི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚོལ་བྱང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོལ་བྱང་སྐྱའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་འདུས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའི་ཚིགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོལ་ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཅན་ཚོལ་ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་དང་ཐ(৬৭০ব)དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁོང་བུ་རྟ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རྟ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟ་མིན་ཏེ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོལ་བྱང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་(৬৭৯ক) ལས་ཡང་ན། ཁྱོད་ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

བའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྗེས་དཔག་དེའི་ངོར་རྟོག་བྱེད་དེ་ཚོས་ཅན་སྐྱེའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་ཐལ། སྔར་ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྟོག་བྱེད་དེས་རྟོག་བ་ལས་བྱེད་བའི་སྐྱེ་མཚོན་ཞིང་རྟགས་པའི་ཅ་བྱས་ནས་ཕྱིས་སྟོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གང་ན་བྱ་རོག་སྐྱ་སྐྱོགས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱ་རོག་གིས་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་མཚོན་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་བྱ་རོག་མེད་ཀྱང་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་བྱེད་གིས་སྔར་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྟོག་བ་ལས་བྱེད་བའི་སྐྱེ་ཞེས་ཅོག་ལ་སོགས་པའི་ཆུན་ལས་བྱེད་བར་མཚོན་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚེ་མཚོན་པའི་བྱ་མི་བྱེད་པས། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ལན་གཞན་ཡིན་ནོ། །སྒོང་དཡོན་ཚོས་མཚོག་ནི་ཁོས་དཀར་ཅན་དེ་ཁྱིད་ཤོག་ཅེས་པ་ན། ཁོས་དཀར་གྱིས་ཁྱིད་བྱའི་སྐྱེས་བུ་མཚོན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱིད་འོང་བའི་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོས་དཀར་འོང་ངམ་མི་འོང་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྟོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་རྟོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོལ་བྱུང་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་བར་རྟོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཁེངས་པ་ལས་ཐོག་ཏུ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཉིད་ལས་ཐོག་པ་དེ་ཉིད་མཉན་བྱའི་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མཉན་བྱ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཉིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་ཐོག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ནི་གྲུ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐོག་གཉིས་ཀ་ལས་ཐོག་པ་མ་

ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཁྱན་བྱ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྟོག་མཚམས་བཞག་ལ། སྒྲ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྟོག་མཚམས་བཞག་པས་ཐ་དད་དོ། །གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡི་སྒོ་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མངོན་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་ཚད་མའི་ཡུལ་···དུ་བདེ་བར་གཟུང་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་དང་ཆ་གཉིས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ···དབྱེ་བའི་དོན་སྟོན་ངག་ཏུ་བརྗོད་བདེ་བར་གཟུང་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་···ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདུག་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་།། ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འདུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འདུག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྱར་དབྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྨྲོས་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྨྲོས་ཡང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ན།

བྱས་པ་སྐྱས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་ན་སྐྱ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་མ་ཡིན་····
པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཁོ་ནའི་ཚིག་ཐུབ་སྐྱར་ས་ཐ་དད་པར་སྐྱར་
བས་རྣམ་གཅོད་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
བརྗོད་ན་མི་ལྡན་པ་གཅོད་དེ། ཁྲིད་པར་ཡོད་ཚོས་དང་དེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་
ཏུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨོས་ན་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་
པར་གཅོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཁྲིད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དག་དང་དེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་
ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བ་ལས་བེའུ་(ཅྱཀ) འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྨོས་ན་
ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱ་བ་དག་
དང་དེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་གཟུང་དེ་
དངོས་སུ་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་རྣམ་གཅོད་དེའི་དོན་
ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ངག་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་
དངོས་འགལ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ་སྟོན་པོ་
མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེས་གཟུང·····
དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་
རྣམ་པར་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་རྣམ་གཅོད་
ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྐྱ་བ་
པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་བྱ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་སྐྱར་རོ། །དཔེ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི། ནག་པ་འཕོང་
སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་བྱ་བོ་འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་རྣམ་པར·····
གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་
དེ་ལྟར་གཏན་པས་མི་ལྡན་པ་གཅོད་ནུས། འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པར་
གཏན་པས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་

ལྷན་པ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ། མི་ལྷན་པ་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲིའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་དེ་ཙོ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་སྐྱབ་ལྟ་བུ་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་(ཅཱཀ) ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་གཞན་ལྷན་ཅིག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་སྐྱབ་དེ་ལྟར་ནག་པ་ལས་འཕོང་སྐྱེན་པར་སྟར་ནས་གཙགས་ཟིན་པས་མི་ལྷན་པ་དང་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས། སྲིད་སྐྱབ་ལྟ་བུའི་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང་བཅད་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞན་ལ་ལྷན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱབ་ནུས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་གི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྲིད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་དེས་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མཆོ་སྐྱེས་ལས་གཞན་ལ་སྟོན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་གཞན་ལ་ལྷན་པ་གཅོད་མི་ནུས། སྟོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པས་མི་ལྷན་པ་གཅོད་མི་ནུས། མི་སྲིད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང་བཅད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱབ་པའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར། འོན་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་འགལ་གྱིས་རྣམ་གཅོད་སོ་སོར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྐྱེའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་ལྷན་པ་རྣམ་གཅོད་པས་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དེ་ཡིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བྱས་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་བྱས་པ་སྐྱེ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱས་མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་(ཅཱཀ) དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཏེ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་འབའ་ཞིག་སྐབས་

འདིར་སྟོན་པའི་གྲངས་ངེས་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འཕགས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འདྲུག་སྟོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འདྲུག་ན་འགལ་རྟགས་གཉིས་པོ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལ། དེ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོག་ན། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལ། དེ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་གཉིས་འདོད་པས་མི་འདྲུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་…… འགལ་རྟགས་གཉིས་སྨོས་ལ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྟོག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་…… ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྨོས་… སོ། །སྟོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་… འགྲོ་སྟོག་ཐན་ཚོན་མི་འཁྲུལ་བར་བསྒྲུབས་ཤེད། དེ་ཡང་ཐོགས་ཆོས་དང་སྟོན་པའི་གཞི་ཉིད་ལ་བསྒྲུབས་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི…… མཚན་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་(ཚད་ཀ)ཆོས་ཅན་གཞིས་སྨོས་སོ། །རྗེས་འགྲོ་བྱེད་ཙམ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གཅོད་པོར་གྱུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་ཆ་མཉམ་དུ་གྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་བཀག་ནས་མི་མཐུན་ཐོགས་མཐའ་དག་ལས་སྟོག་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་མི་མཐུན་ཐོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཐོགས་ཆོས་ཅན་ལྟག་མ…… གསུམ་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། སྟོག་པ་

འགལ་བ་གཉིས་སྣོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དངོས་སུ་མི་འབྱུལ་པར་གྱུབ་ནས་གཏན་ཚིགས་····· ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ངོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་དང་སྨྲ་གཉལ་བྱ་དག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྣོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་འབྱུལ་པར་རྩོད་པ་བཀག་ནས་གཏན་ཚིགས····· ཡང་དག་ཏུ་མཆོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྣུབ་··· པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་སྣོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་སྟོག་པའི་སྣུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་རྩོད་གཞི་ལ་མི····· མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྣོས་པའི་དགོས་པ། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་(ཅི་ཤེན) པ་སྣོས་པའི་དགོས་པ། མ་དམིགས་པའི་དེས་དངོས་སུ་མི་སྣོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་རྟགས་ལ་རྩོལ་བྱང་དེས་སྣོས་པའི་དགོས་པ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་པ་སྣོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྣོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ····· ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འབྱུལ་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེག་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་ཡོད་རྒྱུན་གྱིས་གནས་ལབར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྲ་ཐོས་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལྷེ་རྐན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་དེས་པ་མིན་པར·····

ཐལ། རྟོལ་བའི་སྟར་ནས་རྟག་པར་ཡོད་པ་ཡི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུན་རྟོལ་བ་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོས་ཅན་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་འགལ་ཞིང་དུས་རྟག་ཏུ་བསྟེད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་དེ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། རྟོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་རིས་འགའ་བའི་སྒྲ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྐྱུབ་པའི་འབྲས་རྟག་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་དེཉེ་སྟོས་པ་དོན་(རྟག་ཏུ་) མེད་པར་ཐལ། རྟོལ་བྱང་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྟག་གྱི་དེ་ཡང་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གྱུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེཉེ་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟག་གྱི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱས་པ་དེཉེ་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འདྲུག་པ་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཚེ་ཞེས་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་རྟག་ཏུ་བྱས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་སྐྱོན་བའི་དབྱེ་བ་རྣོགས་པའི་དོན་དུ་ཞེས་ཐལ། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེཉེ་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟག་གྱི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱས་པ་དེཉེ་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་རིས་འགའ་བའི་སྒྲ་དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ཏུ་བྱས་པ་དེཉེ་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་གཞིར་རིས་འགའ་བའི་སྒྲ་དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེཉེ་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟག་གྱི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱས་པ་དེཉེ་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་སྐྱོན་བའི་དབྱེ་བ་རྣོགས་པའི་དོན་དུ་ཞེས་ཐལ། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེཉེ་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟག་གྱི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱས་པ་དེཉེ་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་སྐྱོན་བའི་དབྱེ་བ་རྣོགས་པའི་དོན་དུ་ཞེས་ཐལ། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྟོལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་དེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེཉེ་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟག་གྱི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱས་པ་དེཉེ་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟག་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འདྲུག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་སྐྱོན་བའི་དབྱེ་བ་རྣོགས་པའི་དོན་དུ་ཞེས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཕྱིར་རྟོག་ལ་……
བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨྲོས་བའི་དབྱེ་བ་རྣོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་……
པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མི་སྣོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། （৬৭৭）མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྣོན་པ་ལ་རང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་……
པས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དུས་ཡང་སྣོས་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་རྟོག་ལ་བརྗོད་དིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དུས་མ་སྣོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྩོལ་བྱང་དེས་འབྲས་བུའི་རྟགས་མཚོན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟའ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་…
བརྟེན་པའང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བྱང་དེས་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནུས་པར་ཐལ། ཞན་ཤེས་དེ་རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བ་དང་དུང་སྦྲ་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྩོལ་བྱང་དུ་འདྲ་བར་གནས་པས། སྣོད་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དཔེར་བརྗོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འདི་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་དཔོས་པོའི་དབང་གིས……
འགྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འགྲུལ་པར་ཐལ། རྒྱུ་གང་ཡོད་པ་ན། འབྲས་བུ་གང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་གང་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དེ་ལ་མི་འགྲུལ་པའང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ལྟོག་པ་ཅན་དང་འདུ་བ་ཅན་

ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གང་། ཤ།༤ན། དག་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་འདྲ་བའི་.....
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྡན་འདུ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་
དེ་དག་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤྲིད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་
ཡང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། བསྒྲུབ་
བྱ་ཐོ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཕུང་གསུམ་བཏགས་པ་དཀོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་
བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་དད་མི་འཁྲུལ་བའི་དེས་པ་ཡོད་
ན་དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ཡིན་ལ། མི་འཁྲུལ་བའི་
དེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་མིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྔོག་སོད་ཚོག་ཁྲབ་ཅན་དུ་མི་འཐད། དེ་མཉན་བྱ་དང་
མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་པ། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་
བྱེ་བྲག་པའི་ཐལ་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་
དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་
བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར.....
བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་
ཉིད་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་འདོད་ན། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་གནས་པར་ཐལ།
ཤ།༤བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ.....
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་སྔོག་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མེད་
ཅིང་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་

རང་གི་བདག་གམ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་གྱབ་ནས་སྟོག་པ་གྱབ་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་
ཀ་མི་འགྱབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཐུན་མོང་པ་
སྟོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཟེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོག་ཁྱབ་གྱབ་
པས་སྟོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་པའང་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟེན་འགྲོ་མ་བཤད་ཅེས་པའོ། །མཉན་ཏེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱབ། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོག་ཁྱབ་གྱབ་ནས་
བསྒྲུབ་ཏེ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྱབ་མ་མཐོང་ཙམ་
ལས་གཞན་དུ་སྟོག་ཁྱབ་གྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེགས་པ་ཅན་པ་ན་ཇེ།
གལ་ཏེ་བདག་སྟོག་པ་ཡིས་སྤྱི་སོགས་དག་ནི་སྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་
སོགས་མེད་པས་བྱམ་སོགས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། སྤྱི་མེད་པས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་སྟོག་སྐྱབས་
ཀྱིས་སྤྱི་སྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་(ཤ་ཀ) པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་བདག་སྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིས་གཞན་སྤྱི་སྟོག་པར་མི་
རྟད་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་
མ་གྱབ་སྟེ། སྤྱི་དེ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ། ཡང་ན་དེ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། བདག་སྤྱི་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཐོག་མར་བདག་
དམིགས་པ་ན་དེ་རྟེས་སྤྱི་དེ་དམིགས་དེ་རྟེས་བདག་མ་དམིགས། བདག་
ཉོད་པ་མེད་པར་དེར་རྟེས་ཡང་སྤྱི་མ་ཉོགས་ན་བདག་སྤྱི་འདི་རྒྱུ་འབྲས་
སུ་གྱབ་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་དེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་
དེ་གཞི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་

དཔེགས་སུ་ཟད་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དཔེགས་པའི་རྒྱུ་
འབྲས་ངེས་བྱེད་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་
དེ་ཤེན་ཏུ་སྐོག་ཏུ་སྐྱར་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སྟེང་གི་དཀྱིལ་ན་བདག་རྟུལ་ཐུན་
ཙམ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་བློ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཁས་བླངས་པ་ལ་
སོགས་པའི་བདག་དེ་འདུ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་ཟད་བས་ཤེན་
ཏུ་སྐོག་ཏུ་སྐྱར་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་ལ། རྗེས་
དཔག་ཀྱང་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་བདག་དེ་ཡིན་པས། དེ་
ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྒྲིག་རྗས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟག་ལ་སྒྲིག་
མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་
དེས་ཡིན་གྱི། སྟེང་ཤེན་ཏུ་(རྟག་ཏུ) སྐོག་གྱར་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྒྲིག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་དེ་གང་
ཡིན་བྱམ་པའོ། །དེ་བདག་མེད་དུ་ཅིས་གྲུབ། མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རྒྱང་
མ་དམིགས་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱམ་སོགས་ལ་བདག་མེད་ཅས་བདག་གིས་དག་
པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
བདག་དེ་གཞི་གཞན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རྒྱང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་སྟོག་པས་སྒྲིག་སྟོག་པའི་ཁྱབ་པའང་ཅི་ལྟར་
ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་སྟོག་པ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡི་
ཕྱིར། བྱམ་སོགས་ལ་སྒྲིག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མེད་པར་
རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲིག་དང་བློ་ལ་སོགས་པ་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་
སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་སོགས་ལ་མ་མཐོང་
གསོན་ལུས་སོགས་ལ་ལར་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །བྱམ་སོགས་ལ་བདག་
སྒྲིག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྒྲིག་དེ་ལྟར་

བདག་ཀྱང་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་གཞི་འགའ་ཡང་མཐོང་ཟུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྲོག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལ་སྲོག་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲོག་གི་རྒྱུ་བློ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་མེད་པ་ཡིས་སྲོག་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གསོན་ལུས་ལ་ཡང་བློ་མེད་ན་གསོན་(ཅ་ཁ) ལུས་ལ་སྲོག་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་པའི་ལུས་ལའང་གལ་ཏེ་བློ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྟན་ན། བྱམ་པ་དེའང་བྱས་ནས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་པས་སྲོག་མེད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལ་སྲོག་གི་རྒྱུ་བློ་ལོག་པས་སྲོག་ལོག་པ་དེ་ལྟར། གསོན་ལུས་ལ་ཡང་སྲོག་གི་རྒྱུ་ལོག་ན་སྲོག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། བདག་མེད་ལ་སྲོག་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་རེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་དང་བྱམ་པ་ཅུང་ཟད་བདག་མེད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལྟར་སྲོག་མེད་ལས་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་ཀྱང་སྲོག་མེད་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། བདག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་གསོན་ལུས་དང་། གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་བདག་བཅས་སུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། བྱམ་སོགས་བདག་བཅས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དེར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་མཐུན་གང་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་བློ་

ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བློ་སྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུགས་འབྱང་རྟུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོག་དང་མིག་འབྱེད་འཇུམ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། བདག་རྟག་པ་ལས་(ཤ་རྣ) སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་དྲན་འདོད་དང་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། བདག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཡུལ་དབང་དང་བློ་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཕྱི་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་དངོས་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བ་ཡང་རྒྱུར་རྟོག་རིའུ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། མཚུངས་པའི་ཚུལ། མི་མཚུངས་པ་དགག་པ། སྟོག་བདག་གི་ཁོ་བྱེད་དུ་མི་ཟད་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྟོག་སོགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ཤུགས་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཕྱོག་པ་འབྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སོགས་ཕྱོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་ཕྱོག་པ་འབྱལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཅི་ལྟར་འབྱལ་དེས་པས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀོ་ན་ཉིད་ལས་དེ་ཕྱོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདྲུག་པ་མིན་པས་ཕྱོག་པ་འབྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བར་(ཤ་ཁ་ཅ) ཐལ། དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་འབྱལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོག་སོགས་ཀྱང་

སྟོག་པ་འབྲུལ་བར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་གཞན་སྲོག་སོགས་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེས་གཟུང་ལ་དཔྱད་ནས་སྟོག་ཁྱབ་གྱུབ་པ་དགག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་སྟོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚེག་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་གནས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་ཀོ་ན་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་ཆ་མཉམ་པར་བཙད་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་དཔོན་དོན་གྱིས་ཁོ་བས་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་ཟུང་གཅིག་སྟོན་པའི་ཚེག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་……པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོག་ཁྱབ་སྟོན་པའི་དེས་གཟུང་གི་རྗེས་འགྲོ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་མི་འཁྲུལ་བའི་སྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྲོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོད་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་…… འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་སྟོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚོངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་སོགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་(རྟགས) ཆོས་སམ། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་སྟོག་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་ཁྱིད་ལྟར་ན་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པས། དངོས་མེད་ལས་རྟགས་སྟོག་པ་མེད་དེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་སྟོག་པ་མེད་པ་དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའི་སྟོག་པ་གྱུབ་པོ་ཞེས་ན། སྲོག་དེ་བདག་དངོས་མེད་ལས་སྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བདག་ལས་སྟོག་པ་དེ་

ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡང་བདག་ལ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་ཚོས་གང་ཡང་འདྲུག་པ་དང་ལྡོག་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་སྣུ་བར་ཚོག་འགལ་བར་བསྟན་ཏེ། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་དགག་པའི་གཞིར་ཁས་བླངས་པའི་····· ཕྱིར། སྔོག་ཚོས་ཅན། བདག་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་ཐུན་ཙམ་ཆམ་དཔྱོད་ལ་ལྟོས་ཤེག་སྟེ་དེའི་ཆམ་དཔྱོད་ཅན་དུ་ཐལ། སྔོག་ལྡོག་པ་མེད་པ་སྔོག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་···ལ། སྔོག་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའང་བདག་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་(ཡཱ་ཀ) བླངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔོག་བདག་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་སྔོག་དེ་འདྲུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ།། བདག་དེ་ལ་འདྲུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོག་ཚོས་ཅན། ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འདྲུག་པ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་ལ་ལྡོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྡོག་པ་བཀག་པ་ནི་དེ་ལ་འདྲུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལ། རང་ཚོག་འགལ་བ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ་གཉིས་ཀར་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདུ་ཡང་རྣམ་དེས་སུ་རང····· དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ནི། གང་དུ་བསྟན་ཡང་མི་འགལ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་

དེས་སུ་རུགས་ཡང་དག་གི་ལྟོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་ལ། འདིར་ལྟར་སྣང་གི་ལྟོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་སོ། །དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རང་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་འདིར་ནི་གནས་ཚུལ་ངེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འདུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པར་སྣ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཐུང་གསུམ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་(ཡ་ཁ) ལ་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མེད་དགག་ཏུ་མི་རུང་བས་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འདུག་པ་མེད་ལ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བས་དངོས་མེད་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱིར་དགག་པ་མི་འཐད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་རུགས་སྟ་མ་ཚོད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་བྱམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དང་། དེ་རིང་གི་བྱམ་པ་སང་ཉིན་པར་མེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་འགོག་པས་མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཅེ་ན། ཡུལ་འདིའི་བྱམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དེ་ལ་ཡུལ་འདིའི་བྱམ་པ་མེད་པའི་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འདུག་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ན་ཡུལ་འདིའི་བྱམ་པ་མེད་པའི་མེད་དགག་པ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་

འདྲུག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་མི་འགོག་ཅིང་། ཅི་ལྟར་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་རིའུ་པར་མི་འཆུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་ཡང་སྣུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྐེན་སྦྱར་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྦྱར་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་(ཇཀ་ཀ) ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ནས་ཡོད་ན་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་དགག་མི་ནུས། སྔར་ནས་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་ཤིང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་དང་། དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། དུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་ཟིན་ན་དེ་ཉིད་སྣར་ཡང་གཞོམ་མི་དགོས་པ་དང་། དུམ་པ་བཟོས་ཟིན་ན་དེ་ཉིད་སྣར་ཡང་བཟོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། ཚད་མས་བསྒྲུབ་པ་སྔར་མེད་ཡོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བཀག་པ་སྔར་ཡོད་མེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་བཀག་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་མ་ཐོ་བར་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ན་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཅན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པ་ཞི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ན་རིགས་པའི་ཆམ་གཞག་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་ཆམས་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དག་མ་ཐོ་བ་ལས་ཡིན་ལ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དག་རང་བཞིན་ལོག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་བྱེད་པས་མཁས་པ་ཆམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྐེན་དེ་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་

སྣང་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་(ཨཱ་བ) པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཉེས་པ་
དུ་མའི་འབྱུང་ལྟངས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་རྟེན་དེ་སྐྱ་དོན་ཡིན་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཁས་པ་རྣམས་འདིར་ནི་བསྟུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་
བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་དེ་རྟོག་པའི་
སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དོན་ལ་དུ་མ་དབྱེར་ཟུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་
དང་། དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་
རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་
རྟེན་རང་མཚན་ཡིན་པ་འཁོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་
ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཡིན་པ་འཁོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཟུང་སྟེ། སྔར་གྱི་
ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་སྤང་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་
དངོས་རྟེན་དེ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ན་སྐྲ་ཐོག་མར་གྱུབ་དུས་
ན་བྱས་མི་རྟག་མ་གྱུབ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་གྱུབ། དེ་གྱུབ་དུས་སུ་མི་རྟག་པ་
མ་གྱུབ་པར་དེའི་རྗེས་སུ་གྱུབ་པའི་རིམ་ཅན་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་སྐྲ་
དེ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་རིམ་ཅན་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་
སྣང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་དོན་དེ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྟེན་
པར་འདོད་དེ། དོན་གང་གི་སྐྱ་དོན་སྣང་བའི་དོན་དེ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འདྲུག་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྐྱ་དོན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཞེས་
པའི་སྐྱ་སྤྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྐྱར་བ་
དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་
སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། (ཨཱ་ཌ) སྐྱ་
བྱས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་ལ་སྐྱ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་གྱུབ་པར་
སྣང་བ་གང་ཞིག་ཏི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། རྟོག་པ་དེས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱས་པའི་ཚེས་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དང་ཐུག་སྟེ་རྫས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་ཐལ། དེས་སྒྲའི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཞིག་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གི་བདག་ཉིད་ཐུག་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པར་དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་སྒྲའི་བྱས་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་ངོ་བོ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྲུབ་པའི་ལག་རྩེས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲའི་མི་རྟག་པའང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །རྟགས་ཕྱོ་མ་མ་ཐུབ་ན། བྱས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན་སྒྲ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སྣམ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་སྒྲུབ་པའི་དོན་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་བྱས་པས་སྟོང་པར་དེས་པའི་བྱེ་དེས་སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག···· པ་ན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར···· ཐལ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟར་ཡོད་གསར་དུ་བཀག་པ་གང་ཞིག་སྒྲའི་སྟེང་གི་ཐུག་སྟེ་རྫས་གཅིག་གི་ཚོས་དེ་ཆམས་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་ཐུག་སྟེ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་དང་རྟག་པ་བཀག་པ་ངོ་བོ་ཉིམ་ཙམ་དུ་(ཡཱཝད) ཐུག་པས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་རྟག་པ་དགག་པ་དག་ཚོས་ཙམ། སྒྲ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣམ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡང་བུམ་པ་བཟོ་བ་བཞིན་དུ་སོང་བས། ཐུག་སྟེ་རྫས་གཅིག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། བཀག་པ་ཡང་བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་

བཞེན་དུ་སོང་བས། ཀུབ་སྟེ་རྩས་གཅིག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགོག་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་ནི། སྐྱ་བྱས་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་སྣུབ་འདྲུག་ཏུ་ཐལ། དེའི་སྣང་ཡུལ་སྐྱ་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་ངང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་བྱས་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གཅིག་བསྣུབ་པ་ན་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྣུབ་པ་ཡང་། སམ་ཡི་སྐྱས་སྐྱ་ལ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་སྣུབ་པས་འདྲུག་པའི་དེས་ཤེས་གང་ཞེག་སྐྱའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྩས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཀུབ་སྟེ་ཐ་དད་ཀེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་གྲུབ་ཅེས་སམ། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཅིག་བསྣུབས་ཤེང་དེའི་ཚོག་ཙོགས་བཀག་པ་ན་གཞན་ལ་དགག་སྣུབ་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་རྩས་ཐ་དད་དང་མ་བྱས་པས་དབེན་པ་དང་རྟག་པས་དབེན་པ་ཡང་རྩས་ཐ་(ཡ་ཁ) དད་དུ་་་་་་་ཁས་བླངས་པས། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཞེས་ལྷག་མ་སྟར་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། དགག་སྣུབ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་བསྟེན་པར་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྣུབ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ལྟོག་པ་སྟ་ཚོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཚོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྣུབ་པ་ན་སྐྱ་གྲུབ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ལ་གསར་དུ་བཏེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་མེད་བཏང་སྙོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་སྐྱ་གྲུབ་རྗེས་སུ་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་བསྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

དམ་བཅའ་གཅིག་ལུ་ལ་རྒྱགས་རྣམས་སོ་སོར་སྐྱར་ཡང་རུང་ངོ་། །འདི་ནི་གཉིང་གཞན་ནས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་རིགས་མཚུངས་པར་ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ། སྒྲ་སྟར་ནས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་པས་གསར་དུ་དབེན་པ་དེར་ཡང་མེད་དེ། སྒྲ་སྟར་ནས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཅེས་སྨོན་བཞེད་ནས་ལྟ་བུར་ཞེས་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་སྤྲོ་འདོགས་ཚོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟེས་དཔག་གི་བློས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རིལ་ལྟར་བསྟན་(ཇཱ་ཏི) པ་ལྟར་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་རྟེས་དཔག་གིས་བསྟན་པ་ལ་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟག་པར་ཞེན་ཡུལ་རིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དཔག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་སེམས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་འདྲུག་པའི་གཞི་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དེ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་

དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད། སྣམ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་བཞོ་བ་ལ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་མིན[1]པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་དངོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡིན་པས་ཚད་མས་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྒྲུབ་(ཨཱཙཱརྱ) པའི་དངོས་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཤུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཞི་འགར་བྱམ་པ་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཞི་འགར་རང་མཚན་དངོས་སུ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པ་གསར་དུ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོག་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སོགས་བསྟད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་····· འགྱུར་བ་ལ་སྣོར་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟུད་ནས་བརྗེན་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བསྟད་པ་ཡིན་པའི་ང་དངོས་སུ་ཤེས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བཏགས་སོ་སོར་མི་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྒོག་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལས་ཁྱོག་པ་མ་གྲུབ་པ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་སོགས་དེ་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཡོད་མེད་ཟེ་ཆོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་དང་བདག་

[1]«སྐྱ་»ཡིན།

ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་གང་ཞིག་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་····· ཉིད་དུ་སྣང་པའི་སྣང་བྱེད་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་ སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། (༡༩ཅ) སངས་རྒྱས་པའི་ ཁས་བླངས་ལས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་རིའུ་པ་མིན་ པར་ཐལ། དེའི་ཁས་བླངས་ཚད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་དངོས་མེད་ལས་སྟོག་པ་མེད་དུ་ཆུག་ནས་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ སྟོག་མི་སྟོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་རིགས་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལས་སྟོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ ཟ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་མེད་ ཀྱི་ཕྱུང་པོ་གཉིས་ལས་གང་ཟུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པར་གྲུབ་ན་····· གཞན་ཅིག་ཤོས་ལས་སྟོག་པ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་བདག་ལ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ····· བདག་མེད་ལས་སྟོག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་མེད་དེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྣང་ཟུང་གི་བདག་མེད་ ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་མཐོང་ཟུང་དུ་མེད་པའི་བདག··· མེད་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་འགར་ཡང་མེད་པར་དེས་པ་མེད་···· པར་ཐལ། བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དུ་འདྲུག་པ་མ་ ཡིན་ཡང་བདག་མེད་དེའི་རིགས་སུ་སྣང་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ····· སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཁྱིགས་པའི་རྫས་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཐལ་ཆེར་མཆོད་གྱིས་ ཆོད་ཀྱང་རྟོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལས་སྟོག་མི་སྟོག་གི་ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ཀྱང་སྟོག་ པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་སྣང་ཟིད་ཀྱང་མ་ མཐོང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་(༡༥ཀ) ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་

དེར་ཐལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་གཅོད་པ་ཡོད་ན་ལ་ལར་བདག་དེའི་འཐས་བྱ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་དེས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བདག་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། བདག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོག་བདག་མེད་ལས་ཁྱོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་མེད་ལ་མེད་པ་ལས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་གང་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ནི་སྟོག་གཞི་དེ་ལ་ཁྱོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་རེས་པར་དངོས་པོར་···· ཏེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ཁྱོག་པ་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གལ་ཏེ། གསོན་ལུས་བདག་མེད་མ་ཡིན་པས་བདག་བཅས་སུ་འགྱུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་སྟོག་སོགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ཁྱོག་པ་མེད་ན་དེའི་རྒྱུས་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས···· པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཁྱོག་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡང་མིན་ཁྱོག་པ་ཅན་ཡང་མིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྟགས་སུ་སྣང་རོ། །གསུམ་པ་སྟོག་བདག་གི་ཁོ་བོའི་ཉམ་ལ། ཁོ་བོའི་འབྲེལ་བ་ལ་བཤྱོས་པ་དང་། དེ་བདག་སྟོག་ལ་མ་གྲུབ་པ། འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་མ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། དུ་བ་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་ཤ་ལ་ལ་མེ་ཁོ་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། མེ་ཤོག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཤོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འདུག་པ་ན་ཡང་ཁྱོད་འདུག་ཅིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བཤྱོས་

པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱད་པར་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ཞན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་མེ··· རྒྱུ་དང་དུ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ། རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོག་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར····· ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་སྔོག་ཡོད་པའམ། བདག་ཟོག་ཅིང་མེད་པ་ན་སྔོག་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་རྟག་ཏུ་རྟག་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ཟོག་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྔོག་དེ་ཚོས་ཅན། ཅི་ལྟར་བདག་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ····· རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཉི། བློ་དང་སྔོག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྒྱན་ཆོགས་པའི་ནུས་པ་རྫས་ཐ་དད་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་གཉིས་པར་མི་སྣོད་པར་འགྱོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫས་སུ་གྲུབ། རྫས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྟོད་སྤང་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པར་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་

གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་སྤོག་ཀྱང་ཁྱོད་མི་སྤོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྨྱོ་བ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡིན་པ་དང་མེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དང་མེས་དབེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེས་ན་གཞན་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྨྱོ་བ་དེ་ནི་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དུ་བ་དེ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྨྱོ་བ་དེ་ལས་སྔར་མེད་གསར་དུ་རྟེ་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བ་མི་··· འཐད་པར་(ཨཻཀ) ཐལ། དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་མེ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫུ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་ཐན་ཆྱོན་མི་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེས་སུ་འགྲོ་སྤོག་འཁྲུལ་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་ནས་ཡང་དེའི་རྒྱགས་ལས་མེ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་དེས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆུ་དང་འོ་མས་འབྲས་བུ་འབྲས་ཅན་རྙལ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྫུ···· དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏེ་ཉར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫུ་རིགས་མི་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཆུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀ་འང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཤེར་བའི་ནུས་པ་གང་ལས་རང་འབྲས་འབྲས་ཅན་རྙལ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཆུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་ནུས་པ་གཅིག་

བའི་བདག་ཉིད་དམ་སྟེ་ནུས་པ་གཅིག་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་གཅེར་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་གཅེར་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡང་རིལ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཆུ་དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་རྟོག་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དུ་ཟད་སྟེ། གཅེར་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བློ་མ་འབྱུལ་བ་ལ་གཅེར་བར་ཐ་དད་ཀེད་པའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀེའི་(ཧཻ་ལ)གསལ་བ་དུ་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་ཟད་སྟེ། མི་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཚ་གང་གིས་ནི་ཀེར་རྟོགས་ཤིང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར། འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེས་ནི་དུ་བ་བསྒྲིབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་ཟིན་བཤད་པ། བདག་གཅིག་འཛིལ་བ་བཤད་ཟིན་དྲན་པར་ཟིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་མེ་དེ་ལས་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། མེར་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མེ་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་ལྟན་ཅིག་ཟིན་རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་དུད་ཤིང་ལ་བསྟོས་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མེ་དུ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་ཅི་རྒྱུ་ལ་མི་འབྱུལ་པར་འགྱུབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་ཟིན་གྱི་ཚད་མ་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་ཡི་ལྟན་ཅིག་ཟིན་པ་ཡི་ཡན་ལག་གི་རྣེན་དམར་འབར་བ་དེ་ལ་མེར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་ཟིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ལས་བྱང་

བའི་སྟོ་འཕྱར་བ་དེ་དུ་བ་མིན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལས་བྱང་བའི་སྟོ་འཕྱར་བ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལྟར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལེན་ན་འཇིག་པ་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣུབ་པའི་རིགས་པ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ཐོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་སྣུབ་ཀྱི་སྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལས་སྨོག་ལྡན་ཞེས་སྟོག་ཁྱབ་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚུལ་འདིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། སྨོད་དཔོན་སྐྱོགས་གླང་གིས་མི་མཐུན་སྐྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་སྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིག་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མཉན་བྱ་ཉིད་དེའང་བཟློག་པ་ཐལ་བ་ཙམ་ཞིག་བྱ་ཞིང་དེའི་ཚེ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གཏན་ཚིགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་

བལྟར་རྟང་གི་རྒྱུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱའི་དོན་སྟོག་པར་བརྗོད་པ་ལས་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཤུགས་ལ……
གྲུབ་ཟིན་(ཅཀ་ཁ) པས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་དག་བལྟར་རྟང་གི་ཁྲད་པར་ལ་བསྟོས་པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལའང་སྐྱབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུབ་གིས་ཡོད་ན་བལྟར་རྟང་གི……
དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་མེད་དེས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྟེ་བདག་གཞི་གང་དུ་ཡང་མཐོང་རྟོག་དུ་མེད་པ་ལས་སྤོག་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤོག་སོགས་བུམ་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་ལས་སྟོག་པ་དེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལ་འདྲུག་མི་འདྲུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྲོད་དོན་གྱིས་བདག་བལྟར་མི་རྟོང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་མ་དམིའ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན……
ནམ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གར་གྱིས་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་ལའང་འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བྱའི་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་ཟློག་པར་བྱེད་པ་མེད་དེ་དགག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

ཐོག་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སློབ་དཔོན་ཤྲཱི་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇིལ་བ་ངེས་ཟིད་དང་། བསྟུབ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཡོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཐ་སྙད་འདའ་ཞིག་སྨྲ་བའི་མི་དམིགས་པའི་དུས་གཉིས་ལས་ཡོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཐོག་མཐུང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ཟུང་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་ཤོག་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཞེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཐོག་དེར་བྱམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་དང་། བྱམ་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ཟེ་ཚོམ་འཛོག་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡོད་ན་སྣང་ཟུང་གི་ཡུལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལེར་ན་མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་བྱ་དེ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ན་དམིགས་ཟུང་གི་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་རང་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་སུ་ཤྲུག་པའི་གཞིར་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་སྤྲུལ་ཏུས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤེས་འདྲུག་ཟུང་སྤྲུལ་ཏུས་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་ཟུང་བའི་མེད་པའི་དོན་སྟོག་ཆི་ཡོད་ན་དམིགས་ཟུང་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། བྱམ་པ་མེད་པའི་སྤྲུལ་ཏུས་པ་དམིགས་ཟུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། བྱམ་པ་དམིགས་ཟུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྤྲོ་དང་སྤྲ་ཟེ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་

སྣང་དུ་ཟད་བ་ལས་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གནག་རྫིའི་····
བར་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱམ་མེད་དེ་བྱམ་པ་དམིགས་ཟད་མ་དམིགས་
པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སྨྲས་ནས་ལྷག་མ་སྟ་མ····
ལྟར་རོ། །ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྨྲས་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མ་དམིག་ན་མེད་པའི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གནག་རྫིའི་བར་ལ་གྲུབ་ན་དམིགས་ཟད་མ་དམིགས་པ་གྲུབ···
ནས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་སྨྲས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིམ་
གོང་འདིར་གྲངས་ཅན་པ་གཞན་དག་ཡུལ་བྱམ་པ་དམིགས་ཟད་མ་དམིགས··
པ་གྲུབ་ཟིན་ཏུ་ཡོད་ནའང་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་སྐུ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྨྲི་ཁྱབ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་ཀྱང་འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་
དམིགས་ཟད་མ་དམིགས་པ་དེ་འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐུ་མཚན་ཏུ···
སྣོངས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་འཇིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་མེད་པའི་དོན་
སྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་ཟད་མ་དམིགས་ན་
མེད་པའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་ (ཨཱ་བ) པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན····
ཏུ་བསྟན་པ་ལས་བྱམ་པ་མེད་པའི་བརྟ་དུན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག·····
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མེ་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མཐོང་བ་
ལས་དུ་བ་སྐྱེ། དེ་མ་མཐོང་ཞིང་ལོག་པ་ལས་དུ་བ་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱས་དང་བྱེད་པ་ཡོའི་རྟགས་ལས་མེ་རྒྱུ་དང་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་
ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངོན་སྟོག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་
སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་སྨྲར་རོ། །ངོན་གཞན་སྟ་མ་ཐན་འདོགས་བྱེད་
དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱེད་པ་ཡོ་དང་། བྱས་ས་དེ་རང་ཤུགས་ཀྱི་
ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི·····
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱེད་པ་ཡོ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུའི་
དངོས་མིང་དང་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱ་ས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུའི་དངོས·····

མིང་གི་སྒྲ་ཐ་སྙད་རྫོར་ཡང་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ན་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལས་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་གོ་སྐབ་བར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཐལ། རྣམ་འདྲོག་གི་རྒྱུ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་བསྐྱབ་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། (༡༠ན) མ་དམིགས་པའི་སྐྱོན་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ། དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ། གཞན་དུ་ཅ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་ཅི་ལྟར་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཚུགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཤིང་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཚུང་བ་ལས་ས་ཚུགས་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ལྟོ་ལྡིར་བ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དམིགས་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། ཉམས་སུ་ཚུང་བ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྟག་པ་དེ་དག་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ལག་རྗེས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ཚུང་བ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ས་ཐོབ་དགེ་ལ་བ་འཇིག་པའི་ཐོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
ཉིད་ལས་ས་ཐོགས་དགེ་ལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་བྱམ་པ་ལས་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་རྟོགས་ལ། དགག་བྱས་དབེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་
ཅན་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤམས་སུ་ཐོང་བ་ལས་བྱམ་པས་དགེ་པའི་
ས་ཐོགས་འཇིག་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ས་ཐོགས་ཀྱི་(ཅ་ཡ་ཁ)
བྱམ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།
ལྟོ་ཁྱིར་བས་དགེ་པ་ལ་རེས་པ་འདྲེན་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རེས་པར་
བལྟོས་ཏེ། བྱམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་དེས་དགེ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་
བློའི་དབྱེ་བ་རང་ཉིད་ཐོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་ལས་གྱུབ་
པར་འགྱུར་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
དེ་དགེ་གིས་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བྱམ་པ་དང་དེས་དགེ་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། བློ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀ་ས་ཐོགས་དགེ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་
ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་མངོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པ་དང་དེས་དགེ་པ་འཁའ་ཡང་ཐ་
དད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
དགེགེ་གཞི་དམིགས་པས་དགེགེ་བྱ་དམིགས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དགེགེ་སྒྲུབ་ཐ་
དད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ན། ལྟོ་ཁྱིར་བ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟོ་ཁྱིར་བས་
དགེ་པའི་ས་ཐོགས་སྔོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ལྟོ་ཁྱིར་བ་
འཇིག་པའི་མངོན་སུམ་བས་ལ་ནི་གྲུབ་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
ཉིད་གཅིག་ཅིང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལྟོ་ཁྱིར་བ་དེ་དམིགས་རྟང་མ་དམིགས་པ་ཡང་ལྟོ་ཁྱིར་བ་དེ་ལས་
རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ས་ཐོགས་དགེ་པ་བ་
ལས་གྲུབ་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན།

དག་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དབེན་པ་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་(རྟག) ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཀྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྦྱིན་བས་དག་པའི་ས་ཐོགས་དང་། ཤེས་སྦྱིན་བས་དག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཀྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཉིད་དགག་བྱས་དབེན་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཤེས་སྦྱིན་བ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་རང་ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་གཞིར་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཆ་མ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དོན་ཤེས་ཀུ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་པའི་དངོས་མེད་གི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་..... ཕྱིར། མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚད་མས་མ་གྱུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་བྱམ་པའི་དོན་གྱི་..... མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྱབ་པར་རྟགས་གཞན་གྱིས་དམིགས་རུང་གི་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་དེས་ལས་གཞན་དུ་བདག་སྐྱེ་བ་སྔོན་དོན་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་དོན་མེད་པར་དེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་(རྟག) གྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟའ་ཀྱང་མེད་པའི་ཆ་མ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་དེས་སུ་མི་འགྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་

ཡོད་དེས་ལས་སྟོག་པ་མེད་དེས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་དེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མེད་དེས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་མི་ཞུགས་ཏེ། དང་པོ་སྣང་ཟད་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མེད་པར་དེས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་སྟོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཚན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་རང་གི་རྒྱུགས་སུ་སྟོར་བའི་ཚུལ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་རྟོག་སུ་བཀོད་པ་མ་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུགས་སུ་སྟོར་བ་དང་། གཞི་འགར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུགས་སུ་སྟོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་ཞེས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་གང་རེག་རླུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནོད་བྱ་གང་རེག་རླུན་མ་གཏུགས་པར་ཡོད་པ་ན་གནོད་བྱེད་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱའི་རླུན་མེད་པར་སོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འམ་དང་རམ་གྱི་སྒྲས་(ཡཱཏ) ཕྱི་མ་སྡུད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཞན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དང་། རྒྱགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། འགལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་སྟོ་མ་ཡིན་དང་ཞན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་ཅིང་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་འགལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཤུན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉི

པས་སྟོན་པོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཐུང་གསུམ་
སེལ་ལོ། །འདི་ནི་ཚ་གྲང་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངོ་བོ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྒོ་
ནས་འགལ་བར་ངེས་ནུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་
འགལ་བར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་དང་
འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་ཁྱོད་དུ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཁྱོད་མ་ཡིན་དང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་
འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་འགལ་བར་ངེས་མི་ནུས་ཀྱང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་
ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་དམར་པོར་ངེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དམར་པོར་འགྱུར་
བ་ཕྱིས་བྱང་གི་ཚོན་དོན་གཞན་ལ་བསྟེན་པ་དང་བཅས་པ་འགལ་བར་ངེས་
པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་དང་ཚད་མ་གཞན་
གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རྩོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་
པའི་རྣམ་གཞག་(ཧཱཏུ) སྟེ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ལ་བརྟུད་འགལ་གྱིས་
ཁྱབ་པ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་རྟུས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཞན་ཚུན་སྤང་
འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་དེའི་ནི། སྒྲ་
ཚོས་ཅན། རྟག་པས་སྟོང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ལ།
ཕྱིས་བྱང་གི་རྟུ་ལ་བསྟེས་པ་ལ་འཇིག་ངེས་དགག་པ། བསྟེས་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་གངོད་མི་ཟ་
བར་ཁྱོད་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཉེ་བར་གལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
འཇིག་པ་ཁྱོད་རང་ལས་ཕྱིས་བྱང་གི་རྟུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དུམ་པའི་
དངོས་པོའི་རྟུ་ལས་དུམ་པ་དང་། དེ་ལས་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་
པར་དེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བརྟུད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། དུམ་པ་རང་ཉིད་རྟུ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་བྱུང་བ་དེས་པར་

ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་རྒྱུ་དེས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་བསྟེད་པ་དེས་བྱམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་ཚོ་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པ་ཡི་ངང་དུ་བསྟེད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཞེཝ་ཁྱུ་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ཕྱིས་བྱང་གི་འཇིག་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་བྱམ་པ་དེ་ཡི་བསྟོས་པར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་སྟེ་དེ་ལ་བསྟོས་ནས་དེས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བྱམ་པའི་བདག་(རྟེན) ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གང་ཡང་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུས་ནམ་ཡང་འཇིག་དེས་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་བྱང་གི་འཇིག་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྒྱས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དུས་གཉིས་སུ་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོ་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གནས་པ་མེད་ན་བསྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དག་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་ཐོར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེས་པར་གནས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གུ་ལ་སོགས་

པའི་འབྲས་བུའི་ལས་བསྒྲིད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་རང་གྲབ་ཙམ་ནས་མྱུ་གུ་བསྒྲིད་དེས་ཡིན་པ་བཞིན། བྱས་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཐྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བསྟོས་པ་མེད་པར་རང་གྲབ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྟ་བ་བཀར་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་གྱང་། འདུས་བྱས་(ཨཱཿཀཿ) མི་རྟག་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་དེགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཇུག་བསྡུ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་རྟག་དངོས་ལེགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཡང་སྐར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་སྤུན་འབྱིན་ལ། ཡང་དག་དང་ལྡན་སྣང་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་དེས་སྤུ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བག་རྗོགས་པའི་རྗེས་སུ་གོ་རིམ་དེས་པ་ཅན་དུ་མ་བསྟན་ཡང་། བར་བར་དུ་བསྟན་པས་རྟོག་གེའི་ཚེག་དོན་བརྒྱད་ཀ་ཚང་བར་མ་བསྟན་ནོ་སྙམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག །འདི་དག་གི་དོན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ཚད་མ་རྣམ་དེས་དང་། རིགས་ཐེགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉུང་ཟད་གོ་སླ་བས་འདིར་ནི་མ་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཤེན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་པ་ཁོ་བའི་གཞུང་འདི་ནི། ཐོག་མར་ཡང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མཐར་ཡང་རང་གི་

བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་ནུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲིན་གྱིས་ཆུ་ནི་མང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་མི་ཟད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྤྲིན་གྱིས་ཆུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆར་ཕབ་པ་ལས་བྱང་བའི་ཆུ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་(ཨཱ་ན) མཐར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། །མཐར་རང་གི་བློ་གྲོས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྟོག་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་འདི་སྨར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་ཤེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བས་མི་རྟོགས་སུ་ཆུག་མོད། བློ་གྲོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། དེར་ཐལ། བློ་ཞན་པར་མ་ཟད་བློའི་ནུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐའ་དག་ཁོ་བོ་ལྟར་..... རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པར་མ་ཟད་བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་..... མཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་དང་དེ་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁོ་བོ་ལྟར་... མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་..... ལྟོས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཏེ་ཐོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐབས་ཀྱང་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་..... ལྟོས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཏེ་ཐོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐབས་ཀྱང་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། (ཨཱ་ཧ) གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་.....

པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྨོན་པ་ནི། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཉིད་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཚེས་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྟའི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་བྱང་དོར་གྱི་ཡུལ་གསལ་བར་སྨོན་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འཇུག་སྡོག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྨོན་པས་བྱང་དོར་གྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཚངས་ཆེར་བསྲེག་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚངས་མ་ལུས་པར་བསྲེག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་གཏན་གྱི་བསྒོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གསལ་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་སྨྲ་ལ་དང་འཁོར་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བཞིན་དུ། གཞུང་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱས་མཚོན་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཐྱུར་པའི་བློ་ངན་རྣམས་ཉིན་མོར་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་གྱིས་འཇིགས་པས་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མི་བཟོད་པར་སྣང་ས་བཞིན་དུ། གཞུང་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱས་མཚོན་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཐྱུར་པའི་བློ་ངན་རྣམས་ཉིན་མོར་དང་། དེ་དག་གིས་སྣང་ས་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཟིལ་གྱིས་པལྟོའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་(ཨཱཡཱ་) ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒང་རྩོས་གཏམས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པལྟོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པའི་ཐ་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ཡང་ཞེས་གཏམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཡིད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།

མཇུག་བྱང་།

རིགས་པར་སྣང་བའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡི། །གཞུང་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །མཁས་མང་བརྒྱ་ཐུག་བྱེ་བས་བགྱིད་པའི་ལམ། །གོ་སླའི་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་ཕྱེ། །སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་ཙོ་ཙོའི་ཚིག་དོན་རྣམས། །ལྟ་ཤྲུག་རྒྱུན་དང་ཚོས་མཆོག་བྱམ་ཟེའི་འགྲེལ། །ལེགས་པར་བཤད་དང་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཚུལ་བཞིན་ལེམས་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས། །མང་ཐོས་དོན་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་མི་བཙོན། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ཚེ་ཡང་དག་རིགས་ལམ་འདོར། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པར་མ་མཐོང་ནས། །བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་འདི་བྱས་སོ། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ཐུ་ཚུའི་བསམ་པ་ཡི། །རྣེད་དང་བཀུར་སྟི་གྲགས་སྐམ་བདག་ལ་མེད། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ནས། །དེ་ཉིད་ཡུན་རིངས་གནས་ཆེད་ཁོ་ནར་བྱས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཐུབ་ཆེར་རྟོགས་པར་དཀའ། །བདག་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་སྨྲངས་པ་དམན། །གལ་ཏེ་མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་ལ་སོགས། །དམ་པ་སྨྲན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །བདག་ཀྱི་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །གཅིག་ཏུ་ཐུབ་པའི་བརྩུལ་ཞུགས་བཟང་མནོས་ཏེ། །མང་ཐོས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་བཙོན་པ་(རྣམ་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚོས་འཛིན་སྐྱར་ཅིག །རྗེ་བཙུན་བྱ་མའི་ཐུགས་རྗེ་འབའ་ཞིག་ལས། །བདག་ལ་ལེགས་བཤད་དགེ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད། །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་སྐྱར་པའི་མ་རྣམས་ཀྱིས། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པའི་རྒྱར་སྐྱར་ཅིག །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་···· ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཐོགས་མེད་

གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མངོད་
པའི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མངོད་པ། ཁྱད་
པར་དུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས། སྨིག་རྒྱུ་དང་།
སྤྲིན་དང་། རླུང་ལམ་ལྟ་བུར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་
ལྡན་ཀླ་རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རེད་མདའ་བའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། མདོ་སྔགས་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་དུ་མ་མེད་པའི་རིའུ་པའི་ལམ་
ནས་ལེགས་པར་དྲངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་བསྡུབས་པས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། བརྩེ་བ་ཐུབ་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ནས། དེ་ཉིད་གསུང་དག་དུའ་མ་མེད་པས་སྐལ་ལྡན་ཆམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
འདོམས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་ཆམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་.....
དགོངས་པ་རྫོགས་པར་ཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྙོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་.....
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ། ཁྱད་པར་ཡང་སྔོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་
ལ་མིག་གི་འབྲས་(ཇ་ཡི་ཀ) བུ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྤྲས་སུ་མངོད་པའི་...
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་བྱམ་པ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་
གྲགས་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་སྤྱི་བོས་བླངས་.....
པའི་སྐྱེ་དྲེན་ལས་དང་། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་
དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས། ཚད་མ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་
ལེགས་པར་ཐོས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཐུགས་
རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་སྣྲབས་གནས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་
འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དཀོག་ཡུར་མཐོ་བ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་
དམ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་གསུང་གིས.....
བསྒྲལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མངོད་པའི་སྐྱེ་སྙོད་འཛིན་
པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུ་མས་ཡང་ཡང་དུ་བསྒྲལ་ནས། ཐུབ་པའི་རིང་

ལུགས་པ་ཆེན་པོ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་འདྲེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་
དུ་མ་བརྒྱད་མར་བྱོན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་
པའི་བཀའ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། དཔལ་གནས་ལྡིང་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཤིང་རིའུ་པར་
སྣྭ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྣུར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་ལྷང་དང་རིགས་པ་སྣྭ་བ་
ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་
ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
གྱུར་ཅིག། ||

* ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཪན་བདེའི་འབྱུང་གནས་(ཤཱཀྱ) རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདྲུའི་
ལྷོན། །རབ་རྒྱས་འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྲོད་ཕྱིར་དགའ་
ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་གྲྭ་ཆེར། །ཆོས་སྒྲིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲེའི་རྒྱུན་འདི་སྒེལ།།
།སངས་མཉམ་ལྷ། །